Știați că...

◆ ...Anoa este o specie de bivol care trăiește în insula Celebes din Arhipelagul Sonde (Arhipelagul Malaez) din Pacific? Animalul este mic, un adult putând atinge maximum 45 kg.

◆ ...în Insulele Antile nisipul reprezintă o adevărată comoară științifică? Un pumn din acest nisip conține patru milioane de schelete microscopice ale unor animale marine din preistorie.

◆ ...Clément Marot (1496-1544) a fost un poet francez cu convingeri protestante? Traducător al Psalmurilor, autor de elegii, epistole, balade, rondeluri îmbină ideile Renașterii cu motivele medievale.

◆ ...cea mai compactă zonă forestieră de pe glob este Selva de pe continentul sud-american? Ea se desfășoară pe o lungime de circa 3.000 km având o lățime între 300-400 km.

◆ ...La Sibiu, în Dumbravă, se află cel mai mare muzeu etnografic în aer liber al meșteșugurilor țărănești? Sunt expuse uneltele rotarilor, morarilor, potcovarilor, fierarilor, dulgherilor și soluțiile găsite de aceștia în rezolvarea unor situații complicate.

◆ ...armoniul este un instrument muzical cu claviatură? Sunetele sale sunt produse de ancii de metal puse în vibrație de coloana de aer, acționată de un burduf manevrat prin pedale.

◆ ...eucaliptul, specific Australiei, poate atinge înălțimea de 165 m? Până la

90 m are frunze, după care începe coroana. (I.S.)

Știați că...

VALENCIA

orașul Cidului

Așezat în mijlocul unei câmpii întinse și fertile, irigat de apele Turiei și scăldat de valurile Mediteranei, orașul Valencia este unul dintre cele mai importante centre economice și culturale din întreaga Spanie.

Cu o populație care atinge astăzi milonul de locuitori, așezarea și-a descoperit originea departe în timp, în epoca bronzului. Micul sat – probabil de pescari – devine, în anul 138 î.Ch., o colonie romană cu numele Valentia. Pe aici trecea istoricul drum Via Sucranense, contribuind astfel la dezvoltarea comerțului în regiune.

Capitală a Statului Vizigot în timpul dominației acestora, orasul se îmbogățește după invazia musulmană din anii 718, având o populație de 15000 de locuitori și devenind un important centru al Califatului de Cordoba. În secolul al XI-lea ajunge la o maximă înflorire fiind nucleu al luptei pentru eliberarea de sub mauri. De numele orasului este legat cel al Cidului Campeador, eroul venerat de întreaga Spanie. Statuia ecvestră, în bronz, a acestuia împodobește una dintre cele mai frumoase piețe din zilele noastre.

După nouă ani de la eliberare, respectiv în 1212, orașul cade din nou în mâinile islamice pentru ca, din 1238, să fie recucerit de regele Iacob I și să rămână definitiv creștin. Cu toate cele cinci secole de ocupație maură, urmele acestei lungi perioade sunt destul de puține. Excepție fac sistemul de irigații și „Tribunalul Apei". Acesta este alcătuit din reprezentanți ai diferitelor zone care se adună și astăzi, în fiecare joi, la ora 12, în fața Marii Catedrale, la Poarta Apostolilor, pentru a stabili cum trebuie distribuită apa. Toleranța religioasă, practicată de musulmani, a continuat și în epoca imediat următoare până în 1609 când alungarea maurilor a atras o serioasa criza economică.

Din 1238 însă, Valencia a aparținut Coroanei de Aragon iar sistemul său legislativ a făcut orașul să prospere și să depășească mai ușor crizele de mai târziu.

Vechile ziduri au fost înlocuite cu altele întărite, ridicate mai departe de inima orașului decât cele vechi. Au apărut astfel, pe lângă suburbii, și o serie de construcții magnifice cum sunt La Lonja (Banca de schimb) sau Palatul Guvernului Catalan.

În timpul luptelor pentru succesiune, Valencia a devenit suporter al Arhiducelui Carlos de Austria, ceea ce a dus la slăbirea regimului legislativ după victoria Burbonilor în bătălia de la Almansa în 1707.

În secolul al XIX-lea activitățile culturale și economice au înregistrat o revitalizarre a întregii regiunii, datorată mai ales cultivării orezului și citricelor. Zidurile au fost demolate în 1865, pentru a permite extinderea orașului. Inundațiile devastatoare ale Turiei n-au putut însă fi împiedicate, ultima fiind în 1957. De aceea s-a hotărât devierea albiei apei iar pe vechiul ei loc, din apropierea Basilicei închinată Sfintei Fecioare s-a ridicat o splendidă statuie alegorică. Tot pe vechiul vad s-a înălțat Palatul Muzicii și Cetatea Artelor și Științei. Arena pentru coride, Primăria, mulțimea turnurilor și catedralelor, vegetația luxuriantă și briza răcoroasă a mării, ecoul castanietelor și festivalurilor strălucitoare fac din Valencia un oraș al frumuseții și legendei, oarș în care la orice colț de stradă aștepți să apară, călare, Cidul.

IRINA STOICA

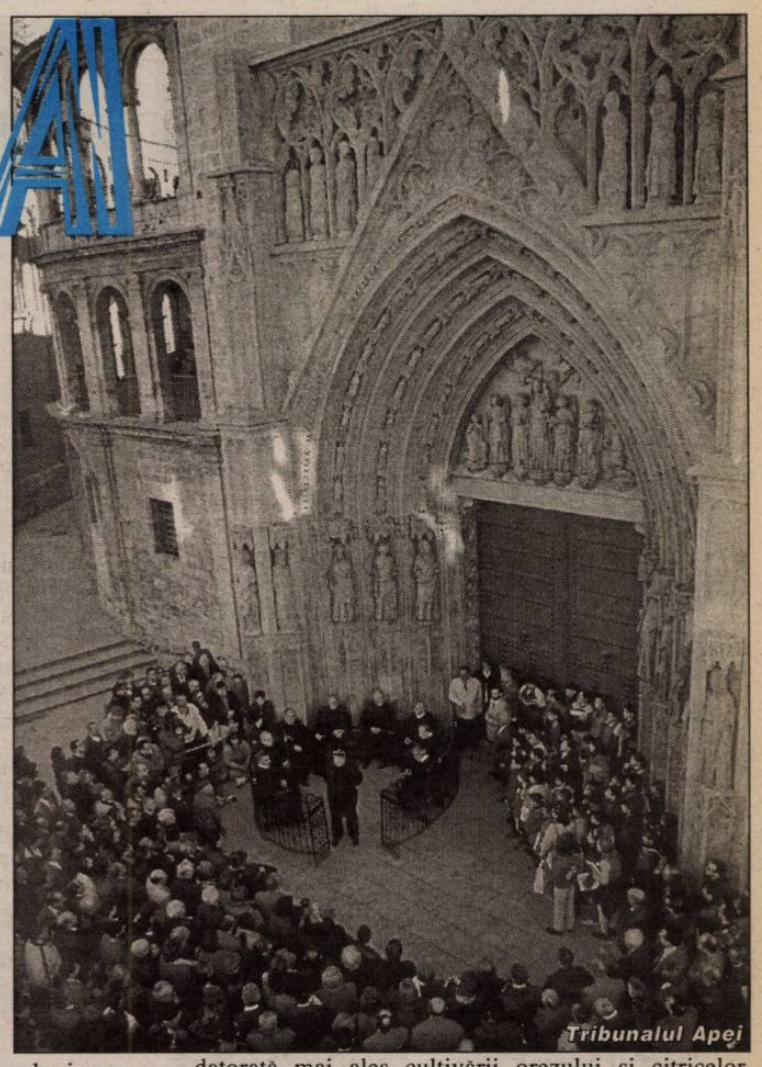

Tribunalul Apei

Turnurile Serranos

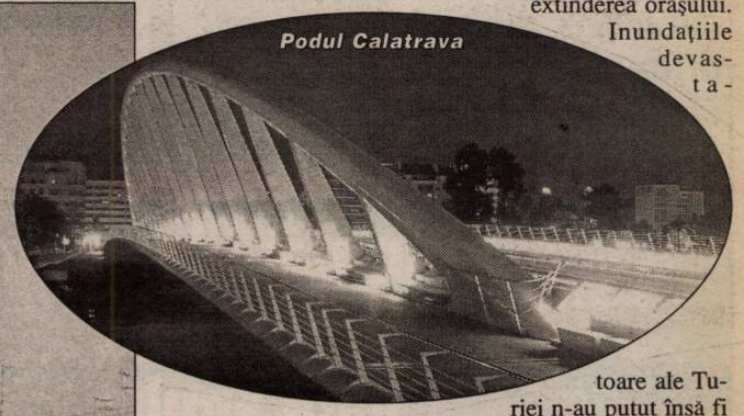

Podul Calatrava

Viitorul aparține spațiului

„BEPI-COLOMBO" pleacă spre... Mercur!?

Firma aerospațială QinetiQ a primit recent din partea Agenției Spațiale Europene (ESA) un contract destinat realizării și validării unui Sistem electro-ionic (SEI) capabil să devină componentul propulsor al unui motor rachetă neconvențional.

De regulă, un motor rachetă ionic comportă ca principale elemente constitutive, generatorul și acceleratorul de ioni și el este propulsorul ideal pentru misiuni interplanetare îndelungate, datorită în primul rând, faptului că posedă un impuls specific ridicat și totodată un consum extrem de mic de combustibil. O parte semnificativă a contractului mai sus menționat se referă la validarea unui sistem SEI care să fie util pentru aplicații științifice și comerciale pe orbită.

Printre aceste capacități, specialiștii de la QinetiQ au nominalizat folosirea propulsorului SEI pentru a fi amplasat pe nave cosmice care să poată, datorită lui, să-și modifice automat orbita; totodată a fost emisă ipoteza că SEI ar putea asigura instalația de tracțiune a misiunii studiate de ESA către planeta MERCUR, denumită BEPI-COLOMBO! Având în vedere că durata acestei misiuni de aproape 3,5 ani, firma QinetiQ a anunțat că va testa unul din prototipurile motorului său ionic, denumit T-6, pentru o funcționare mai întâi de 3.000 de ore și apoi de încă 3.000 de ore! În imagine, motorul ionic T-6 este instalat pe balanța de măsurare a tracțiunii din standul de test al firmei aerospațiale QinetiQ.

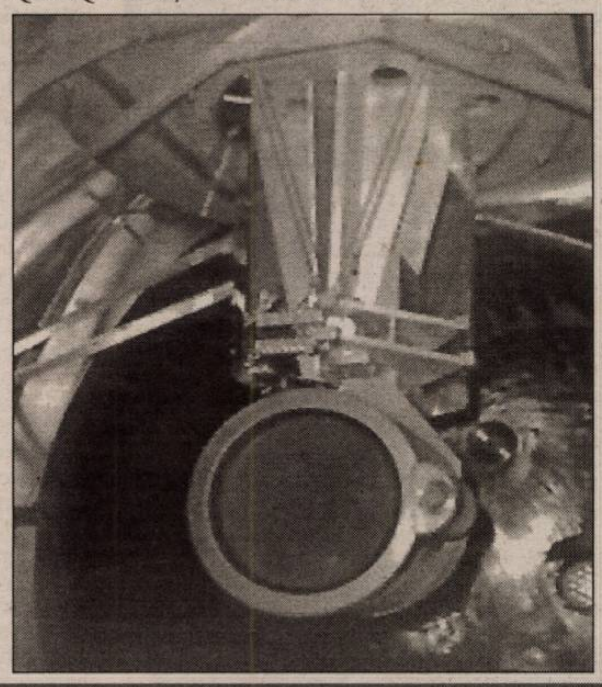

Lider al unui grup de firme aerospațiale implicate în programul BEPI-COLOMBO, firma QinetiQ răspunde de proiectarea, dezvoltarea și construirea motorului ionic, în timp ce firma italiană ALTA este implicată în testarea SEI în condiții de funcționare în vid criogenic. Programul BEPI-COLOMBO, parte a planului pe termen lung al ESA, urmează a fi operațional în perioada 2011-2012!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

„MESOPOTAMIA", ÎNTRE DICTATURĂ ŞI FOC

Vestigii milenare ale civilizaţiei mesopotamiene aflate nu demult sub ameninţarea armelor, unele dintre ele interzise turiştilor străini, continuă, în ciuda jafurilor, să înfrunte timpul. Din nefericire, un mare număr de obiecte de artă mesopotamiene – statui, măşti mortuare sumeriene, vase sacre, monede de aur etc. – au luat drumul traficului clandestin.

Ur, capitala celui mai vechi regat sumerian al Mesopotamiei (4600 î.Ch.) şi ziguratele consacrate zeului-Lună, un sit care se află acum în perimetrul celei mai importante baze logistice a armatei coaliţiei, aflate între Irak şi frontiera kuweitiană, respiră agonic printre dărâmături, carcase de tunuri, arme şi vehicule. Există în acest loc sacru 32 de zigurate, primele monumente ale istoriei umane, conform legendelor, uriaşe scări din piatră pe treptele cărora zeii coborau pe Pământ pentru a instaura ordinea şi pentru a-şi oferi protecţia. Singura cale de a-şi face simţită prezenţa pe Pământ. Dacă cineva ar fi distrus monumentalele zigurate, zeii ar fi rămas întotdeauna printre stele. La 50 km nord de Nasiriya se află cetatea – Stat, Lagash în care au fost descoperite statuile din diorit negru ale faimosului guvernator Gudea, aflate în Muzeul Luvru. Un sit constituit din ruine datând din anul 4600 î.Ch., pline de bucăţi de ceramică şi de ţigle, multe dintre ele fiind acoperite cu inscripţii cuneiforme, împrăştiate pe sute de hectare. Cea mai celebră dintre cetăţile mesopotamiene, Babilonul, „continuă" să respire liniştit. Însă sub forma unui artefact. Babilonul lui Hammurabi (secolul al XVIII î.Ch.) scăldat altădată de apele Eufratului, aflat acum la o distanţă de 15 km, a fost distrus de revărsările apelor. Există însă o copie, o construcţie de tip hollywood-ian care, dincolo de precaritatea kich-ului, reînvie gloria acestei Porţi a Zeilor. Un alt important sit este Sipparul. Aici a fost descoperită prima bibliotecă exhumată vreodată, compusă din alveole de cărămizi arse şi dulapuri cu rafturi pline de tablete cu scrieri cuneiforme, aliniate în picioare, asemenea cărţilor, conţinând epopei, imnuri religioase, texte istorice, contabilităţi. Sippar a fost un important centru cultural, un fel de oraş universitar aflat acum sub un covor gros, întins pe câteva hectare, de ţigle, cărămizi, cioburi de lut, şi urme de arme: un spectacol identic cu cel din Lagash. La sud-est de Bagdad, se află situl Ctesiphon, capitala imperiului part care a ţinut piept legiunilor lui Crassus în anul 63 î.Ch. şi care adăposteşte palatul regelui Chahpuhr I (241-272 d.Ch.) cu extraordinara sală de audienţă cu boltă, considerată a fi cea mai mare din lume (are laturile de 27 metri şi o înălţime de 36 metri). Documentele spun că regele stătea în mijlocul sălii aşezat pe un tron având deasupra capului o enormă coroană de aur suspendată, susţinută de lanţuri din aur.

Fragment dintr-un document de ceramică

Copii jucându-se în craterul unui obuz din faţa Palatului lui Chahpuhr I din Ctesiphon

Scara monumentală a unui zigurat

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

Informaţii insolite în arhivele Vaticanului

Date tulburătoare privind unele locuri despre care se poate spune că aproape nu mai fac parte din lumea noastră obişnuită, se află în arhivele Vaticanului. Normal, de altfel, deoarece de aici au plecat nenumăraţi misionari trimişi să convertească la creştinism oamenii acelor locuri. Printre informaţiile aduse de ei la Vatican se află, de exemplu, amănunte incredibile despre nişte misterioase „delegaţii" trimise de împăraţii Chinei... Spiritelor Munţilor. Aceste spirite, aceste fiinţe, se precizează că pot fi găsite de pildă în Munţii Kun-Lun şi, de obicei, sunt descrise ca *„având corpuri solide, vizibile, deşi nu aveau nici carne nici sânge"*. De multă vreme s-a pus deci întrebarea dacă ar fi putut fi vorba de nişte adevăraţi supraoameni îmbrăcând temporar o haină umană fabricată artificial dintr-o materie atomică cristalizată... Erau ei nişte zei născuţi doar din componenta spirituală a fiinţelor „obişnuite"? Aveau ei capacitatea, menţionată în scrierile indiene, de a deveni, după voie, când mai grei şi mai denşi, când mai uşori, fiinţe făcute din eter?

Prezenţa acestor stranii fiinţe superioare nu era limitată la o zonă anume, dimpotrivă, a fost semnalată în locuri situate la distanţe enorme, din Karakorum la Kalgan, lângă Beijing şi de pe malul lacului tibetan Manasarowar la Lob Nor, în deşertul Gobi. Şi orice asemenea „semnalare" a fost mereu însoţită de relatări ale unor stranii întâmplări care demonstrau prezenţa lor... Unii din cei mai mari exploratori ai Asiei, printre care Nicolas Roerich, au adus informaţii privind existenţa unor văi nebănuite, chiar în mijlocul coplesitoarelor lanţuri muntoase ale căror vârfuri sunt veşnic acoperite de zăpadă. Şi, în timp ce din înălţimi dominau numai stâncile şi gheaţa, văile, pline de nenumărate izvoare de apă caldă, ofereau o vegetaţie luxuriantă!

Desigur, cineva trebuie să ştie tot ce există în Arhivele secrete ale lumii, printre care cele ale Vaticanului se află cu siguranţă la loc de frunte. Greu de presupus însă că cineva va dezvălui vreodată asemenea informaţii. Aşa că tot ce rămâne este ca actualii şi viitorii exploratori să-şi folosească întreaga lor imaginaţie şi putere de deducţie pentru a localiza în acest vast teritoriu stâncos posibilele locuri în care şi-ar fi putut găsi sălaş cei care şi-au atribuit rolul de „Santinele ale Omenirii". Numai un pelerin avizat îşi poate găsi drumul prin deşertul Gobi sau urcând pantele maiestuoase ale Munţilor Hymalaia.

Cei care s-au retras aici au renunţat la tot ce înseamnă bunurile vieţii obişnuite – dar stăpânesc în schimb lumea. Îmbrăcaţi cât se poate de sărăcăcios, ei sunt totuşi mai bogaţi decât cei mai strălucitori Maharajahi ai Indiei! Sunt Discipoli ai Inimii, consumaţi de o dragoste profundă pentru umanitate şi iluminaţi de o radiaţie invizibilă venind din adâncurile Cosmosului. Calităţile lor principale? O minte rece, o inimă fierbinte, o voinţă arzătoare – de fapt cele trei parole care fac posibil, măcar în principiu, accesul în Shambala!

MIHAELA DOROBANŢU

Splendorile naturii

Peştera Igriţa

La limita dintre versantul nordic al Munţilor Pădurea Craiului şi Depresiunea Vadului, în apropierea localităţii Aştileu, poate fi văzută o faleză înaltă de calcar, în mijlocul căreia, la o altitudine de 328 m, se află ovalul regulat al intrării principale în *Peştera Igriţa*.

Primele investigaţii făcute în *Peştera Igriţa* aparţin entomologilor L. Miller şi J. Frivaldsky. Aceste cercetări au fost completate în 1921 de E. Bokor precum şi de E. Racoviţă şi colaboratorii săi, între anii 1921-1926. Planul peşterii şi descrierea au fost făcute publice în anul 1881 de către L. Roediger.

Datorită colmatării, peştera are un aspect labirintic, cu numeroase diverticole care se închid într-un fund de sac. După intrarea în peşteră se ajunge într-un coridor scurt apoi într-o sală unică, al cărei spaţiu este compartimentat şi complicat de multe septe de rocă.

Peştera Igriţa este cunoscută mai ales, pentru bogăţia de fosile aparţinând ursului de cavernă, dispărut spre sfârşitul ultimei glaciaţiuni, adică în urmă cu peste 10.000 ani.

Din păcate, datorită degradărilor valoarea estetică a acestei peşteri, dată de existenţa unor forme variate de concreţionare este destul de compromisă.

Această peşteră reprezintă, într-un fel ilustrativ, cum nu trebuie să se comporte vizitatorii atunci când ajung în faţa splendorilor date de natură.

Peştera Igriţa, după toate probabilităţile, ar reprezenta un nivel vechi de drenare, astăzi fosil, a apelor ce se pierd în depresiunea de captare carstică de la Pusta Călăţea. În acelaşi abrupt calcaros se găseşte o altă intrare a unei cavităţi subterane. E vorba de Peştera Pişniţa.

Mari sau mici, concreţionate sau nu, peşterile au fost dintotdeauna un obiectiv deschis curiozităţii omului.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

Biserica din Prodăneşti

Aflate pe malul Agrijului, nu departe de vărsarea sa în Someş, satele Prodăneşti şi Borza se află faţă în faţă, de-o parte şi de alta a văii. Biserica se înalţă pe coama unui deal, izolată de restul caselor, iar tradiţia spune că aici, „la Poduri", s-a aflat cândva şi vatra satului care a fost strămutat cu mai bine de 100 de ani în urmă.

Biserica, având hramul Sfântului Gheorghe, a fost înălţată probabil în anul 1730, după cum arată inscripţia de pe prestolul de piatră „Se ştie când s-au făcut această Sf. biserică... şi clopotniţă au făcut tot acelaşi Gheorghe". Deasupra se află anul, clar, în ciuda faptului că multe slove sunt şterse de trecerea timpului. Cuvintele dispărute din mijlocul textului s-ar fi putut referi la o refacere completă a aşezământului pe locul unuia mai vechi. Argumente în acest sens ar putea fi menţionarea separată a clopotniţei, precum şi anumite elemente de construcţie. Astfel dimensiunile aşezământului sunt deosebit de reduse în jur de 8,55 pe 3,55 m, biserica fiind considerată unul dintre cele mai mici locaşuri de închinăciune din judeţul Sălaj. Acest lucru îi sporeşte parcă frumuseţea la care contribuie, fără îndoială, şi amplasamentul ei pe dealul înverzit. Se pare că în acelaşi an, 1730, a fost construită şi prispa, pe laturile dinspre est şi dinspre sud. Din ea s-a păstrat însă numai talpa, restul fiind măcinat de vreme. Planul bisericii este cel specific arhitecturii româneşti din Transilvania anilor respectivi, o perioadă de început în acest domeniu. Locaşul are o formă dreptunghiulară, cu absida decroşată,pătrată.

În interior există tavanul drept la pronaos, o boltă semicilindrică deasupra naosului şi una, tot semicilindrică, deasupra altarului, încheindu-se într-un timpan prelungit cu peretele.

Inscripţia de deasupra intrării lipseşte, fiind distrusă de-a lungul anilor, dar deschiderea este încadrată de decoraţiuni în lemn, printre care se remarcă motivul frânghiei şi o mulţime de rozete, acestea înfrumuseţând, de asemenea, uşa. Ornamentaţia apare şi la alte biserici din zonă, construite în aceeaşi perioadă, cum este cea de la Doba-Mică.

Ancadramentul trecerii dintre pronaos şi naos prezintă în partea de jos, pe lăţime, o compoziţie elaborată, alcătuită din rozete petalate şi romburi. Turnul îngust cu foişor, deschis pe câte o singură arcadă, şi fleşă prelungă, îndrăzneaţă, sporesc frumuseţea acestui sfânt locaş pe care locuitorii satului îl preţuiesc chiar dacă acum au o biserică nouă, de zid, mai aproape de casele lor.

De aceea, restaurarea atentă a bisericii s-a impus de multă vreme pentru a-i reda vechea frumuseţe subliniindu-i importanţa istorică.

Valoroasă creaţie populară, biserica din Prodăneşti este un mesaj al credinţei şi al dragostei de frumos, transmise din generaţie în generaţie.

IRINA STOICA

Ce le trece unora prin minte?

◆ *Un recital de muzicuțe nu este un fapt neobișnuit, dar când acesta se desfășoară pe schela unui zgârie-nori din New-York, la altitudinea etajului 63, atunci cu siguranță că avem de-a face cu un record. Un grup de unsprezece muncitori nemulțumiți de întârzierea plății salariilor s-a decis să protesteze în acest mod în potriva patronilor. Se pare că acordurile muzicale au fost auzite de trecătorii care nici nu-i puteau zări pe interpreți.* (foto 1)

◆ *Performanțele yoghinilor sunt uneori terifiante pentru cei neobișnuiți cu „apucăturile" lor temerare. Astfel, pe o stradă din New Delhi, Raj Nahadurha și-a îngropat capul în asfaltul trotuarului, în poziția care se observă în fotografie* (foto 2). *Nu se știe exact cât a zăbovit yoghinul „în întuneric" și cu respirația tăiată, dar pare să fie cel mai tulburător spectacol stradal desfășurat vreodată.*

◆ *Cum pot fi determinate gravidele (și nu numai) să nu mai consume droguri? Un grafician american s-a gândit să realizeze un portret al unui bebeluș afectat de stupefiantele luate de o ipotetică mamă. Băiețelul are o înfățișare aparte, care-ți taie cheful să mai ajungi în lumea viselor cu elefanți mov zburând pe un cer verde...* (foto 3) (P.I.)

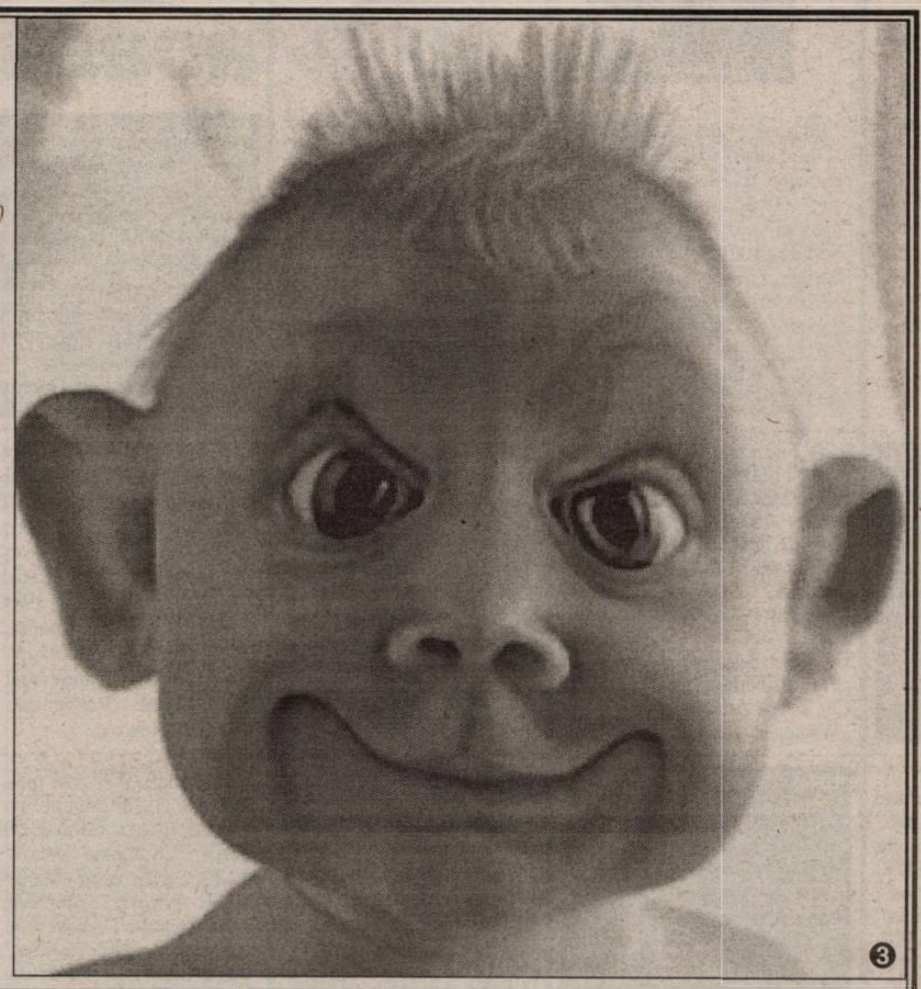

N-aduce anul ce aduce... accidentul!

O triplă ciocnire, mai ales într-un orășel fără prea mari pretenții, stârnește imediat interesul localnicilor. Când cele trei mașini dărâmă pur și simplu un depozit de cărămizi, totul se transformă într-un adevărat „eveniment". Dar ceea ce s-a întâmplat de curând la Chalmette, Louisiana, a depășit orice „așteptări" ale amatorilor de senzațional. Pentru că, stupefiați, polițiștii veniți la fața locului să anchieteze accidentul au descoperit că pe rafturile depozitului nu se aflau de fapt cărămizi ci... operele complete ale lui Adolf Hitler! Alături de cantități enorme de literatură rasistă dintre cele mai provocatoare.

Și totuși pe firma de pe clădire scria „Centrul pentru îmbunătățirea locuințelor"! Proprietarii erau însă – după cum avea să declare Lt. Mike Sanders – James Warner, unul din fondatorii Partidului Nazist American și vechi membru al fostului Ku Klux Klan, prieten personal al Marelui Vrăjitor și un fost candidat republican pentru postul de guvernator, David Duke. Acesta îl „recrutase" în Klan încă din 1975, dar Warner era membru al Partidului Nazist din anii 1960! Mai mult, în prezent avea să se descopere că era și... pastor al unei biserici locale!

În ceea ce îl privește pe Duke, el a „ratat" de puțin campania să devină Guvernator al Louisianei în anul 1991, ceea ce l-a încurajat să candideze și pentru un post în Senat. Gloria a trecut însă repede și activitățile sale l-au aruncat direct într-o închisoare federală din Texas unde a petrecut 15 luni. Pentru că vreo câteva sute de mii de dolari din banii celor care l-au votat au luat drumul celor mai cunoscute cazinouri americane! *(M.D.)*

O lume nebună

Doi pescari, unul în vârstă de 82 de ani, celălalt de 77 de ani, s-au aflat la un pas de moarte după ce barca lor pneumatică a fost răsturnată de un val din largul coastei de est a Australiei, populată de rechini și crocodili. Timp de două ore, în plină noapte, Ross Pennisi și Phillip Sorbello au fost nevoiți să stea agățați de ambarcațiunea lor, pe care, din răsputeri au încercat să o tragă către mal. Au parcurs așa patru kilometri, dar epuizați au eșuat într-un hățiș, vestit pentru crocodilii fioroși. După vreo două ore de spaimă zdravănă, cei doi bătrâni au fost reperați de un elicopter. Au fost salvați și când spaima le-a trecut, au început să se fălească exact ca niște copii cu aventura prin care trecuseră. „N-am avut timp nici măcar să mă rog la Dumnezeu, dar m-am gândit la el și m-a ajutat", povestea octogenarul Ross Pennisi. (A.P.)

Sprinter la 100 DE ANI!

Americanul Waldo McBurney a devenit peste noapte o vedetă. Și asta în urma unei curse de 100 de metri pe care a parcurs-o într-un timp... dezonorant. Un paradox? Nicidecum, având în vedere că cele 39,97 secunde de care a avut nevoie ca să ajungă la linia de sosire aparțin unui bărbat în vârstă de... 100 de ani! Acesta a atins ultimul linia de sosire în compania unor competitori mai tineri decât el. Printre decanii de vârstă s-a aflat și un nonagenar care a parcurs traseul în doar 19,24 secunde. Valdo McBurney, cel mai în vârstă atlet care a participat la competiția organizată în acest an la San Juan (Porto Rico) a declarat presei că prin gestul său a încercat să-i convingă pe tinerii care se tem de bătrânețe că aceasta e departe de a fi o povară.

Americanul a început să participe la aceste competiții de la vârsta de 90 de ani când avea rezultate foarte bune dar acum la 100 de ani a fost nevoit să încetinească ritmul pentru a nu-și forța inima. Recordul de longevitate e deținut de americanul Ben Levinson care a participat la proba de aruncare a greutății la vârsta de 103 ani. Următoarea ediție din 2004 va avea loc în Auckland, în 1998. *(D.M.)*

ODISEEA CELOR DOUĂ CORĂBIERE

Le-am numit *corăbiere* pe eroinele noastre, întrucât nu este deloc ceva obișnuit într-o lungă și periculoasă expediție pe mare, efectuată de numai două femei, pe o ambarcațiune cu pânze. Mai ales când pe cele două le cheamă Michele și Sabrina Demai; adică mamă și fiică!

*

La bordul velierului „Nuage" (norul), Michele și Sabrina au străbătut labirintul mărilor înghețate din zona arctică a Americii de Nord, adunând peste 3.500 mile marine (circa 7.000 kilometri). Expediție deloc ușoară, mai ales că au avut împotrivă și vânturile înghețate, care le-au „întâmpinat" cu o viteză de aproape 100 km/h. Dar acestea au reprezentat mici distracții, pe lângă incidente de anvergură petrecute de-a lungul celor șase săptămâni de navigație extremă. Prima avarie a fost deosebit de gravă: două piese foarte grele, de oțel, pe care era fixat motorul, s-au spart – și sub impactul temperaturilor scăzute – făcându-le pe temerarele navigatoare să înțeleagă de ce toate vapoarele intră în șantierele de reparații, după ce au parcurs legendarul pasaj de nord-est, din strâmtoarea Bering.

După o furtună de trei zile, cu vânt de peste 110 km/h, Nuage a ancorat temporar în Hopedale, un sat de 600 locuitori, sub biciuirea unei ninsori viscolite. Mai aveau doar două săptămâni la dispoziție, pentru a găsi ieșirea către apele Sudului sau, ca alternativă, pentru a-și pregăti mica navă de iernat, spre a nu fi blocată de ghețuri, situație în care mama și fiica ar fi putut opta pentru... un sejur polar mult prelungit, alături de populația din mica așezare risipită printre stânci și arbuști înghețați.

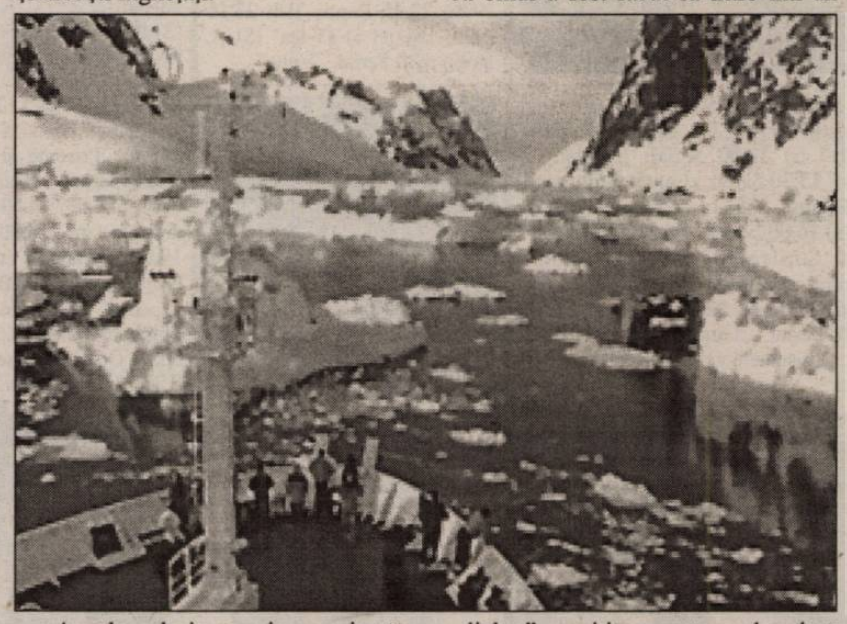

Au ales, desigur, prima variantă, așa cum îi stă bine unui adevărat lup al mărilor prins fără scăpare în mrejele ispititoare ale aventurii. Michele și Sabrina au abordat frontal traseul prestabilit, ajungând în fața unui pachet glaciar foarte dens, format mai devreme decât în anii trecuți, ca o anticipare vremelnică a lungii ierni arctice. Deși întârziate astfel, cele două au ieșit din încleștare și au putut realiza un gând pe care nu mulți sunt dispuși să-l ia în serios. Este o dovadă că omul a fost făcut să intre într-un „dialog" pozitiv cu natura, dar și că înainte de orice alte „idealuri" lumești, curajul, tenacitatea, optimismul, unitatea constituie în orice împrejurare liantele necesare drumului înainte. *(A.N.P.)*

VANITATE SALVATOARE

Julia Ginetti, dintr-un orășel calabrez, era o tânără invidiată. Fiica unor părinți bogați, chiar foarte bogați, se lansase într-o carieră de succes în publicitate. Era frumoasă, elegantă și iubită mult de părinți, gata de orice sacrificii pentru ea. Cu puțin timp în urmă trebuia să meargă pentru o emisiune în direct la televiziunea locală. Urcându-se în mașină și-a amintit că ar fi trebuit să-și schimbe pieptănătura, să-și strângă părul pentru a-și pune în lumină eleganța gâtului. I-a spus șoferului să aștepte și a țâșnit înapoi în casă. La câteva minute după plecarea ei, soția șoferului – și ea destul de tânără și frumoasă – a trecut pe acolo, l-a văzut singur și a urcat în mașină să schimbe câteva cuvinte cu el. În același timp însă cei doi s-au trezit ridicați pe sus de câțiva oameni cu fețele acoperite. Erau patru răpitori, convinși că au pus mâna pe bogata moștenire. Lucrurile s-au lămurit repede, cei doi au fost eliberați și au avut chiar timp s-o informeze pe Julia de eventualul pericol. Dând dovadă de multă operativitate, poliția a reușit să-i prindă repede pe răpitori iar Julia recunoaște că de data asta, vanitatea i-a fost cât se poate de folositoare. (I.S.)

	România 1	PRO TV	antena 1	prima	acasă	2	tele 7
VINERI - 5 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţa 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 12.05 Serial (r) 14.15 Desene animate 15.55 Călătoriile lui 2003 (r) 18.00 Mileniul modei 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Blestemul scorpionului" (SUA, 2001). Cu: Woody Allen 22.00 Serial: „7 zile" 23.30 Taverna 0.30 Film: „Jaf în timpul potopului" (SUA, 1998).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.30 Bucătăria lui Radu (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Mesaj din Vietnam" (ultima parte) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Mai iute ca moartea" (SUA, 1995). Cu: Sharon Stone, Gene Hackman 22.15 Film: „Gremlin" (SUA, 1984) 0.30 Film: „Secrete macabre" (SUA, 1981) 2.15 Film: „Legea mişcării" (SUA, 1993).	7.00 Observator 9.30 Serial: „Dinozaurii" 10.00 Desene animate 10.30 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Simţul datoriei" (SUA, 1997) 15.00 Serial: „Stargate: SG1" 16.00 Serial: „Zile din viaţa noastră" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Firma" (SUA, 1993). Cu: Tom Cruise 23.00 Film: „Crocodilul" (SUA, 1999).	8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Festivalul Mamaia 23.00 Focus Plus 23.30 Mamaia - în spatele scenei 0.50 Clubing Show 2.30 Chat Tv.	6.00-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 0.30 CHAT Acasă.	7.15 Desene animate 9.00 Doc.: „În inima Africii" 9.30 Serial: „Rod, Lucy şi prietenii lor extratereştrii" 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Pescar hoinar 19.15 Televiziunea, dragostea mea! 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Serial: „Central Park West" 23.00 Film: „Capcana flăcărilor" (SUA, 2001) 1.15 Remix.	8.10 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 12.30 Documentar 15.00 Videoclipuri 18.15 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Prin lume călător 21.00 Serial: „Staţia spaţială 1".
SÂMBĂTĂ - 6 septembrie	7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 10.15 Serial: „Băieţii de la Sport" 11.30 Casa mea 13.10 Serial: „Aglomeraţie în garaj" 16.00 Serial: „Vorba lu' Jim" 17.30 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 18.40 Jurnal 19.00 Fotbal: România - Luxemburg 21.30 Fotbal: Bosnia - Norvegia 0.40 Film: „E periculos să te numeşti Walter Woods" (SUA, 1997). Cu: Rob Lowe.	8.15 Desene animate 10.00 Serial: „Lassie" 12.00 Documentar: „Cruciada păcii" 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.30 Film: „Viaţa şi epoca judecătorului Roy Bean" (SUA, 1972). Cu: Paul Newman 17.00 Film: „Răpirea" (SUA, 1996) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Mâna care împinge leagănul" (SUA, 1992) 22.15 Film: „Poştaşul" (SUA, 1997). Cu: Kevin Costner 1.30 Film: „Închisoarea terorii" (SUA, 1986).	9.20 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.30 Serial: „Tineri şi rebeli" 12.00 Tenis: Turneul de la Braşov 15.00 Serial: „Îngerul păzitor" 16.00 Serial: „MacGyver" 17.00 Film: „Aparenţe înşelătoare" (SUA, 1999) 19.00 Observator 20.00 Film: „Întâlnire cu surprize" (SUA, 1987): Cu: Kim Basinger 22.00 Film: „Preţul libertăţii" (SUA, 1998). Cu: Renee Zellweger 0.30 Film: „Wanted" (Australia, 1999).	7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 9.30 Serial: „Eddie McDowd" 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Regina spadasinilor" 16.00 Film: „Afaceri încurcate" (SUA, 1952) 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Festivalul Mamaia 23.00 Film: „Inimi de piatră" (SUA, 1997).	9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.00 Special: Luis Miguel (partea a II-a) 13.30 Serial: „Profu'" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 0.30 CHAT Acasă.	7.15 Desene animate 9.00 Generaţia @ 10.30 Arca lui Noe 11.30 Răscruci 14.00 Film puzzle 16.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 17.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 18.00 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Serial: „O familie formidabilă" 20.00 Film: „Căminul ideal" (Canada) 22.00 Festivalul de Film de la Veneţia.	9.00 Aventurile ştiinţei 12.00 Oglinda poveştilor 13.30 Muzică populară 15.30 Cum ar trebui să trăim 17.30 Auto Motor Sport 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Staţia spaţială 1" 22.00 Film: „Intrusul din spaţiu" (SUA, 1993).
DUMINICĂ - 7 septembrie	7.00 Universul credinţei 8.30 Desene animate 9.30 Serial: „Poveste fără de sfârşit" 10.30 Serial: „Dragă, am micşorat copiii!" 11.15 Serial: „Aşa e viaţa!" 12.00 Viaţa satului 13.00 Motociclism viteză: CM de super moto 17.00 Bravissimo! 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Asterix şi Obelix contra lui Cezar" (coprod., 1999) 22.00 Minutul 91 23.45 Film: „O blondă adevărată" (SUA, 1997).	8.30 Desene animate 10.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Robin Hood" 11.00 Parte de carte 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.00 Bucătăria lui Radu 14.30 Serial: „Jack şi Jill" 15.30 Film: „Aventurile tânărului Indiana Jones - Sub acoperire pe frontul nazist" 17.15 Film: „Amazon" (coprod., 2000). Cu: Jean-Paul Belmondo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Masca" (SUA, 1994). Cu: Jim Carrey 22.15 Film: „Vânătoarea" (SUA, 1992, partea I) 23.00 Procesul etapei cu Florin Călinescu.	10.00 Desene animate 10.50 Serial: „Galidor" 11,15 Serial: „Tineri şi rebeli" 12.00 Tenis: Turneul de la Braşov 14.00 Serial: „Îngerul păzitor" 15.00 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Salvamontiştii" 17.00 Film: „Fantoma lui Barbă Neagră" (SUA, 1967) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Film: „Monte Carlo" (ultima parte) 23.00 Recursul etapei.	7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 Air Play 13.30 Ambianţa 14.00 Academia mămicilor 14.30 Serial: „Socrii" 16.00 Film: „Omul de la Snowy River" (Australia, 1982) 18.00 Focus 19.30 Rezumatul etapei - Divizia A 20.00 Film: „Operaţiunea «Broken Arrow»" (SUA, 1996). Cu: John Travolta 22.00 Film: „Martor din umbră" (SUA, 1999).	9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 12.00 Premiile Lo Nuestro (partea a II-a) 13.30 Serial: „Sărmana Maria" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Premiile TV Y Novelas 2003 20.00 Cinema „Acasă" 22.00 Serial: „Totul despre sex" 22.30 Serial: „Fetele Gilmore" (ep.1) 23.30 Superlative la Hollywood.	7.30 Desene animate 9.00 Ferma 11.30 Serial: „Mărul lui Newton" 13.30 Design 14.00 Flori din... Floarea din grădină 16.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 17.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 18.00 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Serial: „O familie formidabilă" 20.00 Atenţie se cântă! 21.30 Telejurnal 22.00 Piersic Show 23.45 Film: „Trădătoarea" (partea a II-a).	9.05 Aventurile ştiinţei 14.00 Pastorul cel bun 14.30 Prin lume călător 17.30 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Staţia spaţială 1" 22.15 Film: „Arta de a muri" (SUA, 1990).
LUNI - 8 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 13.10 Teleenciclopedia (r) 14.30 Pro Patria 15.30 Kronika 16.50 Sănătate pentru toţi 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Dincolo de hartă 20.30 Serial: „Agenţia" 22.30 EURO Police R.R. 0.30 Film: „Sirenele" (coprod., 1994).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Serial: „Jack şi Jill" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cavalerul nopţii" (SUA, 1991). Cu: David Hasselhoff 22.00 Leana & Costel 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Eddie" (SUA, 1996). Cu: Whoopi Goldberg.	7.00 Observator 10.00 Desene animate 11.30 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Serial: „Stargate: SG 1" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 18.00 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Soldaţi de rezervă" (SUA, 1995). Cu: Michael Dudikoff 22.45 Divertisment: „Benny Hill" 23.15 Film: „Dead By Sunset" (SUA, 1995, partea I).	8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Film: „Bogat şi celebru" (Hong Kong, 1987) 23.00 Focus Plus 23.15 Fotbal din Prima.	6.15-13.10 Reluări 13.15 Învaţă spaniola cu Victor 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.15 Desene animate 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Rod, Lucy şi prietenii lor extratereştrii" 13.40 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Călătorind prin ţară 19.15 Serial: „Saint Tropez" 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Sport plus 23.00 Film: „Zile fericite" (Rusia, 1991).	10.00 Calea, adevărul, viaţa (r) 13.00 Film (r) 16.00 Guţă şi muzica lui (r) 18.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 18.45 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Planeta risipitoare" 22.00 Viitorul azi.
MARŢI - 9 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţa 8.30 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Kronika 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Festivalul filmului tău! 22.00 Serial: „Unitatea specială 2" 0.00 Film: „Cruciaţii" (Italia, 2001, partea I).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Serial: „Familia Bundy" (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Album de familie" (SUA, 1994, partea I) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Misiune de gradul zero" (SUA, 1990). Cu: Charlie Sheen 22.00 Leana & Costel 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Sunchaser" (SUA, 1996) 2.15 Film: „Câinele alb" (SUA, 1982).	7.00 Observator 9.30 Serial: „Dinozaurii" 10.00 Desene animate 10.30 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Serial: „Stargate: SG 1" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 18.00 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Falsă identitate" (coprod., 2002) 22.45 Benny Hill 23.15 Film: „Dead By Sunset" (ultima parte) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Reuniunea de clasă - 2002 23.00 Focus plus 23.30 Doc.: „Dosarele FBI" 0.20 Clubing Show.	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.15 Desene animate 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Rod, Lucy şi prietenii lor extratereştrii" 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Călătorie la pas 18.00 Doc.: „Personalităţi culturale" 19.15 Serial: „Saint Tropez" 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Teatru: „Dimineaţa pierdută" după Gabriela Adameşteanu.	8.40 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 17.00 Documentar 18.00 Serial: „Agent 22 - Nebunul" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Lumină în întuneric" 22.00 EuroMaxx.
MIERCURI - 10 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.45 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Destine secrete" 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Fotbal: Danemarca - România 22.15 Serial: „7 zile" 23.40 Film: „Cruciaţii" (ultima parte).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Album de familie" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Fără apărare" (SUA, 1996). Cu: Demi Moore, Aleck Baldwin 22.00 Leana & Costel 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Academia de poliţie 7" (SUA, 1994) 1.45 Film: „Empire records" (SUA, 1995).	7.00 Observator 9.30 Serial: „Dinozaurii" 10.00 Desene animate 10.30 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Serial: „Stargate: SG 1" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 18.00 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Un liceu dezlănţuit" (SUA, 1996) 22.45 Benny Hill 23.15 Film: „Etajul al IV-lea" (SUA, 1999) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Film: „Răzbunarea tocilarilor 2" (SUA, 1987) 23.00 Focus plus 23.30 Doc.: „Dosarele FBI".	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.15 Desene animate 9.00 Cronici de vacanţă 9.30 Serial: „Rod, Lucy şi prietenii lor extratereştrii" (ultimul ep.) 10.00 Tonomatul DP2 15.00 Uşa turnantă 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Eco-Magazin 19.20 Serial: „Saint Tropez" 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Eurofotbal 23.00 Fotbal: Luxemburg - Bosnia.	8.10 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.30 EuroMaxx (r) 13.00 Film (r) 15.00 Videoclipuri 18.00 Srial 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Concursul de rodeo" 22.00 EuroMax 22.30 Vacanţe de pomină.
JOI - 11 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Panorama 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Psihiatrul în vacanţă" (SUA, 1991) 22.00 Serial: „7 zile" 23.30 Film: „Detectivul Spenser" (SUA, 1994).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Serial: „Familia Bundy" (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Album de familie" (partea a III-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Pierdut şi (re)găsit" (SUA, 1999). Cu: Sophie Marceau 22.00 Leana & Costel 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Doc.: „În spatele vălului: Renaşterea Islamică".	7.00 Observator 9.30 Serial: „Dinozaurii" 10.00 Desene animate 10.30 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Serial: „Stargate: SG 1" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 18.00 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Mai presus de onoare" (SUA, 2001) 23.15 Film: „Tinereţe furată" (SUA) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Doc.: „Special" 21.00 Vrei să fii miliardar 23.00 Focus plus 23.30 Doc.: „Dosarele FBI" 0.20 Clubing Show.	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.15 Desene animate 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" (ep.1) 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Siesta 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Aventuri în România 19.15 Serial: „Saint Tropez" 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Doc.: „Un român la New York" 23.00 Film: „Arborele genealogic" (partea a II-a) 0.05 Doc.: „Zborul 93".	8.10 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 15.00 Guţă şi muzica lui (r) 18.00 Serial 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Refugiul" 22.15 Euro Maxx 22.45 Vacanţe de pomină.

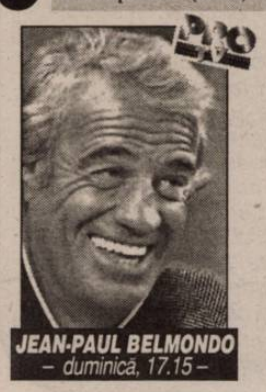

JEAN-PAUL BELMONDO
– duminică, 17.15 –

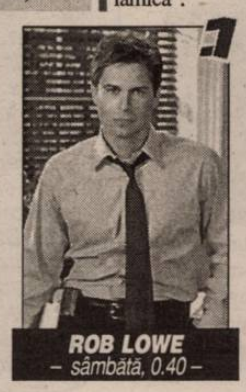

ROB LOWE
– sâmbătă, 0.40 –

RENEE ZELLWEGER
– sâmbătă, 22.00 –

SOPHIE MARCEAU
– joi, 20.00 –

KIM BASINGER
– sâmbătă, 20.00 –

DAVID HASSELHOFF
– luni, 20.00 –

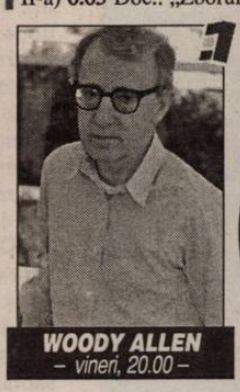

WOODY ALLEN
– vineri, 20.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

Îngerii lui Charlie

Despre remake-ul *Îngerii lui Charlie* mulţi spun că este... o porcărie. Şi mai mulţi s-au transformat însă în fani împătimiţi ai filmului şi, mai ales ai... îngeraşelor care acţionează ca un singur trup şi o singură minte, fiecare păstrându-şi însă personalitatea sa. Toate ştiu să-şi pulverizeze adversarul cu o privire de laser sau cu o lovitură drept la ţintă, dar una e adepta deghizărilor în teuton sexy (Cameron Diaz), alta se simte ca un băiat căruia Dumnezeu i-a dat un

trup de femeie (Drew Barrymore) iar cea de-a treia mizează exclusiv pe alura ultra-glamour (Lucy Liu). Dar, întotdeauna imaginea lor este impecabilă, ireal de... neşifonată. Cum e de aşteptat şi în viaţa de zi cu zi fiecare protagonistă are propriul său registru, un amestec de personalitate înnăscută şi amprente certe ale star sistemului hollywoodian. Nu-i de mirare că fiecare dintre ele are admiratorii ei distincţi. Iar actriţele ştiu bine tiparul în care au intrat şi se străduiesc din răsputeri să nu încalce graniţele. Aşa că...

Obrazul subţire cu cheltuială se ţine

Incredibil, dar adevărat: nimeni n-a văzut-o vreodată pe Cameron Diaz nearanjată. Că-i dimineaţa devreme şi dă o fugă să cumpere un ziar sau că e invitată la un eveniment cu covor roşu, actriţa are grijă să fie mereu în top. Evident, iubeşte şi îşi permite hainele de marcă, chiar dacă uneori adaugă la produsele Chanel, JPG, Versace sau Ungaro câte o notă de personalitate.

Fatală şi nu prea

Deşi actualii admiratori ai femeii cu trăsături asiatice, evident e vorba de Lucy Liu, refuză poate să creadă, adevărul e că actriţa a trecut mult timp printre figurile din lumea showbiz-ului mai puţin agreate. Apariţia ei în rochia roşie, semnată ce-i drept... Versace, dar mult prea departe de ipostaza unui top model, a declanşat multe chicoteli. Poate că imaginea ei s-a

ameliorat cu timpul, deşi apetitul pentru fuste ultra-mini fără să aibă picioare de expoziţie încă o sabotează. În compensarea tuturor acestor... neajunsuri, Lucy Liu are o mare calitate: ştie să-şi poarte hainele cu clasă, să dea impresia că se simte perfect în pielea ei, că are stil. Şi o personalitate puternică, fapt ce aminteşte de Ling cea seducătoare din *Ally McBeal*.

Şcolăriţa eternă

Se spune adesea despre Drew Barrymore că marele ei defect este că se

înverşunează să joace roluri de... şcolăriţă şi, implicit, să-şi păstreze imaginea de adolescentă eternă. Se simte perfect în pantaloni de velur şi vestă şi când, la premiile Oscar, e nevoită să poarte o rochie elegantă şi un colier are un aer aproape nătâng. În schimb, când îşi face tunsoarea ei preferată cu breton cuminte ajustat, când îmbracă o fustă cu bretele gen sarafan de şcoală şi îşi mai pune şi şosete este în elementul ei.

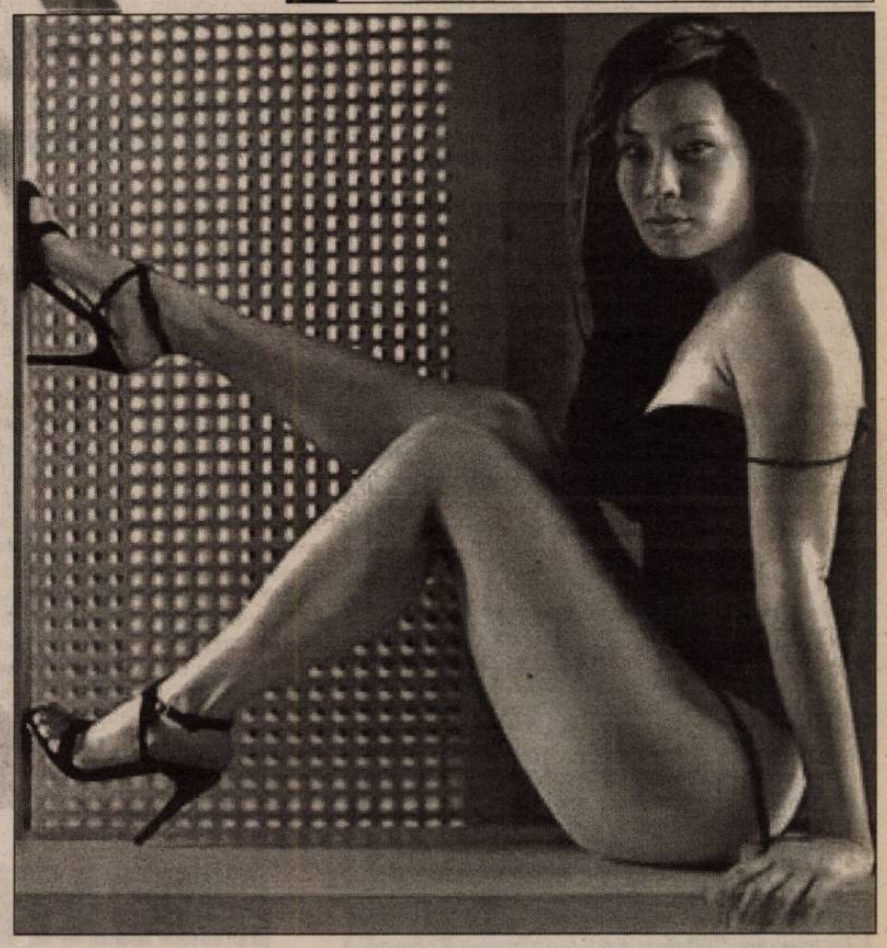

Ce spun starurile despre modă şi frumuseţe?

IPOCRITELE:

Catherine Zeta-Jones – Dacă exista ceva ce n-am fost şi n-o să fiu niciodată este a fi sclava modei. Nu mor de dorinţa de a fi în pas cu tendinţele ei.

Sandra Bullock – Hainele sunt ceea ce te ajută să te simţi exact aşa cum vrei în acel moment. Asta este extraordinar la ele. Sunt ca o armură. Uneori, am făcut greşeala să apelez la trucuri şi, mai târziu, mi-am spus: „Ce naiba m-o fi apucat?"

Jennifer Love Hewitt – Observ cum unele femei se chinuie o seară întreagă să care după ele câte o rochie. Dacă nu te simţi bine în acea rochie, e ca şi cum te poartă ea pe tine, nu tu pe ea. Poate fi sublimă, dar dacă tu nu te simţi sublimă în ea, la ce bun? Eu optez pentru confort: să mă lase să mă aşez, să mă ridic, să dansez...

Renée Zellweger – Sunt momente în care trebuie să te îmbraci într-un fel, eşti obligat. Dar, în general, eu sunt genul care doar „se îmbracă", nu cel care deschide şifonierul spunând: „Doamne, ce ţinută mai abordez azi?" Prefer să fiu gata oricând să trăiesc viaţa. Cam aşa: trec prin faţa unui panou de basket, cobor din maşină şi arunc câteva mingi la coş, fără să mă gândesc la... echipament. Înţelegeţi ce vreau să spun?

Jennifer Lopez – Topurile minuscule pot fi extrem de sexy în unele ocazii, dar pentru zi de zi ai nevoie de o ţinută simplă, nu ca şi cum ai fi scoasă din vitrină.

Rebecca Romijn-Stamos – Eu şi soţul meu trăim într-un ranch. Aşadar, în general eu mă îmbrac obişnuit iar lui îi place să mă vadă când mă îmbrac...

Meg Ryan – M-aş simţi de-a dreptul caraghioasă să umblu permanent fardată. Ce-aş avea de ascuns? Apoi, îmi dau seama că lucrurile pot merge foarte departe când te foloseşti de sâni, de unghii lăcuite, de pantofi cu tocuri, de şolduri unduite, de o voce gravă... Bărbaţii nici măcar nu realizează în ce măsură sunt manipulaţi. Atenţie la femeile care uzează de aceste arme!

DIZIDENTELE:

Hilary Swank – Mă simt bine în pielea mea, dar ador rochiile frumoase. Mai ales dacă lasă decolteul la vedere.

Mena Suvari – Îmi place la nebunie să mă îmbrac bine, să-mi aranjez părul şi să mă machiez înainte de a ieşi din casă. Un ruj pe buze, foarte foarte roşu, îţi conferă imediat atitudinea de femeie fatală...

Thandie Newton – Trăim o epocă genială, foarte creativă în materie de modă. Inspiraţia vine din toate culturile. Nimic nu-mi place mai mult decât să intru într-un magazin, să descopăr materiale cu structuri şi imprimeuri neaşteptate, pe care să le „bag în lucru" la maşina mea de cusut.

ÎNTELEAPTA:

Mira Sorvino – În Franţa am învăţat ceva: femeile nu se ascund sub strat gros de farduri, ceea ce este un lucru bun. Pot avea cearcăne adânci, fără să încerce să le ascundă şi nici nu dispar una-două să-şi pudreze nasul. Pot avea ochi bizari, bărbie dublă, pometi exagerat de proeminenţi... şi totuşi rămân sublime doar prin felul cum ştiu să poarte un baticuţ la gât.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

SAREA - un remediu complex

O substanţă de uz comun, ce pare chiar banală, poate avea virtuţi terapeutice şi protectoare deosebite. De altfel, nu e o noutate: sarea este cunoscută de mii de ani ca fiind nu doar un aliment indispensabil bunei funcţionări a organismelor umane şi animale, ci şi ca accesoriu în diverse ritualuri, întrucât – din punct de vedere ştiinţific, de această dată – ea e capabilă să înmagazineze informaţii pe baza cărora să emită energie. Cunoscutul terapeut Volodea CIORICI ne-a prezentat în acest sens unele aspecte privitoare la aşa-numita energie leptonică a sării şi la utilizările acesteia în cadrul unor tratamente complementare.

Simbioză între cosmic şi teluric

Energia leptonică se referă la acele particule electronice uşoare, insensibile la influenţele forţelor nucleare puternice, în cazul sării făcându-se şi o trimitere la energiile cosmice subtile, conform bioterapeutului. El afirmă că, în funcţie de locul formării ei şi de contactele ulterioare, sarea are imprimate anumite programe în cristalele sale. De obicei, ea provine din mări, oceane, lacuri, a căror apă s-a evaporat sub influenţa razelor soarelui. Aşadar, cosmicul şi teluricul se amestecă, se combină la modul armonic, în acest produs material, palpabil. Ingerată, ea aduce în corp necesarul de elemente chimice conţinute (sodiu, iod, potasiu), dar o dată cu acestea transmite şi anumite „comenzi", potrivit informaţiilor despre care am vorbit mai sus. Ca o simbioză între cele două aspecte, să ne gândim la faptul că sarea iodată reprezintă un antidot comun, frecvent utilizat în zonele unde populaţia riscă să fie afectată grav de creşterea puternică a nivelului radiaţiilor din atmosferă. Ne este cunoscut foarte bine (oficial!) cazul Cernobîl, cu consecinţele sale şi măsurile de protecţie sugerate de autorităţi. Din păcate, e doar un caz foarte grav, însă despre altele, similare, nu există informări publice şi reacţii pe măsură, în sensul protejării oamenilor.

Curăţarea de energii negative

„În procesul formării lor, cristalele de sare captează o enormă cantitate de energie solară, cosmică, leptonică – spune Volodea Ciorici. De aceea, apa de mare e curativă, prin băile helio-marine, ca şi băile cu sare de mare, făcute acasă. Radiaţia solară, oprindu-se la suprafaţa apei, face ca energia cosmică, deja purificată, să fie absorbită de soare; în apă, se realizează o purificare perfectă a acestei sări. Când sarea se foloseşte în scopuri curative sau protectoare, cristalele sale emană energia pozitivă capabilă să neutralizeze vibraţiile negative şi să distrugă informaţiile de intensitate joasă. Întrucât în procesul tehnologic de extragere, de pregătire, de ambalare şi în drumul de la producător la consumator, sarea parcurge un traseu destul de lung, pe parcursul căruia captează diverse informaţii, folosirea ei în scop de protecţie nu prea are efect şi atunci este necesară purificarea sa. „Aceasta se realizează fie în biserică (se deschide pachetul, de preferat cu sare grunjoasă şi se pune în mijloc o lumânare aprinsă), fie chiar acasă, printr-o procedură similară, doar că informaţia introdusă în cristale va fi formulată de cel ce va practica ritualul. De fapt, este vorba despre încărcarea sării cu energie benefică.

Tratamente cu sare

Sarea purificată trebuie ţinută într-un recipient acoperit şi se evită ca în preajma ei să apară elemente purtătoare de informaţii cu intensitate joasă, negative, ce pot anihila energia pozitivă. Pentru utilizarea în scop protector, se apelează şi la rugăciune, în acelaşi timp construindu-se imaginea mentală a scopului pentru care se face ritualul. Există de altfel, în viaţa cotidiană şi în tradiţiile populare, numeroase obiceiuri, ritualuri şi superstiţii legate de sare, asupra cărora nu ne vom opri aici. Vă prezentăm, în

schimb, câteva sugestii ale lui Volodea Ciorici, cu trimitere directă la protejarea sănătăţii.

În probleme circulatorii: se dizolvă 1 kg sare în 5 l apă şi se tamponează articulaţiile; se poate aplica şi un prosop înmuiat în soluţia respectivă. Aceeaşi procedură este eficace şi în cazul *retenţiei de apă* (se aplică în zona renală).

În caz de febră sau de răceală, se ţin picioarele în apă cu sare timp de 20 minute, iar după ce se scot, nu se şterg: a doua zi, organismul poate fi vindecat.

Reumatisme, artrite şi poliartrite, dureri de măsele, boli de plămâni se pot trata în mod similar. De asemenea, împotriva agresiunilor psihice, prin energii negative ce acţionează, majoritatea, în regiunea plexului solar, se poate utiliza ca element de protecţie o punguliţă cu sare (purificată după cum am arătat mai sus), ţinută pe zona respectivă a corpului. Domeniul prezentat în articolul de faţă este însă mult mai vast, iar cazuistica înregistrată de colaboratorul nostru prezintă şi unele aspecte mai mult decât spectaculoase. Despre asemenea lucruri, cu amănunte suplimentare de interes general, vom vorbi într-un articol viitor.

Contra ARTROZEI

De obicei, atunci când anumite dureri au fost diagnosticate cu *artroză,* suferindul are tendinţa să facă imediat legătura cu activitatea fizică, pe care consideră că trebuie să o reducă drastic. Este efectul unui impact psihologic firesc, însă contraindicat.

În realitate, persoana implicată riscă să cadă victimă exact rezultatului contrar celui dorit. Inactivitatea şi sedentarismul au urmări perverse, de cele mai multe ori. Pe termen lung, apare perspectiva antrenării atrofiei musculare, adică a „topirii" muşchilor, lucru ce va complica serios revenirea la o activitate normală, deoarece ţesutul muscular este cel care „ţine" articulaţia şi îi ameliorează dinamica. Astfel, sportul protejează de fapt articulaţiile, împotriva evoluţiei artrozei. De aceea, medicii specialişti şi terapeuţi îşi sfătuiesc pacienţii să facă multă mişcare, dacă este posibil şi sport, pentru a-şi întreţine şi a-şi conserva mobilitatea, cât mai mult timp posibil.

Pe de altă parte, aspectul dinamic al vieţii trebuie tratat cu multă atenţie, în cazul artrozelor, întrucât este vorba despre o maladie a cartilagiilor. Sub efectul şocurilor şi al traumatismelor repetate, chiar dacă acestea sunt moderate, cartilagiul din zona articulaţiilor se uzează şi îşi pierde elasticitatea. De aceea, presiunea exercitată asupra articulaţiilor, la practicarea unor sporturi ce necesită aplecări bruşte şi asimetrice (de exemplu, la tenis de cîmp), agravează distrugerea cartilagiului.

În consecinţă, cei afectaţi sunt sfătuiţi să se orienteze către sporturi acvatice, precum nataţia, în apă forţa gravitaţională micşorându-se foarte mult. Mersul pe bicicletă, care face să lucreze în mod armonios întreaga musculatură, este de asemenea indicat, cu condiţia să se desfăşoare în mod cât mai relaxat, cu o ţintă dreaptă, şi nu cu gâtul încordat, pentru a privi înainte cu atenţie mărită. De evitat de asemenea folosirea bicicletei pe terenuri dure, accidentate. Obiectivul principal este însă de *a nu sta imobil.* Aşadar, mişcarea reprezintă „medicamentul" principal şi singurul capabil să ducă negreşit pe calea vindecării. Evident, ca în orice situaţie similară de criză, în preajma bolnavului trebuie să se afle un medic, în competenţa căruia intră evaluarea stării de fapt şi sugestiile cele mai utile pentru sănătatea articulaţiilor suferindului.

HIDRATAREA ORGANISMULUI ŞI CÂTEVA ÎNTREBĂRI...

Un atlet sau orice sportiv obligat să depună efort puternic şi susţinut, chiar pe durata mai multor ore (a se vedea proba de maraton – probă olimpică de alergare pe distanţa de 42, 195 km), trebuie să bea o mare cantitate de lichide în timpul uriaşului consum energetic. De altfel, păstrând specificul şi proporţiile, se poate extrapola ideea şi la alte domenii de activitate. Iată însă că o dramă petrecută nu demult în aria atletismului a scos în faţă chestiuni îngrijorătoare.

S-a întâmplat în anul 2002, cu prilejul maratonului din Boston: una dintre participante, care ingerase multe lichide înainte, în timpul şi după cursă, a sucombat din cauza unei forme de encefalopatie, deoarece nivelul sodiului din sânge era foarte scăzut. Mai mult decât atât, în ultimul volum apărut al prestigiosului „British Medical Journal" sunt raportate mai multe cazuri similare, observate atât la atleţi, cât şi la militari aflaţi în misiune, la ciclişti ş.a.m.d. Aşadar, era vorba despre pierderea unor importante cantităţi de lichide, în urma consumării unor cantităţi mari de apă şi alte lichide. Or, sodiul este indispensabil pentru organism, întrucât favorizează absorbţia băuturilor din stomac către intestin. În mod logic, multă apă băută înseamnă mult sodiu antrenat în acest proces, lucru din păcate neglijat de numeroase persoane ce depun efort mărit.

Care ar fi concluziile şi sugestiile derivate din cele arătate mai sus? Hidratarea, în orice caz, este absolut obligatorie. De exemplu, pe timp călduros, un om normal trebuie să consume zilnic 2-3 litri de lichide (apă, sucuri, supe etc.), cu precizarea că e bine să nu facă abuz de apă carbogazoasă, pe termen lung, spre a evita probleme ulterioare, legate de rinichi. Sportivii, militarii şi celelalte categorii amintite aici sunt sfătuiţi să bea atât cât simt nevoia s-o facă, fără a forţa nota şi mai degrabă după susţinerea efortului, decât înainte. Iar pentru evitarea pierderilor de sodiu, în lichidul respectiv se poate dizolva o sare care... nu are gust sărat. În nici un caz, nu trebuie trecut în cealaltă alternativă, a reţinerii de a bea, pe parcursul unui efort. Şi încă un amănunt: contrar părerilor preconcepute, lichidele nu „se lasă în picioare" şi nu fac corpul să atârne greu, decât în cazul unor boli deja existente, ce determină retenţia de apă. Sunt câteva elemente profilactice simple, ce elimină medicamentele şi spitalizarea – o alternativă fericită la accidente uşor de evitat.

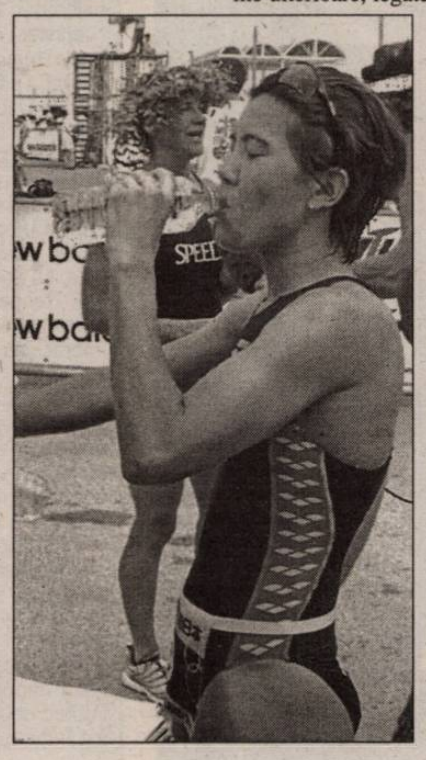

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

FRICA - PASUL ÎNAINTE

Spunem că frica este un *sentiment;* că e ceva *înnăscut;* că are drept cauză fundamentală *instinctul de conservare;* că *acţionează negativ* asupra noastră. Cu un joc de cuvinte, am putea spune că ne e fricã de fricã. Sau, mai corect formulat, de *frici,* întrucât există o gamă de nuanţe foarte vastă în domeniu: ideea de fricã apare şi în prudenţă, şi în trac, şi în neîncredere, ea ajungând la apogeu în spaimă, groază, teroare şi aşa mai departe. În mod cert, există o patologie a fricii clar conturată, în faţa căreia anumite tipuri de terapii complementare au un cuvânt tot mai greu de spus. În principiu, tiparele noastre mentale şi educaţia ne împing la a evita fricile, ca pe ceva exclusiv nebenefic. Totuşi, ele includ şi o latură pozitivă, în măsură să ne fie de foarte mare ajutor, în anumite momente ale existenţei noastre şi – trebuie precizat – mai ales fără ca noi să conştientizăm acest lucru.

Frica pozitivă este o parte a fiinţei umane. De curând, câţiva cercetători apreciau că unele cazuri de moarte în somn a sugarilor au drept cauză visul în care aceştia se (re)văd în pântecele mamei. Regresul intrauterin generează aşadar o nuanţă de fricã instinctivă, bebeluşului i se opreşte respiraţia în mod automat, ca pentru a se (re)adapta la condiţiile prenatale şi, după mai multe minute, moare. Să zicem însă că aici este vorba despre un fenomen mai greu de controlat. De multe ori, când raţionăm foarte bine şi ne stăpânim instinctele, trăirile, ni se întâmplă lucruri neplăcute, pe care, fără să ştim, le depăşim tocmai datorită faptului că frica ne domină, la un moment dat. Colaboratoarea noastră *Emilia VLĂDESCU* – psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium – ne-a relevat aspecte ale acetei laturi umane, raportându-se chiar la propria sa experienţă de viaţă.

Moartea nu înfricoşează copiii Altceva, mult mai profund, le creează nelinişti majore şi pentru mulţi va fi o surprinzătoare revelaţie ideea că, în general, cei mici se simt neprotejaţi atunci când se întreabă cum anume se continuă viaţa după moartea fizică, deci ce este *dincolo.* Evident, trebuie să păstrăm proporţiile, limitele bunului-simţ, menţionând că aici nu se pune problema unei filosofii infantile, a unei explorări savante în tainele fiinţei umane, unde ştiinţele abia reuşesc să facă paşi mici. Copilul percepe însă acest univers într-un mod nealterat de viaţa obişnuită şi tocmai de aceea el merge pe căi nici măcar bănuite de adulţi. Ei, bine, frica apare la copilul ce-şi pune întrebări, atunci când nu găseşte şi răspunsurile adecvate. Din punctul respectiv, în mintea micului om se produc confuzii normale şi e firesc ca el să nu poată avansa pe un drum autentic al cunoaşterii.

Întunericul de lângă noi reprezintă poate elementul cel mai bine asimilat cu fricile copiilor. Dar nu obligatoriu şi cu senzaţia de pericol, de agresiune ce pândeşte din interiorul lui. Pentru că exact acolo, copilul poate să descopere o altă lume, inaccesibilă nouă, adulţilor. „În copilărie – ne mărturiseşte Emilia Vlădescu – întunericul era *viu, activ,* pentru că *nu era negru!* În întuneric „vedeam", simţeam prezenţe ciudate, auzeam foşnete, glasuri, paşi. Şi nu eram eu singurul copil care percepea acele lucruri... Aşa am început să conştientizez că noi, oamenii, nu suntem ceea ce percepem cu ajutorul simţurilor trupeşti." Iată aşadar un impuls către cunoaştere, un mic... „big-bang" la scară individual-umană, declanşat de frici ale copilăriei, considerate aşa cum sunt, de altfel: normale. Nu trebuie să fii un Einstein sau un Kant sau un Freud, ca să-ţi pui întrebări legate de om şi de Univers, la care să şi încerci să răspunzi. De multe ori, copiii au mult mai multe informaţii valabile despre lumile de dincolo de noi. Numai că nu le luăm în seamă, fiindcă ni se par pure fantezii. Şi vom vedea, în articole viitoare, că nu este deloc aşa.

Vom continua să vă prezentăm asemenea fenomene ce fac parte din cotidian, şi cu ajutorul dumneavoastră, al cititorilor. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

ALB ŞI NEGRU

ORIZONTAL: ALB 1) Regină a Franţei şi a Scoţiei, care cu prilejul căsătoriei sale cu regele Franţei Francisc al II-lea a purtat cea dintâi rochie de mireasă de culoare albă (Maria; 1512-1587) – Animal polar cu blana albă. 2) Scriitor hunedorean, autorul romanului „Patima urşilor albi" (Nicolae) – Creion alb sau colorat, moale, folosit în pictură. 3) Sprinten – Autorul poeziei „Tot ceru-i alb" (Tiberiu). 4) Marele nostru campion în sportul alb (Ilie) – Petală de boboc! 5) Râu în Belarus – Pelerină de culoare albă purtată la ceremonii peste uniforma militară. 6) Cui fără vârf! – Scriitoare franceză autoarea romanului „Roşu şi alb" (George; 1804-1876) – Dublă consoană. 7) Semnează poemul „Fildeşul negru" (George) – Horia Crăciun. 8) Ca vârful armei albe – De un alb imaculat (pl.). 9) Sanda Movilă a scris „Simfonia marilor... albe" (sg.) – Contingent. 10) A publicat în anul 1980 poezia „Faţadele cu demoni albi de var" (Elisabeta) – Personificarea soarelui la vechii egipteni.

VERTICAL: NEGRU 1) Pasăre de culoare neagră-cenuşie, cu ciocul şi picioarele negre. 2) Oameni cu păr negru şi ten brunet – Se înnegreşte de funingine. 3) Îndoliată – Neagră la suflet (fig.). 4) Leţ! – Negru ca dracu! – 5) Cârpe! – Clasic român, autorul pânzei „Femeie în rochie neagră" (Theodor) – Sodă! 6) Semnatara versurilor „Alb şi negru" (Victoria Ana). 7) Scriitor francez autorul romanului „Roşu şi negru" (Henri). 8) Cântec de leagăn – Fac slijbă în veşminte negre (sg.). 9) Pictor francez, aurorul portretului „Doamna în negru" (Auguste) – Cele de Soare înnegresc trupul. 10) Sandu Luca – Haine negre, de doliu.

DICŢIONAR: CNA, RIE.

GHEORGHE CÂMPEANU – *Focşani*

SOLUŢIA CAREULUI („Alb şi negru"): STUART - URS - TIC - PASTEL - AGIL - UTAN - NASTASE - OC - CNA - MANTIE - UI - SAND - RR - T - DAN - HC - N - ACUT - DALBI - ORAS - LEAT - ISANOS - RIE.

Fotografii de la cititori

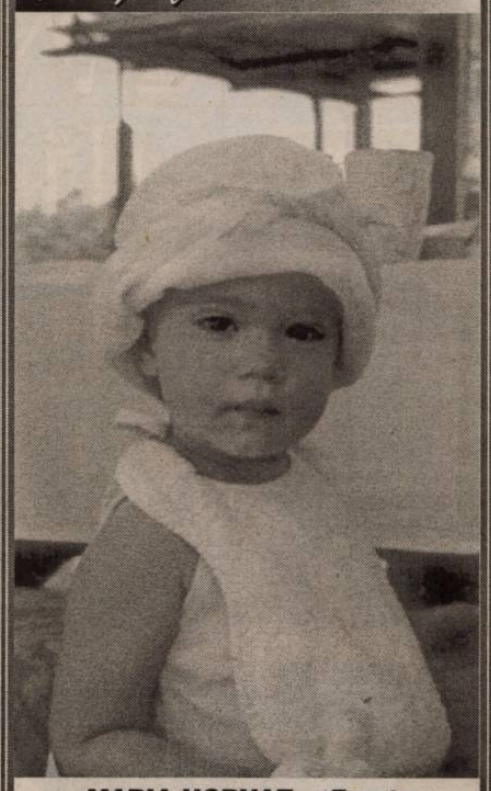

MARIA HORVAT – Franţa
«Nu-i aşa că sunt frumoasă?»

Verificaţi-vă cunoştinţele

CARE ŞI CĂRUŢE

1. Ce diferenţă este între un car şi o căruţă?
2. Ce divinitate din panteonul românesc străbate vijelios cerul într-o căruţă cu roţi de foc, trasă de cai albi şi, printre nori, fulgeră şi trăsneşte alungând dracii cu biciul arzând?
3. Cum se numeau carele cereşti din miturile Indiei, transportând zei şi eroi cu viteze colosale prin spaţiul aerian?
4. Cine a scris piesa de teatru „Căruţa cu mere"?
5. Ce pictor român a realizat un celebru „Car cu boi"?
6. Cui aparţine cunoscuta piesă muzicală „Căruţa poştei"?
7. Cine a realizat, în 1966, filmul artistic „Căruţă spre Viena"?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Cel mai întins ocean de pe planeta noastră este Oceanul Pacific. 2) Cel mai mic ocean de pe planetă este Oceanul Arctic. 3) Shri, zeiţa vedică a frumuseţii şi fericirii, s-a născut din oceanul promordial agitat. 4) Tabloul „Călăreţi pe plajă" aparţine pictorului francez Paul Gaugain (1848-1903). 5) Muzica operetei „Secretul lui Marco Polo" aparţine compozitorului francez Francis Lopez. 6) Vasul vestitului oceanolog Jacques-Yves Cousteau se numea „Calypso". 7) Filmul „Oceanul liniştit" a fost realizat, în 1983, de regizorul austriac Xaver Schwarzenberger.*

Poşta cititorilor Pentru întrebările publicate în numărul 32 al revistei, având tema „Corăbii", s-au putut lua în considerare, la numărul 7, mai multe variante de răspuns, ceea ce am şi făcut. Aşadar am primit: ◆ 7 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea – Topliţa; Maria Iova – Constanţa; Elena Ispas – Piatra Neamţ; Ion Ciocşan – Pucioasa; Prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvaniei* şi *Mihai Waspusch – Bucureşti.* ◆ 6 răspunsuri corecte: *Mioara Dinu – Arad; Mirela Ionescu – Iaşi.* ◆ 5 răspunsuri corecte: *Mircea Voicu – Ploieşti. Cristina Popa – Bucureşti:* Luăm în considerare mai multe variante acolo unde nu se dau indicaţii suplimentare. De exemplu: „Cine a compus muzica operei Otello?" – fără a se preciza anul – răspuns corect Giuseppe Verdi dar şi Gioacchino Rossini.

Vă dorim tuturor mult succes în continuare.

(Irina Stoica)

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:
Negrul mută şi câştigă

Defosse - O'Kelly, 1937

DEZLEGARE:
1.... D:f2 2. Rf2 Cg4 3. Rf3 (3. Rg1 Ne3X) 3... e4 4. Re4 Cdf6 5. Rf3 Ce5 6. Rf2 Cfg4 7. Rg1 Ne3 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

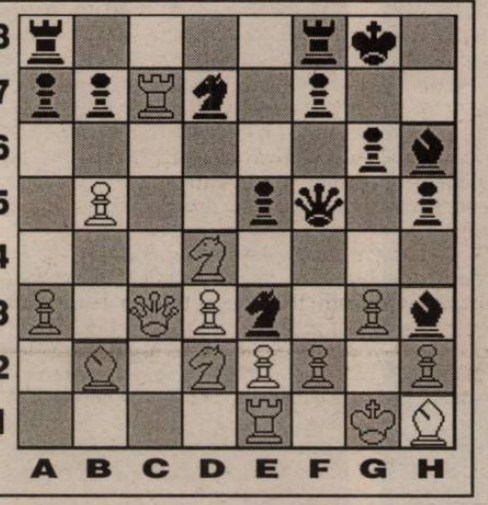

SPORT FLASH

Steaua şi Dinamo, calificate

Fotbalul nostru nu că e pe butuci, dar parcă pe butuci se şi joacă. Împiedicat, legat la ochi, fără aer. După ce v-am descris jocul de „căluşei" al campionatului nostru după primele etape din actuala ediţie, când sus, când jos, şi mereu în cerc, săptămâna trecută ne-au lovit în cap şi partidele retur pentru calificările europene. Marele comic de la Steaua, Gigi Becali, care vedea un 5-0 în partida retur cu cei din Neman, a rămas cu buza umflată, ca şi suporterii stelişti, după o partidă în care Steaua n-a reuşit să marcheze nici măcar un gol în faţa unor amatori veniţi la Bucureşti să nu primească gol şi poate să înscrie unul norocos. Le-a reuşit, chiar dacă n-au avut şi noroc. Cert e că Steaua a jucat ceva ce numai la căminul cultural, etapa fotbal cu nasturi, se mai vede. Lamentabil! E drept, ei s-au calificat, în turul I al cupei UEFA, ceea ce până la urmă e de bine, dar crede cineva că ăsta e fotbal? Că jucând aşa fotbal nu vor ajunge cascadorii râsului în Europa? De calificat s-au calificat şi dinamoviştii cu acei letoni care, slabi cum au fost, au reuşit să marcheze totuşi trei goluri unei echipe mult mai valoroase, care şi-a făcut jocul pragmatic înscriind de cinci ori numai în Ştefan cel Mare. Dinamo nu are o misiune uşoară, dar cel puţin ne dă speranţe că are un atac care ştie să marcheze şi goluri. Acum, ştiţi cum e cu hazardul în fotbal: aşa lamentabil cum a jucat cu belarusii, Steaua se poate califica în mansa cu Southampton FC , iar Dinamo, care a satisfăcut cu letonii, poate capota în faţa celor de la Donetk. Sau invers.

Atletismul românesc, la cumpărături

Rareori am văzut ceva mai penibil decât în spectacolul oferit de sportivii români la campionatele mondiale de atletism de la Paris! Încoronaţi cu pretenţii la medalii care le cădeau pe ochi ca o căciulă prea mare şi prea grea, atleţii noştri au părăsit competiţia aşa cum au venit, adică fără nici o medalie. Probabil cu multe cumpărături în sacii de călătorie, că până la urmă de aia sunt bune şi campionatele astea. Cea mai penibilă figură a făcut-o, fără îndoială, Gabi Szabo,

care cu dieta alimentară schimbată (cine o fi sfătuit-o să facă o asemenea prostie?) şi cu ambiţii peste „putirinţe", ea a ieşit a 11-a în finala probei de 5.000 m unde era favorită şi altădată strălucea. Alte favorite romînce la medalii, în probele de ciocan, suliţă, lungime, la triplu, Melinte, campioană mondială, ca să nu mai vorbesc de băieţi, au fost anonime perfecte. Or fi fost striviţe psihic! Dacă e aşa, de ce n-au stat la ele acasă? În cartier, unde au cele mai bune performanţe. Ce folos dacă în ograda ta arunci 74 metri şi la mondiale nu treci de 65? Am urmărit campionatele în întregime şi le-am lăsat cu părere de rău, totuşi, deşi s-au înregistrat şi multe alte surprize neplăcute, chiar la case mai mari. Totuşi, marii sportivi ştiu să se autodepăşească în momentele cheie. Cum este cazul lui Kim Collins din St. Kitts şi Nevis, cel mai rapid sprinter din lume care a produs cea mai mare surpriză la Paris. Iar când simţi că nu mai poţi, te retragi elegant. Ai noştri, nimic! După imensa ruşine de la Paris, parcă-i văd pe aceiaşi atleţi în fruntea listelor pentru JO de la Atena, cu pretenţiile renăscute din cenuşă. Că şi în Grecia sunt magazine frumoase.

GEORGE CUŞNARENCU

GRĂDINA
micul nostru Paradis

◆ Planta denumită *Aloe* este mare iubitoare de soare, aşa că vara poate fi amplasată în cel mai expus loc de pe balcon sau din grădină. O singură condiţie impune: să fie pregătit treptat pentru arşiţa soarelui, cum s-ar zice să fie călit. Asta înseamnă că, mai întâi i se va găsi un loc semiumbros, unde va fi lăsat timp de 2-3 săptămâni, apoi, fără grijă, ghiveciul poate fi trasferat în văpaia soarelui. Dacă este de la început aşezat în soare puternic, frunzele capătă pete galbenmaronii, stricând aspectul decorativ al plantei.

◆ *Crinul exotic* (Cordyline australis), cu aspect de palmier cu frunze maronii-roşcate, nu suportă umezeala exagerată. Dacă pe timpul verii este scos din casă şi amplasat în grădină, sub cerul liber, trebuie avut grijă ca, în cazul unor ploi prelungite, rădăcina plantei să nu mustească în apa strânsă în ghiveci. Deci, crinul fie va fi tras sub un acoperiş al casei sau pe o terasă, fie ghiveciul va fi îmbrăcat într-o pungă de plastic, astfel încât apa să nu mai poată pătrundă.

Sfaturi şi idei utile

◆ *Cameliilor* le place mult căldura verii. Începând din luna iunie pot sta fără grijă afară. Dacă în timpul anotimpurilor friguroase au fost ţinute în apartament, când sunt scoase afară trebuie adaptate treptat cu noile condiţii, ca şi la aloe: întâi la semi-umbră. Pe timpul verii, e bine ca ghiveciul în care este plantată camelia să fie introdus într-un alt ghiveci mai mare, iar spaţiul dintre pereţii celor două vase să fie umplut cu scoarţă de copac mărunţită. În acest fel, umiditatea pământului rămâne constantă, deşi planta e amplasată în plin soare. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„CIMILITURI"

PEŞTI DE APĂ DULCE / ARDELEAN DIN NORD	C	REST DE CAFEA / CIRCULAR	Z	ÎNTINS ÎN PAT / SUC DE STRUGURI	C	CUPE! / CEL HAIN	P	PICĂ IARNA DIN NORI / CUNOSCUTE	H	STRĂVECHE / GUST DE BORŞ	A
M	A	R	A	M	U	R	E	S	E	A	H
OUL GENUNCHIULUI / GRUMAZ	R	O	T	U	L	Ă	DIPLOMAŢIE / PLANETA ALBASTRĂ	T	A	C	T
G	Ă	T	A CRUŢA / PRECISĂ	S	C	U	T	I	TRUNCHI DE ARIN! / POPOR	R	I
BARFA LA O CAFEA / FELINĂ FIOROASĂ	S	U	E	T	A	PAZNIC AL HAREMULUI / DINAMICĂ	E	U	H	U	C
L	I	H	X	PRĂJITURĂ CU FRUCTE / VOLUM DE STUDIU	T	Ă	R	T	A	PRINDERE DE VESTE	Ă
E	ÎNMÂNAT / OFERITĂ SPRE VÂNZARE	D	A	T	SCRISĂ PE TABLĂ / FOLOSINŢĂ	C	R	E	T	A	INTRAT... PE DOS
U	M	A IERTA, A SCUTI / EMISARI	C	R	U	T	A	A CHIUI / LINIE DE MARGINE	I	U	I
ÎN LUME! / AZI / LOCUITOR LA ZAGREB	A	S	T	Ă	Z	I	LUCRĂRI DE DOCTORAT / NIMIC	T	E	Z	E
C	R	O	A	T	E ÎN VIAŢĂ / DAN IORGA	V	I	U	PLIN DE VISE! / ÎN CUIB!	I	S
FEL! / PERECHI DE FETE	F	L	VIN CU SUPLIMENT	A	D	Ă	O	S	I	R	I
	A	I		T	I	SCRIS LA ŞCOALĂ	C	A	B	E	T

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „CUPLAJ"

Orizontal: A - U - B - C - V - F - FRANTUZOAICA - TRIERE - MIRI - FII - SLABI - UM - SPITA - URATA - STAT - CATARA - A - TAS - SOLA - A - TR - LENTI - BAR - OFITER - PARC - TAIA - PAPA - AU - BL - FOLOSITI - GEAMAT - RANIT.

BMW din vis

Inspirat de maşinile conceptuale pe care le-am prezentat în numerele trecute, Cristian Simon, 16 ani, elev la Liceul Teoretic „Joseph Haltrich" din Sighişoara, ne trimite câteva desene cu care a câştigat concursuri de design din ţară, cum ar fi Auto Mondial din luna noiembrie anul trecut. Ne-a plăcut pasiunea lui pentru maşini, ne-au plăcut desenele, publicăm unul dintre ele, şi îi dorim succes, poate într-o viitoare carieră de designer de caroserii. *(G. Cuşnarencu)*

COPILUL CU TREI PICIOARE

O performanţă chirurgicală a fost înregistrată la Pekin, unde o echipă de medici a reuşit îndepărtarea piciorului inutil al unei fetiţe care se născuse cu trei picioare. Micuţa Qing Qing a fost abandonată la vârsta de 14 luni, ea fiind descoperită în toaleta

Spitalului central al aviaţiei, având cel de-al treilea picior crescut în spatele bazinului. Operaţia, care a durat câteva ore, a fost efectuată la spitalul Dongzhimen şi a fost necesară deoarece piciorul începuse să deformeze jumătatea inferioară a corpului şi ar fi putut produce o paralizie a copilului.

Războiul roşiilor

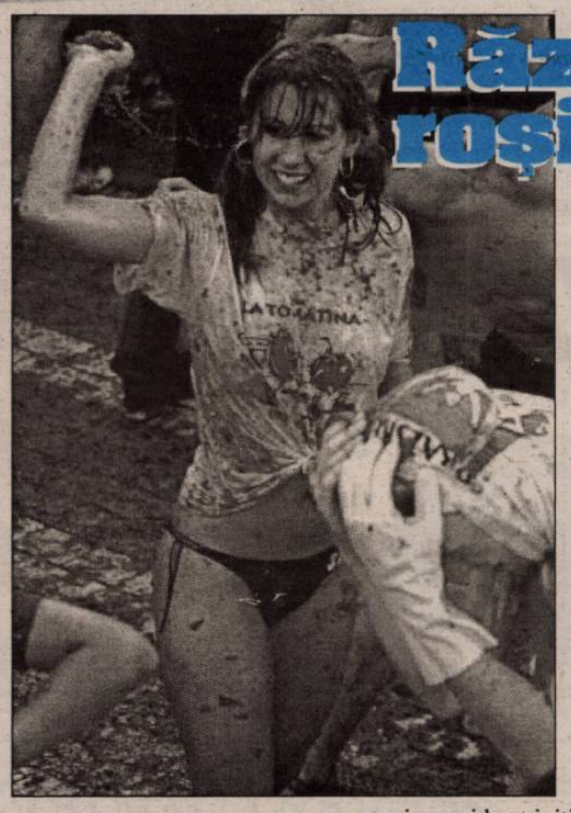

La Buñol, un mic sat în Spania, zeci de mii de localnici şi turişti din toată lumea participă, în fiecare an, la bătaia cu roşii. Un foc de artificii dă semnalul în miezul zilei la ceea ce localnicii numesc „la tomatina", un fel de „roşăială". Cinci camioane au vărsat anul acesta pe strada principală a localităţii 120 de tone de roşii, muniţia pentru cei 35.000 de participanţi la luptă. La sfârşitul zilei, toată lumea s-a delectat cu un coctail Bloody Mary (votcă cu suc de roşii), iar primăria a plătit factura de 36.000 euro. Tradiţia „Tomatinei" în acest sat de 9.600 de locuitori a debutat la mijlocul anilor 40. Goltran Zanon, 70 de ani, considerat iniţiatorul acestui eveniment de renume mondial, spune că totul a început atunci când nişte copii au început să arunce cu roşii în baloane în timpul unui spectacol. La un moment dat, „tomatina", punctul culminant al unei săptămâni de festivităţi, a fost interzisă după ce un reprezentant al guvernului a fost împroşcat cu roşii la serbare, atunci, jumătate din sat s-a strâns pentru a participa la funerariile unei roşii enorme.

Istorii veneţiene. Greco, căpitanul unei ambarcaţiuni-taxi din lagună se poate lăuda că a cunoscut toate legendele Hollywoodului sosite la Veneţia cu ocazia Festivalului anual de film. Pe Robert de Niro l-a depus la hotel după o cursă nebunească pe canale şi după ce a reuşit să scape de paparazzi care îl urmăreau dintr-o altă ambarcaţiune. În agenda lui Greco sunt trecute şi adresele lui Harrison Ford, Madonna sau Oliver Stone, acesta invitându-l la cină cu întreaga familie şi oferindu-i bilete gratuite la Festival. „Joel Silver de la Warner Bros, e un bun prieten al meu, de fiecare dată când vine aici, vrea să-l plimb cu toată familia".

PERFORMANŢA LUI DAVID BLAINE

În plin scandal în care este implicat premierul Tony Blair, legat de măsluirea dosarului „armelor de distrugere în masă irakiene", pe malurile Tamisei se pregăteşte altceva: un specialist american în performanţe fizice va sta suspendat şase săptămâni într-un cub transparent, fără să mănânce. David Blaine, 30 de ani, supranumit „Hudini modern" (aluzie la celebrul iluzionist), va trăi, începând cu 5 septembrie, „exerciţiul de extremă izolare şi privaţiuni fizice pe care le-a îndurat vreodată organismul uman". El va petrece 44 de zile suspendat deasupra podului Tower Bridge de pe Tamisa (Londra), într-o cutie de plexiglas transparent, „fără hrană, fără comunicare şi fără distracţii", fiind dotat cu doar două tuburi, unul pentru apă şi altul pentru dejecţii. Evident, spectacolul va fi transmis în direct la televizor. Este prima performanţă realizată de acest new-yorkez în afara Statelor Unite, printre performanţele sale fiind şi acelea că a stat într-un cub de gheaţă timp de 61 de ore, îngropat în pământ timp de o săptămână şi în vârful unei coloane de 35 de metri timp de 35 de ore.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

■ „Drogul virtual"
■ Nu toate medicamentele „noi" sunt noi ■ Piaţa Vendôme ■ De ce a declarat Franţa război „Europei"
■ Mierea protejează ochii

HOROSCOP 8 – 14 SEPTEMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Două bucurii vă întâmpină în această perioadă. Una provine din sfera afectivităţii şi s-ar putea concretiza printr-o nouă relaţie sentimentală serioasă. Cea de-a doua are nuanţe materiale; miercuri sau joi s-ar putea să primiţi o sumă importantă de bani.

TAUR (21.04-21.05): Curba financiară prezintă oscilaţii periculoase pe toată durata săptămânii. Se pare că vă pândeşte un ghinion financiar (sau poate două) şi va trebui să apelaţi la economii, din păcate. Viaţa în cuplu decurge excelent, ca o compensaţie binevenită.

GEMENI (22.05-21.06): Curba afectivităţii arată că ceva scârţâie în viaţa sentimentală. Probabil că vor apărea fricţiuni legate de gelozie sau de o bruscă „nepotrivire de caracter". Şi cum Gemenii sunt foarte orgolioşi, s-ar putea ca problema să nu se rezolve curând.

RAC (22.06-22.07): Din punct de vedere psihic, se pare că sunteţi epuizat şi că vedeţi totul în culori cenuşii. În mediul profesional ar putea apărea dificultăţi greu de depăşit fără un efort de voinţă. Un Capricorn sau un Taur se intersectează cu interesele dv. imediate.

LEU (23.07-22.08): Sub protecţia lui Jupiter, veţi lua o decizie importantă în ceea ce priveşte relaţia dv. cu o persoană pe care aţi cunoscut-o de curând. Se pare că va fi vorba de o despărţire tămăduitoare, întrucât v-aţi decis să scoateţi adevărul la lumină şi asta doare întotdeauna.

FECIOARA (23.08-21.09): Relaţia dv. cu o persoană din Gemeni sau Leu se înrăutăţeşte. Este vorba, cel mai probabil, de o relaţie profesională dificilă care se acutizează şi sunteţi nevoit să cedaţi. Pe de altă parte, viaţa sentimentală cunoaşte o perioadă de glaciaţiune.

BALANŢA (22.09-22.10): Multe şi mărunte probleme de serviciu se adună în acest interval, astfel încât s-ar putea să aveţi unele excese temperamentale şi să se nască divergenţe dure de opinie. Nu este cazul acum să luaţi vreo decizie majoră, astrele nu vă avantajează.

SCORPION (23.10-21.11): Curba financiară este acum cea mai săltăreaţă, atât de săltăreaţă, încât are un maxim joi sau vineri. Vă veţi putea onora aproape toate datoriile şi poate veţi reuşi să petreceţi câteva zile de vacanţă departe de oraşul asediat de canicula şi nori de praf.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Curba psihicului arată de parcă sunteţi sub influenţa unui vis urât care vă obsedează permanent. Nevoia de relaxare este evidentă, mai ales că în această perioadă configuraţia astrală nu vă avantajează. Mici probleme de sănătate în weekend.

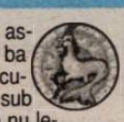

CAPRICORN (21.12-19.01): Nici o curbă astrală importantă nu se ridică peste normal, ba chiar dimpotrivă. Cea a finanţelor şi cea a psihicului coboară, în a doua jumătate a intervalului, sub normal, semn că sunt multe probleme pe care nu le-aţi rezolvat aşa cum se cuvine.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară are un maxim (luni sau marţi), dar apoi scade vertiginos. Poziţia lui Mercur faţă de Soare nu este deloc îmbucurătoare, aşa că s-ar putea să existe goluri în buget peste noapte. În a doua jumătate a săptămânii primiţi o veste bună de departe.

PEŞTI (19.02-20.03): Această perioadă nu străluceşte, dar nici nu este întunecoasă. Cel mai interesant aspect este cel profesional; la serviciu s-ar putea ivi o situaţie foarte favorabilă unei creşteri de salariu sau a unei avansări. Oricum, e bine să rămâneţi optimist.

Personalităţile săptămânii: *Edgar Papu, Petre Sălcudeanu, Ion Agârbiceanu, Emil Botta, Lucia Demetrius; Alfred Jarry, Antonin Dvorak, Cesare Pavese, D.H. Lawrence, Agatha Christie, J.F.Cooper, Nadia Boulager, David Cooperfield, Linda Gray.* ***Notă:*** la 10 septembrie 1890, la Botoşani, a fost inaugurat primul monument dedicat lui Mihai Eminescu, operă a sculptorului Ion Georgescu.

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	30.000 LEI	❑ 3 LUNI	90.000 LEI	❑ 5 LUNI	150.000 LEI
❑ 2 LUNI	60.000 LEI	❑ 4 LUNI	120.000 LEI	❑ 6 LUNI	180.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10^00 – 14^00

Bibliotecaa Judeţeană

SERIE NOUĂ - 642 • ANUL XLVI • 11 SEPTEMBRIE 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 37 (2392)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Un conducător trebuie să ştie să renunţe la blana de leu şi să poarte, la nevoie, blană de vulpe.*
(Napoleon Bonaparte)

■ *Nici o glorie nu face cât privirea unui copil singur, care te aşteaptă să vii acasă.*
(Françoise Lafevre)

■ *Chiar şi unghiul drept se îndoaie la 90 de grade.*
(Bisanne de Soleil)

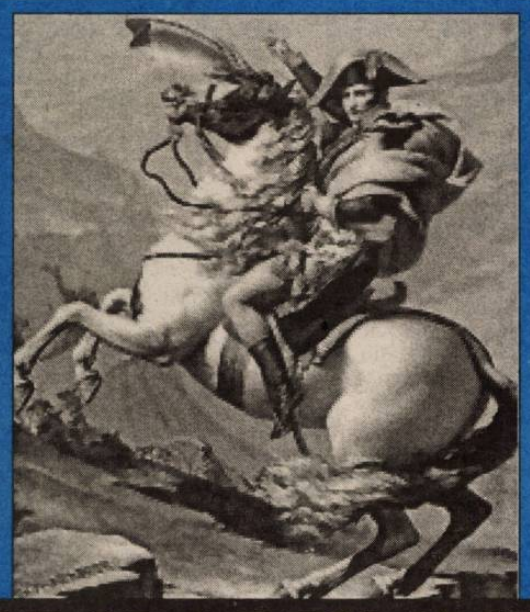

DE CE A DECLARAT FRANŢA RĂZBOI EUROPEI

Cele mai cochete femei de pe planetă

BRAZILIENCELE

După un studiu efectuat în acest an de firma de cosmetice Avon, pe un eşantion de 21.000 de femei din 24 de ţări, în mod cu totul surprinzător a reieşit că Brazilia este ţara unde femeile se preocupă mai mult ca oriunde de prezenţa lor fizică, jumătate dintre brazilience fiind gata să recurgă la chirurgia estetică pentru a-şi prezerva frumuseţea. În această ţară, unde faptul de a fi numit „obsedat de aparenţe" este considerat un compliment, 86 la sută dintre femei declară că fac eforturi uriaşe pentru a-şi ameliora *look*-ul (prezenţa fizică), în timp ce media mondială este de 67 la sută! Mai mult, 90 la sută dintre brazilience consideră că produsele cosmetice de înfrumuseţare sunt bunuri esenţiale în existenţa lor şi nu produse de lux, în vreme ce pe plan mondial, media celor care cred asta este de doar 77 la sută. După Avon, obsesia braziliencelor pentru frumuseţe se explică prin faptul că ele trebuie să se agite mai mult pentru a pătrunde pe piaţa muncii, unde ele sunt sub-reprezentate în multe sectoare de activitate. Brazilia, o ţară cu 175 milioane de locuitori, unde numărul operaţiilor estetice pe cap de locuitor este cel mai ridicat din lume, a ridicat frumuseţea la rang de preocupare naţională. Frumuseţea braziliencelor este atribuită de unii scriitori latini unui sens foarte brazilian al esteticii, conform căruia femeile trebuie să fie frumoase şi senzuale, o judecată care-şi găseşte exemplificarea, printre altele, în inegalabila etalare de frumuseţi feminine a Festivalului de la Rio.

Raica Oliveira

Femina club

Moda toamnei

Pentru dumneavoastră, doamnă
Miraculoasele sucuri naturale

Daniela Pestova cu gândul la vara indiană care va urma

TV
- Pro TV
- România 1
- TVR 2
- Acasă
- Antena 1
- Prima TV
- Tele 7 abc

O insectă fragilă ameninţă pădurile de castani din Europa

FLUTURELE BRUN

De mai mulţi ani o insectă fragilă atacă castanii sălbatici din întreaga Europă. După cercetări susţinute, investigatorii au găsit făptaşul: fluturele brun. Semnalul de alarmă a fost tras acum, pentru că atacatorul castanilor sălbatici s-a înmulţit mai mult ca niciodată în acest an şi ar putea, pe termen lung, să distrugă o specie a acestor impunători arbori. Descoperit pentru prima oară în Macedonia, în 1985, acest distrugător al arborilor cu flori albe, numiţi castani de India sau castani sălbatici (originari însă din Balcani), a colonizat Europa centrală şi occidentală în mai puţin de două decenii. „Aceste insecte (Cameraria ohridelle) s-au înmulţit vertiginos în acest an din cauza caniculei care s-a abătut peste întreaga Europă" este de părere Regina Kleespies, cercetătoare la un institut german pentru protecţia biologică a plantelor. „Lunga perioadă de călduri extreme de pe continentul nostru a dus la apariţia unor generaţii suplimentare de fluturi bruni" a explicat cercetătoarea care a mai amintit faptul că insectele din această specie atacă mai mult castanii cu flori albe şi, în mod curios, aproape deloc pe cei din speciile cu flori roşii. Fluturele brun, despre a cărui origine nu se prea ştie nimic, „se deplasează în zbor pe distanţe mici, dar poate străbate distanţe mari atunci când este dus de vânt sau transportat de camioane, trenuri sau automobile" este de părere Sylvie Augustin, de la Institutul naţional francez de cercetări agronomice. Primăvara este anotimpul când aceşti fluturi maronii pot fi văzuţi pe trunchiul castanilor, unde se împerechează. Femelele depun pe frunze ouă minuscule. După ecloziune, omizile se răspândesc printre frunze pe care le devorează. Omizile se transformă apoi în crisalide din care mai târziu ies fluturii, după un stagiu de vreo zece zile în timpul verii. Atacatorul castanilor sălbatici se reproduce în mai multe generaţii pe an. Toamna, crisalidele cad împreună cu frunzele pe sol şi petrec aici toată iarna. În Europa occidentală, fluturele brun a fost descoperit pentru prima oară în Marea Britanie anul trecut, în Franţa este întâlnit din anul 2000, de aici răspândindu-se în Belgia şi Olanda. Astăzi insecta este prezentă în toate ţările din Europa centrală şi occidentală şi daunele sunt importante în oraşele în care castanii cu flori albe sunt prezenţi. Pentru a lupta împotriva acestui fenomen (care ar putea ajunge să afecteze şi ţara noastră), şapte ţări, Franţa, Germania, Cehia, Austria, Italia, Grecia, Elveţia, au declanşat un proiect de acţiune (numit *Controcam*) încă de la începutul anului 2001, dar lupta deschisă contra fluturelui brun, prin mijloace chimice sau feromonale, nu a dus până acum la nici un rezultat notabil.

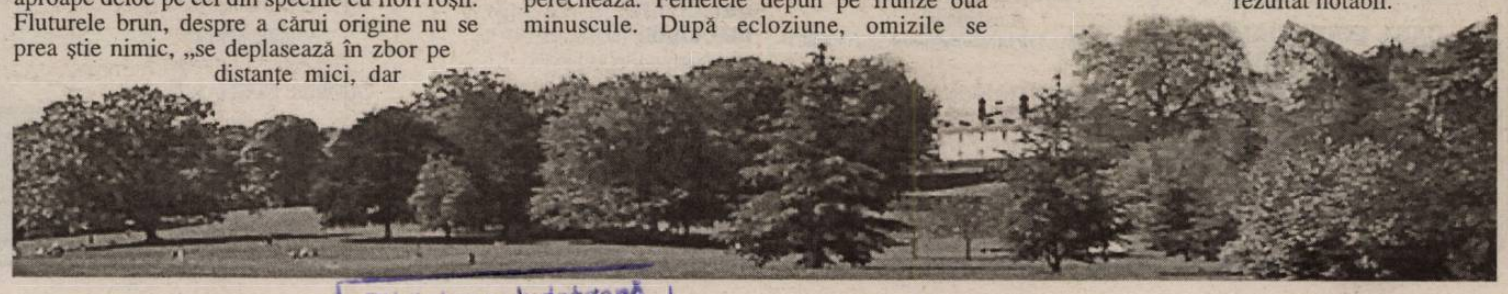

Biblioteca Judeţeană
MUREŞ

divanul galben

PREMIILE JURNALISMULUI DE ŞTIINŢĂ

Comisia Naţională a României pentru UNESCO, împreună cu Asociaţia Jurnaliştilor de Ştiinţă din România şi de Fundaţia pentru stimularea creaţiei tehnico-ştiinţifice au avut ideea interesantă de a propune, începând din acest an, instituirea şi decernarea „Premiilor Jurnalismului de Ştiinţă", premii care au darul de a-i răsplăti pe acei gazetari care acoperă un segment important al mass-media, alţii decât cei care se ocupă de sport, mondenităţi şi industria muzicală. Scopul acestor premii, după cum reiese din regulamentul de organizare, este de a imprima un standard profesional pentru jurnalistul de ştiinţă, standard pe care revista „Magazin", aşa cum orice cititor al nostru a observat (dar şi la „Ştiinţă şi Tehnică", de pildă, sau la radio şi la televiziune), îl întreţine, fără întrerupere, de aproape o jumătate de secol. Evenimentul, care va debuta în acest an, urmăreşte, totodată, recunoaşterea şi premierea oficială ale celor mai bune lucrări (emisiuni TV, radio, articol de mass media, pagină internet) realizate de jurnaliştii de ştiinţă din ţara noastră. Concursul se va organiza pe 4 secţiuni, pentru fiecare secţiune, premiile (1.000 euro pentru fiecare secţiune) urmând a se decerna în fiecare an pe data de 10 noiembrie, zi pe care UNESCO o va institui ca „Ziua mondială a ştiinţei pentru pace şi dezvoltare durabilă". Vor putea prezenta candidaturi scriitori, ziarişti, redactori şefi sau directori de publicaţii sau de programe (emisiuni radio şi teve), producători, realizatori de situri web, cercetători şi oameni de ştiinţă care s-au remarcat în anul precedent prin activitatea lor de punere a ştiinţei, cercetării şii tehnologiei la dispoziţia marelui public. Candidaturile însoţite de un CV al autorului, de textul operei literare sau articolului de presă, caseta audio sau video conţinând emisiunea propusă pot fi depuse la Comisia Naţională a României pentru UNESCO doar până la 1 octombrie a anului şi vor trebui să reprezinte activitatea cuprinsă între 1 octombrie al anului trecut şi 1 octombrie al anului decernării premiilor. Decizia referitoare la acordarea premiilor va fi luată de un juriu compus din 7 membri, desemnat de organizatori şi sponsori, oricum, format din personalităţi şi specialişti din mass-media, din cultura şi ştiinţa românească.

„TOATE PERSONAJELE MELE SUNT EU"

Aceste cuvinte, care seamănă cu altele, la fel de celebre, ale lui Flaubert, „Madame Bovary sunt eu", aparţin laureatului Premiului Nobel pentru literatură în 1982, columbianul Gabriel Garcia Marquez. El s-a plâns vinerea trecută la Monterrey (Mexic), cu ocazia unei întâlniri pe care a avut-o cu 200 de studenţi la literatură, că până în prezent nu a reuşit să convingă pe nimeni că el este de fapt „un scriitor realist". „Problema este că mă chinui mult să demonstrez că eu nu am scris nici măcar un singur rând pe care l-aş putea considera ficţiune, totul are legatură cu ceva ce eu am văzut sau cunosc. Nu reuşesc să descopăr în cărţile mele un rând care să nu aibă nici o legătură cu viaţa mea. Toate personajele mele sunt eu", i-a asigurat Garcia Marquez pe studenţi. Afirmaţia lui seamănă cu a altui scriitor care spunea „trăiesc într-o ficţiune, sarcina mea ca scriitor manierist este să scriu literatură realistă". Sfidând eticheta de scriitor al unei lumi fantastice şi mitice, cu referire la cel mai bun roman al său „Cien annos de soledad" (Un veac de singurătate), Gabo a adăugat cu umor că „cele mai bune vise sunt cele pe care le inventezi" şi a precizat că, atunci când scrie, se vede mereu în postura de a inventa câte ceva la fiecare pas. Totodată, Garcia Marquez şi-a exprimat speranţa că îi va mai rămâne timp pentru a termina cel de-al doilea şi cel de-al treilea volum din colecţia sa autobiografică începută cu volumul „Vivir para contarla", carte de memorii publicată recent.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

ALEXANDRINA DEMETRIAD, Suceava: *„...Citind această rubrică de la început, m-am gândit că nu ar strica să vă propun un test psihologic şi astrologic pentru cititorii care vă scriu. Nu sunt o expertă în astfel de probleme, dar ceea ce scriu corespondenţii m-a inspirat (...) Eu sunt născută în zodia Gemeni şi aş vrea să ştiu care-mi este perechea potrivită. Vă mulţumesc!"*

Aveţi încredere în astrologie?

– Stimată doamnă, publicăm întrebările dumneavoastră din test cu mare plăcere, invitându-i şi pe alţi cititori să-şi încerce puterile. În ceea ce priveşte afinităţile femeilor din Gemeni, vă precizez că, teoretic, acestea fac casă bună cu Leii, Săgetătorii şi Peştii, şi ar trebui să se ferească de Raci şi Scorpioni (în cazul când sunt dominante încuplu). Iată, pentru toţi cititorii, testul propus de dumneavoastră, pentru care vă mulţumim:

Vărsătorii ştiu să comunice foarte bine

– Stimate domnule *Vasile M.N.*, din capul locului vă spun că verbul caracteristic al Vărsătorilor este *a comunica*. Pentru asta trebuie să fie o fire sociabilă şi foarte receptivă, or dumneavoastră sunteţi un introvertit. Însă nepotrivirea nu este o surpriză, nu suntem traşi la indigo conform datelor astrologice. Vărsătorii au afinitate maximă faţă de Tăuroaice şi Vărsătoare, şi afinitate minimă faţă de femeile din Rac, Fecioară şi Peşti. Vă sfătuiesc să nu luaţi ad litteram aceste „reguli" şi să vă consultaţi inima şi mintea pentru a vă găsi femeia potrivită.

VASILE M.N., Piteşti: *„...Am 54 de ani şi nu mi-am găsit încă o femeie în care să am deplină încredere. Cred că sunt născut într-o zodie a ghinioniştilor, aceea a Vărsătorilor, despre care am auzit că este a bărbaţilor cu simţ muzical foarte dezvoltat. Eu nu mi-am manifestat niciodată această calitate, în schimb aşteptările mi-au fost întotdeauna înşelate de femeile pe care le-am iubit şi cu care am fost înţelept că nu m-am căsătorit (...) Sunt o fire mai închisă şi nu vorbesc prea mult, dar nu am umblat niciodată cu două femei deodată. Ce nevastă mi se potriveşte? Se poate răspunde la această întrebare, sau este prea grea pentru că nu îmi cunoaşteţi toate datele?"*

Femeile din Capricorn sunt ghinioniste

– Stimată doamnă, cel mai expresiv şi mai cuprinzător răspuns cu privire la femeile din Capricorn este următorul: verbul zodiei este *a organiza*. Cu alte cuvinte, damele din Capricorn ştiu să-şi organizeze viaţa (inclusiv relaţiile de cuplu) astfel încât să nu sufere sau să sufere cât mai puţin. Din păcate, nici dumneavoastră nu vă încadraţi, se pare, acestei dogme astrologice. Bărbaţii pe care teoria îi recomandă pentru aceste femei sunt din Peşti şi Scorpion; afinitatea minimă se manifestă faţă de bărbaţii din Gemeni şi Leu. Tot teoria spune că, de regulă, femeile-Capricorn se ambiţionează să fie dominante, fapt care le pune uneori într-o postură delicată şi ajung deseori la conflicte iremediabile. Sper din toată inima să nu fie şi cazul dumneavoastră, în viitorul foarte apropiat. Mult succes!

RADU IANIERI

CORINA B., Bucureşti: *„...Ce poate face o femeie la 38 de ani, care nu este nici frumoasă, nici urâtă, nici înaltă, nici scundă, nici bogată, nici săracă, dar care are mari probleme sentimentale datorită unui bărbat din Peşti care a înşelat-o? Nu arăt ca o vedetă de cinema, ştiu să mă port în societate, dar nu mă pricep deloc în alegerea şi depistarea bărbatului «ideal». Oare există în blestem al femeilor din Capricorn? Care este principala calitate a acestor femei? Doresc să ştiu ce anume defect am că decepţiile se ţin de mine ca scaiul? Care sunt zodiile preferate de femeile din Capricorn din punct de vedere sentimental şi amoros, pentru că sunt importante amândouă?"*

TEST psihologic şi astrologic

1) Credeţi că zodia dv. este bună?
2) V-aţi interesat de zodia partenerului când aţi format cuplul?
3) Şeful dv. este „rău" pentru că aparţine unei zodii cu care nu aveţi afinitate?
4) Iubita (iubitul) v-a părăsit pentru că era născut într-o anume zodie?
5) Există vreo legătură între zodia unor profesori şi zodia elevului?

Răspundeţi cu sinceritate la toate întrebările. Dacă aţi răspuns DA la toate chestiunile, atunci sunteţi total dependent de astrologie, ceea ce nu este deloc un fapt pozitiv, ci unul dubios în unele situaţii. Dacă aţi răspuns NU ŞTIU la întrebarea nr.1 şi NU la celelalte, atunci sunteţi un om cu o mentalitate sănătoasă. Dacă aţi răspuns NU la întrebarea nr.1 şi NU ŞTIU la celelalte, atunci sunteţi nepermis de pesimist şi de nedecis, fapt care v-ar putea afecta relaţiile în societate.

ANCHETA săptămânii

Cât de tare dor cuvintele?

Antipatia, dorinţa de a face rău, proasta educaţie, inconştienţa etc. sau în cel mai bun caz, spiritul critic, îi determină pe unii oameni să se adreseze celor din jur într-un mod lipsit de cordialitate şi eleganţă, jignindu-i sau insultându-i. Cuvintele pot deveni uneori arme periculoase care provoacă răni greu cicatrizabile.

◆Uneori mai mult decât gesturile nepotrivite care pot fi reflexul unor stângăcii pe care le pot uşor trece cu vederea. *(Claudiu Z., 26 ani)*

◆Depinde de unde vin. Un mitocan anonim îmi poate strica buna dispoziţie pe termen scurt, aşa cum o fac unii şoferi care te claxonează în intersecţii la stop sau se întrec în gesturi obscene dar care nu mă deprimă. Dacă vin de la prieteni, impactul e formidabil şi-mi revin foarte greu din şoc. Uneori mă întreb, pentru că mi s-a întâmplat de multe ori să fiu insultată de cei apropiaţi, dacă n-ar fi nimerit să le întorc spatele definitiv. Dar întotdeauna le mai dau o şansă. Pentru că îngeri pe lumea asta n-am prea văzut. *(Corina Pîslaru, 22 ani)*

◆Foarte mult. Mai ales după ce te-ai obişnuit cu vorbe frumoase. Câteva cuvinte aiurea te întorc pe dos şi te fac să uiţi tot ce-a fost frumos. *(Mihaela Marcu, 17 ani)*

◆Oh, da! Mai ales de la persoana iubită sau de la oameni cărora le-ai făcut mult bine. Sunt ca un şoc electric. Uneori nu mă dezmeticesc decât după săptămâni întregi. *(Lia Moşneanu, 22 ani)*

◆Cuvintele nu înseamnă nimic. Faptele spun totul despre cei din jurul tău. Omul vorbeşte de multe ori vrute şi nevrute şi mi se pare o prostie să-ţi strici ziua punând la suflet o vorbă aruncată „în vânt". *(Cristi, 18 ani)*

◆Ţinând cont de faptul că îi pun la punct pe toţi cei care mă calcă pe nervi, nu pot să spun că sufăr din cauza măgăriilor lexicale. *(Dana Olaru, 24 ani)*

◆Am avut o prietenă cu care m-am purtat super. N-am călcat o dată strâmb. O iubeam cu foc, o respectam, eram majordomul ei la orice oră din zi şi noapte. Într-o zi m-a invitat (ce frumos gest!), la un fast-food şi mi-a spus că totul s-a terminat între noi. De ce, fată? am întrebat-o. Ai pe altcineva. Nu, mi-a răspuns. Atunci ce nu-ţi convine? Sunt urât, zgârcit, nu-ţi place deodorantul meu? Sunt malefic? Da, mi-a zis apăsat. Eşti o persoană malefică! (No comment!) *(Mihai, 19 ani)*

◆Îngrozitor. Şi când te gândeşti că sunt nişte silabe, acolo, legate între ele. Dar uneori au efect de torpilă. *(Saşa Mălinescu, 21 ani)*

◆Dor. Mai ales în dragoste. Când auzi cuvinte ca: Nu ne potrivim; mi-am găsit pe altul; nu eşti genul meu; Uită-te în oglindă; uită-mi numărul de telefon etc. normal că ţi se îneacă imediat corăbiile. *(Adrian, 25 ani)*

◆Dacă dor? Ard ca un rug. Îmi amintesc cât de îngrozitor m-am simţit când i-am arătat unui profesor lucrarea mea de diplomă la care am lucrat aproape şase luni şi care mi-a spus: Ce-i porcăria asta? *(Simona Florea, 24 ani)*

◆Pe mine m-au durut odată, demult, atât de tare încât şi acum după aproape 20 de ani când mi le amintesc mă ia cu fiori. Eu am fost crescut la ţară de un om, fiind copil abandonat. S-a purtat frumos cu mine până când s-a însurat a doua oară. Până atunci mâncam la masă cu toţii. A venit şi ziua în care mâncam singur la bucătărie, resturi. Şi apoi a venit şi ziua în care „mama" mi-a zis: Du-te în grădină şi mănâncă corcoduşe. *(Ion Pavelescu, 16 ani)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

„Psihoterapia" vindecă erotomania

Există persoane de sex feminin care suferă de o binecunoscută „boală": dragostea excesivă, incontrolabilă, cu accese maniacale de gelozie, sete de răzbunare, cu umilinţe înjositoare, crize de isterie, violenţă sau cu refuzul de a naşte pentru a nu-şi modifica parametrii fizici şi a deveni astfel indezirabile. Psihoterapeuţii care se ocupă de astfel de cazuri, atunci când subiectul apelează la serviciile lor, au sesizat faptul că aceste persoane vor să se elibereze de chinurile iubirii lor excesive (în fapt, de efectele ei) dar le este imposibil, dependenţa afectivă şi erotică faţă de iubitul lor exercitând asupra acestora o putere demonică. În Brazilia, de pildă, la astfel de şedinţe participă peste 10.000 de femei cu vârste cuprinse între 17 şi 52 de ani, din toate categoriile sociale, cu predilecţie din mediile înstărite. Procentul celor vindecate este de 90% şi asta în condiţiile în care prestaţia unui mare număr de psihoterapeuţi este derizorie. Punctul forte al acestor şedinţe nu îl constituie însă abilitatea (derizorie) a specialiştilor de a scoate demonul iubirii excesive din femei cât încrederea oarbă a acestora în magia psihoterapiei şi nevoia, garantată, de confidenţialitate.

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
PAUL IOAN – Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Paul Ioan
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România
Fax: 224.39.96

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

Ce pot avea în comun consumatorii de LSD, anumite desene preistorice şi faimoasele experienţe de moarte iminentă (NDE)? Un răspuns îl oferă cercetătorii dintr-un domeniu cvasinecunoscut – neuromatematica: *halucinaţiile vizuale*. Mai precis, aşa-numitul tip de halucinaţii geometrice, care s-ar reduce la numai patru categorii de imagini diferite: tunelul sau pâlnia, pânza de păianjen, grilajul şi spirala.

DROGUL VIRTUAL

Cercetătorul american Jack Cowan este cel ce a pornit pe sinuosul drum al teoriei respective, ajungând la concluzii tulburătoare, unele venind chiar să conteste alte teorii, foarte vechi, mai mult sau mai puţin susţinute ştiinţific. Potrivit acestuia, cele patru tipuri geometrice corespund perfect felului în care sunt conectaţi neuronii centrului vizual, ele reprezentând într-un fel proiecţia, „umbra" imaginii. Atunci când activitatea lui se dereglează din diverse motive (consum de droguri, privaţiuni senzoriale, migrene, epilepsie, anestezie etc.), creierul are tendinţa naturală de a lăsa să apară desenele amintite. De aceea, departe de a fi haotice, proprii fiecărui individ sau niciodată repetate, halucinaţiile vizuale sunt comune tuturor oamenilor. Cum aşa? Simplu – spune Cowan: pentru că toţi oamenii au creierul „cablat" în acelaşi fel. La urma-urmei, o ipoteză seducătoare, nu-i aşa?

Toxicomanii şi lumea dispărută

Materia noastră cenuşie se află în activitate continuă. Chiar şi când ţinem ochii închişi, anumiţi neuroni asociaţi vederii se agită, aparent nemotivat. Ei formează astfel „imagini de fond", foarte slabe, ascunse în spatele celor trimise de lumea exterioară *via* cele cinci simţuri. Când creierul se rupe de această zonă, imaginile respective persistă sub forma halucinaţiilor. Cel mai rapid (şi mai nociv!) mijloc de debranşare a creierului este consumul de droguri. LSD, mescalină, canabis – iată doar trei asemenea substanţe încărcate cu particule chimice care blochează neuronii. Rezultatul: informaţiile senzoriale nu-şi urmează parcursul firesc şi creierul îşi creează propriile imagini.

Când vor să le provoace halucinaţii cobailor, neuro-psihologii îi introduc în „camera de privaţie"; o încăpere închisă, în care subiectul „face pluta" în apă sărată, lipsit de lumină, de zgomote, fără senzaţie de căldură sau de frig (apa este menţinută la temperatura corpului), chiar fără greutate, care este anulată de sarea dizolvată în apă. Aşadar – lumea exterioară... dispare. După câteva ore, subiectul percepe forme geometrice tipice halucinaţiilor.

Demitizarea drumului spre paradis

Probabil cel mai spectaculos detaliu al teoriei lui Cowan se referă la imaginile pe care susţin că le-ar fi vizualizat persoanele trecute prin aşa-numita experienţă

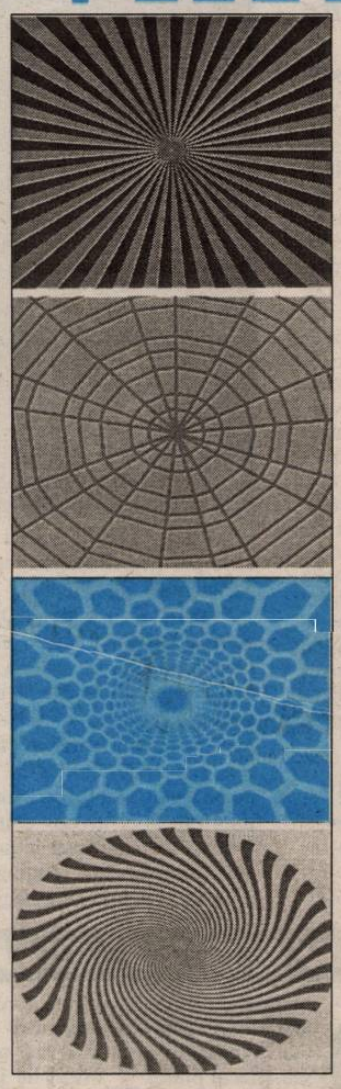

de moarte iminentă (NDE). O literatură impresionantă vorbeşte despre „pătrunderea" subiectului într-un tunel lung, la capătul căruia (dacă a ajuns) a întâlnit o entitate definită succint prin lumină şi iubire. Ei, bine, teoria celor patru imagini geometrice nu pune la îndoială, ci anulează ideea căii spre Paradis, afirmând că este vorba despre o halucinaţie: corpul, extrem de slăbit, nu mai percepe lumea înconjurătoare, singur creierul mai păstrând în el un uşor zgomot de fond, tradus vizual prin amintita călătorie în tunel.

Mai mult decât atât, teoria lui Cowan pare anume făcută pentru a elucida şi misterul originii unor desene rupestre, atribuite, în acest context, halucinaţiilor vrăjitorilor ce le vor fi imprimat în pereţii peşterilor. O demonstraţie la fel de spectaculoasă a realizat cercetătorul american cu ajutorul computerului. Introducând în memoria acestuia datele şi algoritmii specifici manifestărilor cerebrale studiate, el a obţinut – după administrarea unei doze de LSD virtual – exact cele patru tipuri de desene amintite mai sus. Astfel, o mare necunoscută pare să fi fost în sfârşit elucidată. Totuşi, multe contraargumente valabile rămân în picioare. Ceea ce înseamnă că misterul cel mai mare al lumii noastre reale rămâne creierul uman.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

OMUL, UN VIITOR SUPEREROU?

Omul-păianjen, omul-pisică, omul-caracatiţă; iată câţiva din supereroii genialului Stan Lee, inspiraţi din lumea animalelor care au păşit cu dreptul în lumea cinematografiei. Dincolo de trucajele care îi fac atât de atractivi pe aceşti Spider-Man, există şi o provocare ştiinţifică. Abilităţile ieşite din comun ale acestor eroi ai marilor ecrane n-ar putea fi „adaptate" omului obişnuit? O echipă de cercetători anglo-ruşi de la Universitatea din Manchester condusă de André Geim susţine că Spider-Man va escalada în curând, în mod real, zidurile oraşelor. Şi asta datorită, unui, să-i spunem, adeziv, realizat după modelul labelor binecunoscutei şopârle gecko. În filmul Spider-Man apar la un moment dat imagini ale degetelor lui Peret Parker în care se zăresc peri deşi în formă de harpon care ţâşnesc din epidermă.

Păianjenii escaladează într-adevăr pereţii cu ajutorul acestui gen de microcroşete denumite tarse dar acestea nu pot susţine greutatea unui om. Tarsele cu gheare colante permit păianjenului să se agaţe de asperităţile suprafeţelor, oricât de netede ar fi. În cazul unui animal de câteva grame, tarsele ar fi total ineficace. Palmele unui Spider-Man dotate cu astfel de tarse ar trebui să aibă o suprafaţă apreciabilă (cam cât un cerşaf) pentru a putea imita performanţele păianjenului. Idealul ar fi ca degetele lui Spider-Man să fie asemenea labelor celebrei şopârle gecko, acoperite cu peri mici şi deşi (5.000 pe milimetru pătrat). Aceştia nu sunt propriu-zis colanţi dar mărimea lor microscopică le permite, să se agaţe şi să se desprindă de orice suprafaţă, fără să se uzeze vreodată, graţie fenomenului de atracţie intermoleculară, descoperit de fizicianul Van der Weals. André Geim a încercat să transforme acest ideal în realitate. Şi, până la un punct, a reuşit. Este vorba de un „adeziv", o suprafaţă acoperită cu numeroşi peri din plastic, microscopici, realizată printr-un procedeu de litografie prin fascicul de electroni. Un prototip, extrem de costisitor, fabricarea unui centimetru pătrat costând 500 de euro. Pentru a acoperi palmele unui om cu acest adeziv costul s-ar ridica la 100.000 de euro. Cercetătorul încearcă să găsească o soluţie pentru producţia de serie mai puţin costisitoare şi care să rezolve problema anduranţei (prototipul său rezistă doar câteva ore) perii fiind smulşi în urma manevrelor de prindere-desprindere. Dar şi a eficacităţii, întrucât acest adeziv e de trei ori mai puţin colant decât perii de şopârlă. Materialul pe care îl vizează în următoarele experimente va fi keratina care se află în compoziţia perilor prinşi pe labele celebrei şopârle gecko.

DORIN MĂRAN

Viaţă la peste 120 de grade!

Microbii veniţi din infern

O fiinţă (chiar dacă este vorba de un microb) care „respiră" fier depăşeşte chiar şi cele mai îndrăzneţe limite pe care oamenii de ştiinţă le-au pus în căutarea vieţii. În Oceanul Pacific, la adâncimi de peste 2,5 km, unde se află „fumariile negre", fără nici o urmă de lumină, la presiuni care ar zdrobi instantaneu orice altă fiinţă care s-ar aventura acolo, într-un adevărat iad toxic, Kazem Kashefi şi Derek Lovley de la Universitatea Massachusetts au identificat un microb care... se simte foarte bine în acele condiţii! Ceea ce ar sugera că viaţa poate exista şi pe planete pe care condiţiile sunt foarte departe de ceea ce cunoaştem pe Terra...

Fiinţa care respiră fier!

Zona explorată nu a putut fi atinsă decât cu submarine telecomandate. Se căutau exemplare de alte fiinţe unicelulare, ştiut fiind că în vecinătatea acestor surse de căldură submarină care aruncă vapori la înălţimi de blocuri de patru etaje, se găsesc întotdeauna surprinzătoare urme de viaţă, la limita dintre apele îngheţate şi cele ultrafierbinţi, folosind drept combustibil sulful din apă. „Recordul" de până acum îl deţinea un alt microb, Pyrolobus, cunoscut a rezista la temperaturi de 113 grade. Surpriza era de data aceasta imensă. Şi nu era legată doar de un nou record de temperatură, ci şi de faptul că nici oxigenul, nici sulful nu erau folosite pentru generarea de energie (pentru care noi, fiinţe obişnuite, folosim oxigenul), ci... oxizii de fier! Cum spune dr. Lovley într-o declaraţie de presă, „este o nouă formă de respiraţie"!

Viaţă în autoclavă

Kashefi şi Lovley au testat microbul închizându-l într-o autoclavă sub presiune, folosită pentru sterilizarea instrumentelor medicale. Spre surpriza lor, când au ajuns la 121 de grade, temperatură la care nimic nu mai rezistă şi instrumentele se consideră sterilizate, microbul – pe care exact din aceste motive l-au botezat „virusul 121" – nu doar că nu murise, dar... îşi dublase numărul de celule după 24 de ore în aceste condiţii! S-a mers şi mai sus – microbul nu a murit, doar că a încetat să se mai înmulţească.

Pata neagră din stânga este virusul 121. El îşi generează energie pe seama oxizilor de fier (dreapta)

Ferestrele vieţii

„Creşterea temperaturii la care viaţa există, creşte şi probabilitatea unor noi ferestre în care să căutăm noi forme de viaţă în restul Universului" declara după apariţia articolului lui Kashefi şi Lovley în revista „Science", Jan Amend de la Universitatea din St. Louis, care nu face parte din echipa lor! Descoperirea unor fiinţe care consumă compuşi ferici în loc de oxigen ameliorează sensibil perspectiva găsirii vieţii dincolo de Terra. Pe care acum avem şanse mai mari să o găsim în propriul nostru Sistem Solar sau dincolo de el...

MIHAELA DOROBANŢU

MICROSCOP INTERIOR

Cell-vizo este numele unui microscp miniatural care va permite vizionarea şi studierea celulelor din anumite ţesuturi, direct în corpul pacientului. Miraculosul ochi artificial va fi de o „indiscreţie" maximă, el putând să observe densitatea ţesutului, forma celulei şi cea a nucleului, aspectul membranei ş.a.m.d. Principiul de funcţionare se bazează pe o sondă cu diametrul de numai un milimetru, conţinând însă zeci de mii de fibre optice baleiate printr-un fascicul laser şi îndreptat către ţesutul viu. Un obiectiv

miniatural focalizează lumina pe celulele vizate, iar acestea o reflectă, pentru a fi analizată imediat. Rezultatul apare pe un ecran, medicul putând astfel să detecteze *in vitro* celulele suspecte, asupra cărora va trebui acţionat, în vederea vindecării întregului ţesut. În perspectivă, aceeaşi tehnică va putea înlocui biopsia, o analiză importantă, dar foarte neplăcută pentru pacient.

SUCCESORUL CODULUI DE BARE

Microprocesoare de mărimea unui vârf de creion şi antene miniaturizate vor apărea foarte curând pe ambalajele unor produse vândute în magazinele de alimente şi în farmaciile din SUA. Această nouă tehnologie, botezată „identificare prin frecvenţă radio" (RFID), va înlocui actualele coduri de bare, în cel mult 20 de ani. Deocamdată, totul pare mai degrabă spectaculos. RFID transmite informaţii comerciantului, producătorului şi consumatorului. Un vânzător va şti de pildă imediat dacă un produs a depăşit termenul de valabilitate, înainte să fie cumpărat de client. Retragerea produselor cu probleme se va face rapid, lucru foarte util, mai ales la medicamente. Pe de altă parte, sistemul (deja utilizat la cardurile de securitate) ar putea foarte uşor să submineze viaţa privată a consumatorilor, dacă el nu este dezactivat înainte ca aceştia să fi părăsit magazinul. Astfel, o simplă cutie de con-serve poate indica exact locul unde se află cumpărătorul, ca şi – de exemplu – ce fel de produse foloseşte de obicei familia acestuia. Aşadar, atenţie la sardelele indiscrete!

HOMEOPATIA ŞI VACILE STRESATE

O idee aparent extravagantă a dat rezultate pozitive mai greu de anticipat, la iniţiativa unor specialişti în zootehnie din Italia. Căldura şi seceta din această vară nu au influenţat nefast doar funcţionarea organismului uman, ci şi pe cea a vitelor. Veterinarii din Trevise (în apropiere de Veneţia) au constatat că schimbările climatice au determinat scăderi cantitative şi calitative ale laptelui şi ale cărnii. Stresul animalelor a dus astfel la slăbirea sistemului imunitar, motiv pentru care crescătorii de vite interesaţi au primit indicaţii pentru a folosi remedii homeopate în măsură să ajute vacile în a suporta mai uşor efectele canicule. Reglementările UE legate de utilizarea antibioticelor devenind mai severe, administrarea pe cale orală a unor extracte din plante iată că se dovedeşte neaşteptat de avantajoasă, şi în zootehnie. *(A.N.P.)*

Răpiți de OZN-uri

Nu ne plac vizitatorii din ceruri

Deşi, la prima vedere, lumea se declară doritoare să vadă rezolvată enigma OZN, în realitate, există nenumărate motive pentru care *limpezirea lucrurilor este considerată indezirabilă.*

Mai bine să nu ne întâlnim cu extratereştrii

În şcoală am învăţat că suntem probabil singuri în Univers, sau dacă mai există o civilizaţie în afara noastră, ea este foarte departe şi nu are cum să ajungă la noi. Învăţaţii sunt prea ataşaţi de acest sistem de *credinţe* asupra realităţii. Dacă s-ar admite că fenomenul OZN este manifestarea unei inteligenţe nepământene tot sistemul ar trebui regândit din temelii, ceea ce ar fi o pilulă foarte amară.

Dacă s-ar şti că în apropierea noastră există tehnologii infinit mai performante decât cele pe care le avem noi, economia s-ar prăbuşi. Un „contact prematur" cu o cultură superioară ar distruge creativitatea culturii noastre. În cazul în care s-ar recunoaşte realitatea contactelor OZN, religia, pilonul cel mai puternic al moralităţii, ar trebui să accepte că civilizaţiile superioare nouă ar putea oferi şi alte mijloace care duc la mântuire. Mulţi fundamentalişti religioşi, convinşi (fiecare în felul său) că deţin adevărul absolut asupra Divinităţii şi a instrumentelor acesteia, vor considera deci că tot ce e legat de extratereştri este „lucrătura Diavolului". Or influenţa, inclusiv politică, a acestor fundamentalişti este foarte mare.

Armata ar dori o întâlnire numai pentru ea

Încă din anii '40 s-a observat că şefii structurilor militare mai mult se enervau decât se bucurau de rapoartele OZN, întrucât ceva necunoscut continua să bântuie nestingherit cerul naţional, ceva căruia nu i se puteau găsi nici explicaţii nici antidot. Rezultatul a fost că subalternii au început să ezite să mai raporteze superiorilor proporţiile fenomenului.

În acelaşi timp, armata continua să urmărească în cel mai mare secret fenomenul OZN, ştiind prea bine că, aşa cum scria Stanton Friedman, primul guvern capabil să copieze viteza şi hipermanevrabilitatea farfuriilor zburătoare va obţine un avantaj decisiv asupra adversarilor.

Analistul Scott Mandelker avertizează asupra unui alt pericol: inteligenţa care însoţeşte OZN-urile ar putea aduce pe Pământ o pace generalizată; or, „pacea este o ameninţare îngrozitoare la adresa *status quo*-ului: pacea va face ca armatele să lase armele, poliţia să se restrângă; întregul sistem economic va trebui să găsească alte baze decât războiul [...] Pentru cei aflaţi la putere, pacea este de-a dreptul periculoasă".

Conspiraţie universală?

Există, fără îndoială, grupuri de interese angajate în dezinformarea publicului în privinţa feno-menului OZN. Dezinformările au un rol multiplu. Între altele, este satisfăcută şi dorinţa subconştientă a marii majorităţi a populaţiei instruite ca OZN-urile să se dovedească o simplă iluzie. Dar mai ales – pentru

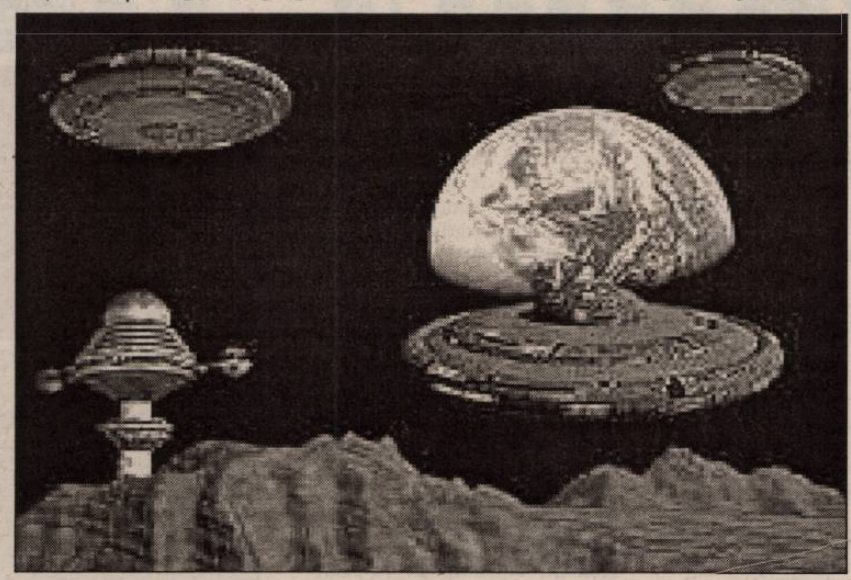

autorităţi şi pentru armată – dacă OZN-urile pot fi prezentate drept avioane experimentale şi avioanele experimentale secrete pot fi luate drept OZN-uri, iar cei ce văd OZN-uri pot fi etichetaţi drept lunatici, atunci se rezolvă atât problema observării accidentale a unor aeronave secrete cât şi cea a OZN-urilor; în plus marele public rămâne cu impresia că lucrurile sunt sub control. La acestea se poate adăuga faptul că zvonistica privind iminenţa unei invazii extraterestre convine de minune unei industrii de armament rămase, după terminarea războiului rece, fără tradiţionalul inamic.

Totuşi este puţin probabil ca negativismul cu care este întâmpinat fenomenul OZN să fie efectul unui scenariu ocult, pus la cale de organizaţii secrete acţionând la nivel planetar, aşa cum cred unii. Avem de-a face mai degrabă cu ceea ce a fost numit o „conspiraţie a ignoranţei privind OZN-urile". Nu uităm că între „Legile lui Murphy" există una, numită „Briciul lui Hanlon" (nume se pare corupt din cel al scriitorului Robert A. Heinlein), care zice *„nu consideraţi niciodată că o faptă a fost făcută din răutate, dacă ea poate fi explicată în mod adecvat prin prostie".*

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi cu arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 225.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 013701. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, judeţul _____.
M/37

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

POVEŞTI CU REÎNCARNĂRI

A opta sferă

Doctrinele oculte mai oferă o posibilă explicaţie – sau, dacă preferaţi o formulare mai rezervată, o posibilă interpretare – a reîncarnărilor. Este o interpretare de obicei respinsă de ocultiştii occidentali, deşi este acceptată de cei orientali. Este vorba de ceea ce se consideră că se întâmplă cu spiritele care, după despărţirea de corpul fizic ce le-a fost gazdă temporară, sub povara crimelor, viciilor, pasiunilor animalice care i-au apăsat toată viaţa, coboară, cad, se prăbuşesc până la ceea ce se numeşte „a opta sferă" – Hades-ul, iadul, Gheena biblică. Ajunse aici însă, în infernul aflat la doar doi paşi de pământul pe care tocmai îl părăsiseră, cu o ultimă tresărire a conştiinţei, se căiesc. Adică, folosindu-se de ultimele puteri pe care le mai au, se luptă ca un înecat care încă mai poate da din picioare şi din mâini încercând şi, în funcţie de cât de mare îi este voinţa şi hotărârea, va reuşi să revină la suprafaţă. Există chiar şi o carte a lui Psellus în care autorul spune explicit, ca o prevenire adresată omenirii: „Nu vă opriţi când aţi ajuns oricât de jos. Căci sub Pământ se deschide o prăpastie. Sunt şapte trepte care coboară la ea. Iar dedesubt se află tronul celui mai oribil imperativ."

Tras în sus, spre atmosfera terestră – după cum relatează numeroase personaje – spiritul va începe lunga, dureroasa şi solitara sa rătăcire.

Instinctele care nu i-au amorţit îl vor face să caute cu disperare contactul cu fiinţe vii. Unii văd în aceste spirite, invizibile dar tangibile, aşa-numiţii „vampiri magnetici", demonii care populează extazul şi dramele medievale şi care au „pus în mişcare" atât clarvăzătorii cât şi teribilele vrăjitoare – despre toţi aceştia având mărturii din propriile lor destăinuiri... Aceştia ar putea foarte bine să fie larvele şi lemurii anticilor care au trimis la moarte sigură atâtea victime nefericite şi slabe, multe dintre ele sfârşindu-şi zilele pe rug.

Pentru Origen, demonii din Biblie şi Evanghelii sunt spirite „umane". Pentru el era clar că Moise, de pildă, a ştiut acest lucru – de unde cumplitele legi hotărâte de el împotriva tuturor celor care s-ar fi lăsat dominaţi de influenţa acestora. Interdicţia de a apela la o vrăjitoare. O situaţie care a durat veacuri fără număr, până la venirea Mântuitorului care a înlocuit pedeapsa prin omorâre, cu vindecarea. Prin iubire, prin înţelegere.

Chiar dacă, din păcate, prea puţini, în ciuda mărturisirilor atât de zgomotoase ale credinţei lor, au fost dispuşi să urmeze această cale. Este drept, o cale mult mai dificilă, dar care ar avea şansa de a încheia, poate cu un pas mai devreme, ciclul uneori atât de dramatic al reîncarnărilor succesive ale aceluiaşi suflet chinuit...

EUGEN CELAN

Invazia lumilor paralele

TRUCURILE... MAEŞTRILOR

Dacă experienţele spiritiste ale secolului 19 au rămas prin ceva celebre, spectaculoase, emoţionante, acest element a fost senzaţionala suită de fenomene uluitoare care, se spune, fuseseră verificate dincolo de limita oricărei bănuieli.

Şi totuşi... Cea mai bună verificare poate fi făcută dosar de un... specialist în materie. Şi care altul putea fi decât cel mai bun! Harry Houdini, unul din cele mai cunoscute nume din lumea magiei. Ei bine, Houdini demonstrează „pe viu" că toate aceste senzaţionale „prestaţii" sunt doar nişte trucuri şi, mai mult, arată cum pot fi ele făcute.

Să luăm de exemplu **„masa zburătoare"**. Se bate un cui mic în masa de spiritism cu trei picioare şi foarte uşoară. Medium-ul îl agaţă cu un inel special (în încăpere este practic întuneric) şi când vine momentul... ridică masa. Simplu, nu? Eusapia Paladino, se spune, era maestră în asemenea demonstraţii (a şi recunoscut că ***în unele*** experienţe a recurs la aceasta). „RAPS – **Zgomotele**" au şi ele diverse „explicaţii", cea mai simplă fiind loviturile în picioarele mesei. Una dintre cele mai şocante este însă... pocnitul din degete, inclusiv cele de la picioare, la care surorile Fox se spune că erau maestre desăvârşite. Apoi sunt cele două elemente cele mai spectaculoase: **levitaţia** şi **ectoplasma**. Pentru primul au fost puse în evidenţă mai multe artificii, cum ar fi de pildă cel la care se spune că recurgea celebrul Daniel Home: în întunericul care domnea în cameră, acesta... îşi scotea cizmele şi îi atingea uşor pe capete pe cei prezenţi! Care erau astfel convinşi că medium-ul zboară deasupra lor. Efect garantat! Este ceva mai dificil în ceea ce priveşte ectoplasma, misterioasa substanţă care ieşea din tot corpul medium-ului, în particular din gură, şi care, se pretindea, reprezenta „materializarea spiritului defunctului chemat". Dar şi aici s-a găsit o explicaţie: este vorba fie de picături de diverse lichide, fie de diferite substanţe, cum ar fi vata, tifonul sau chiar hârtia, toate ingurgitate înainte şi care apoi, în timpul şedinţei de spiritism erau regurgitate! Într-un mod evident spectaculos, de vreme ce toate acestea puteau fi văzute în lumina fantomatică aprinsă conform unei regii bine puse la punct...

Şi atunci se pune şi o altă întrebare: cum trebuie de fapt privite respectivele experimente, demonstraţii, la limita raţionalului şi a cunoaşterii noastre? Sigur, cel mai simplu lucru este să le mai acordăm un zâmbet şi apoi să ne ocupăm de... fapte „serioase".

MIHAELA DOROBANŢU

Halucinaţii sau legende?

CINE PARIAZĂ PE OMUL-LUP?

Licantropia – capacitatea unui om de a se transforma în lup – a fost la modă în evul mediu şi în epocile următoare; nici astăzi medicii psihiatri nu scapă de pacienţi care au astfel de crize (se cred şi se manifestă licaonic). Considerat un fenomen parapsihologic, specialiştii se întreabă dacă nu cumva din puzderia de cazuri, mai vechi şi mai noi, nu se pot detaşa unele autentice. Prea sunt abundente mărturiile de această natură; de-a lungul şi de-a latul Europei, numai în secolul XVI s-au înregistrat peste 180 de întâmplări cu oameni-lupi, în Franţa, Spania, Germania etc. Toate erau legate de fazele Lunii, de atacul asupra copiilor în timpul nopţii, când înfăţişarea unor bărbaţi atinşi de blestem devenea una de lup, modificându-se şi morfologia membrelor şi pilozitatea. Dimineaţa îşi reveneau şi erau bine-mersi, însă unii rămâneau aşa toată viaţa.

Înţelegerea acestui fenomen se complică datorită cazurilor relativ recente. Între 1976 şi 1992, în India s-au înregistrat cinci „copii-lupi", descoperiţi în pădure jucându-se cu pui de lup şi emiţând sunete specifice. Se pare că numai unul dintre aceştia a putut fi umanizat, ceilalţi au evadat din civilizaţie şi s-au refugiat înapoi în pădure. În SUA, mai mulţi martori oculari au relatat despre un om-lup care bântuia iarna pe la fermele din Arizona, dar fusese vorba despre o halucinaţie colectivă. Este posibilă minunea? Parapsihologii susţin că da. Cine-i crede?

PAUL IOAN

Detectivi în Epoca de Bronz

OETZI

„omul gheţurilor" – un criminal pedepsit

În anul 1991, în Valea Oetzi, de la graniţa Italiei cu Austria, a fost găsită mumia unui om care trăise acum 5.300 de ani! Perfect păstrată într-un bloc de gheaţă. Numele sub care „omul gheţurilor" a rămas în anale a fost Oetzi. A fost întâi dus la Innsbruck. A urmat apoi o întreagă discuţie între cele două ţări. În final s-a constatat că Oetzi fusese găsit la mai puţin de 100 m de graniţă, în teritoriul italian, aşa că el şi-a sfârşit avatarurile într-o incintă la temperatura de minus 6 grade în muzeul arheologic din Bolzano. Timp de peste un deceniu practic nu s-a mai vorbit despre el. Până de curând, când Thomas Loy, profesor de biologie moleculară la Universitatea din Brisbane, supranumit „detectivul ADN", a anunţat că a „citit", în mărturiile care au ajuns până la noi tocmai din epoca bronzului, istoria unei puternice drame şi a unei crime abominabile, făcute cu sânge rece – poate cea mai veche din istoria omenirii.

Senzaţia produsă de Oetzi în 1991 s-a datorat şi „arsenalului" care îl înconjura: o secure de cu cap de bronz, o tolbă cu săgeţi, un pumnal de cremene, un cuţit... Alois Pirpamer, le-a spus austriecilor că atunci când l-a descoperit, Oetzi ţinea strâns în mână un cuţit care, la transport, a căzut. N-a stârnit nici un interes – iniţial s-a presupus că Oetzi a fost victima unei furtuni şi a îngheţat. L-a ascultat însă dr. Eduard Egarter, medicul şef şi curatorul lui Oetzi de la Bolzano, care, în 2001, i-a făcut o radiografie şi a descoperit un vârf de săgeată în umărul său. Intrigat, a căutat mai departe şi alte dovezi ale unei lupte. Şi alţii erau convinşi că „se întâmplase ceva". Fusese Oetzi victima unui accident de vânătoare? Într-un fel. Ultimele cercetări sugerează clar că moartea a survenit în urma unei altercaţii cu inamicii săi.

UN SECRET de... gheaţă

Puţin câte puţin, au început bănuielile că moartea lui Oetzi ar ascunde un secret teribil! În primul rând că avea cu el haine suficiente – o blană, o căciulă din piele de urs, un fel de mantie ţesută din ierburi rezistente şi chiar şi cremene şi iască pentru aprinderea focului, deci ipoteza îngheţului cade. Apoi, armele găsite la el, mai ales securea, indicau faptul că într-un prim moment reuşise să fugă, fiind în final ajuns şi omorât. Anna Pedrotti, arheolog la Universitatea din Trento, propune o analiză cât mai atentă a mumiei. Dr. Egarter găseşte mai întâi tăieturi care se potriveau cu cuţitul lui Oetzi, pe care nu le observase până atunci, plus vânătăi şi zgârieturi pe piept, ca şi cum ar fi fost bătut.

Şi acum intră în scenă realizatorul de filme documentare Brando Quilici, venit pentru un al doilea film pentru canalul Discovery. Acesta este cel care sugerează să fie chemat prof. Loy pentru a examina petele de sânge de pe haine...

DETECTIVII ADN

şi sânge era din belşug. Pe săgeţile din tolbă, pe cuţit, pe spatele hainei (s-a considerat că provenea de la un tovarăş rănit pe care îl transportase pe umăr)... Probele sunt trimise la laborator pentru analiza ADN. Loy devine suspicios când primele analize relevă pe un vârf de săgeată sânge de la două persoane! Deducţii de detectiv clasic îl fac să afirme că Oetzi îi ucisese pe aceştia şi recuperase săgeata! Analizele continuă şi se mai identifică sânge aparţinând altor două persoane. Ca într-un film, scena începe să se clarifice: deveneam martorii unei teribile confruntări de acum 5.300 de ani. Oetzi a ucis cu sălbăticie patru oameni înainte de a fi doborât de cei care îl întovărăşeau! Crimă multiplă în epoca bronzului! Noi expediţii sunt preconizate în curând pentru descoperirea a noi corpuri în aceleaşi locuri. Dar valul de căldură care loveşte Europa face ca gheţurile din trecătoarea alpină Hauslabjoch unde, acum 12 ani Oetzi a fost descoperit „închis" într-un gheţar la o înălţime de peste 3.000 de metri, se topesc din păcate cu mare viteză...

MIHAELA DOROBANŢU

Întrebări pline de candoare

Există şi mutanţi vegetali?

Se vede treaba că SF-ul face ravagii, dar întrebarea din titlu conţine şi o doză substanţială de umor. De aceea, pentru a nu intra în amănunte speculative, vom vorbi despre un fruct considerat ca provenind din încrucişarea genetică a piersicii cu căpşuna! Un fel de... ornitorinc al fructelor. Totuşi, un produs al naturii exotic, gustos, dar banal.

Kiwi este fructul unei liane dioice (cu plante sexuate: masculi şi femele) ce ajunge la peste 10 metri înălţime, originară din China. I se mai spune „coacăză chinezească", „piersica maimuţelor" sau „şoarece vegetal". Nu este însă un mutant, iar în Asia nici măcar nu se cultivă, ci se culege din zonele montane, unde creşte în mod natural. În Europa, a fost adusă ca plantă decorativă, la sfârşitul sec. 19, însă numele fructului provine din îndepărtata Noua Zeelandă, unde e botezat „kiwi", de la pasărea-mascotă a acestei ţări.

Astăzi, se cultivă în America, Europa şi Australia (circa un milion de tone, producţie anuală), un mare avantaj fiind rezistenţa deosebită la boli şi la insecte dăunătoare. Din punctul nostru de vedere, să reţinem însă că fructul cu „blăniţă" constituie o excelentă sursă de vitamine şi de potasiu şi că un singur kiwi acoperă necesarul cotidian de vitamina C.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Ecoactualităţi

Gaura din stratul de ozon devine simpatică...

Pentru că tinde să se micşoreze. Aceasta este concluzia celor mai recente observaţii satelitare publicate de Journal of Geophysical Research. Ritmul în care se mărea acest blestem căzut asupra atmosferei (la altitudini de 35-45 de kilometri) până-în 1997 a scăzut şi chiar există şanse ca stratul de ozon să se refacă în viitor. Motivul acestui fenomen care are darul să-i bucure pe toţi terrienii – este diminuarea emisiilor de poluanţi de origine industrială, şi mai ales a „criminalilor" produşi pe bază de fluor şi clor (de genul celor folosite la spayuri şi la agentul de răcire al frigiderelor). Se pare că faimosul Protocol de la Montreal din 1987 a început să dea roade. Una din cele mai importante consecinţe ar putea fi scăderea cazurilor de cancer de piele, provocat în mare măsură de razele ultraviolete care nu mai întâlneau un „zid" protector.

Spionaj la nivel mondial

Aşa s-ar putea numi noua iniţiativă a autorităţilor din peste treizeci de state reunite la Washington. „Motorul" reuniunii la nivel înalt îl reprezintă seceta prelungită şi temperaturile care fac să urce mercurul termometrelor la cote incredibile. „Planul de observare totală a Terrei", cum a fost numită iniţiativa, are în vedere predicţia catastrofelor naturale – secetă şi inundaţii –, evoluţia anumitor specii de peşti (care îngrijorează profund industria piscicolă mondială), defrişarea pădurilor tropicale şi calitatea aerului în regiunile puternic industrializate. Optimişti, protagoniştii acestui plan de cooperare globală susţin că pentru fiecare dolar investit în acest sens se vor câştiga – în viitorii zece ani – cinsprezece dolari!

Având în vedere complexitatea acestui „spionaj" ecologic mondial, abia în primăvara lui 2004 se vor pune la

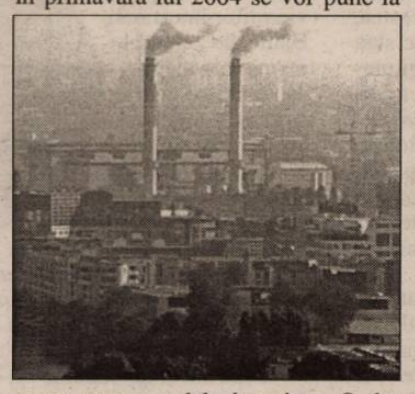

punct toate metodele de acţiune. O altă previziune optimistă arată că, în prezent, datorită previziunilor meteorologice inexacte se pierd anual 4 miliarde de dolari; cu noul sistem de supraveghere, pierderile se vor micşora până spre 1,7 miliarde de dolari. Ne întrebăm de ce nu s-au luat iniţiativele respective cu mai mulţi ani în urmă, întrucât fenomenul El Niño nu se manifestă de ieri, de alaltăieri? Poate pentru că marile puteri economice ale lumii îşi permit să aibă pierderi şi să nu investească în astfel de probleme „minore".

Dreptul de a polua – marfă de „tarabă"

În anul 2005, în Europa se va institui sistemul „dreptului de a polua"! Practic, emisiile de bioxid de carbon industrial vor fi scoase „la vânzare", în sensul că se va monitoriza amploarea activităţilor mari producătoare ale acestui „monstruos gaz", generator şi amplificator al efectului de seră. În treizeci de ţări europene (Uniunea europeană lărgită) vor fi avute în vedere, în primă instanţă, „permise de poluare" pentru industriile energetice, ale oţelului, ale cimentului, ale sticlei, ale materialelor de construcţie, ale hârtiei şi cartonului.

Există şi unele reţineri ale unor specialişti cu privire la stocarea şi prelucrarea datelor corespunzătoare emisiilor nocive. Căci, după cum se ştie, poluarea industrială nu are frontiere, iar măsurătorile ar putea fi afectate de subiectivitate, adică de interese economice majore. Cu toate acestea, „permisele de poluare" vor intra în vigoare în 2005 şi cine nu le are va primi sancţiuni. Situaţia este însă discutabilă la nivel mondial, pentru că SUA şi Rusia încă nu au ratificat mult discutatul Protocol de la Kyoto, care prevede alcătuirea unei astfel de pieţe a poluării până-n 2008... Oare de ce puternicii industriali ai lumii se „bâlbâie" când e vorba de poluare sau se opun faţiş?

PAUL IOAN

Anatomia secundei

În afara leagănului...

Închizând parcă uşile şi ferestrele către mizeria planetară care îi înconjoară, astronomii, astrofizicienii şi inginerii cosmici trăiesc, se pare, într-un univers paralel, în care nimic nu-i atinge şi unde profitul, plusvaloarea nu înseamnă bani mai mulţi ci cunoaştere mai multă. Iată, iau din două reviste celebre – „Popular Science" şi „Discover" – ştiri despre descoperiri şi întâmplări de astăzi care vor deveni întâmplări şi tehnologii curente pentru omul lumii de mâine.

Prima: intrând în funcţiune telescoapele digitale (detectoare de lumină, legate la computere puternice), acuitatea astronomilor noştri creşte exponenţial. Ceea ce face ca doar în lunile mai şi iunie ale anului curent Scott Sheppard, David Jewit (ambii de la Universitatea din Hawai) şi Brett Gladman (Universitatea British Columbia) să adauge 61 de noi sateliţi planetei Jupiter! Ceea ce aduce la 129 numărul total al „Lunilor" Sistemului Solar, rotindu-se în jurul celor 9 planete! şi la 107 pe cel al planetelor descoperite în alte sisteme stelare, cele mai multe, gazoase uriaşe, de forma şi talia lui Jupiter sau a lui Saturn – dar şi, probabil, câteva telurice, din „familia" Mercur-Venus-Terra-Marte.

A doua: „tunel" istoric, pe 27 august curent, când Marte şi Terra se vor afla la cea mai mică distanţă posibilă între ele: 55.000.000 km. Cum scriam şi în alte articole, „coridorul" a fost exploatat de inginerii noştri cosmici, 7 roboţi-sonde aflându-se pe orbite circummarţiene sau în drum spre Marte. Dacă şi marţienii au făcut la fel, prin decembrie curent ne putem trezi cu o invazie de OZN-uri având la bord omuleţi verzi. Lăsând gluma la o parte, vă informez că inginerii noştri, chiar dacă ratează acum, vor mai avea o asemenea posibilitate la următoarea apropiere Terra-Marte, care va fi în... 28 august 2287...

A treia: În revista „Discover", jurnalistul de ştiinţă William Speed Weed ne informează că dacă hăt, în anii '90 se considera că, per total, informaţia se dubla cam la fiecare 7 ani, această dublare a avut loc, mai nou (2000-2002) doar în doi ani! Exoplanetele de care vă vorbeam mai sus fac parte exact din această accelerare a umplerii memoriei civilizaţiei noastre. Care, spune Weed, are nevoie de mai mult spaţiu ca să-şi înşire biţii, deci... vom pleca de pe Terra. Când? În cursul acestui secol, al celui viitor, peste 500 de ani, dar vom pleca. Unde? Spre Marte, Lună şi pentru a ne construi oraşe cosmice în jurul Pământului. Apoi către planetele telurice ale celei mai apropiate stele de noi, Alpha (Proxima) Centauri. Cum? Răspunde fizicianul Robert Frisbee, care declară că în mai puţin de 50 de ani o rachetă uriaşă, lungă de câţiva kiometri, va porni la drum spre Proxima Centauri prin fisiune nucleară (va ajunge acolo în 46 de ani, cu o viteză de 6-12% din viteza luminii), fuziune nucleară (12% din viteza luminii) sau antimaterie (41 de ani). Sau cu pânze solare, cum spunea regretatul Robert Forward, un laser puternic „împingând" o folie subţire de diamant, având suprafaţa de câteva mii de km², şi imprimându-i astfel o viteză apropiată de viteza luminii. „Corabia stelară" ar ajunge în apropierea Proximei, calculase Forward, în cam 12 ani (şi, în consecinţă, se va şi întoarce – cel puţin teoretic...). Şi ar mai fi şi „Ramjet", o tehnologie imaginată de Robert Brussard, o astronavă „hrănindu-se" cu atomii de hidrogen pe care îi va întâlni în drum dar pe care, cum spune Robert Zubrin, de la „Pioneer Astronauties", încă nu ştim să-l folosim drept combustibil pentru fuziune, în locul deuteriului şi trotiului.

...Fantezii de vară? Închei cu o declaraţie a celebrului fizician Brandon Carter: „Universul a fost creat tocmai pentru a admite şi apariţia observatorilor în interiorul lui"...

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Cea mai puternică intoxicaţie cunoscută este cea cauzată de bacilul botulinic. Acesta paraziteză în special în alimentele cosumate din: carne, peşte şi legume. Un gram de bacil botulinic poate intoxica sumedenie de oameni, poate omorî un cal iar unii dintre aceşti bacili rezistă la fierbere chiar şi câteva ore.

În toate cazurile viaţa este pusă în pericol în prezenţa bacilului botulinic. Gospodinele care pregătesc conserve din carne, legume ori din peşte, adesea fie nu le realizează în perfectă stare de igienă, fie folosesc ingrediente deja contaminate cu bacil botulinic.

INTOXICAŢIA BOTULINICĂ

Primele simptome în caz de intoxicare apar după 12-24 de ore de la consumarea produsului contaminat. Mai întâi, apar tulburări gastrointestinale, dureri de stomac, ameţeli, greţuri, stări de vomă, cărora pentru început, bolnavul nu le dă mare atenţie.

Şi totuşi, influenţa nefastă a bacilului pentru sănătate poate produce şi alte semne alarmante ca: lipsa reacţiei la lumină, slăbirea vocii sau pierderea acesteia şi durere la înghiţit. Mai mult, se poate constata paralizarea musculaturii laringiene şi faringiene şi adesea chiar tulburări de auz. La fel, temperatura corpului scade, pentru care internarea într-o clinică de specialitate este de mare urgenţă. Dacă muşchii faringelui au intrat în stare de paralizie, înaintea internării, este important de ştiut că nu se vor da bolnavului lichide sau mâncăruri pe cale bucală, pentru că există pericolul producerii unei pneumonii prin aspersie.

Tratamentul este stabilit de medic. Acesta constă în spălarea urgentă a stomacului şi efectuarea de clisme cu apă călduţă. Totodată este indicată administrarea de ser antibotulinic în doze mari. Mai mult, în paralel se fac analizele de laborator care să evidenţieze alimentul încriminat, deci cel ce a conţinut bacili botulinici. În ce priveşte profilaxia intoxicaţiilor cu bacil botulinic, se impune ca la prepararea conservelor să se păstreze o strictă stare de igienă. Produsele pentru conservare să fie foarte proaspete, bine spălate cu multă apă rece, carnea să nu aibă os, iar ustensilele folosite să fie ideal de curate.

Carnea şi unele legume ca fasolea verde şi ardeii, conservate în borcane, trebuie să fie închise etanş şi fierte pe baie de aburi în trei zile consecutiv astfel: prima zi 60 de minute, a doua zi iar 60 de minute iar a treia zi 30 de minute.

În conservele în care se află bacil botulinic se produce un gaz, care provoacă bombarea capacelor. Aceste conserve vor fi arse, ori îngropate în puţuri seci, speciale, veterinare. Oricum pregătirea conservelor din carne, peşte şi legume, fie pe cale industrială, fie în gospodărie, presupune o atenţie deosebită în privinţa igienei.

Dr. VALERIU MANTA

Moda Toamnei

Imprimeurile florale îşi continuă modernitatea şi pe timpul toamnei. Fie că este vorba despre bluze, tunici sau rochii, toate amplifică nota dv. de seducţie. Pantalonii şi bluzoanele conferă un aer sportiv, tineresc. De asemenea, accesoriile au un rol esenţial în definirea stilului personal. Priviţi imaginile alăturate şi sunt sigură că veţi găsi multe idei interesante pentru ţinuta dv.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Pentru dumneavoastră, doamnă

MIRACULOASELE SUCURI NATURALE

În zilele noastre, când pericolele multor îmbolnăviri (cardiopatii, ateroscleroză, SIDA ori cancer) bântuie lumea, atenţia specialiştilor se îndreaptă tot mai insistent către unele alimente-medicament, lipsite de deşeuri toxice, care pot întreţine în foarte bune condiţii rezervele energetice ale organismului uman.

Dintre acestea, pe primul loc stau sucurile legumelor şi fructelor, uşor asimilabile, foarte sănătoase, care aduc organismului preţioasele oligoelemente, vitamine, minerale şi fermenţi.

O jumătate de pahar (50 ml) de suc, băut dimineaţa, pe stomacul gol, şi o altă jumătate înainte de masa de prânz reprezintă un excelent aperitiv care stimulează *secreţiile gastrice.*

Cum se combină şi cum se folosesc sucurile?

Un excelent *drenor pentru rinichi şi ficat* se obţine dintr-o rădăcină de păstârnac, o mână bună de frunze de spanac, o ramură de tarhon şi câteva frunze de cicoare.

Organismul slăbit se revitalizează cu sucul extras din: un morcov mare, o sfeclă roşie, o rădăcină de păstârnac, o lămâie şi câteva frunze de salată verde.

Mărarul este un foarte bun *diuretic.* Sucul acestei plante combinat cu sucul oricărei legume va da o băutură agreabilă, va fi un aperitiv deosebit, dar mai ales un inegalabil tratament – împotriva viermilor intestinali. Băut de tinerele mame care alăptează, sucul de mărar *stimulează lactaţia,* acest filon de legătură între mamă şi copil.

Persoanele care suferă de *constipaţie,* trebuie să bea suc de mure. Acelaşi suc dă rezultate foarte bune în caz de: *dureri amigdaliene, angină hepatică ori afte.*

Când sucul din legume ori din fructe este pregătit pentru convalescenţi sau pentru persoane în vârstă, acesta trebuie combinat cu nuci ori cu migdale măcinate. În acest mod, sucul respectiv va fi îmbogăţit în vitaminele E, A şi B, dar mai ales în calciu şi în grăsimi de o calitate superioară.

Cu bune efecte *antireumatismale* se va consuma sucul obţinut din: 2 rădăcini de sparanghel, o ţelină şi un pahar mare de căpşune.

Un suc cu rezultate foarte bune pentru *elasticitatea articulaţiilor* se poate obţine dintr-o cană mare de cireşe, o lămâie şi sucul de la un fruct de grapefruit.

Persoanele care au tensiune crescută vor consuma 2 zile pe săptămână până la 2 kg de pere ca atare, coapte şi parfumate. Sunt zilele în care se evită carnea sub orice formă (rasol, friptură, preparate din carne). Dimineaţa, la micul dejun, se mănâncă 1-2 pere, după masa de prânz trei pere şi seara la fel. Tensiunea se va regla automat la valori normale, iar spasmele vor dispărea.

Suferinzii de *gută* vor bea două zile pe săptămână o cană de lapte dulce combinat cu bucăţi de miez de pere zemoase. Cantitatea se va consuma într-o zi şi va fi băută după masă.

Cine are *digestie greoaie* va usca la soare ori în cuptor coji de pere. Peste 1 lingură de coji astfel pregătite va turna 250 ml apă clocotită, va lăsa conţinutul să se infuzeze şi la distanţă de 2 ore după mesele principale, va bea câte un pahar cu această infuzie minune. *(Dr. V.M.)*

Dosarele frumuseţii

Tendinţe

Noile tendinţe în privinţa machiajului pun în valoare feminitatea, fără agresivitate. Lookul este elegant, machiajul sofisticat, dar nu strident, conferind un plus de seducţie. Culoarea fardului de ochi en vogue este bleu sau gri. Haloul estompat, de pe pleoape şi arcada sprâncenelor, dă profunzime privirii, blândeţe şi... mister. În nici-un caz aceste nuanţe nu îmbătrânesc figura şi, în plus, se armonizează cu ochi de orice culoare. S-a dus vremea rujurilor în nuanţe pale, pentru că rujul adevărat, pur, a revenit pe firmament. Buzele senzuale, tulburătoare vor fi accentuate de rujuri-cremă, bine saturate de pigmenţi.
Rimelul tradiţional, negru sau maron, cedează locul unor nuanţe de albastru, verde sau mov, în funcţie de preferinţele fiecăreia. Renasc fardurile de ten mate şi luminoase. Chiar dacă unele cunoscătoare în materie vor spune că cele două calităţi nu pot coexista în acelaşi produs, specialiştii le vor contrazice. O nouă generaţie de fonduri de ten conjugă luminozitatea şi aspectul mat în texturi surprinzător de uşoare. Bogate în uleiuri, ele întăresc filmul protector de la suprafaţa pielii pentru a menţine o hidratare perfectă.

Gastronomice

Pentru meniurile săptămânii, cititoarea noastră fidelă, doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne propune:

Ciorbă de peşte

1 1/2 kg peşte mărunt şi variat, 1 kg de peşte mare, 1 pachetel de legume pentru supă (Vegeta), 2 foi de ţelină, 2 ardei graşi, 1/2 foaie de dafin, 4 felii de pâine prăjită, 1/2 linguriţă boabe de piper, 1 ceapă mijlocie, 2 gălbenuşuri de ou, 2 linguri de oţet din vin sau borş, sare.

Peştele mărunt, curăţat bine, se pune într-o oală. Deasupra se presară ceapa tăiată mărunt, zarzavatul şi condimentele şi se acoperă cu apă rece. Se fierbe 15-20 minute. Când peştele este fiert se strecoară. În această zeamă se adaugă bucăţile din peştele mare tăiat în porţii. Se fierbe 15-20 minute, adăugând sarea necesară. Când totul este gata, ciorba se drege cu gălbenuşurile bătute, oţetul şi se serveşte cu crutoane.

Mâncare de dovlecel ras

1 kg dovlecei, 100 g untură, 200 g roşii, 50 g făină, 150 g smântână, 1/2 cană supă de oase (sau apă), sare, oţet.

Dovleceii mai mari se curăţă de coajă şi de seminţe. Se rad pe răzătoarea cu găuri mari, se sărează şi se amestecă cu 2 linguri de suc de lămâie sau oţet. După o oră se storc de zeamă. În untură se prăjeşte făina, puţin cât îşi schimbă culoarea, se adaugă dovleceii şi se amestecă uşor. Se toarnă peste ei supa de oase (sau apa). Se pun roşiile tăiate în felii şi se lasă să fiarbă încet, fără a se amesteca cu lingura. Mişcăm cratiţa uşor. Înainte de servit se adaugă smântâna. În loc de roşii se poate adăuga pastă de roşii desfăcută cu apă rece.

Cotlet de porc, sârbesc

4 cotlete de porc, 80 g untură, 300 g ceapă, 1 linguriţă boia dulce, 400 g roşii, sare, piper, 80 g orez, 600 g ardei gras, verdeaţă.

Carnea sărată (piperată) se prăjeşte pe ambele părţi în untură încinsă. Prăjită, se scoate pe o farfurie. În untura rămasă se căleşte ceapa curăţată şi tăiată foarte mărunt. Se adaugă boiaua şi se stinge cu apă fierbinte sau supă de carne. În acest amestec se aşază feliile de carne prăjite şi se fierb împreună 20 minute. Se pun apoi orezul, roşiile tăiate felii, ardeii curăţaţi de coajă şi tăiaţi felii, sare, verdeaţă şi atâta apă fierbinte cât va fi necesară pentru absorbirea orezului. Toate acestea se amestecă uşor. Cratiţa se dă la cuptor. Când este gata se serveşte la masă cu verdeaţă presărată deasupra.

Salată de roşii şi ardei copţi

600 g roşii, 4 ardei graşi, 2-3 linguri ulei, 1 ceapă mică, sare, piper, pătrunjel verde, suc de lămâie.

Roşiile coapte şi tari se spală şi se păstrează în apă rece 10 minute. Se curăţă de coajă. Tăiate în rondele se aşază în salatiera de sticlă. Se adaugă ardeii copţi, curăţaţi de coajă, de seminţe şi tăiaţi în felii. Cine doreşte adaugă şi ceapă tăiată în lamele subţiri. Se condimentează cu sare şi piper. Se amestecă uşor adăugând ulei, suc de lămâie (oţet din vin diluat) iar deasupra se presară pătrunjel verde tocat.

Remedii naturale...

ORGELET (URCIORUL PLEOAPEI)

Este cauzat de o infecţie stafilococică a glandelor de la marginea pleoapei şi se manifestă prin apariţia unui mic furuncul dureros. Se poate grăbi vindecarea folosind:

- Comprese cu decoct de *seminţe de gutuie* sau *suc de gutuie.*
- Comprese cu *decoct de pătlagină* sau *de soc.*
- *Tinctură de salvie* sau *de nuc;* se iau câte 15 picături de trei ori pe zi.
- Cataplasme cu *pâine amestecată cu lapte cald.*

PANARIŢIU

Este o infecţie localizată pe marginea unghiilor, deosebit de dureroasă la atingere, şi care, netratată la timp şi corect, se extinde şi sapă în interior, putând provoca unele complicaţii serioase. Evoluţia se stopează astfel:

- Se înfăşoară degetul cu *frunze zdrobite de pătlagină sau de nalbă.*
- Se ţine degetul o noapte într-un *castravete murat.*
- Se introduce degetul în *ceapă fiartă,* călduţă, timp de 10-15 minute, operaţiunea repetându-se de 3-4 ori pe zi. Se mai practică

şi varianta învelirii degetului cu o foaie de ceapă sau se freacă locul infectat cu o felie de ceapă, 1-2 minute.

- Se aplică cataplasmă cu *miez de pâine înmuiat în lapte şi amestecat cu gălbenuş de ou.*

Începe şcoala!

Pentru copilul mic, intrarea în rândul şcolarilor este egală cu începutul unei călătorii pe un tărâm necunoscut, care pe cei mai mulţi îi sperie la început. Dacă se întâmplă să nici nu fi fost vreodată la grădiniţă, acomodarea e şi mai dificilă. Cu fiecare nou început de an şcolar, chiar şi unii dintre elevii care nu mai sunt „boboci", readaptarea la programul, regulile şi disciplina tipice procesului de învăţământ înseamnă o perioadă de stres şi nesiguranţă. Iar dacă din numeroase motive (exigenţa exagerată a părinţilor şi a profesorilor, suprasolicitarea, conflicte familiale etc.) şcoala se transformă în fobie, sănătatea copilului dă repede semne de oboseală fizică şi psihică. Cum se manifestă? Prin:

ANOREXIE. Lipsa poftei de mâncare sau manifestările capricioase ale poftei de mâncare este simptomul cel mai frecvent, care indică dificultăţile de adaptare a copilului la viaţa şcolară. Nu este vorba totuşi de o afecţiune organică a sistemului digestiv, ci pur şi simplu de o reacţie nervoasă, de un răspuns la condiţii nefavorabile. La baza anorexiei stau adesea greşeli educative mai vechi, făcute de părinţi în legătură cu alimentaţia, dar ale căror consecinţe se exprimă în mod mai evident în perioada şcolii. Uneori, refuzul mâncării se manifestă prin vărsături spontane în timpul mesei, mai ales dacă apar certuri, conflicte familiale sau reproşuri legate de şcoală tocmai în acel moment. Dacă această tulburare de alimentaţie nu se corectează la timp, eventual cu ajutorul unui medic pediatru, ea poate evolua către o aşa-numită „anorexie mentală esenţială", care la pubertate poate avea consecinţe serioase asupra adolescentului; sindromul psihic antrenează la rândul său un sindrom somatic, carac-terizat printr-o slăbire considerabilă (poate pierde aproape jumătate din greutatea corporală), paloare accentuată, ridare precoce, tulburări digestive (constipaţie) şi de ritm cardiac, mergând spre hipotensiune arterială. Tratamentul anorexiei mentale esenţiale se face numai în spital.

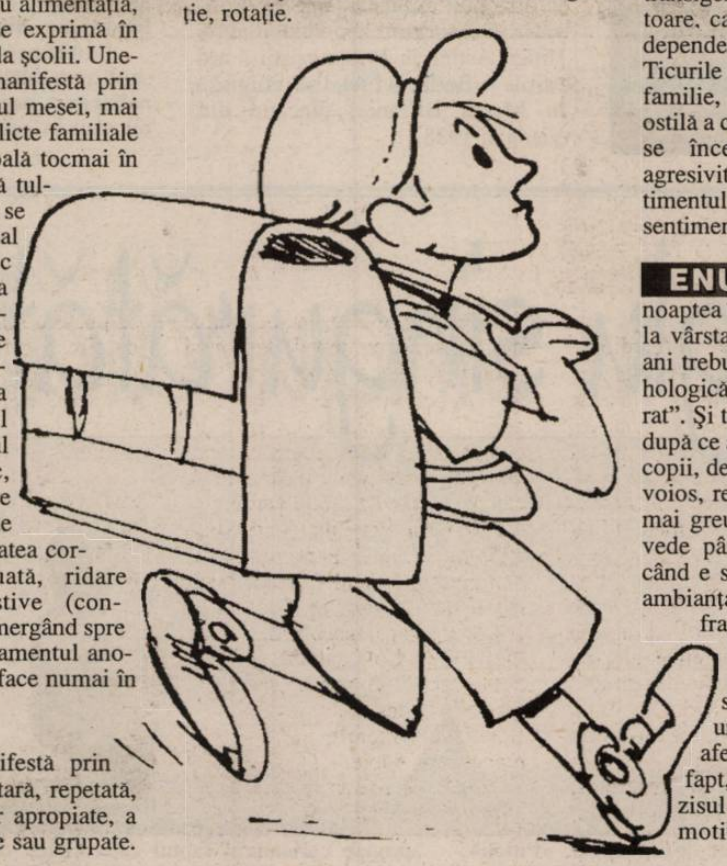

TICURI. Se manifestă prin executarea bruscă, involuntară, repetată, la intervale neregulate, dar apropiate, a unor mişcări simple, izolate sau grupate. Orice tip de represiune din partea persoanelor din jur accentuează forţa ticurilor, în timp ce antrenarea cu tact a voinţei copilului pentru a se controla şi corecta, momentele de relaxare şi de bună dispoziţie, precum şi somnul produc dispariţia lor. În funcţie de localizare, există:

- ticuri la nivelul feţei – care sunt cele mai comune. Pot apărea în timpul oricărui act funcţional care antrenează musculatura facială (ticuri ale pleoapelor, genelor, nasului, frunţii, buzelor, limbii).
- ticuri ale capului şi gâtului, manifestate prin balansare, afirmare, negaţie, rotaţie.
- ticuri ale trunchiului şi membrelor – ticuri ale umerilor, braţelor, mâinilor, degetelor (scărpinat, rosul unghiilor), ale trunchiului (balansare, tresărire etc.).
- ticuri respiratorii, cum ar fi tusea sau fonatorii, cum ar fi emiterea de sunete nearticulate.
- ticuri digestive, cele mai frecvente fiind cele de înghiţire a aerului în timpul vorbirii.

Ticurile apar în special între 6 şi 8 ani sau în perioada pubertăţii, la copiii care trăiesc într-o atmosferă familială conflictuală sau care au mame perfecţioniste, intransigente, anxioase sau supra-protectoare, care înăbuşă orice tendinţă de independenţă şi de autonomie a copilului. Ticurile sunt în general greu suportate de familie, fiind interpretate ca o intenţie ostilă a copilului faţă de părinţii lui. Dacă se încearcă reprimarea ticului cu agresivitate, copilul capătă, pe lângă sentimentul de nesiguranţă şi teamă şi un sentiment de culpabilitate.

ENUREZIS. Ziua sau, mai ales, noaptea încă face pipi în pat, deşi a ajuns la vârsta şcolii? Până la vârsta de patru ani trebuia să deprindă „maturitatea psihologică", adică obişnuinţa de a fi „curat". Şi totuşi, se mai întâmplă, în special după ce a început şcoala... De ce? La unii copii, deprinderea curăţeniei se face anevoios, reflexele condiţionate se formează mai greu. Marea labilitate a acestora se vede până să ajungă pe băncile şcolii, când e suficientă o simplă schimbare în ambianţa obişnuită pentru ca deprinderea fragil însuşită să se piardă din nou. Evident, excludem cauzele organice care pot provoca enurezisul: spina bifida, calculii vezicali, unele boli ale măduvei spinării, afecţiuni ale vezicii urinare... De fapt, de cele mai multe ori, enurezisul este provocat de factori psihici, motiv pentru care atitudinea anturajului faţă de copil trebuie să fie îngăduitoare, plină de tact, lipsită de supraadăugarea de noi conflicte de ordin psihic. Ironizarea, batjocura, ameninţările, venite din partea părinţilor, a educatorilor sau a profesorilor nu fac decât să amplifice cauza acestei situaţii neplăcute.

Dimpotrivă, părinţii sunt primii care trebuie să trateze cu seriozitate această problemă şi să-l ajute pe copil să o depăşească. Copilul trebuie ferit de emoţii puternice, ajutat cu înţelegere şi răbdare să-şi depăşească deficienţa prin mobilizarea tuturor trăsăturilor sale psihice, capabile să-i stimuleze voinţa.

BÂLBÂIALĂ. Este o tulburare de vorbire care poate avea drept cauză stresul şcolar, nervozitatea. Adesea, se manifestă în perioada în care există o diferenţă între dorinţa spontană a copilului de a vorbi şi posibilităţile lui de exprimare (vocabular, exerciţiul vorbirii). Tulburarea apare fie prin repetarea silabelor, fie prin tărăgănarea lor. La început, micuţul nici nu-şi dă seama de această deficienţă, echilibrul său psihic nu este perturbat, dar foarte repede cei din jur îl sensibilizează, atrăgându-i atenţia, ironizându-l sau intervenind chiar cu pedepse, ceea ce agravează bâlbâiala. Or, copilul are nevoie în asemenea situaţie de ambianţă de linişte, trebuie ferit de emoţii, de spaime şi, atunci când se impune, trebuie să urmeze şi un tratament logopedic. Tulburările de vorbire nu pot fi neglijate deoarece determină modificări de conduită ale copilului, aceştia devin timizi, temători, retraşi, măcinaţi de complexe de inferioritate.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Alin Chiriadopol din Bucureşti. Guma cu nicotină nu este una obişnuită, ci o răşină asemănătoare unei gume de mestecat, care eliberează nicotină în sânge prin mucoasa cavităţii bucale. Este un produs destinat ameliorării simptomelor declanşate de abstinenţa la nicotină, recomandat fumătorilor care vor să renunţe la acest obicei. Studiile demonstrează că persoanele care folosesc corect acest produs au mai multe şanse să reuşească în hotărârea pe care au luat-o. Preparatele au două tipuri de concentraţie, de 2 şi 4 mg. Marii fumători, cum vă declaraţi dv., ar putea avea nevoie de doza mare. Pentru a-şi face efectul, guma trebuie mestecată încet, până începeţi să-i simţiţi gustul neobişnuit. Apoi trebuie păstrată între dinţi şi mucoasa obrajilor. Mestecarea se repetă la câteva minute. O pastilă are efect aproximativ 30 de minute. În mod normal, ar trebui să folosiţi guma de câte ori simţiţi nevoia să vă aprindeţi o ţigară. Oricum, mai mult de 10-12 pastile pe zi nu sunt recomandate şi, cu siguranţă, ar fi şi o mare cheltuială. În ceea ce priveşte plasturele cu nicotină, acesta este considerat un medicament şi trebuie recomandat de medic. Preţul produsului este mare, dar studiile au arătat că persoanele care utilizează corect această metodă au de două ori mai multe şanse să reuşească. Ar mai trebui să ştiţi că în jur de 10-20% dintre persoane fac erupţie cutanată în locul de aplicare a plasturelui. De obicei, sunt necesare şase până la opt săptămâni pentru schimbarea comportamentului asociat fumatului.

Guma cu nicotină

Bolile cu transmitere sexuală - cine se protejează mai bine?

– Continuăm să comentăm pe marginea scrisorii drei Mona G. din Constanţa. De data aceasta referindu-ne la câteva aspecte ale protecţiei pe care putem – de fapt, trebuie! – să o asigurăm... Începem cu o întrebare tot din scrisoarea corespondentei noastre: este adevărat că femeile „nu sunt egale cu bărbaţii" din punctul de vedere al BTS (bolilor cu transmitere sexuală)?

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Este adevărat. Unul din motive: deseori, infecţiile la femei nu prezintă simptome tipice. Un studiu recent arată că printre femeile adulte care au suferit de una sau mai multe dintre cele şase BTS obişnuite, 98% nu au prezentat simptome sau boala lor a fost dificil de diagnosticat! ***Concluzia?*** Femeile se prezintă mai rar la medic pentru a solicita un tratament şi ca atare sunt mai susceptibile de complicaţii pe termen lung pentru sănătatea lor decât bărbaţii.

Protecţia? De cele mai multe ori aceasta se referă la folosirea prezervativului. Dar nici acesta nu asigură protecţie 100% în sensul îndepărtării oricărui risc de contractare a unei BTS. De pildă, ele nu se pot proteja împotriva unor zone care nu se află „în interiorul" lor şi, mai mult, în 1,6-3,6% din cazuri ele se degradează! În cazul unor boli ca sifilisul, gonoreea, chlamydia şi herpesul, chiar şi cu o protecţie perfectă, folosind prezervativul, rămâne un risc de infecţie de 50%!! Transmisia sexuală a HIV este redusă cu aproximativ 85% – deci cu o folosire de 100% a prezervativului rămâne totuşi un risc relativ de aproximativ 15%! Iar folosirea neconstantă a prezervativului duce la creşteri şi mai mari ale riscului... O situaţie aparte o prezintă adolescenţii, constatându-se că de multe ori, 25% dintre ei consumă alcool şi droguri înainte şi în timpul actului sexual ceea ce determină o folosire cel puţin incorectă a prezervativului – presupunând că ei mai sunt capabili se mai gândească la aşa ceva în asemenea condiţii...

MIHAELA DOROBANŢU

CASETA CU UNICATE

Peștele cu nas otrăvitor

Una dintre cele mai bizare specii de pești a fost descoperită recent în largul coastelor Tasmaniei, în vecinătatea Australiei. Expediția oceanologică urmărea de fapt să constate cum evoluează situația rechinilor din zonă, întrucât populația acestora se micșorase. Întâmplător, oamenii de știință au descoperit o specie necunoscută, pe care au botezat-o „peștele de catifea roșie". Motivul? Această vietate extrem de rară are o prelungire a maxilarului superior, care formează un fel de nas enorm, comparabil cu toată lungimea corpului. Culoarea lui este roșie (trupul fiind argintiu) și pielea fiind aproape transparentă. Cel mai curios lucru este reprezentat de numeroșii „țepi" prezenți pe acest nas uriaș (12-15 centimetri), doi dintre ei având o lungime de 5 centimetri. Specialiștii au constatat că aceștia sunt purtători de venin. Practic, peștele de catifea roșie ucide adversarii de talie mai mare, otrăvindu-i. Dacă prada este mai mică, atunci își folosește numai gura. Deocamdată, nu se cunoaște mecanismul prin care această ciudățenie a naturii își produce veninul și dacă acesta este mortal pentru om.

S-a sinucis Sigmund Freud?

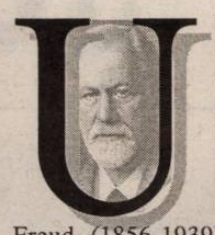

Unul dintre savanții care au modificat, fără nici un dubiu, modul de gândire al omului secolului XX a fost Sigmund Freud (1856-1939). Diplomat în medicină, căsătorit destul de târziu (la 30 de ani) și având trei copii, Freud este, însă, și unul dintre cei mai controversați oameni de știință ai veacului trecut. Întemeietorul psihanalizei, primul psihiatru a transformat visele în materie primă pentru studiu și interpretare a fost un geniu atras de mecanismele prin care copilăria poate genera blocaje la nivelul incoștientului și subconștientului. El a fost și primul care, analizând o lesbiană, a arătat că orientarea homosexuală poate avea rădăcini și în comportamentul părinților și că „vindecarea este foarte improbabilă".

Dar nu este cazul în acest context să vorbim despre inovațiile și explorările psihanalitice ale lui Freud (descoperitor, printre altele, al „complexului Oedip" – pornirile incestuoase ale copiilor). Modul cum s-a stins din viață este subiectul nostru pentru că, în mod excepțional, este de mare actualitate și parcă marele savant a anticipat și dezbaterile etico-medicale de astăzi. În anul 1923, Freud constată că are un început de cancer la maxilar și este operat. Moralul său nu se clatină și lucrează în continuare cu ardoare. În 1930 primește Premiul Goethe, însă la orizontul existenței sale se profilează deja spectrul abominabil al lui Hitler. Astfel, în 1934 naziștii îi ard cărțile la Berlin și Freud se refugiază în Marea Britanie, plecând din Viena în 1938.

Din păcate pentru opera sa, cancerul avansează treptat. Suferințele sale se vor întinde pe parcursul a nu mai puțin de 16 ani, până-n 1939. În acel an, în luna septembrie, savantul îi cere doctorului său să-i pună capăt calvarului. Acesta îl ascultă și-i injectează două centigrame de morfină. Și cum era foarte slăbit, Freud intră în imediat comă și peste două zile, la 23 septembrie 1939, se stinge din viață la 83 de ani. Se produsese, cu mare discreție la momentul respectiv, unul dintre cele mai faimoase cazuri de euthanasie ale secolului XX! Și cum astăzi euthanasia are drept sinonim „sinuciderea asistată" (cu acordul pacientului său, dacă e cazul, al rudelor apropiate), putem spune că Sigmund Freud „s-a sinucis cu mâna altuia"?

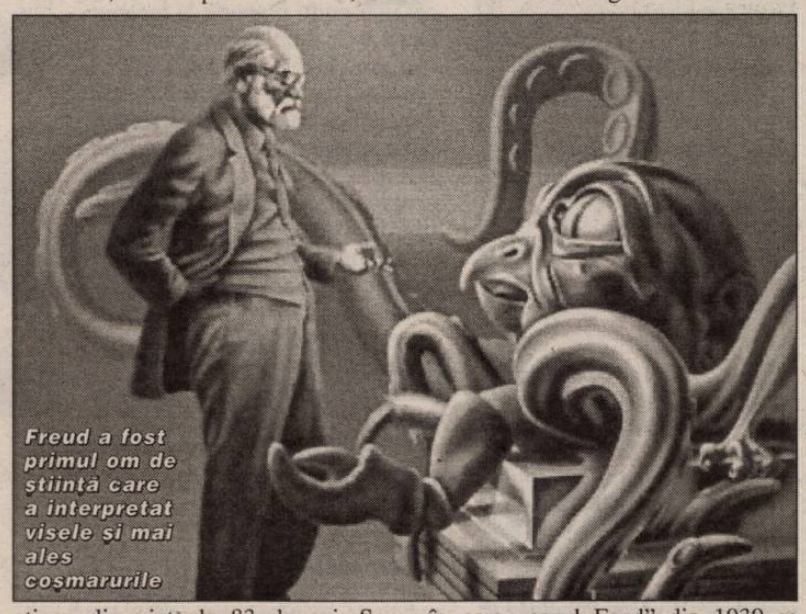

Freud a fost primul om de știință care a interpretat visele și mai ales coșmarurile

Problemele unei astfel de situații sunt foarte delicate. Părintele psihanalizei era perfect conștient de gestul său; în acel moment, avea deja foarte mulți ani de suferințe care deveneau tot mai atroce. El însuși era medic, dar era și un om atacat ireversibil e o groaznică boală. Poate fi condamnat medicul care l-a euthanasiat? În condițiile ultimelor concepții europene asupra acestui mod de „a încheia socotelile", acel medic nu poate fi condamnat, și nici Freud. Unele țări europene au legiferat anumite categorii de euthanasie în care „cazul Feud" din 1939 se încadrează perfect. Se încadrează și-n una din recomandările lui Platon, care vorbea despre „curmarea chinurilor teribile".

În mod cât se poate de trist, Sigmund Freud a anticipat până și dezbaterile moderne asupra morții la dorință și asistate. Ironia amară a soartei a făcut ca tocmai cel care a scris primul despre virtuțile analgezice ale cocainei, în 1885, să se folosească de un astfel de compus pentru a trece în neant.

ARTE NECONVENȚIONALE

Elogiu singurătății

Pictorul spaniol contemporan Sebastian Picker a fost unul dintre cei mai remarcați artiști ai recentei expoziții de artă modernă de la Boston, SUA. Față de temele și tonurile optimiste majoritare, Picker a adus un omagiu singurății omului modern, izolării tot mai profunde la care societatea de azi îi obligă – direct sau indirect pe cei mai mulți (?) dintre noi.

Puternica expresivitate a pânzelor lui Sebastian Picker provine atât din modalitatea de a crea scenarii ale solitudinii, cât și din culoarea dominantă folosită. Este vorba de galbenul deșertului, în diverse tonuri „nisipoase". Pe de altă parte, în majoritatea lucrărilor apare un singur personaj în diverse ipostaze (citind, reflectând etc.) și având o statură foarte mică. Într-un interviu acordat presei din Boston, Picker explica: „Aceasta este drama noastră, suntem tot mai mici și mai insignifianți unii față de ceilalți. Nu ne înstrăinăm numai unul de altul, nu ne ignorăm – cu bună știință sau nu – semenul, ci întreaga societate modernă este un deșert dezumanizat. «Piticii» din lucrările mele sugerează faptul că ne comportăm deseori ca și cum am fi singuri pe Pământ... Chiar planeta noastră devine la propriu un deșert, verdele de altădată tinde să se îngălbenească, la fel ca și sufletele noastre".

Citind o carte pe „insulă"

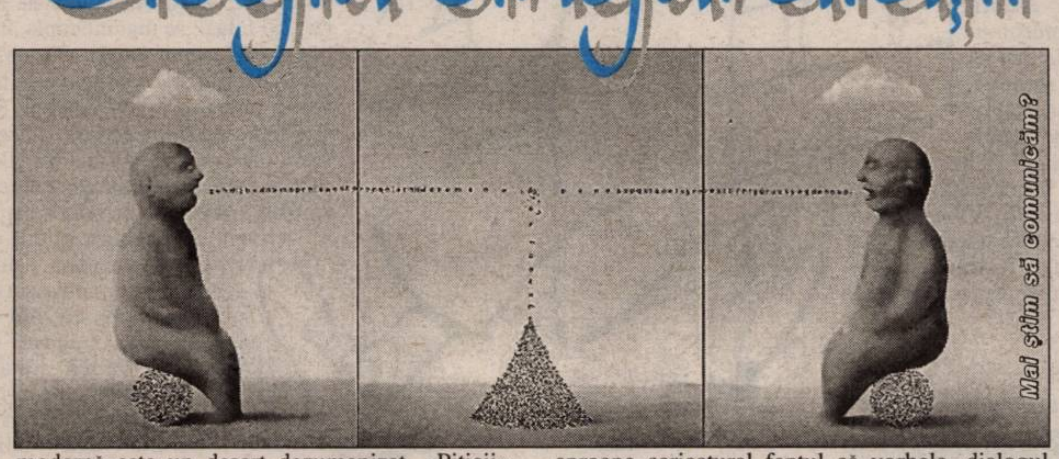

Mai știm să comunicăm?

Ne aduce ziarul lumea la picioare?

Pesimismul cronic al artistului merge atât de departe, încât și cuplul bărbat-femeie este însingurat față de „mediul uman și natural", însă și protagoniștii iubirii sunt parcă izolați între ei, sunt tăcuți, posomorâți și n-au chef de viață. Parcă se întreabă ce caută unul lângă celălalt, dacă această comuniune nu-i eliberează de stresul solitudinii. În cea mai amplă lucrare a sa (din cadrul expoziției suspomenite), pictorul evidențiază în mod aproape caricatural faptul că vorbele, dialogul dintre oamenii de azi întâmpină un obstacol de netrecut. Chiar și „scaunele" pe care stau cei doi care se iluzionează că dialoghează sunt făcute din cuvinte; această metaforă demonstrează explicit că schimbul de idei în societatea de astăzi nu mai folosește, în bună măsură, la nimic.

Sebastian Picker, spun criticii, trage un semnal de alarmă prea descurajant asupra psihicului uman și problemelor sociale legate de însingurare. Dar analizele sociologice arată că artistul are în mare parte dreptate când se declară un pesimist. Oare câți dintre privitorii operelor sale se recunosc în scenariile lui Picker? Invitația lui la autoanaliză este cât se poate de grăitoare.

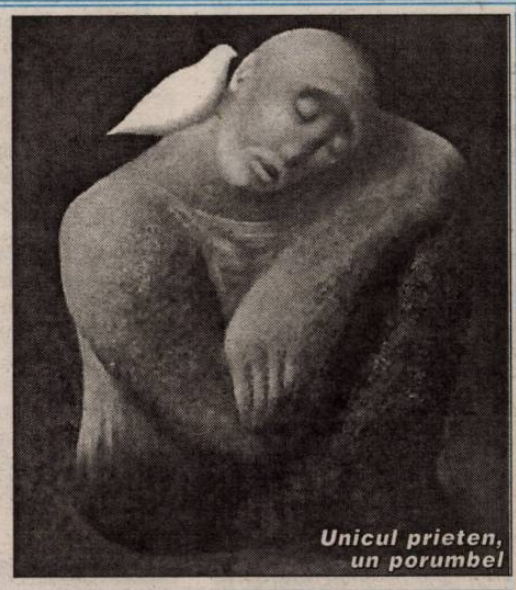

Unicul prieten, un porumbel

Perechea dezorientată s-a refugiat pe... scaun

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

◆ ...lotușii sunt plante acvatice din familia nimfeaceelor? Lotușii din apele Nilului, au flori albastre sau

trandafirii, mari, plăcut mirositoare și apar adesea ca motiv ornamental pe vechile monumente.

◆ ...cel mai vechi dicționar din lume a fost găsit în Mesopotania și datează din anii 600 î.Ch.? A fost redactat în akkadiană, limba asirienilor și babilonienilor.

◆ ...cei mai mari consumatori de ceai nu sunt englezii așa cum s-ar putea crede ci irlandezii? În Irlanda consumul mediu anual pe cap de locuitor este de 1724 cești, în vreme ce englezii consumă doar 1650.

◆ ...năgâțul este o pasăre migratoare care zboară cu o viteză de 150 km pe oră? Poate traversa Atlanticul într-o zi și o noapte.

◆ ...creierul omului cântărește la naștere în jurul a

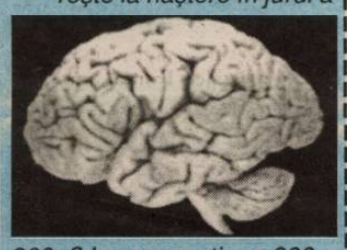

360g? La un an atinge 900g, iar la 7 circa 1370 g.

◆ ...între 1867-1914, viceregele Egiptului se numea Khediv (kediv)? În persană acest cuvânt însemna domn, senior.

◆ ...muezinul este un preot musulman? El vestește din minaret ora rugăciunii.

◆ ...în orășelul Imperia din Italia este un muzeu mai puțin obișnuit? Acesta este dedicat spaghetelor.

◆ ...legendarii tovarăși ai lui Carol cel Mare sau ai regelui Arthur se numeau paladini? Prin extensie acest nume a fost dat cavalerilor rătăcitori care cutreierau lumea în căutare de aventuri eroice.

◆ ...Pegas, calul înaripat, simbol al inspirației poetice din mitologia greacă, s-a născut din sângele Meduzei?

Aceasta a fost ucisă de Perseu care, o vreme, a fost slujit de calul fermecat, devenit apoi slujitorul muzelor. (I.S.)

Știați că...

Piața Vendôme

Simbol al rafinamentului parizian, Piața Vendôme este o capodoperă a cunoscutului arhitect Jules Hardouin-Mansart, care ridicase deja în oraș Piața Victoriei. Vast ansamblu arhitectural din epoca lui Ludovic al XV-lea, și-a luat numele de la reședința ducelui de Vendôme, aflată aici. Complexul a fost creat între 1687-1720 pentru a încadra statuia ecvestră a lui Ludovic al XIV-lea, creată de Girardon, statuie distrusă de furia mulțimii, ca în multe altele în timpul Revoluției.

Exemplu perfect de simplitate și austeritate a stilului, Piața are o formă octogonală fiind înconjurată de edificii prezentând arcade largi la parter, câteva frontoane elegante, aflate deasupra avancorpurilor, și un acoperiș înfrumusețat de mulțimea lucarnelor caracteristice. Ea oferă astfel o sinteză a spiritului și stilului parizian. În zilele noastre, la numărul 15 se află faimosul hotel Ritz, iar la numărul 12 casa în care a murit Chopin în 1849 și a locuit Eugénie de Montijo, viitoarea soție a lui Napoleon al III-lea. În centrul Pieței se înalță celebra Coloană, operă a lui Gondounin și Lepère, realizată între 1808-1810 în onoarea lui Napoleon I. Construită după modelul Columnei lui Traian, are 43,50 metri înălțime și în jurul ei sunt plasate, în spirală, basoreliefurile de plumb făcute de Bergeret, evocând momentele glorioase ale epocii napoleoniene. Plumbul a fost obținut prin topirea celor 1200 de tunuri capturate la Austerlitz. În vârful Columnei a fost plasată statuia Împăratului, operă a lui Antoine-Denis Chaudet. Aceasta a fost dată jos în 1814 și înlocuită cu una a lui Henric al IV-lea. În 1863 „Micul Caporal" a revenit pe soclu dar, opt ani mai târziu, în timpul Comunei, a părăsit din nou poziția înaltă. Trei ani după aceea însă, o copie după originalul lui Chaudet a revenit pe soclu unde se află și astăzi, Împăratul nemaifiind tulburat de nici unul dintre evenimentele care au urmat. Din Piață se deschide, spre Bulevardul Operei, celebra „Stradă a Păcii" numită inițial „Strada Napoleon".

Din timpul Celui de al Doilea Imperiu, Piața Vendôme a devenit sinonimă cu luxul, cu vanitatea și chiar cu o adevărată magie.

Atracția vitrinelor de bijuterii unde expun cei mai de seamă giuvaergii exercită asupra tuturor o fascinație incredibilă. Încă din 1700 casa Chaumet de aici crea podoabe destinate caselor regale europene. Acestor meșteri le-a fost încredințată crearea bijuteriilor pentru nunta lui Napoleon cu Maria Luiza și tiara pe care Împăratul a oferit-o Papei Pius al VII-lea.

Tot aici, casa Mauboussin, deschisă în 1946, a realizat, printre altele, brățara cu smaralde pe care Charlie Chaplin a oferit-o Paulettei Goddard, ca o consolare pentru respingerea ei din distribuția filmului „Pe aripile vântului, iar casa Cartier a atras admirația lui Eduard al VII-lea al Angliei care l-a numit pe celebrul meșter „bijutierul regilor și regele bijutierilor".

Simbolic pentru vestita Piață rămâne hotelul Ritz, creat de Cezar Ritz în1898, prin transformarea casei ducelui de Lauzun. Devenit unul dintre cele mai elegante și vestite din lume, a găzduit de-a lungul anilor: artiști, oameni politici, suverani, magnați industriali. Aici și-a scris Marcel Proust o bună parte din opera sa,

deținând un apartament vreme de 35 de ani, aici au fost găzduiți ducele și ducesa de Windsor. Folosită de multe ori drept cadru pentru producțiile cinematografice Piața Vendôme pare să fie cu adevărat cea mai pură fațetă a luxului și strălucirii pariziene.

IRINA STOICA

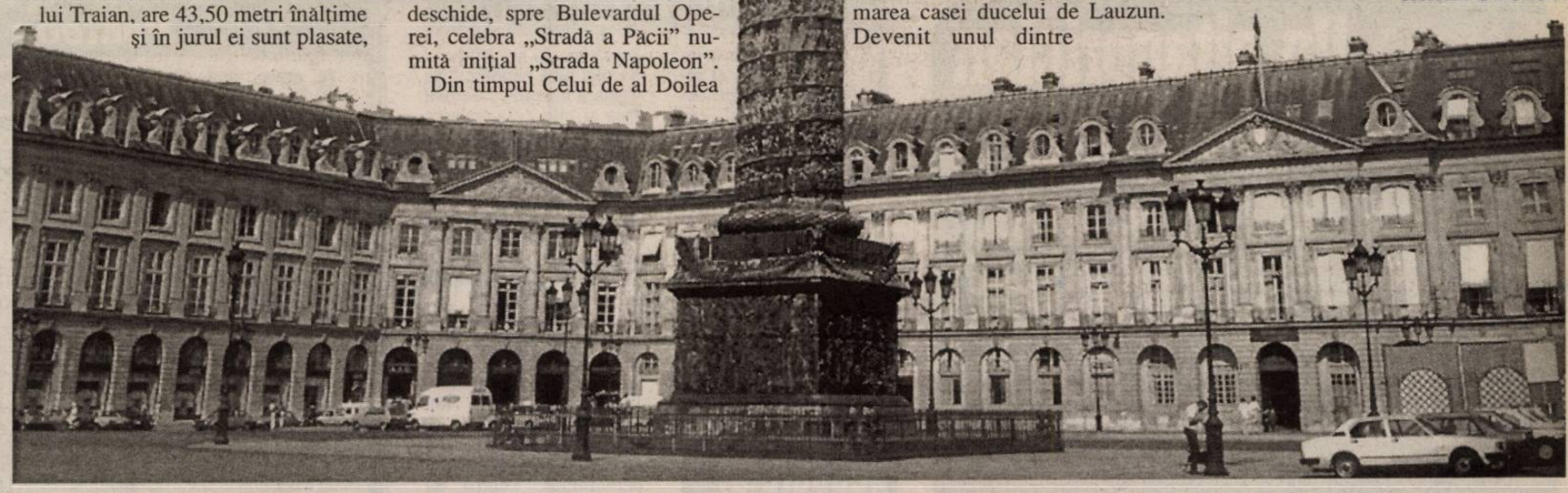

Viitorul aparține spațiului

SPIRIT și OPPORTUNITY în drum spre... Marte!

După ce, la 10 iunie a.c. NASA a lansat spre Marte, cu racheta DELTA II telemobilul MARS EXPLORATION ROVER „SPIRIT", un nou robot marțian similar, denumit de această dată „OPPORTUNITY", a fost lansat de același tip de rachetă, la 7 iulie, tot de la Kennedy Space Centre.

Înalt de aproape 40 m și cu greutatea de start de 254 t, lansatorul DELTA II a fost construit de firma Boeing având forma unei rachete trietajate (cu 9 boostere de start), capabilă să plaseze pe o traiectorie de părăsire cu 11,2 km/s a orbitei Pământului, o sarcină utilă de aproape 900 kg, dacă lansarea se face de la Cape Canaveral, iar planul orbital are înclinarea de 28.7 grade!

Cele două sonde marțiene, despărțite în periplul lor spațial de o distanță de aproape 80 milioane km, vor ajunge la țintă la începutul anului 2004, fiecare îndeplinind ulterior același „scenariu" cosmic: sonda principală devine satelit al „planetei roșii" și din ea se desprinde câte un modul de aterizare pe Marte, folosind aproape sigur tehnica de coborâre lină a mobilului SOJOURNER al sondei PATHFINDER.

În ce privește regiunile selectate pentru aterizare pe Marte, pentru ambii roboți au fost alese zone din vecinătatea Ecuatorului, astfel încât panourile lor cu celule fotovoltaice să beneficieze de o radiație solară pe cât posibil mai intensă...

la trei săptămâni după ce „SPIRIT" va ateriza pe fundul craterului GUSEV (4 ianuarie 2004), respectiv la 25 ianuarie același an, telemobilul „OPPORTUNITY" va coborî lin în regiunea Meridiani Plains; referitor la această ultimă zonă-țintă, se pare că fotografiile transmise de MARS GLOBAL SURVEYOUR au permis identificarea, în respectiva zonă, a unor depozite de minerale care, în mod obișnuit, se formează în zone cu umiditate...

Despre aceste sonde marțiene, construite și validate de Jet Propulsion Laboratory din Pasadena (California), se pot cere detalii la http:// mars.jpl. nasa.gov/ mer, iar despre racheta lansatoare, la: www. boeing.com/ delta.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

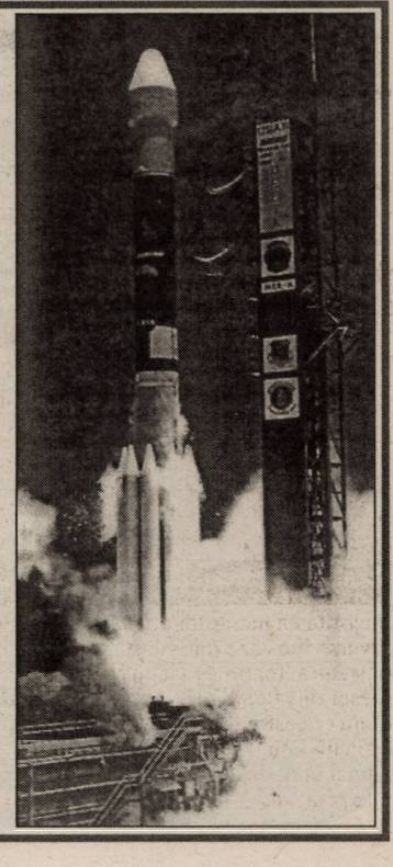

De ce a declarat Franța RĂZBOI EUROPEI

Paris, 20 aprilie 1792:

Adunarea națională legislativă declară război regelui Ungariei și Boemiei și, implicit, aliaților europeni. Un elan belicos surprinzător. În mai 1790, în aceeași sală parlamentară – cea din Manège – a fost proclamată Declarația de pace, inserată în Constituție. Istoricii care s-au ocupat de acest paradox politic infirmă caracterul ei „spontan", rezultatul unor complicate intrigi, sforării și minciuni, așa cum s-a crezut multă vreme. Totul începe în iunie 1791, în timp ce deputații redactează ultimele paragrafe ale Constituției și regele Ludovic al XVI-lea părăsește Parisul refugiindu-se la Varennes. În fața acestui eveniment, revoluționarii se împart în două tabere. Unii vor proclamarea Republicii alții pledează pentru o monarhie fondată pe un echilibru între puterea executivă și legislativă. Ce-a de-a doua soluție e adoptată de deputați. Acest lucru este însă departe de a liniști Europa, iritată de Revoluția franceză.

Promotorii acesteia au la rândul lor motive de îngrijorare: frica de a fi invadați de armatele străine. Drept pentru care, în 1 octombrie 1791, Legislativul votează decretul *declarație de război Austriei,* dușmanul cel mai de temut, acuzată de faptul că împreună

Împăratul Francisc al II-lea al Austriei

cu mai multe puteri ale Europei atentează la independența și siguranța națiunii franceze. Sunt acuzați cu acest prilej și rebelii francezi care ar fi urzit comploturi împotriva Revoluției și o dată cu ei, diaspora franceză. Așadar, tabloul unei Revoluții în pericol de a fi asediată și care trece la ofensivă. Seducător pentru istorici.

Țarina Ecaterina a II-a

Un tablou realist?

Era evident că Revoluția franceză a neliniștit Europa. Principiile susținute de revoluționari – suveranitatea națională, dreptul popoarelor de a-și determina liber destinul lor – nu erau pe placul suveranilor europeni. Unele guverne manifestă reacții ostile față de francezi. Țarina Ecaterina a II-a amenință că le va veni de hac iacobinilor. Guvernul spaniol dispune mobilizarea trupelor la frontieră, regele Gustav al III-lea al Suediei plănuiește o invazie. Prusia, dușmană Austriei, se apropie de monarhia Habsburgilor. Regele Frederic Guillaume al II-lea al Prusiei se gândea la o acțiune armată pentru a apăra drepturile prinților alsacieni. Toate acestea au dus la Declarația de la Pillnitz din august 1791 prin care împăratul Austriei și regele Prusiei dau un avertisment Franței revoluționare. Care e departe totuși de a fi o declarație de război așa cum a fost interpretată de revoluționari. În februarie 1792 cele două puteri semnează un tratat de alianță. Rând pe rând, state ale Europei – Italia, Spania, Danemarca, Provinciile Unite, Portugalia etc. – își exprimă voința de a participa la coaliția antirevoluționară. În acest timp Ecaterina a II-a se lansează în declarații incendiare împotriva Franței. Concertul puterilor europene apare ca un mit în ajunul lui 20 aprilie 1792. În timpul acestui război al

Napoleon Bonaparte

Plecarea voluntarilor francezi în 1792

acuzațiilor, Austria își exprimă voința de reconciliere cu Franța. Revoluționarii girondini își întețesc însă acuzațiile: Franța e umilită, insultată, amenințată etc. O amenințare reală, în opinia istoricilor care o neagă pe cea a conjurației europene, exista: frica de dezordine interioară alimentată din exterior. Revoluția putea fi învinsă fără ca granițele să fie forțate. Legitimată sau nu, Franța se lansează într-un război împotriva regelui Ungariei și Boemiei care va cuprinde toată Europa și se va sfârși de-abia în 1915 după înfrângerea lui Napoleon.

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

Un pitagorician în Agartha

Apollonius din Tyana este unul dintre cele mai stranii personaje ale Antichității – considerat ca având puteri miraculoase și „acces" la o cunoaștere strict închisă majorității contemporanilor săi. S-a născut în Capadocia (astăzi în Turcia Centrală), loc cu profunde rezonanțe biblice, în anul 4 î.Ch., anul considerat de mulți specialiști ca fiind chiar cel al Nașterii Mântuitorului! Avea toate calitățile: înalt, incredibil de frumos și remarcabil de inteligent! La 14 ani a trebuit să părăsească școala pentru că profesorii săi... erau depășiți, nu mai aveau ce să-l învețe. Știa mult mai mult decât ei! Doi ani mai târziu, la vârsta marilor aventuri ale adolescenței, se retrage în Templul lui Esculap, își face jurămintele ca adept al lui Pitagora și duce o viață de ascet. Rezultatul: își dezvoltă la un nivel de-a dreptul surprinzător darurile sale de clarviziune și vindecare – devine unul din marii terapeuți ai vremii.

Marele eveniment al tinereții sale se produce însă atunci când un preot al lui Apollo îi aduce câteva plăci de metal acoperite cu niște curioase diagrame. Era... harta călătoriilor lui Pitagora, „ornată" cu imagini de elefanți și tot felul de simboluri care făceau perfect inteligibil drumul urmat de marele filozof. Ordinul zeilor, se pare, fusese ca tânărul adept să reia drumul maestrului său spre India! Apollonius începe să organizeze sistematic marea sa expediție. Ajunge mai întâi la Babilon, unde regele este atât de fascinat de personalitatea sa încât îi cere să mai rămână. O face fără ezitări și, ajuns la Ninive, întâlnește un asirian, Damis, care avea să devină ghidul său, elevul și mai ales fidelul său tovarăș de drum. Lui îi datorăm de altfel relatarea peregrinărilor în India și Tibet...

Astfel, oricât de tentant era să rămână în lumea fascinantă a Babilonului, cei doi hotărăsc să pornească înspre ceea ce considerau marele țel al vieții lor. Pregătirile încheiate, începe călătoria. Un drum extrem de lung și de dificil. Au traversat Indus-ul, apoi au urcat de-a lungul fluviului sfânt al indienilor, Gangele.

Și, într-un punct al văii acestuia, cei doi exploratori și grupul care îi însoțea se opresc din drum și își schimbă direcția: o iau spre nord. Îi așteaptă înălțimile amețitoare și atât de înșelătoare și periculoase ale lanțului munților Himalaya. Aproape trei săptămâni le-a luat să urce. Unde aveau să ajungă însă? În Nepalul de nord, în Tibet? Sub amenințarea munților, neliniștea și nesiguranța pune stăpânire pe echipă. Nu și pe Apollonius. Pentru că harta maestrului său îi arată exact drumul pe care trebuie să-l urmeze. Drum care îl va conduce direct la Lăcașul Înțelepților. Se aștepta că „acolo" va descoperi și va afla lucruri la care încă nici nu se gândea. Dar nu avea cum să știe nici că multe secole mai târziu se va vorbi despre acest drum ca despre cel pe care ar fi putut merge însuși Iisus de la Lhassa la Ierusalim, nici cât de departe îl vor purta toate acestea...

MIHAELA DOROBANȚU

Obiceiuri străvechi

Scalda nou-născutului

Am vorbit, într-un alt număr al revistei, despre ceremonialul cumetriei, legat de fapt tot de nașterea copilului. Continuăm cu obiceiul primei scalde a nou-născutului, să vedem cum se desfășura și ce importanță avea în viața copilului.

Apa din băița unde a fost scăldat pruncul se scotea din casă cu o deosebită solemnitate. Cumătra, nașa sau soția nașului cum se numea, în funcție de zona geografică, aprindea o lumânare într-o mână iar în cealaltă lua o ploscă sau o sticlă de vin și mergea în urma moașei care ducea în mâini albia cu apă. Toate femeile prezente o urmau, ținându-se de mână și dansând un joc ceremonial. Apa putea fi vărsată într-un râu, într-o vale, iar dacă nu exista această posibilitate, mergeau cu ea într-o grădină și o aruncau pe straturi cu flori sau la rădăcina unui pom. Moașa răsturna albia și, așezându-se pe ea începea a striga: „S-a răsturnat covata / Să trăiască nepoata (mama copilului), / S-a răsturnat o dată / Să mai facă o fată, / S-a răsturnat pe un picior, / Să mai facă un fecior". În tot acest timp, femeile făceau o roată în jurul ei, dansau înconjurând-o și strigau: „Joacă moașă pe covată / Să mai aibă încă o fată, / Joacă moașă pe știubei / Să mai aibă nepoței, / Să trăiască nepotu', / Să mai facă și altu / Să trăiască nepoata / Să mai facă și alta, / Nepotu' dac-o trăi, / Noi bine ne-om veseli, / Cu fete și cu feciori, / Că de asta ne-o fost dor, / Să jucăm, să ne veselim, / Tot de-astea să gândim". Înconjurau pomul de trei ori și apoi chiuiau: „Iu, iu, iu, nănașă mare / Ia și suflă-n lumânare, / Dacă o arde și mai tare, / S-azvârlim cea scăldătoare, / În grădini cu florile, / Să strângem nurorile".

După ce lumânarea se stingea începea un nou ceremonial. Pentru ca nou-născutul să aibă noroc în viață, se mimau diferite munci, precum: aratul cu bețe, se cosea, se făceau căpițe, se torcea etc.

În încheiere, moașa invita femeile ce doreau să aibă copii, să sară peste covată, moment în care striga: „Hai săriți peste covată / S-aveți și voi câte-o fată / Săriți și mai înăltișor, / Să aveți câte-un fecior". Nu lipseau, bineînțeles, glumele și ironiile. După ce se termina și această parte a ceremonialului, se cinsteau cu vin sau rachiu din ploscă, apoi plecau spre casă, pline de voioșie, unde-și întâlneau bărbații și petrecerea continua cu mâncare, băutură, cântec, joc și voie bună. Erau legături strânse între oameni. Se respectau și se întrajutorau la munci considerând cumetria un fel de înrudire.

Obiceiuri aproape uitate, obiceiuri care prin frumusețea și trăinicia lor, dacă încă ar mai exista, ne-ar face, cu siguranță, mai buni și mai apropiați.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creștin

IOSIF CEL NOU de la Partoș

În ziua de 15 septembrie Biserica Ortodoxă îl prăznuiește pe Sfântul Ierarh Iosif cel Nou de la Partoș.

Sfântul s-a născut în Dalmația, la Ragusa, într-o familie creștină, în anul 1568, primind la botez numele Iacob. Rămas fără tată la vârsta de 12 ani este trimis de mama sa la școală în orașul Ohrida. La 15 ani intră în viața monahală la mănăstirea de aici, unde rămâne cinci ani. Pleacă apoi la Muntele Athos la mănăstirea Pantocrator, devenind schimonah, prilej cu care primește numele monahal, Iosif. În scrierile sale, preotul Nicolae Barbu menționează faptul că Sfântul era „mare făcător de minuni". El devenise vestit pentru purtările sale alese, pentru înțelepciunea cu care se adresa oamenilor și mai ales pentru darul vindecării pe care-l dovedise în situații dramatice. Hirotonit preot, devine duhovnic, apoi egumen la mănăstirea Sfântul Ștefan din Adrianopol. Merge apoi ca egumen la mănăstirea Cutlumus din Athos, obște în care întâlnește mulți călugări români.

Numit mitropolit al Timișoarei în iulie 1650, în vârstă de peste 80 de ani, își continuă seria faptelor bune și a minunilor, reușind să nu-i dezamăgească pe locuitorii orașului care-l preferaseră pe el oricărui alt slujitor al bisericii. Se spune astfel că imediat după sosirea sa în oraș i s-a adus un infirm care suferea de mai mulți ani și pe care a reușit să-l vindece prin rugăciunile sale. Tot prin puterea rugăciunii a salvat orașul dela incendiu. A rămas în scaunul de mitropolit până în 1653 când s-a retras la mănăstirea Partoș. Aici se stinge din viață după trei ani, în 1656. Se spune, de asemenea, că, în ziua morții sale, clopotele locașului au început să bată singure. Înmormântat inițial în naosul bisericii mănăstirești continuă să facă minuni, așa cum arăta în 1929 preotul Petru Bizerea „pe când trăia se bucura de faima unui adevărat sfânt iar după moarte a lăsat în popor și printre călugări amintirea unui Sfânt adevărat". Cea mai bună dovadă în acest sens este că veacuri la rând oamenii își aduceau bolnavii la mormântul său și cei mai mulți găseau aici alinarea suferințelor. Tradiția spune că frica lui Marcu Mutiu, primarul populației ortodoxe din Timișoara s-a vindecat de boala grea de care suferea la mănăstirea Partoș, iar tatăl, drept recunoștință, a înălțat o biserică nouă, în stil baroc, așezământ care există și astăzi.

Cultul Sfântului Iosif cel Nou era răspândit în mijlocul populației române din Banat care, împreună cu preoții, făcea pelerinaje la Partoș și îi invoca ajutorul sfânt în cazuri de boală sau supărări. De aceea în octombrie 1956 a fost trecut oficial în rândul sfinților, dându-se un aspect solemn unui cult care dăinuia în rândul credincioșilor români din Banat de trei secole. Moaștele sale au fost transferate la Catedrala Mitropolitană din Timișoara, iar venerația sa a pătruns și în țările vecine.

Filaret Barbu i-a închinat Sfântului Iosif cel Nou un impresionat oratoriu inspirat din muzica bizantină, iar rugăciunile bisericii exprimă iubirea în cel care a devenit un simbol al încrederii în puterea rugăciunii.

IRINA STOICA

Ce le trece unora prin minte?

◆ *Mişcările de promovare a vegetarianismului, indiferent unde s-ar desfăşura ele, se folosesc de materiale publicitare trăsnite. Un astfel de poster a fost publicat la Los Angeles şi se doreşte a fi cel mai dur atac împotriva carnivorilor care înfulecă popularul hot-dog cu nemiluita. Făcând aluzie la faptul că hot-dog înseamnă „câine fierbinte", fotografia imortalizează un nevinovat căţel adăpostit de cele două jumătăţi de corn. Îndrăzneşte cineva să muşte?*

◆ *O altă categorie de protestatari este cea revoltată, cu argumente etice şi medicale, împotriva ingineriei genetice. Să te joci cu vieţuitoarele este degradant şi pentru om, şi pentru cobai. Un poster al adversarilor geneticienilor ne înfăţişează un şoricel căruia i-a crescut o ureche umană. Ce poate fi mai dezgustător decât o astfel de creatură artificială?*

◆ *Ca să ajungi un mare performer la rodeo, trebuie să începi din fragedă pruncie. Unui fermier american i-a venit ideea „genială" de a-şi pune fiul să călărească o oaie, fiind prea mic pentru ponei. Oaia s-a dovedit a fi la fel de nărăvaşă ca un cal neîmblânzit, fapt care este o poliţă de asigurare pentru campionul de mâine. „Prost ca o oaie" s-a metamorfozat ,se pare, în „săltăreţ ca o oaie".* (P.I.)

TEROAREA ÎMPĂIATĂ

Săptămâni în şir poliţia din Roma a fost alertată de telefoane de la locuitorii ,oraşului. Toţi cei care sunau semnalau prezenţa unui crocodil uriaş în apele Tibrului, manifestându-şi indignarea faţă de indolenţa autorităţilor. Spaima oamenilor era amplificată de căldurile care-i copleşiseră şi pe locuitorii bătrânei cetăţi, ca pe aproape toţi cei de pe continent. Începuseră chiar să creadă că s-au produs modificări şi în fauna ţării şi de aici înfricoşătorul monstru.

Căutările poliţiei au fost lipsite de succes dar în cele din urmă într-o duminică dimineaţă mai multe apeluri au informat că pe una din insulele Tibrului un copil se joacă foarte aproape de temuta dihanie. Oamenii legii s-au deplasat în locul indicat, în mijlocul zonei turistice, urmăriţi atent cu privirea de mulţimea aflată pe podul Garibaldi. După ce au îndepărtat copilul, s-au apropiat cu multă precauţie de „fiară". Spre marea lor surprindere au remarcat că, deşi aruncaseră cu pietre, animalul rămânea nemişcat, cu gura larg deschisă.

Apropiindu-se şi mai mult şi-au dat seama că „înfricoşătoarea" reptilă era complet inofensivă, fiind de fapt un animal împăiat. Presupunând că provine – nu se ştie cum – dintr-o colecţie privată, poliţiştii speră că descoperirea va pune capăt apelurilor. *(I.S.)*

Viaţa ca o hală părăsită

SCENOGRAFUL STRĂZII

Există oameni anume dăruiţi cu calităţi speciale, spre a le putea oferi celor din jur clipe de fascinaţie, pentru a-i rupe de „tornadele" cotidiene, propulsându-i într-un univers de vis. Michel Crespin a înfiinţat aşa-numitul centru naţional al artelor străzii – *Locuri publice* – unde spectacolul se naşte din orice iar efectul asupra publicului este magnific.

Crespin a absolvit o şcoală de ofiţeri, după care a lucrat succesiv ca institutor, profesor de fizică, fotograf şi... circar „scuipător de flăcări". Şi de aici a început aventura. Împreună cu doi prieteni, un mim şi un păpuşar, oferea spectacole în plină stradă, unde a şi înţeles exact sensul artei: „a-i face pe oameni să viseze, folosindu-te de trei capete de sfoară". Astfel, a reuşit să simtă publicul şi să deprindă modurile optime de a şi-l apropia. De atunci, strada a devenit teatrul său, aşa încât îl inspiră practic orice, de la zonele sinistre, la străzile vechi şi la universul de beton şi sticlă, al oraşelor moderne.

Într-un fel, acest om al cărui nume a devenit sinonim cu spectacolul pune în scenă oraşul. Sculpturi monumentale, jocuri de carnaval, care alegorice, tambure, motociclete şi alte asemenea elemente surprinzătoare schimbă într-o clipă ritmul vieţii a mii de oameni. Iar o serată organizată de Michel Crespin sparge toate tiparele, nu prin „nebunie", prin dinamism exacerbat, ci datorită exploatării exact a ceea ce aşteaptă publicul, fără să ştie. La Marsilia, de pildă, participanţii la spectacol sunt transportaţi (gratuit) într-o margine de oraş, zonă industrială dezafectată, unde primesc invitaţia la... cinematograf. Vreme de câteva nopţi, atelierele abandonate, halele ruinate, care ziua evocă mai degrabă un câmp de bătălie părăsit, se transformă în săli de proiecţie. În cabine special pregătite, doritorii vizionează policiere sau filme de aventuri, pe ecrane TV, în timp ce hangarul transformat în dormitor, unde spectatorii stau întinşi confortabil pe paturi, găzduieşte pelicule antologice, cu actori – cum se spune – nemuritori. În final, când cei mulţi se-ntorc la viaţa lor obişnuită iar Crespin deja pune la cale un alt scenariu, niciodată asemănător cu cele anterioare, e greu de spus cine anume merge mai departe cel mai „îmbogăţit". În fond, acesta e şi sensul adevărat al vieţii: să dăruieşti şi să te dăruieşti, pentru a deveni nemuritor. *(A.N.P.)*

O lume nebună

Într-un sit arheologic roman situat la sud de Londra (în Southwark), s-a descoperit o... comoară surprinzătoare: o cutie metalică de dimensiuni mici, plină cu o pomadă veche de 2000 de ani. Cutia – rotundă, cu un diametru de 8 cm şi o înălţime de 5 cm – pare să fi fost la vremea respectivă intenţionat ascunsă de privirile indiscrete ale cine ştie cui. Capacul păstrează încă amprente digitale. Preţioasa „comoară" a fost depusă la Muzeul arheologic din Londra, unde au fost invitaţi oameni de ştiinţă şi gazetari pentru a asista la deschiderea ei. Conţinutul ei a provocat mare uimire în rândul asistenţei. „Este o descoperire foarte rară; nu ştim încă dacă e vorba de o cremă medicinală, cosmetică sau utilizată la vreun ritual, dar vom afla", a declarat unul dintre arheologii care au descoperit cutiuţa cu pomadă.

Un bărbat din Magnien (Franţa), care se îndeletniceşte cu tunsul oilor, a făcut un pariu cu sine însuşi: să stabilească un record în meseria sa. Şi a câştigat după ce a tuns 521 de oi în nouă ore, adică aproape o oaie pe minut. Şi asta în plină caniculă. Philippe Boyau, în vârstă de 38 de ani, a început munca la ora 5 dimineaţa, instalat la umbra unei copertine, ceea ce nu l-a scutit la amiază să suporte căldura de 40 de grade. A lucrat până la orele 17, beneficiind pe parcursul activităţii sale doar de patru pauze de câte un sfert de oră. A băut în schimb 10 litri de apă. Efortul depus de el nu s-a redus la simplul tuns contra-cronometru, ci şi la ridicarea şi întoarcerea oilor... pe toate feţele. A ridicat aproape două tone de... oi. Cu o lună înainte de această ispravă, Philippe Boyau reuşise să tundă 394 de berbeci într-o zi. Atunci i-a venit ideea lansării unei provocări personale. „Eram curios să văd dacă reuşesc să depăşesc acea „performanţă", a declarat campionul. În Franţa nu s-a înregistrat până acum un alt record, dar un neo-zeelandez deţine recordul mondial cu 840 de oi tunse în timpul unei zile de lucru.

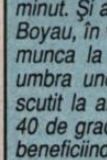

Doi oameni de intervenţie chemaţi să dea primul ajutor unui bărbat care suferise un accident vascular cerebral s-au văzut în imposibilitatea de a se apropia de victimă deoarece câinele acestuia nu i-a lăsat să se apropie de stăpânul lui. Lipsit de ajutor, bărbatul şi-a pierdut viaţa. Incidentul a avut loc în localitatea Tchelyabinsk (Rusia), iar bărbatul decedat avea 54 de ani. Echipajul de la salvare a fost nevoit să apeleze la poliţie care a reuşit în cele din urmă să alunge câinele ce-şi apăra din răsputeri stăpânul, dar când medicii au putut să se apropie şi să intervină era deja prea târziu. Se poate spune că, în acest caz, câinele a fost cel mai mare duşman al stăpânului său. (A.P.)

„Multe" O ameninţare şi un regret

lucruri am văzut în tribunalul acesta, dar aşa ceva niciodată. Tot ce sunt în stare să spun acum este că m-am tot întrebat: ce-o fi fost în mintea lui?"

Aceasta este declaraţia făcută reporterilor de către Daniel Radke, purtător de cuvânt al unui tribunal din Bonn, fosta capitală a Germaniei, oraşul lui Beethoven. Motivul? Tocmai se încheiase un proces în care pârâtul, în vârstă de 34 de ani, fusese condamnat la plata unei amenzi de 1.350 de euro. De ce? Povestea este pe cât de ridicolă, pe atât de incredibilă. Aparent, un simplu şantaj, descoperit şi raportat la timp autorităţilor. Respectiva persoană – nici numele său, nici al „destinatarului" şantajului nu sunt menţionate, pentru a-l proteja pe cel din urmă – îi trimisese fostului său şef o scrisoare în care îi pretindea suma de 30.000 de euro. Sub ameninţarea că dacă nu o face în termen de 24 de ore va anunţa autorităţile financiare că are întârzieri în plata impozitelor. Până aici nimic neobişnuit. Doar că... i-a comunicat şi numărul său de cont! Pentru a-i fi cât mai uşor şi a face cât mai repede transferul întregii sume!

Fără să se sperie prea tare de ameninţare, indiferent că era reală sau nu, şi după ce a verificat la bancă despre cine era vorba, victima, directorul unei firme de vânzări angros de bunuri electronice, a anunţat organele de poliţie. Şantajistul era un fost angajat al firmei. Care, mai mult, îşi părăsise serviciul de vânzător de comun acord cu patronul său!

Sesizată, poliţia s-a dus la el acasă şi evident că prima întrebare pe care i-au pus-o a fost... ce a fost în capul său când a procedat aşa cum a procedat? „Nu ştiu – a răspuns acesta – nu pot da nici o explicaţie..."

A fost de acord că amenda este justificată şi a declarat că nu va face recurs. Singurul lucru pe care a ţinut să-l mai adauge a fost că... nu avea de fapt intenţia să-l reclame pe şeful său! *(M.D.)*

S-au căsătorit de 8 ori

Nunta, apoi nunta de argint, apoi nunta de aur... Un tablou incomplet al celebrării acestui eveniment excepţional din viaţa noastră. Cel puţin în viziunea unui cuplu de englezi care, pentru a da o notă în plus de romantism acestui eveniment, s-a gândit să-l repete în fiecare an. Fără să divorţeze! Lesley Ann şi Mike Rebello s-au căsătorit la scurt timp după ce s-au cunoscut. După prima căsătorie, ce a avut loc în 1996, cei doi s-au gândit să se recăsătorească peste un an, de ziua de naştere a soţiei. Ideea i-a venit soţului care, amintindu-şi emoţiile pe care le-a încercat mireasa sa în timpul celebrării evenimentului, s-a gândit să-i ofere acesteia, în fiecare an, un nou prilej de a retrăi acele emoţii, cel puţin cu aceeaşi intensitate. Anul acesta au ajuns la cea de-a opta căsătorie care a avut loc pe vârful Mont Blanc. În contextul acestor celebrări există şi un remeber trist: antepenultima nuntă a avut loc în vârful turnului de sud de la World Trade Center din New York, evenimentele din 11 septembrie umbrindu-le ulterior fericirea resimţită cu prilejul nunţii. Originalul cuplu plănuieşte anul viitor să-şi celebreze cea de-a noua nuntă undeva în preajma Marelui Zid Chinezesc. *(D.M.)*

VINERI - 12 septembrie

România 1

7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 12.05 Serial (r) 14.15 Desene animate 15.55 Călătoriile lui 2003 (r) 18.00 Mileniul modei 19.00 Jurnal 19.30 F.I. „George Enescu" 21.45 Serial: „7 zile" 23.30 Taverna 0.30 Film: „Jaf în timpul potopului" (SUA, 1998) 3.05 Film: „Încurcătura" (SUA, 1992).

PRO TV

8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.45 Serial: „Familia Bundy" (r) 11.30 Bucătăria lui Radu (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Album de familie" (ultima parte) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Twister" (SUA, 1996). Cu: Helen Hunt 22.15 Film: „Arahnofobia" (SUA, 1990) 0.15 Film: „Întoarcerea morţilor vii 2" (SUA, 1988) 2.15 Film (r).

Antena 1

7.00 Observator 9.30 Serial: „Dinozaurii" 10.00 Desene animate 11.00 Serial: „Soledad" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Serial: „Stargate: SG 1" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 18.00 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Incoruptibilii" (SUA, 1987). Regia: Brian De Palma 23.30 Film: „Crocodilul 2" (SUA, 2001) 5.30 Serial: „Ispita".

Prima

8.00 Video Star 11.30 Serial: „Luna sălbatică" 12.30 Serial: „Prietene şi rivale" 13.20 Serial: „Călătorii în lumi paralele" 14.50 Minute de milioane 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Fotbal: F.C. Naţional - Petrolul Ploieşti 23.00 Focus Plus 23.30 Doc.: „Dosarele FBI" 0.20 Clubing Show.

Acasă

6.00-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 CHAT Acasă.

2

7.15 Desene animate 9.00 Doc.: „În inima Africii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Pescar hoinar 19.15 Televiziunea, dragostea mea! 20.15 Serial: „O familie formidabilă" 21.30 Telejurnal 22.00 Serial: „Hawkeye" (ep.1) 23.00 Film: „Scurtă rătăcire" (SUA, 1996) 1.00 Remix.

Tele 7 ABC

8.10 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 12.30 Documentar 15.00 Videoclipuri 18.00 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Prin lume călător 21.00 Film: „Micuţul uriaş" (SUA, 1997).

SÂMBĂTĂ - 13 septembrie

7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 10.15 Serial: „Băieţii de la Sport" 11.30 Casa mea 13.10 Serial: „Aglomeraţie în garaj" 15.00 Formula 1 - M.P. al Italiei 16.00 Serial: „Vorba lu' Jim" 17.30 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnal 20.00 Surprize, surprize! 23.50 Film: „Paradise Alley" (SUA, 1979). Cu: Sylvester Stallone.

8.00 Desene animate 10.00 Raliu - Review Australia 11.15 Promotor 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.30 Serial: „Aventurile tânărului Indiana Jones - Misiune sub acoperire" 16.15 Serial: „Jack şi Jill" 17.00 Film: „Eliberaţi-l pe Willy 3" (SUA, 1997) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Nici o vorbă" (SUA, 2001). Cu: Michael Douglas 22.15 Film: „Obsesia" (SUA, 1995). Cu: Al Pacino 1.30 Film: „La adăpostul întunericului" (Israel, 1984).

9.20 Fir întins 10.00 Casa de piatră 11.30 Serial: „Tineri şi rebeli" 12.30 Western Union Footbal 13.30 Serial: „Îngerul păzitor" 14.30 Serial: „Ellen" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 19.00 Observator 20.00 Film: „Minte diabolică" (SUA, 1997) 22.00 Film: „Rămăşiţele zilei" (coprod., 1993). Cu: Anthony Hopkins, Emma Thompson 1.30 Film: „Legături sentimentale" (SUA, 1997).

7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 9.30 Serial: „Eddie McDowd" 11.00 Sport Magazin 14.30 Serial: „Regina spadasinilor" 16.00 Fotbal: Oţelul Galaţi - Dinamo Bucureşti 18.00 Focus 19.00 Serial: „Pensacola: Forţa de elită" 20.00 Film: „Robin Hood" (SUA, 1991) 22.00 Film: „Dincolo de lege" (SUA, 1988).

9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.00 Special: Luis Miguel 13.30 Serial: „Profu'" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 CHAT Acasă.

7.15 Desene animate 9.00 Generaţia @ 10.30 Arca lui Noe 11.30 Răscruci 14.00 Film puzzle 16.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 17.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 18.00 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Serial: „O familie formidabilă" 20.00 Fotbal: U. Craiova - F.C. Braşov 22.00 Serial: „Străini în Ţara Fagaduinţei" 23.00 F.I. „George Enescu" - 2003.

9.00 Aventurile ştiinţei 12.00 Oglinda poveştilor 13.30 Folclorul la români 15.30 Cum ar trebui să trăim 18.15 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 21.00 Film: „Micuţul uriaş 2" 22.00 Film: „Jurnalul pantofului roşu" (SUA, 1992).

DUMINICĂ - 14 septembrie

7.00 Universul credinţei 8.30 Desene animate 9.30 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 10.30 Serial: „Dragă, am micşorat copiii!" 11.15 Serial: „Aşa e viaţa!" 12.00 Viaţa satului 14.55 Formula 1 - M.P. al Italiei 17.00 Bravissimo! 19.00 Jurnal 19.40 Fotbal: F.C.M. Bacău - Rapid Bucureşti 22.00 Minutul 91 23.50 Film: „Creatura Delilah" (SUA, 1994).

7.00 Desene animate 9.35 Serial: „Lassie" 10.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Robin Hood" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.30 Bucătăria lui Radu 15.00 Film: „Unde este compania a 7-a?" (Franţa, 1973) 17.00 Film: „Tatăl" (SUA, 1991). Cu: Patrick Duffy 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Fotbal 22.00 Film: „Vânătoarea" (partea a II-a) 23.00 Procesul etapei cu Florin Călinescu.

10.00 Desene animate 10.50 Serial: „Galidor" 11.15 Serial: „Tineri şi rebeli" 12.30 Serial: „Îngerul păzitor" 13.30 Serial: „Ellen" 14.00 Serial: „Salvamontiştii" 15.00 Tenis: BCR Open Romania 17.00 Film: „Cartea junglei 2" (SUA, 1997) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Film: „Trei bărbaţi şi un bebeluş" (SUA, 1997) 23.00 Recursul etapei.

7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 9.30 Star 30 Air Play 13.30 Ambianţa 14.00 Academia mămicilor 14.30 Serial: „Socrii" 16.00 Film: „Poker Alice" (SUA, 1987) 18.00 Focus 19.30 Rezumatul etapei - Divizia A 20.00 Film: „Frankie şi Johnny" (SUA, 1991). Cu: Al Pacino 23.30 Film: „Şah mat" (SUA, 1992).

9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 12.00 Latin American Billboard Music Awards 2003 13.30 Serial: „Sărmana Maria" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Special 20.00 Film: „Michael" (SUA, 1996). John Travolta 22.30 Serial: „Totul despre sex" 23.00 Serial: „Fetele Gilmore" 23.30 Superlative la Hollywood.

7.30 Desene animate 9.00 Ferma 11.00 Fotbal în sală 13.30 Design 14.00 Floarea din grădină 16.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 17.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 18.00 Serial: „Saint Tropez" 19.00 Serial: „O familie formidabilă" 20.00 Atenţie se cântă! 21.30 Telejurnal 22.00 F.I. „George Enescu" - 2003 0.00 Film: „Fratele" (Rusia, 1997).

9.05 Aventurile ştiinţei 14.00 Pastorul cel bun 14.30 Prin lume călător 17.30 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 21.00 Film: „Micuţul uriaş 3" 22.15 Film: „Răzbunarea" (SUA, 1995).

LUNI - 15 septembrie

7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Surprize, surprize! (r) 14.30 Pro Patria 15.30 Kronika 16.50 Sănătate pentru toţi 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 F.I. „George Enescu" 21.00 Serial: „Agenţia" 22.00 Cafeneaua politică 0.30 Film: „Când Dumnezeu îi uită pe oameni" (coprod., 2001).

8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 11.00 Zâmbete într-o pastilă (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 15.00 Serial: „Nikki" (r) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Punctul limită" (SUA, 1993). Cu: Bridget Fonda 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Proiect: Cobra II" (SUA, 1994).

7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" (ep.1,2) 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Conspiraţia Rubicon" (SUA, 2001) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Etajul al IV-lea" (SUA, 1999). Cu: Juliette Lewis, William Hurt 5.30 Serial: „Ispita".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 18.00 Focus 19.30 Star Factory 22.00 Serial: „Pitici şi tătici" (ep.1) 23.00 Fotbal din Prima.

6.15-13.10 Reluări 13.15 Învaţă spaniola cu Victor 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.

7.30 Arca lui Noe (r) 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 11.15 Lecţia de privit 13.10 Patrimoniul românesc 13.40 Desene animate 15.00 Primul pas 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 21.50 Telejurnal 22.20 Ora fără catalog 0.35 Personalităţi culturale (r) 1.30 Atlas (r) 2.30 Film (r).

10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 16.00 Guţă şi muzica lui (r) 18.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 18.45 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Vremurile fiarei" 21.45 Viitorul azi.

MARŢI - 16 septembrie

7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Kronika 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 19.30 F.I. „George Enescu" 20.45 Film: „Jocurile inimii" (SUA, 1998) 0.00 Film: „A patra poruncă" (Italia, 2001, partea I).

8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" (ep.1) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Danielle Steel: Inelul" (partea I). Cu: Michael York 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „O lecţie de onoare" (Canada, 2003) 21.45 UEFA Champions League: Besiktas - Lazio 0.15 Rezumat UEFA 2.15 Film: „Fără limite" (SUA, 1998).

7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film: „A Memory In My Heart" (SUA, 1999) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Cum ţi-e scris" (SUA, 1994). Cu: Robert Downey Jr. 5.30 Serial: „Ispita".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 18.00 Focus 19.30 Star Factory 20.30 Film: „Joe cel frumos" (SUA, 2001) 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.

6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.

7.00 Desene animate 8.00 Doc.: „Jonci Chinezeşti" 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 21.50 Telejurnal 22.20 Serial: „Poliţiştii de la «Blue Murder»" 23.20 Teatru: „Ondine" de Jean Giraudeaux.

8.45 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 17.00 Cunoaşteţi India 18.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Un motiv pentru care să cânţi" 21.30 EuroMaxx.

MIERCURI - 17 septembrie

7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.45 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Destine secrete" 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Întâlnire cu fiica preşedintelui" (SUA, 1998) 22.00 Serial: „7 zile" 23.30 Film: „A patra poruncă" (ultima parte).

8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Danielle Steel: Inelul" (partea a II-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Recruţii" (SUA, 2001) 21.45 UEFA Champions League: Arsenal Londra - Internazionale Milano 0.15 Rezumat UEFA 2.15 Film: „Poveste din Texas" (SUA, 1998).

7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 10.00 Serial: „Isabella" 11.00 Din dragoste (r) 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Decepţie" (SUA, 1995) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Vraciul din junglă" (SUA, 1993). Cu: Sean Connery 5.30 Serial: „Ispita".

8.00 Video Star 10.40 O vacanţă de milioane 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 18.00 Focus 19.30 Star Factory 20.30 Cronica cârcotaşilor 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.

6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.

7.00 Desene animate 7.45 Cronica unei veri (r) 9.00 Doc.: „Cronici de vacanţă" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.10 Patrimoniul românesc 13.40 Desene animate 15.00 Uşa turnantă 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 21.40 Telejurnal 22.10 Eurofotbal 23.10 Film: „Cititoarea" (Franţa, 1988) 1.00 Remix (r).

8.15 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.30 EuroMaxx (r) 13.00 Film (r) 14.15 Videoclipuri 17.00 Dosarele Terrei (r) 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Chiar dacă pleci" 21.40 EuroMaxx 23.45 Guţă şi muzica lui.

JOI - 18 septembrie

7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Panorama 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 Film: „George, trăsnitul junglei" (SUA, 1997) 22.00 Serial: „7 zile" 23.30 Film: „Totul despre Adam" (coprod., 2000).

8.00 Ştirile ProTV 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Danielle Steel: Inelul" (partea a III-a) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Jack" (SUA, 1996). Cu: Robin Williams 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Film: „Cursă diabolică" (SUA, 1994) 1.45 Marcă înregistrată 3.15 Doc.: „În spatele vălului: Un nou război rece?".

7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Presidio" (SUA, 1998) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Priviri înflăcărate" (SUA, 1993). Cu: Dennis Quaid 5.30 Serial: „Ispita".

8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 18.00 Focus 19.30 Star Factory 20.30 Al şaselea simţ 21.30 Poliţia în acţiune 22.00 Reporter incognito 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.

6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.

7.00 Desene animate 8.00 Doc.: „In Gall" 9.00 Doc.: „Palete" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Siesta 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 20.40 Serial: „Orfanii" (ep.1) 21.40 Telejurnal 22.10 Serial: „Stăpânul animalelor" 23.10 Film: „Arborele genealogic" (partea a III-a) 1.00 Remix.

8.15 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 15.00 Guţă şi muzica lui 18.00 Serial 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Joni" 22.10 Euro Maxx 22.40 Vacanţe de pomină.

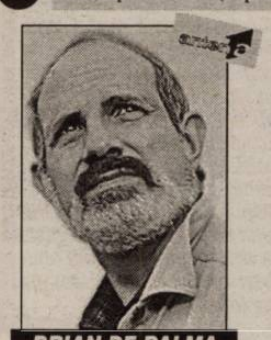

BRIAN DE PALMA
– vineri, 20.00 –

SYLVESTER STALLONE
– sâmbătă, 23.50 –

PATRICK DUFFY
– duminică, 17.00 –

EMMA THOMPSON
– sâmbătă, 22.00 –

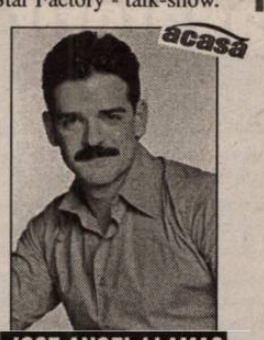

JOSE ANGEL LLAMAS
– luni-duminică, 23.00 –

WILLIAM HURT
– luni, 23.30 –

MICHAEL DOUGLAS
– sâmbătă, 20.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

O mostră de strălucire

Sub strălucirea şi fastul tipice evenimentelor de anvergură din lumea celei de a şaptea arte, a 60-a ediţie a Festivalului filmului de la Veneţia (Mostra de Veneţia), desfăşurată în perioada 27 august-6 septembrie, s-a dovedit a fi un rafinat cocktail de romantism, social exploziv, politic fierbinte şi scene de sex torid. În fruntea juriului, ca preşedinte, s-a aflat cineastul italian Mario Monicelli, în vârstă de 81 de ani, care s-a delectat cu o varietate de subiecte mai rar întâlnită la un singur festival: de la comedia sexi a fraţilor Cohen – *Intolerable cruelty* – cu George Clooney şi Catherine Zeta-Jones, până la cele ancorate în realitatea contemporană, cum ar fi *Cerbul zburător*, semnat de libanezul Randa Chahal Sabbag, sau *Imagining Argentina* de Christopher Hampton care a evocat victimele dictaturii din Argentina, în rolurile principale avându-i pe Antonio Banderas şi Emma Thompson.

Europenii şi asiaticii au dominat

Moritz de Hadeln, regizor elveţian prezent la festival, a ţinut să evidenţieze părerea sa potrivit căreia „printre temele abordate, senzualitatea a fost tratată într-un stil destul de... crud, ceea ce a dat apă la moară multor moralişti, făcându-i să frisoneze". Şi a mai făcut o apreciere legată de selecţia din anul acesta pentru competiţie, care s-a dovedit „dificilă". Au fost „recuperate", a spus cineastul, filme care la Cannes au fost lăsate deoparte, ca *Intolerable Cruelty*, *Lost in Translation* de Sofia Coppola şi *The Dreamers* de Bernardo Bertolucci, dar el ar fi visat ca şi *2046*, pelicula lui Wong Kar-wai şi *Pas sur la bouche* de Alain Resnais să fie prezente la Mostra. În ceea ce priveşte filmele cu adevărat „grele", acestea au fost prezentate în afara competiţiei şi printre ele se numără: *Intolerable Cruelty* al fraţilor Cohen, *The Human Stain* de Robert Benton, *Matchstick Men* de Ridley Scott, *The Divorce* de James Ivory şi *Once upon a time in Mexico* de Robert Rodriguez. Un singur film american a fost înscris în competiţia pentru Leul de aur, unul dintre cele mai râvnite trofee ale filmului, decernate în Europa – alături de Palme d'Or de la Cannes şi Ursul de aur de la Berlin; e vorba de filmul *21 Grams*, semnat de regizorul... mexican Alejandro Gonzales Inarritu, avându-i în distribuţie pe Sean Penn, Benicio Del Toro, Naomi Watts şi Charlotte Gainsbourg. Trofeul s-a disputat de fapt între europeni (două treimi dintre participanţi) şi asiatici, printre nominalizaţi aflându-se trei foşti laureaţi: japonezul Takeshi Kitano (Leul de aur în 1997 pentru *Hana-bi*), taiwanezul Tsai Ming-liang (Leul de aur în 1994 pentru *Trăiască dragostea*) şi nemţoaica Margarethe von Trotta (Leul de aur în 1981 pentru *Anii de plumb*). Şi s-au mai luptat pentru onorantul premiu şi veteranul portughez Manoel de Oliveira (94 de ani), britanicul Michael Winterbottom (Ursul de aur 2003 pentru *In this world*), israelianul Amos Gitai, rusul Andreï Zviagintsev, sârbul Srdjan Karanovic, polonezul Jan Jakob Kolski şi trei francezi: Jacques Doillon, Bruno Dumont şi Noemie Lvovsky.

Minciună şi Sex

● ***Prezentat în afara competiţiei,*** în premieră mondială, *The Human Stain* de Robert Benton este filmul despre care participanţii la festival şi publicul au vorbit! De bine sau de rău. Este ecranizarea romanului cu acelaşi titlu, aparţinând scriitorului American Philip Roth şi îl are ca protagonist pe sir Anthony Hopkins, în rolul unui profesor de literatură, Coleman Silk, a cărui întreagă viaţă s-a bazat numai pe minciună. Dar iată că a venit vremea să-şi consume ultimele resurse ale pasiunii şi virilităţii (ajutat de „binecuvântata Viagra"), alături de o tânără femeie traumatizată de un trecut tragic (Nicole Kidman) şi să găsească în sfârşit curajul de a spune adevărul. Derulat pe fondul scandalului produs în 1998 de relaţia lui Bill Clinton cu Monica Lewinsky, filmul introduce în ţesătura poveştii un denunţ ferm la adresa rasismului, prejudecăţilor şi ipocriziei, toate cultivate în numele „respectului pentru o politică justă". Este ceea ce actorul de origine galeză, sir Anthony Hopkins, a calificat drept „cancer" al societăţii. Regizorul Robert Benton (oscarizat ca scenarist al filmelor *Kramer contra Kramer* şi *Bonnie and Clyde*) nu a pedalat însă în principal pe trimiterile cu ţintă politică, ci a dorit să dezvolte în special problemele emoţionale ale personajelor.

Coleman Silk, născut într-o familie de culoare din America rasistă a anilor '40, are totuşi pielea suficient de albă încât să poată să treacă de-a lungul întregii vieţi drept... alb. Implicit, îşi reneagă originea, pe ai săi, „pentru a fi liber". Student strălucit, ajunge un profesor deosebit de respectat, dar, spre ironia sorţii, este tocmai el acuzat de rasism, apoi alungat din universitate. Interesant este că Wentworth Miller, actorul care îl interpretează pe Coleman Silk în tinereţe, are el însuşi pielea albă, deşi tatăl său este de culoare. „Eu mă aflu între două lumi – a declarat el – fapt care mi-a permis să înţeleg foarte bine natura personajului."

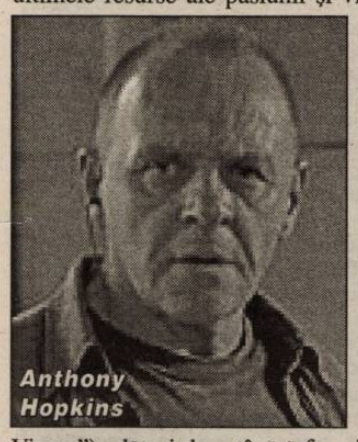

Anthony Hopkins

Nicole Kidman

Violenţă şi Seducţie

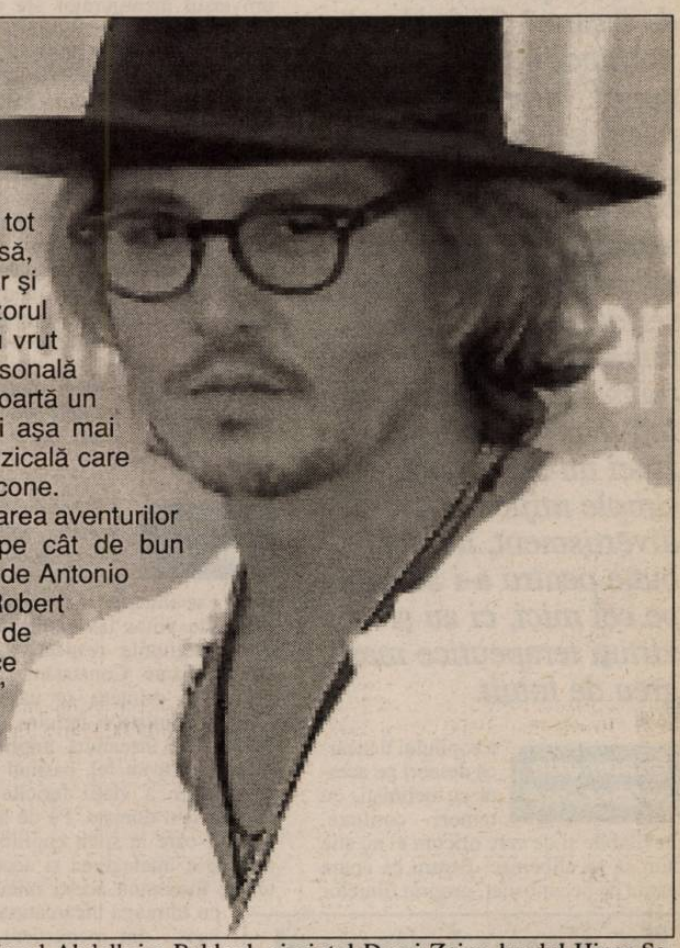

În sângerosul *A fost cândva în Mexic*, ca agent CIA, Johnny Depp face tot ce e posibil pentru a fi antipatic: bate, ucide, instigă, poartă haine oribile... şi totuşi, Veneţia a căzut pradă farmecului său irezistibil. „Noi am făcut tot ce a fost posibil pentru a-l transforma într-o persoană odioasă, respingătoare, dar el rămâne acelaşi seducător simpatic, chiar şi în pielea celei mai rele persoane din lume", „se scuza" regizorul Robert Rodriguez. Realitatea este că, dincolo de ceea ce au vrut scenaristul şi regizorul, Johnny Depp a adăugat o tuşă personală agentului american, care moare după mâncarea mexicană, poartă un tricou cu inscripţii turistice, având însă literele CIA barate şi aşa mai departe. Mai mult, Johnny Depp şi-a compus singur tema muzicală care însoţeşte personajul său, apelând la influenţe din Ennio Morricone.

Foarte violent, *A fost cândva în Mexic* povesteşte continuarea aventurilor chitaristului din *El Mariachi* (1992) şi *Desperado* (1995), pe cât de bun muzician pe atât de imbatabil trăgător cu arma, rol interpretat de Antonio Banderas. În acest al treilea episod al trilogiei semnate de Robert Rodriguez, eroul nostru se ciocneşte cu un cartel de traficanţi de droguri care vor să răstoarne preşedintele mexican, în timp ce un agent CIA încearcă să alimenteze o revoluţie de „curăţare" a acestuia.

Prin cele trei creaţii ale sale Robert Rodriguez a intenţionat să aducă un omagiu genului westerns spaghetti, de care se leagă numele faimosului regizor Sergio Leone. Willem Dafoe, Mickey Rourke şi cântăreţul Enrique Iglesias apar şi ei în film. Creaţia lui Robert Rodriguez nu a figurat printre peliculele înscrise în competiţie.

După proiecţia filmului, presa nu s-a arătat foarte entuziasmată, considerând că „alchimia nu prea funcţionează" între Anthony Hopkins şi Nicole Kidman.

● ***Înscris în competiţia pentru Leul de aur,*** *Pornografia*, filmul regizorului polonez Jan Jakub Kolski este o altă creaţie care a suscitat interesul festivalierilor, cel puţin până în momentul când a fost proiectat. Titlul era şi este incitant iar subiectul promitea să se învârtă deopotrivă în jurul „chimiei legăturilor amoroase". Ecranizarea romanului scris de Gombrowicz în 1960 nu are însă nici o legătură cu pura pornografie, spre dezamăgirea celor ce se aşteptau neapărat la acest lucru. Povestea se derulează în jurul a doi domni în vârstă, care se confruntă cu frumuseţea specifică tinereţii. În 1943, într-o Europă incendiară din punct de vedere politic, Witold (Adam Ferency), scriitor de meserie, se retrage pe proprietatea prietenului său Hippolyte, împreună cu Frédéric (Krzysztof Majchrzak), un amic straniu şi de dată mai recentă, întâlnit într-unul din saloanele Poloniei ocupate de nazişti, în care scriitorii şi artiştii se adunau nepăsători la ceea ce se întâmplă. Cei doi oaspeţi se află deja la vârsta maturităţii depline, dar asta nu-i împiedică să rămână consternaţi de frumuseţea, prospeţimea şi insolenţa fiicei lui Hippolyte, Henia, aflată la vârsta adolescenţei, şi a prietenului ei din copilărie, Karol, alături de care ar putea forma un cuplu perfect. Henia este însă deja logodită cu Vaclav, fapt care nu le e pe plac lui Witold şi lui Frédéric. Cinici şi dezabuzaţi, ei fac tot posibilul să-i arunce pe Henia şi Karol unul în braţele celuilalt, antrenându-i într-un joc pervers şi plin de cruzime.

Jan Jakub Kolski

Pornografia plonjează astfel în cele mai adânci cotloane ale sufletului uman, într-o manieră deranjant de brutală, care mizează mult pe efectul contrastelor între lumină şi întuneric.

Filme... contra curentului

La Veneţia, o bătălie acerbă se dă şi pentru premiul Saint-Marc, al secţiunii intitulată... „Contra curentului", printre nominalizaţi aflându-se: lama budhist din Butan – Khyentse Norbu, algerianul Abdelkrim Bahloul, cipriotul Dervi Zaim, kurdul Hiner Saleem, iranienii Abolfazi Jalili şi Babak Payami, precum şi franco-cilianul Raoul Ruiz. Moritz de Hadeln, care a participat la selecţia pentru această secţiune, a ţinut să scoată în evidenţă prezenţa a numeroase filme din bazinul mediteranean, majoritatea având ca teme cele legate de natura relaţiei dintre musulmani şi lumea iudeo-creştină, dincolo de clişeele vehiculate în mod obişnuit despre acest lucru şi de incapacitatea multora de a o înţelege.

Momente de mare tensiune politică sau de eveniment politic nefast au fost deopotrivă abordate în unele dintre filmele alese pentru a fi prezentate la Veneţia: bunăoară, *The agronomist* de Jonathan Demme se opreşte la asasinarea unui jurnalist haitian, în timp ce *Buongiorno notte* de Marco Bellocchio readuce în actualitate asasinarea fostului prim ministru Italian Aldo Moro.

Nevroticul de la Mostra

Pentru prima oară la Mostra a fost prezent şi Woody Allen, care a deschis festivalul cu ultima sa creaţie, *Anything Else*. Lui Woody Allen îi e frică de ascensor, de tunele, de unele cabine de duş (orificiul de scurgere trebuie să fie într-un colţ, nu în mijloc!)..., ceea ce denotă că suferă de nevroză. „Eu sunt un nevrozat, dar în formă benignă, în sensul că am tot felul de manii legate de nevroză. Cum ar fi că, în fiecare dimineaţă, la micul dejun, eu tai banana exact în şapte bucăţi înainte de a o amesteca cu cerealele. Asta nu produce nimănui altcuiva vreun rău, dar e nevroză ", a declarat cineastul unui reporter de la Reuters Television. Nu întâmplător, multe din personajele sale suferă de diverse fobii şi nevroze, pentru care încearcă să găsească soluţii, în cabinetul unui psihanalist. În *Anything Else*, Woody Allen, în prezent în vârstă de 67de ani, joacă rolul lui David Dobel, un institutor atins de bătrâneţe, care vede pretutindeni în jurul său comploturi antisemite. În ceea ce priveşte rolul principal, acesta i-a fost încredinţat de cineast unui tânăr de 25 de ani – Jason Biggs – care interpretează rolul unui actor debutant asaltat de o... imprevizibilă Amanda (Christina Ricci). „Nu voiam să las altuia fata, dar sunt prea în vârstă pentru a mai juca acest rol", a explicat nevrozatul Woody Allen.

Leul de aur, câştigat de un rus

◆ *The Return*, (Întoarcerea) creaţia de debut în cinematografie al regizorului rus Andrei Zviagintsev a obţinut cea mai râvnită recompensă Festivalului internaţional al filmului de la Veneţia – **Leul de aur.** De un dramatism intens, filmul este povestea unui tată destul de misterios şi mai ales foarte dominator, care, după aproape zece ani de absenţă, îşi reîntâlneşte cei doi copii adolescenţi cărora încearcă să le impună un program de viaţă deosebit de sever, intenţia lui fiind de a face din ei adevăraţi oameni. Din nefericire, erorile sale duc la un final dramatic. În ciuda succesului repurtat în cadrul festivalului, pentru regizorul filmului şi întreaga sa echipă recompensa le-a accentuat durerea pricinuită de decesul în urma unui accident a unuia dintre actorii care au interpretat rolurile celor doi adolescenţi: e vorba de Vladimir Girin, în vârstă de 15 ani, care la puţin timp după terminarea filmărilor şi-a pierdut viaţa înecat chiar în lacul folosit drept locaţie pentru mai multe secvenţe din film. Prezent la festival, regizorul Zviagintsev a găsit de cuviinţă să păstreze discreţia în privinţa acestei tragedii până la ceremonia de decernare a premiilor. „Vedeţi doar doi actori pe scenă, în această seară. Cei care au văzut filmul ştiu că erau trei actori principali. Actorul care a jucat rolul lui Andrey a decedat în urmă cu două luni. Lui îi dedicăm această recompensă", a spus Zviagintsev, vizibil emoţionat.

◆ **Leul de argint** (sinonim cu Marele premiu al juriului) a fost decernat filmului franco-libanez, semnat de Randa Chahal Sabbag şi intitulat *The Kite* (Zmeul).

◆ Cel mai bun regizor a fost considerat japonezul Takeshi Kitano, înscris în competiţie cu *Zatoichi*.

◆ **Trofeul Volpi, pentru cea mai bună actriţă** i-a revenit nemţoiacei Katja Riemann, interpreta rolului Margarethe von Trotta din filmul *Rosenstrasse*, în timp ce actorul american Sean Penn a primit premiul pentru **cel mai bun actor** (*21 Grams* de Alejandro Gonzales Inarritu).

◆ Anul acesta, **premiul „Marcello Mastroianni", pentru cel mai tânăr actor sau actriţă** i-a revenit lui Najat Dessalem, pentru rolul din filmul francez Raja de Jacques Doillon.

◆ Actorului de origine egipteană, Omar Sharif, 71 de ani, i-a fost decernat **Leul de aur pentru întreaga sa carieră artistică**, derulată pe o jumătate de secol şi presărată cu filme de referinţă cum ar fi: *Lawrence al Arabiei* (1962) sau *Doctor Jivago* (1965).

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

BASMUL CA TERAPIE

De ce copiii au nevoie de basme? Şi, la drept vorbind, nu numai copiii. Întrebarea poate părea cel puţin ciudată, ca şi asocierea basmului cu ideea de terapie. Totuşi, există studii cât se poate de serioase pe această temă, iar concluzia este tranşantă: fanteziile cu feţi-frumoşi, zâne şi zmei nu reprezintă simple mijloace de divertisment, numai bune pentru a-i adormi pe cei mici, ci au şi virtuţi terapeutice mai greu de intuit.

Imaginaţia exuberantă

a copilului îl încarcă deseori pe acesta cu nelinişti, cu temeri confuze, inevitabile şi de care oricum el nu ştie cum să se elibereze. Pentru că apare teama de necunoscut, proprie fiinţelor vii, pentru că în mintea copilului universul înconjurător are de obicei alte dimensiuni şi chipuri decât la adult. Ei, bine, basmele îl ajută, în asemenea situaţii, să găsească răspunsuri liniştitoare la întrebări pe care nici n-ar şti să le formuleze în limbaj vorbit. Când eroul sau eroina depăşeşte cele mai terifiante încercări, copilul percepe o serie de noţiuni despre modul constructiv de dominare a propriilor frici. Câţi dintre noi, de exemplu, nu s-au simţit la un moment dat nedreptăţiţi de cei mari, de propriii părinţi – temă frecvent evocată în basme? Şi, în cazurile respective, eroul supus injustiţiei iese triumfător faţă de cei ce păreau mult mai puternici. „Răii" sunt deci pedepsiţi cum se cuvine, în timp ce binele este invariabil răsplătit.

Sfârşitul fericit

al basmului este indispensabil, întrucât astfel i se dă copilului siguranţa în propriile forţe, i se alimentează speranţa în propriul său viitor favorabil, chiar dacă acum noţiunile respective nu sunt conştientizate. Constatând că în final prinţul şi prinţesa se căsătoresc şi trăiesc în linişte şi fericire, el deduce că viitorul înseamnă împlinirea dorinţelor. Într-un fel, basmul devine o prescurtare a vieţii fericite pe care copilul şi-o doreşte. Pe de altă parte, părinţii care le spun copiilor poveşti dovedesc înţelegerea şi acceptarea a tot ce înseamnă aceşti mici oameni, cu întreaga încărcătură de „mic haos", din inconştient. Copilul însuşi va şti că va reuşi să-şi înţeleagă şi să-şi stăpânească panicile interioare, în felul lui.

Latura înfricoşătoare

a basmelor nu se exclude, însă. Pentru un copil, e terifiant când lupul o devorează pe Scufiţa Roşie, dar specialiştii în psihologia infantilă susţin că, oricum, el are asemenea fantasme. De exemplu, lui îi este frică de vrăjitoare, fie că i se citesc poveşti, fie că nu. Şi-atunci, e o bucurie pentru el să afle – din „Hansel şi Gretel" – că vrăjitoarea cea rea a fost închisă de curajoasa fetiţă în cuptorul încins, unde intenţiona să o... facă friptură pe copilă. Nelinişti inexplicabile, iraţionale avem cu toţii, dar copiii au cele mai multe. Or, basmele le arată că fenomenul e răspândit, că nu e cazul să le fie ruşine de fricile lor, căci acestea vor lua sfârşit, din fericire.

Explorând subconştientul uman

specialiştii au depistat extraordinare legături între subiectele unor basme celebre şi sănătatea (sau dezechilibrul acesteia) noastră psihică şi afectivă. De pildă, în „Cenuşăreasa" apare problema universală a rivalităţilor dintre fraţi, ca şi aşa-numitul complex al lui Oedip. Răutăcioasele surori vitrege ale eroinei şi mama lor sunt geloase pe ea. Dar în orice familie, succesul unui copil poate atrage acelaşi sentiment, în împrejurări asemănătoare. Basmul îl învaţă pe acesta că persoana geloasă va fi totuşi învinsă. Mesajul esenţial este că viaţa ne rezervă numeroase şi mari încercări, dar că le putem depăşi cu bine. Un remediu insolit, iată, poate fi reprezentat de basmele copilăriei, care ne pot feri, fără chiar să ne dăm seama, de multe probleme la ordinea zilei, în societatea modernă: stres, nevroze, depresii, obsesii ş.a.m.d. Aşadar, precum şi noi vom fi primit cândva, să le oferim copiilor calea descoperirii propriei fiinţe, prin basme!

Un singur tratament împotriva unor afecţiuni diferite

Răguşeală, crize de ficat, varice, bilă leneşă: iată câteva dereglări ale funcţionării organismului uman tratate cu ajutorul unor remedii simple, ce au la bază o singură plantă: *Turiţa mare*. Eficacitatea deosebită a acestor preparate uşor de obţinut în casă este cunoscută de foarte multă vreme în medicina populară, fapt pentru care cunoscuta terapeută Mihaela Opran vă face cunoscute câteva reţete.

„Planta răguşelii", cum i se spune, îşi găseşte deseori utilizare la artiştii cântăreţi care simt că riscă să-şi altereze vocea. Pentru eliminarea problemei respective şi în general, pentru uz intern în combaterea şi a altor afecţiuni, se prepară o infuzie dintr-o linguriţă de plantă, în 200 ml apă clocotită; se beau trei doze pe zi, înaintea meselor principale. Nu se supradozează, întrucât poate provoca eliminări bruşte de calciu, obturarea căilor biliare şi renale, spaşme puternice.

În cazul ***crizelor de ficat violente,*** se amestecă 20 g Turiţă mare cu 20 g Drăgaică şi se infuzează timp de 3 minute în trei căni de apă clocotită. Se bea foarte încet de-a lungul unei zile, în trei etape (câte o cană). Crizele vor înceta şi, chiar în condiţii de viaţă fără restricţii, nu vor mai apărea o vreme. În medicina populară, un asemenea remediu se utiliza şi în tratarea tuberculozei.

Venele varicoase – în special la femei – şi umflarea picioarelor se pot trata cu ajutorul unui preparat de uz extern, obţinut conform producerii de mai jos. Se amestecă 100 g de Turiţă mare (planta trebuie să fie uscată şi măcinată foarte bine) cu 250 g de untură. Aceasta trebuie să fie bine încinsă, în prealabil, pentru ca planta să se poată călî în ea. Se ia vasul de pe foc, se lasă acoperit 12 până la 16 ore, să se liniştească, apoi se încălzeşte din nou şi se filtrează printr-o sită deasă sau printr-o bucată de pânză (tifon). Se toarnă într-un recipient dinainte pregătit, de preferat un borcan de sticlă, şi se păstrează la rece. Cu această alifie se ung zonele afectate.

Se pot face şi băi de plante, folosind Turiţa mare. Cu 20-30 minute înainte de folosire, se prepară un decoct din 200 g plantă, fiartă circa o jumătate de oră, apoi se adaugă la apa de baie, care trebuie să fie încălzită la temperatura corpului (37º C). În apa respectivă, se stă, de asemenea, cel mult o jumătate de oră.

MIEREA protejează ochii

Poluarea aerului, privitul ore în şir, zilnic, la televizor, stresul şi alte asemenea elemente ce fac parte din viaţa noastră cotidiană generează tot mai frecvent afecţiuni oculare grave, dificil de remediat. În pagina de faţă, am oferit în câteva rânduri sugestii de tratare prin metode complementare a bolilor de ochi. Revenim cu alte câteva asemenea reţete, pe care le considerăm deosebit de necesare, transmise de colaboratorul nostru, d-l Gheorghe SCARLAT.

◆ O linguriţă de miere polifloră se amestecă foarte bine cu ser fiziologic (o fiolă). Se pune câte o picătură de soluţie în fiecare ochi, de trei ori pe zi, tratamentul durând 45-60 zile. Pacientul va simţi uşoare usturimi, însă nu trebuie să se sperie. Ajută în cazul vederii împăienjenite, al usturimilor oculare, al unor infecţii.

◆ O cantitate moderată de pătrunjel verde, zdrobit, se pune pe ochi, ca o mască, înainte de culcare. Se leagă bine cu o fâşie de tifon sau cu alt material textil şi se ţine până dimineaţă, când se scoate într-o cameră întunecată. În paralel, se prepară o soluţie din apă de argilă (o lingură la un pahar de apă) cu emulsie de tărâţe de grâu (250 grame la 1 litru apă) şi cu zeama de la o lămâie. Se spală ochii cu acest amestec, tratamentul durând circa două luni.

◆ Se recoltează rostopască, de preferat între orele 12,00-14,00 şi se ia zona de mijloc a plantei, strivindu-se între degete. Cu sucul respectiv, se unge uşor fiecare pleoapă, începând dinspre coada ochiului, însă numai pe partea foarte îngustă, de unde cresc genele. E indicat ca ochiul să fie semiînchis, pentru că atingerea ţesuturilor mai sensibile produce usturime.

◆ Împotriva cataractei, unde d-l Scarlat afirmă că se obţin rezultate deosebite, se poate folosi următorul preparat. 10 fiole de Vitamina B12 de 0,50 g, în amestec cu o fiolă de apă distilată de 10 ml şi o linguriţă de miere polifloră, se amestecă foarte bine şi se lasă la macerat timp de 24 ore. Se pun 1-2 picături în fiecare ochi, dimineaţa, timp de circa trei luni. În acest timp, se recomandă şi o cură cu ulei de cătină - 15 picături, zilnic, pe puţin zahăr, pentru a-i da un gust mai agreabil.

◆ În caz de infecţii, de inflamaţii cauzate de expunerea la curent (simptomele sunt de mâncărime, durere, usturime, ochii lăcrimează etc.), se înmoaie un prosop în apă rece, seara, înainte de culcare, şi se ţine până dimineaţa, când problemele vor dispărea.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

MENTALUL, „MENTORII" ŞI SECTELE

Unul dintre cei mai mari oameni de spirit ai românilor, părintele Cleopa, spunea, cu câţiva ani înainte de moarte: *„Acum, sectele au ieşit ca ciupercile după ploaie, toate vin mai mult din Occident şi cele mai multe au venit de la oameniii bolnavi la minte. Vin cu scopul să ne strice şi credinţa, şi neamul, să ne piardă sufletele."* Dar nu e numai atât. Pierderea sufletului înseamnă, automat, instalarea unor patologii deosebit de grave în fiinţa umană, căci suferinţele spirituale şi afective – cel mai frecvent nesesizate de individ – generează, mai devreme sau mai târziu, boli pentru care tratamentul nu înseamnă medicamente introduse în corpul fizic. Este un capitol special din cazuistica înregistrată de colaboratoarea noastră *Emilia VLĂDESCU* şi de mama sa, alături de care lucrează, în calitate de psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium.

În mod sigur

subiectul de faţă va face să tresară neplăcut unele orgolii, dar adevărul trebuie rostit chiar şi (sau mai ales) atunci când se încearcă a fi îngropat în ignoranţă. Pe lângă aspectele succint indicate mai sus, în legătură cu sectele, pe teritoriul ţării noastre lucrează şi organizaţii, fundaţii ce au în frunte aşa-zişi „maeşti" sau „guru", majoritatea foarte dotaţi din punct de vedere extrasenzorial, care însă folosesc diverse tehnici de manipulare mentală. În general, tehnica este aceeaşi: se atrag către acea grupare cât mai mulţi oameni în suferinţă, oameni dezamăgiţi şi derutaţi, oameni neştiutori şi care au nevoie de sprijin. Scopul respectivilor lideri – afirmă şi colaboratoarele noastre – este stricarea credinţei şi a neamului.

Despre situaţii

concrete, când impactul dintre mentalul slab al discipolului racolat de „maeştri" rău intenţionaţi şi acţiunile sugestive ale acestora au generat chiar drame cumplite, presa noastră a mai scris. Surprinzător sau nu, de cele mai multe ori fără ecoul firesc, în sensul intervenţiei hotărâte şi fără echivoc, a autorităţilor. Consecinţele sunt inimaginabil de grave. Un caz concludent, relatat de colaboratoarele noastre, se referă la o tânără de 21 de ani, studentă la o facultate de psihologie, foarte dornică de a cunoaşte cât mai multe lucruri despre părţile ascunse ale fiinţei umane, legate şi de domeniul său profesional ales. Totodată, avea şi unele probleme de sănătate, pe care a ezitat să şi le trateze prin medicina alopată, fiind atrasă într-o organizaţie de genul celor menţionate mai sus, unde a participat la aşa-zise cursuri de iniţiere. Din nefericire pentru ea, influenţa „maestrului" s-a dovedit dezastruoasă. Starea sănătăţii i s-a alterat şi mai mult, cu accentuarea suferinţelor pe suport psihic, a devenit o făptură depresivă, lipsită de voinţă, toate neajunsurile culminând cu o primă tentativă de sinucidere, la numai o lună după începerea „iniţierii".

Cazul – relatat

cu prudenţa de rigoare – din păcate nu este singular. Asemenea indivizi malefici, care-şi zic mentori, lideri sau guru, inteligenţi şi abili în „joaca" extrem de periculoasă cu mentalul uman, există şi activează în cele mai neaşteptate contexte şi sub cele mai surprinzătoare protecţii. Astfel, ei îşi pot duce mai departe activitatea destructivă. Printre ei se găsesc şi spirite foarte joase, egoiste, care fac rău la nivel individual, doar pentru satisfacţia proprie. Este cazul unui (autointitulat) bioterapeut care şi-a agresat mai multe paciente, explicându-le în termeni mai greu de înţeles pentru ele că bolile lor erau grave, dar vindecabile, „leacul" unic însemnând a face sex cu el. Nici nu e cazul să mai tragem concluzii aici, pentru că faptele incriminate sunt mai mult decât elocvente.

Vom continua să vă prezentăm asemenea cazuri, lănsându-vă în acelaşi timp o provocare; şi anume, să vă adresaţi colaboratoarelor noastre în condiţiile precizate mai jos, dar şi făcând în aşa fel încât experienţa dumneavoastră s-o putem face cunoscută şi celorlalţi cititori ai revistei „Magazin". Aceasta, numai cu acordul dumneavoastră scris, care va însemna, firesc, şi o lecţie de viaţă în plus pentru oricine ne va citi. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

LONGEVITATE

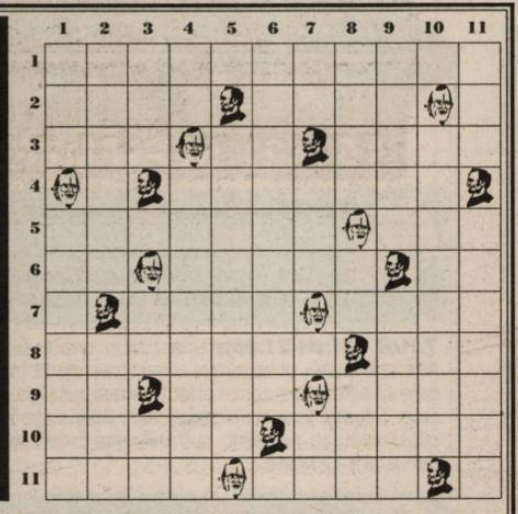

ORIZONTAL: 1) Durata medie de viaţă în... era mult mai scurtă decât astăzi, deşi au fost şi excepţii ca: Gorgras din Leontonol care a trăit 108 ani, Xenofon (90 ani), Diogene (89 ani) Eubulides (86 ani) etc. 2) Aşa cum este părul longevivilor – Vestă purtată de ţărani. 3) Insulă în Marea Adriatică - Pompiliu Pap – Dans popular spaniol cu acompaniament de castaniete (pl.). 4) Iniţiala prenumelui unui actor de teatru şi cinema, român, ajuns la vârsta de 89 ani (Răutu) – Filozof din antichitate care a trăit 89 ani. 5) Colivie... din Banat (reg.) – Varietate de zahăr. 6) Haralamb Ionescu – Una din cele mai bătrâne femei din lume era... Bremont, menţionată în Cartea Recordurilor, având vârsta de 115 ani, de origine franceză, a trăit într-un azil din oraşul Cande, situat în centrul Franţei – Florin Olteanu. 7) Ansamblu de exerciţii care duc la stăpânirea deplină a organismului uman – Bucată de carne de porc din porţiunea primelor vertebre. 8) Localitate aşezată în vestul ţării – Navigator portughez. 9) Ler! – Mijlocul lacului Rorrens (6.000 km2) din Australia - Începe tescuirea! 10) A anima, a se înviora – Cadavru 50! (adică hoil-l!!) 11) Diminutiv al lui nou – Prenumele unui renumit cântăreţ român de muzică uşoară, ajuns la vârsta de 88 ani (Petrescu, n. 1915).

VERTICAL: 1) S-au adunat mulţi la persoanele longevice – Unul dintre cei mai longevivi actori, creatorul lui Charlot (Charlie). 2) Care se află într-o cantitate nedeterminată - Râu european. 3) Râu în Rusia –Yen! – Vârf de vulcan! 4) Risc mediu! – Filozof din antichitate care a ajuns la vârsta de 90 ani. 5) Filozof şi matematician de la care ne-a rămas o importantă teoremă ştiută de toţi elevii (a ajuns la 82 ani). 6) ...din cos, fondatorul medicinei (a ajuns la 84 ani). 7) La film! – S-a rupt gaica! – Ha (întreg). 8) Bară de metal (pl.) – Din lege! – Se afla (în trecut) în penarul elevului, dar şi la încălţăminte. 9) Avans – Indică pe cineva. 10) Om de ştiinţă din antichitate, autorul lucrării „Caracterele" (a trăit 99 ani). 11) Vine pe la gene – A scris dramele „Oedip rege" (la 75 ani) şi „Oedip la Coloana" (la 89 ani – cu puţin înainte de moarte).

DICŢIONAR: JOTE, CAO, RRE, TNA.

ELISABETA PESCARIU - *Timişoara*

SOLUŢIA CAREULUI („Longevitate"): ANTICHITATE - NINS - ILIC - N - ISA - PP - JOTE - C - DIOGENE - CALETCA - TOS - HI - MARIE - FO - A - YOGA - GARF - PANCOTA - CAO - LR - RRE - TESC - INVIA - HOITL - NOUT - GICA - E.

Fotografii de la cititori

CASSANDRA GIURCOIU – New York
«Sărbătoare de 3 ani la Croton on Hudson»

Verificaţi-vă cunoştinţele

ŞTEFAN CEL MARE

Cele mai multe dintre aceste întrebări ne-au fost trimise de prietena revistei şi a rubricii, doamna Florentina Gorea din Topliţa.

1. Cine a fost bunicul dinspre tată al lui Ştefan cel Mare?
2. Ce cronicar moldovean i-a făcut lui Ştefan cel Mare un portret rămas clasic în literatura noastră?
3. Ce mănăstire a fost ctitorită de Ştefan cel Mare între 1466-1469.
4. Ce mare prozator român interbelic a scris „Viaţa lui Ştefan cel Mare"?
5. Cine a compus muzica operei „Apus de soare"pe libretul lui George Teodorescu, după drama lui Delavrancea, avându-l ca erou pe Ştefan cel Mare?
6. Cine era tatăl ultimei soţii a lui Ştefan cel Mare, Maria Voichiţa?
7. Când a fost canonizat Ştefan cel Mare de Biserica Ortodoxă Română?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Atât carul cât şi căruţa sunt vehicule cu patru roţi, cu tracţiune animală, folosite la ţară pentru transportarea poverilor, dar carul este mai mare decât căruţa şi este tras de foarte multe ori de boi, pe când căruţa mai mică şi mai uşoară foloseşte de obicei cai. 2) Sântilie este, în panteonul românesc, divinitatea care străbate cerul într-o căruţă cu roţi de foc şi plesneşte din bici tunând şi fulgerând şi alungând astfel dracii. 3) Carele cereşti din miturile Indiei se numeau vimanas. 4) Piesa de teatru „Căruţa cu mere" aparţine dramaturgului englez de origine irlandeză George Bernard Shaw (1856-1950). 5) Celebrul „Car cu boi" este opera lui Nicolae Grigorescu (1838-1907). 6) Cunoscuta piesă muzicală „Căruţa poştei" aparţine lui Grigoraş Dinicu (1889-1949). 7) Filmul „Căruţă spre Viena" a fost realizat de regizorul ceh Karel Kachyna.

Poşta cititorilor

Pentru întrebrile din numărul 33 cu tema Wilhelm Tell am primit: ◆ 7 răspunsuri corecte: *Elena Ispas – Piatra Neamţ; Ion Ciocşan – Pucioasa; Prof. Maria Ştefan – Şimleul Silvaniei* şi *Mihai Waspusch – Bucureşti.* ◆ 6 răspunsuri corecte: *Prof Maria Iova – Constanţa; Florentina Gorea - Topliţa* şi *Amelia Dascălu – Iaşi.* ◆ 5 răspunsuri corecte: *Mirela Ionescu – Iaşi* şi *Mircea Voicu – Ploieşti.*

Vă dorim tuturor sănătate şi mult succes în continuare. *(Irina Stoica)*

Promoţia de ingineri agronomi 1958 organizează revederea la Institutul Agronomic Bucureşti în 3 octombrie 2003, ora 11[00]. Relaţii: 650.58.44 sau 340.25.57

ŞAH

Hodgson – Agdestein, 1986

PROBLEMA DE AZI: Albul mută şi câştigă

DEZLEGARE:
1. Cé5 (cu ameninţarea 2. T17 Re5 3. t4X) 1... Re5 2. T17 Nd5 3. c5!
şi apoi 4. t4

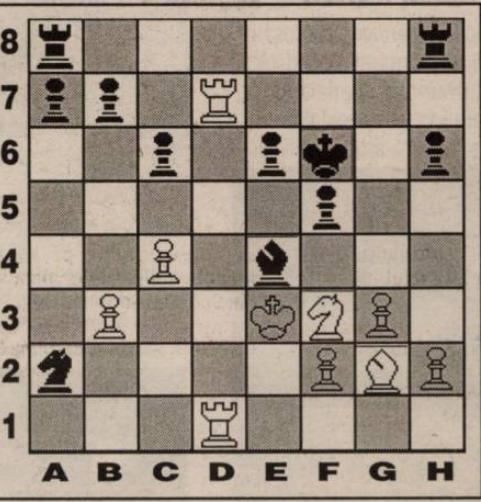

© GHEORGHE POPESCU – maestru F.I.D.E.

SPORT FLASH

ANTRENAMENT CU PUBLIC

Nu pot spune că am avut emoţii sâmbătă la partida dintre reprezentativele de fotbal ale ţării noastre şi Luxemburgului. În primul rând pentru că Luxemburg este un stat-liliput cu o populaţie ceva mai mare decât a cartierului Militari, şi cine crede că reprezentativa cartierului Militari ar putea pune probleme naţionalei conduse de generalul Puiu Iordănescu? În al doilea rând pentru că Luxemburgul nu înscrisese nici un gol până acum. De căzut am căzut oarecum pe gânduri când am văzut că se apropia sfârşitul primei reprize şi scorul era alb. De-abia când în doar patru minute de joc tricolorii au înscris de trei ori, mai întâi prin Mutu, devenit din vedeta Europei, chiar şi vedeta naţionalei României, apoi prin Pancu şi Ganea, m-am mai liniştit şi mi-am dat seama că este cel mai bun antrenament cu public înainte de partida cu Danemarca. Deocamdată suntem pe primul loc în clasamentul grupei şi în situaţia de a fi savurat victoria Bosniei (învinsa noastră categoric) asupra Norvegiei. Acum speranţele noastre sunt invers proporţionale cu cotele apelor Dunării, dar să nu uităm: dacă nu învingem Danemarca miercuri (rândurile astea sunt scrise marţi), degeaba facem calcule. În fine, eu unul îmi doresc să câştigăm meciul cu Danemarca pentru că ar fi normal să reintrăm măcar în circuitul european de fotbal, după ce antrenori ca Bölöni sau Hagi (care nu face nici o brânză ca antrenor nici în Turcia, distrugându-şi încă o dată, din prea mult orgoliu, statutul de mare fotbalist) ne-au scos din fotbalul internaţional. Şi apoi, să fim serioşi şi cu Danemarca! E o echipă care ar trebui bătută măr după ce, fără să le vină să creadă nici lor, ne-au învins pe teren propriu. O revanşă ar fi mai mult decât binevenită şi de aceea, ştiindu-l pe Iordănescu, admiţând că jucătorii noştri sunt tineri, talentaţi şi în formă (vezi-l pe Mutu), nu pot decât să le doresc baftă miercuri şi victorie. Fotbalul latin trebuie să se impună în faţa fotbalului cu picioare îngheţate. Pe bune! Antrenamentul cu Luxemburg să fie de bun augur!

CLUBUL AMINTIRILOR FRUMOASE

După dezastrul de la cea de-a 9-a ediţie a mondialelor de atletism de la Paris, ediţie la care nici un atlet român nu s-a suit pe podiumul de premiere, rămânea concursul atletic de la Bruxelles, ultima etapă a circuitului IAAF Golden League, ca o ultimă ocazie de spălare a ruşinii. În timp ce Gabi Szabo s-a dat la fund, neimaginându-şi cum ar fi atletismul românesc fără ea, alte atlete continuă să se plimbe fără nici o grijă, decât poate cea a cumpărăturilor. Nici nu au de ce, de vreme ce federaţia de atletism a devenit un club al amintirilor frumoase şi unul de binefacere, în care atleţii sunt puşi pe lista concursurilor internaţionale în funcţie de simpatii şi nu de performanţe. Se spunea că Ionela Târlea nu s-a dus la Paris pentru că s-a pregătit pentru Bruxelles, dar ea n-a reuşit decât poziţia a treia în proba de 400 m garduri din cadrul reuniunii de la Bruxelles. În proba feminină de triplusalt, Adelina Gavrilă s-a clasat pe locul 6, cu o performanţă de 14,36 metri (!), iar Maria Cioncan, după „isprava" de la Paris a ocupat ultimul loc, 13, în proba de 1.500 metri (!). Ce trebuie să se mai întâmple pentru ca Federaţia să se trezească?

GEORGE CUŞNARENCU

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Coropişniţele sunt... duşman de moarte al plantelor şi se întâlnesc în special în pământul bine îngrăşat. Galeriile săpate în sol deranjează rădăcinile plantelor, ca să nu mai amintim că „harnicele" insecte mai au şi „ambiţia" de a reteza tulpinile de la suprafaţa pământului. Evident, în prezenţa acestor musafiri nepoftiţi, plantele din grădină se veştejesc şi mor. Cum putem scăpa de coropişniţe?

Fără coropişniţe!

● Toamna, terenul atacat se sapă adânc. Prin această lucrare se distrug majoritatea larvelor şi adulţilor de coropişniţă.

● În luna septembrie, pe terenul infectat se poate face un şanţ adânc de 30 cm, în care se introduce gunoi proaspăt de cal, apoi se acoperă cu pământ. Coropişniţele se adună în număr mare în acest loc. În timpul iernii, în zilele geroase, sau primăvara devreme, se scoate gunoiul plin de coropişniţe.

● Se pot folosi şi momeli toxice, care se îngroapă ici-colo, pe suprafaţa solului afectat, la adâncimea de 2-4 cm. Reţeta pentru momeli? 1 kg boabe de grâu fiert 15 minute, amestecat cu 50 g insecticid (de exemplu, Lindatox), plus 10-12 g untdelemn. Se pun aproximativ 15 g de momeală la suprafaţa de 1 m de teren.

● O metodă mai... blândă, dar destul de eficientă, este şi „plantarea" de capcane: se îngroapă în pământ borcane sau cutii de conserve în care vor cădea coropişniţele care vor trece prin locul respectiv. Capcanele se acoperă cu 1 cm de pământ.

● Dacă se depistează o galerie, se urmăreşte traseul ei până ajunge la o poziţie verticală – spre cuib – şi se toarnă în ea apă amestecată cu petrol, pentru a distruge ouăle. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU
„ÎNCURCĂTURI"

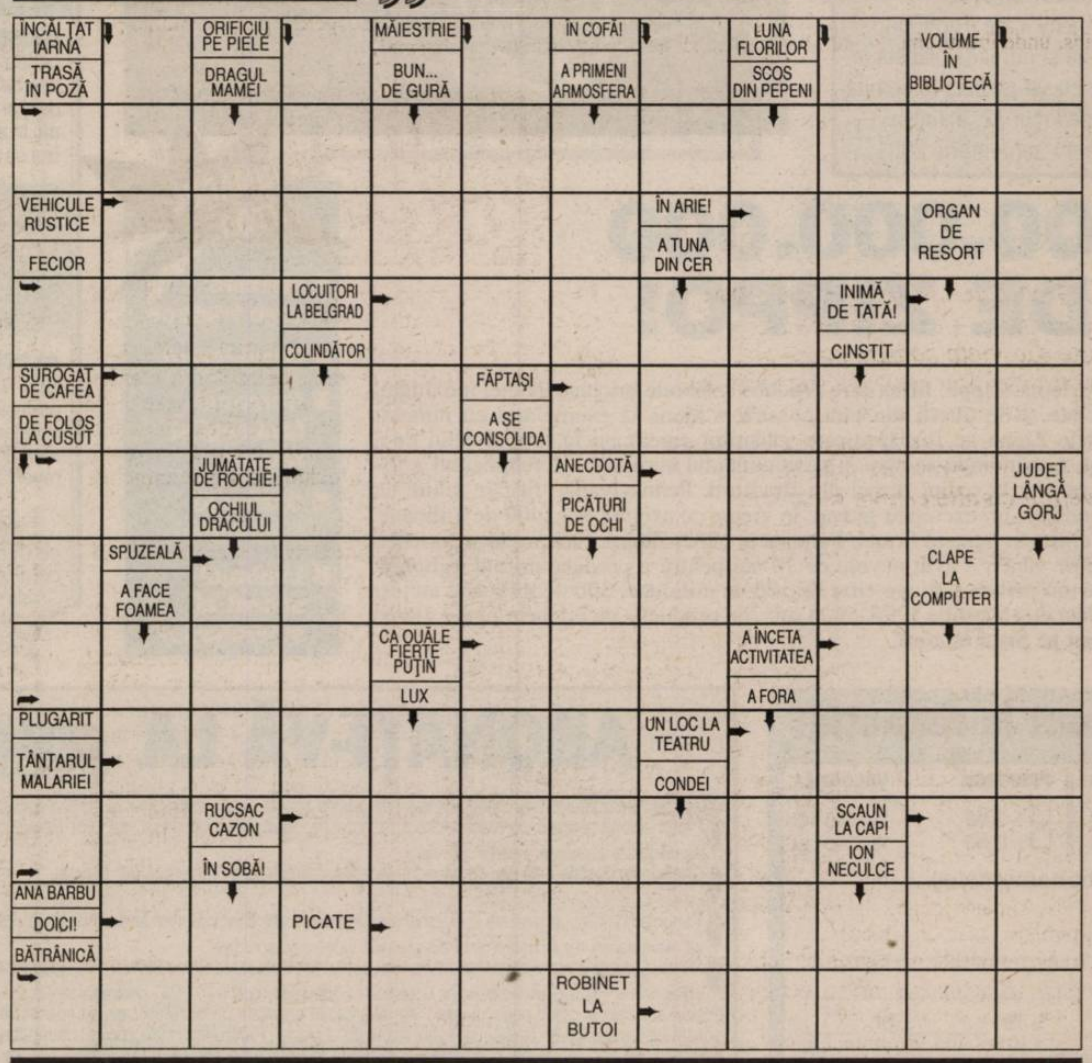

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „CIMILITURI"

Orizontal: C - Z - C - P - N - A - MARAMURESEAN - ROTULA - TACT - GAT - SCUTI - RI - SUETA - EUNUC - LINX - TARTA - A - E - DAT - CRETA - UM - CRUTA - IUI - ASTAZI - TEZE - CROAT - VIU - IS - FL - ADAOSURI - BAIETI - CAIET.

Spectacolul din martie 2014, amânat

ASTEROIDUL NU VA LOVI PĂMÂNTUL!

Agenţiile de ştiri şi, după ele, ziarele din ţara noastră s-au grăbit atunci când au anunţat că Pământul va fi lovit de un asteroid în anul 2014! Lăsând la o parte traficarea susţinută a ştirilor catastrofice, se cuvine să spunem că evenimentul din 21 martie 2014, când un asteroid gigant ar fi urmat să lovească Pământul, este complet nefondat. Asteroidul cu numele 2003 QQ47 a fost reperat pe cerul universului pe data de 24 august şi un laborator specializat al NASA, Jet Propulsion Laboratory (JPL), după o primă estimare a orbitei sale, a anunţat că există o şansă infimă, una la 990.000, pentru ca acesta să lovească Pământul. La o viteză de 129.000 km/h, asteroidul în chestiune degajă o energie de 330.000 tone de TNT, adică de opt milioane de ori mai mare decât explozia de la Hiroshima. Săptămâna trecută, însă, într-un comunicat primit de AFP, alţi experţi au explicat că, în urma recalculării traiectoriei asteroidului, riscul unei coliziuni presupuse a dispărut.

IMAGINEA SECOLULUI AL XX-LEA

ITN, una dintre cele mai mari reţele mondiale de ştiri, a alcătuit o listă de 20 extrase din filmele de ştiri dintre cele mai solicitate în arhivele lor. În urma sondajului, a reieşit că primii paşi ai astronautului american Neil Armstrong pe Lună poate fi considerată imaginea filmată a secolului al XX-lea. Surprinzător, pentru simplul fapt că asupra aselenizării din 1969, în SUA există o mare controversă: au pus americanii piciorul pe Lună sau nu? (vezi Magazin nr 43/24.X.2002). În timp ce o tabără crede că aselenizarea a fost o făcătură filmată pe Pământ, în cadrul luptei pentru supremaţia spaţială în perioada Războiului Rece, cealaltă tabără este convinsă că americanii au ajuns cu adevărat pe Lună. Şi mai curios este faptul că filmul asasinării preşedintelui american John Fitzgerald Kennedy, care a zguduit întreaga naţiune şi întreaga planetă în 1963, nu este clasat pe lista întocmită de ITN decât pe locul 12, înaintea atentatului din 11 septembrie 2001.

AGUADA
automobilul-amfibie

La Londra a fost prezentat săptămâna trecută prototipul unei noi maşini amfibie produsă de compania britanică Gibbs Technologies. *Aguada* se numeşte vehiculul cu alură sportivă care pare căzut din filmele cu James Bond, dar care are particularitatea de a fi jumătate maşină de curse, jumătate barcă de mare viteză. Aguada atinge pe uscat o viteză de 161 km/h şi 48 km/h atunci când se află pe apă. Fruct a şapte ani de cercetări şi a peste 60 de brevete de invenţie, Aguada va fi pusă în vânzare la sfârşitul anului, la un preţ de doar...150.000 lire sterline (217.000 euro).

400.000.000 DE ZIPPO!

La 71 de ani de existenţă, Zippo, firma care produce celebrele brichete de oţel inoxidabil, brichete atât de apreciate şi de tinerii din ţara noastră, a ajuns la exemplarul cu numărul 400.000.000! Brichetele Zippo au fost furnizate soldaţilor americani în timpul celui de-al doilea război mondial, răspândindu-se apoi şi pe continentul european. Evenimentul a fost sărbătorit săptămâna trecută la sediul firmei din Bradford, Pennsylvania, fiecare dintre cei 750 de angajaţi primind câte un exemplar gravat, în vreme ce exemplarul „400 de milioane" a fost expus la loc de cinste în muzeul firmei. Fondată în 1932, Zippo, care produce „bricheta care nu se stinge nici pe vânt", a avut nevoie de 10 ani pentru a produce primul milion de exemplare şi de 37 de ani pentru a atinge cifra de 100 de milioane. 300 de milioane au ieşit pe poarta fabricii pe data de 15 aprilie 1996. 56 la sută din producţia de brichete Zippo ajunge în străinătate, în special pe piaţa asiatică.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- Mănuşa care traduce
- Omul-iepure
- Coroanele fără regi şi regine
- Grădinile Beijingului
- Limbajul secret al simbolurilor

HOROSCOP
15 - 21 SEPTEMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Oscilaţiile periculoase ale curbei financiare indică faptul că s-ar putea să aveţi un ghinion de această natură (miercuri sau joi), dar lucrurile se vor redresa săptămâna viitoare. Pe de altă parte, în weekend primiţi o veste bună de departe.

TAUR (21.04-21.05): Una caldă, una rece. Aşa s-ar putea caracteriza această perioadă în care vă aşteaptă surprize plăcute şi mai puţin plăcute. Situaţia financiară stagnează, însă viaţa în cuplu decurge excelent, sub influenţa binefăcătoare a lui Venus şi a lui Marte.

GEMENI (22.05-21.06): Deşi veţi primi o veste financiară bună, la începutul săptămânii, situaţia bugetului dv. nu se schimbă, deocamdată. În schimb, sub influenţa Lunii, lucrurile în viaţa de cuplu s-ar putea să ia o întorsătură neplăcută, căci sunteţi prea temperamental.

RAC (22.06-22.07): Cel mai semnificativ aspect al acestui interval este ascensiunea curbei psihicului, care la mijlocul săptămânii are un maxim de toată frumuseţea. Este semnul unui optimism robust şi realist şi probabil că toate iniţiativele dv. vor avea succes.

LEU (23.07-22.08): Nimic spectaculos în constelaţia dv. Se pare că doar Uranus, care are o poziţie nefavorabilă faţă de Soare, vă poate induce o stare de nervozitate în anumite momente, în mediul profesional. Poate că ar fi bine să apelaţi la un rest de concediu.

FECIOARA (23.08-21.09): Curba financiară are o evoluţie excelentă şi vă oferă două maxime de toată frumuseţea. Probabil că veţi primi nişte bani în mod neaşteptat sau veţi face o investiţie importantă. Pe de altă parte, trebuie spus că partenerul de viaţă vă cam neglijează.

BALANŢA (22.09-22.10): Vă urmăreşte un dor de ducă spre verdeaţa munţilor sau spre talazurile mării. Vremea caniculară vă strică cheful de muncă, nu mai daţi randament şi s-ar putea să aveţi probleme cu şefii. Nu ezitaţi să evadaţi, dacă vi se oferă prilejul!

SCORPION (23.10-21.11): Deşi la începutul perioadei primiţi o veste financiară mai puţin plăcută, situaţia bugetului dv. se îmbunătăţeşte începând de miercuri sau joi. Mercur şi Soarele vă sunt acum aliaţi de nădejde şi s-ar putea să vă realizaţi un vis care cerea mulţi bani.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Totul vă merge din plin, după cum arată curbele astrale principale, care se situează mult peste normal. Totuşi, sâmbătă sau duminică s-ar putea să aveţi o dispută cu un prieten apropiat. Fiţi înţelept şi lăsaţi orgoliile pentru situaţii mai importante!

CAPRICORN (21.12-19.01): Din nefericire pentru dv., poziţia lui Jupiter faţă de Soare este una delicată, astfel încât ar trebui să fiţi foarte prudenţ şi să nu luaţi decizii majore în această perioadă. În acelaşi timp, bugetul dv. se cam subţiază şi asta ar trebui să vă dea mult de gândit.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară nu arată grozav, însă începe să crească de joi sau vineri; probabil că la debutul săptămânii viitoare veţi primi bani. Relaţiile cu un Săgetător sau Berbec se alterează şi în mediul profesional s-ar putea ivi disensiuni destul de dure.

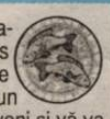

PEŞTI (19.02-20.03): Primele zile ale intervalului vor fi dominate de monotonie şi stres profesional, dar miercuri sau joi veţi primi o veste excelentă de la un amic apropiat sau de la un membru al familiei. Optimismul dv. se va înzdrăveni şi vă va reveni zâmbetul pe faţă.

Personalităţile săptămânii: *George Bacovia, George Coşbuc, Nicolae Mărgeanu, George Catană; Greta Garbo, Sofia Loren, Larry Hagman.* ***Notă:*** *la 20 septembrie 2003 se împlinesc 130 de ani de la naşterea Luciei Sturdza Bulandra.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
☐ 1 LUNĂ	30.000 LEI	☐ 3 LUNI	90.000 LEI	☐ 5 LUNI	150.000 LEI
☐ 2 LUNI	60.000 LEI	☐ 4 LUNI	120.000 LEI	☐ 6 LUNI	180.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.
- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN" !
Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU-MUREŞ

SERIE NOUĂ - 643 • ANUL XLVI • 18 SEPTEMBRIE 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 38 (2393)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Şampania e singurul vin capabil să boteze o corabie.*
(Bisanne de Soleil)

■ *Lenea e mama miraculoasă a muncii, tatăl e necunoscut.*
(Georges Feydeau)

■ *Decât să-i spui tot timpul unui copil că focul arde, mai bine lasă-l să se frigă puţin. O să-l usture degetul dar n-o să-l mai doară capul.*
(André Gide)

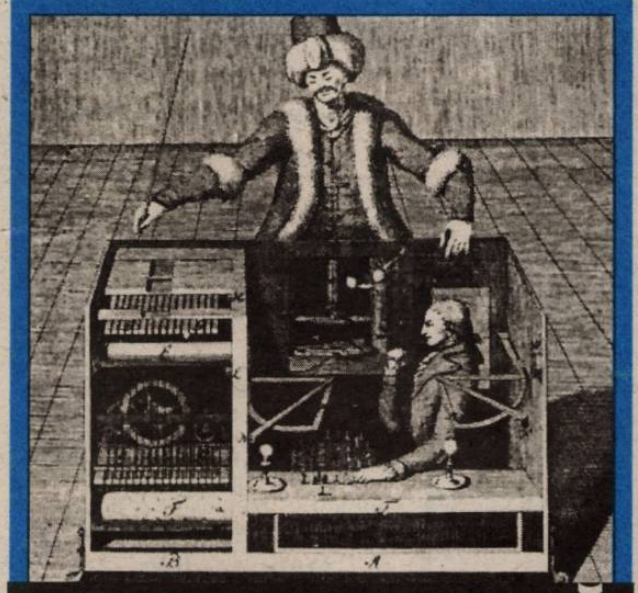

PRIMA MAŞINĂ DE JUCAT ŞAH

Edward Teller, arhitectul tenace al bombei cu hidrogen, a murit liniştit în vârstă de 95 de ani

PĂRINTELE ARMEI H

Creator al fizicii cuantice, figură controversată, geniu nelinistit, în fine, o figură centrală în lumea stiintei, Edward Teller, fizicianul căruia îi plăcea să cânte la pian Bach si Beethoven si care a avut un rol important în dezvoltarea erei nucleare, „parintele bombei cu hidrogen", s-a stins în casa lui din Stanford, California, la vârsta de 95 de ani.

Prima bombă cu hidrogen testată în atolul Eniwetok din Pacific, 1952

În urmă cu 50 de ani, omenirea se afla în plin Război Rece, ameninţarea atacului nuclear era mai vie ca niciodată şi Teller a declanşat la acea vreme o dezbatere aprinsă care neliniştește, de atunci, lumea modernă. Eforturile lui puse în slujba creării armelor antirachetă, obsesive şi sortite eşecului, erau justificate de Edward Teller drept modul lui de a proteja SUA, ţara care-l adoptase (născut într-o familie de evrei, în Ungaria), împotriva ororilor pe care el însuşi le adusese pe lume. Acţiunile lui Teller au împărţit atunci lumea ştiinţifică în două tabere adverse şi au creat o imensă şi prelungită controversă asupra moştenirii lui, inclusiv neliniştitoarea dilemă, dacă opera lui din timpul Războiului Rece a favorizat o periculoasă cursă a înarmării nucleare sau o pace tensionată care a ajutat la prăbuşirea Uniunii Sovietice şi a comunismului de tip sovietic. Obstinaţia lui, scriu William J. Broad şi Walter Sullivan în *New York Times*, de a căuta sprijin pentru producerea bombei cu hidrogen, a dus la depunerea în 1954 a unei plângeri împotriva lui J. Robert Oppenheimer (director ştiinţific al „proiectului Manhattan", care construise bomba atomică), fapt ce a dat naştere unei atitudini ostile faţă de Teller, care i-a întunecat restul carierei. Edward Teller s-a născut pe 15 ianuarie 1908, ca fiu al lui Max Teller, avocat, şi Ilona Deutsch Teller, pianistă. Probabil sub influenţa mamei sale, Edward a devenit un bun pianist, motiv pentru care, în 1943, când s-a mutat la nou deschisa bază nucleară de la Los Alamos (New Mexico), bagajul său includea şi un pian Steinway, cumpărat de soţia sa.

Fără regrete

În anul 2002, într-un interviu realizat de cotidianul *USA Today*, Teller continua să creadă că insistenţa lui încăpăţânată ca SUA să construiască o bombă cu hidrogen de mare capacitate, în anii 50, a fost lucrul cel mai bun în faţa ameninţării sovietice. În anul 1963, Teller a fost cel care s-a opus Tratatului de interzicere a testelor nucleare şi, mai târziu, a fost cel care a militat, în faţa unui preşedinte Reagan foarte receptiv la idee, pentru construirea unui scut cosmic antirachetă, poreclit „Războiul stelelor". De asemenea, i s-a dat pe mână cel de-al doilea laborator de arme nucleare din

MK-53, bomba cu hidrogen produsă în 1962, care n-a apucat să fie detonată niciodată

Teller în senatul SUA pledând pentru producerea bombei cu hidrogen

SUA, proaspăt înfiinţatul *Lawrence Livermore Laboratory*. Avea vreun regret faţă de aceste acţiuni? a fost întrebat de *USA Today*. „Răspunsul meu e foarte simplu şi este compus din două litere: NU" a spus Teller. Totuşi, controversa cu Oppenheimer rămâne o rană deschisă. La o jumătate de secol de la întâmplare, Teller încă ţinea minte mărturia lui, deşi era de părere că toţi colegii săi au fost nedrepţi cu el atunci când l-au acuzat de trădare. Una peste alta, însă, Edward Teller a fost un om de principii, făcând de fiecare dată ceea ce credea, indiferent că asta l-a transformat, uneori, în paria. Detractorii l-au văzut ca pe un om cu două feţe, o personalitate divizată: cald, simpatic, idealist şi cinstit şi, în acelaşi timp, maniac, coleric, periculos şi prefăcut. „Ca dr. Jekyll, Teller este pe deplin conştient de partea lui întunecată" scrie fizicianul Alan Lightman, „ceea ce-i conferă o adevărată postură tragică". Se ştie că, pe de o parte, Teller a exercitat o mare influenţă asupra politicii guvernamentale, sfaturile lui găsind porţi deschise la preşedinţii Nixon, Reagan şi Bush, dar şi la Pentagon sau la Rockefeller, guvernatorul New York-ului, devenit apoi vicepreşedinte al SUA sub Gerald Ford. Pe de altă parte, cei care i-au fost studenţi spun despre Teller că era un profesor şi un lector de-a dreptul electrizant. Iubea, de asemenea, copiii şi este citat un alfabet în care el atrăgea atenţia asupra ambivalenţei bombei cu hidrogen, de mii de ori mai nimicitoare decât sora ei atomică *(A stands for atom; it is so small no one has ever seen it at all. B stands for bombs; the bombs are much bigger. So, brother, do not be too fast on the trigger...H has become a most ominous letter; It means something bigger, if not something better* – „A, vine de la atom; e aşa de mic că nimeni nu-l vede. B vine de la bombe; bombele sunt ceva mai mari, aşa că, fraţilor, nu vă grăbiţi să apăsaţi pe trăgaci... H (*de la bomba cu Hidrogen*) a devenit litera atotputernică; înseamnă ceva şi mai mare, dar nu şi mai bună"). Într-adevăr, Teller ştia ce spunea. Dacă bombele atomice, aruncate la Hiroshima şi Nagasaki, au omorât câteva sute de mii de oameni, bomba H, sau „super" bomba, urma să omoare instantaneu câteva milioane de civili. Contrar iluziei lui Edward Teller, deşi cursa înarmărilor a atins cote aberante, bomba cu hidrogen n-a fost folosită niciodată.

Grupaj de **GEORGE CUŞNARENCU**

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

divanul galben

Festivalul Internațional „George Enescu”

UN DEBUT ARISTOCRATIC

Mii de persoane au aplaudat vineri seara, la Sala Mare a Palatului, orchestra simfonică londoneză care a inaugurat, printr-un concert de excepție, cea de a XVI-a ediție a Festivalului Internațional „George Enescu”. „Este un important semnal, mai mult un simbol, faptul că România de azi își regăsește propria conștiință de sine și poate să privească în oglinda propriilor realizări”, a apreciat, în deschidere, președintele de onoare al Festivalului, Ioan Holender, directorul Operei de Stat din Viena. Cu toate aceste cuvinte frumoase, London Symphonic Orchestra (înființată în iunie 1904) nu a vrut să cânte Enescu sub bagheta dirijorului britanic Sir Colin Davis, motiv pentru care a trebuit ca Rapsodia Română în La Major și Simfonia nr. 1 în Mi Bemol Major de George Enescu să fie dirijate în deschidere de Cristian Mandeal, care s-a descurcat până la urmă bine. Totuși orchestra londoneză a sunat cu totul altfel sub mâna lui Sir Colin Davis (prim dirijor la LSO din 1995), care a dirijat o splendidă Simfonie nr.9 în Mi Minor de Dvorak, de o înălțime de-a dreptul aristocrată. Referitor la incidentul din ziua inaugurală, Ioan Holender a declarat sâmbătă, pentru Rompres, că el unul nu ar fi invitat la București London Symphony Orchestra o dată ce Sir Colin Davis a refuzat să cânte Enescu. „E vorba de conștiința de sine. Îi plătim foarte bine și nu trebuie să fim neapărat bucuroși dacă vin să cânte la București. Dacă nu vin, nu vin”, a spus Holender, subliniind că London Symphony Orchestra ar fi trebuit să fie condusă de un singur dirijor. Una peste alta, n-a fost rău nici așa, măcar melomanii au făcut comparații. Tot vineri, dar de data asta la Ateneul Român și la ora 22.00, am ascultat recitalul unui bun violonist rus, Dmitri Sitkovețki, acompaniat la pian de Pavel Gililov, e drept însă că gândul mi-a zburat la marele violonist Maxim Vengherov, așteptat să cânte marți (la ora închiderii ediției recitalul nu avusese loc). Sub bagheta lui Sir Davis Colin, London Symphony Orchestra a interpretat sâmbătă, tot la Sala Mare a Palatului (înzestrată cu un nou sistem de sonorizare), Sibelius (Simfonia nr. 3 în Do Major și „Aallottaret”) și Concertul în Re Major pentru vioară și orchestră de Beethoven, având-o în prim plan pe tânăra violonistă chineză Sarah Chand. Rămân cu gustul amar că în această ediție a Festivalului nu am avut invitat nici un pianist. Duminică am vrut să văd pe ce mâini stă muzica de mâine. La Sala Palatului, Concursul Internațional „George Enescu” și-a decernat laureații la secțiunile pian, vioară, canto și compoziție, valoarea totală a premiilor cifrându-se la 117.000 de dolari. Lăsând la o parte că președinții juriilor s-au cam încurcat în citirea premianților, m-am convins că există tineri talentați care pot deveni viitoarele stele ale muzicii clasice. Concertele laureaților, care au fost acompaniați de Orchestra Națională Radio, condusă de Gheorghe Costin și apoi de Emil Simon, ne-au prezentat o pianistă din Rusia, Ilona Timchenko, care a interpretat corect un concert de Beethoven, o soprană gracilă, românca Teodora Gheorghiu, mai mult de coloratură și un violonist, Eugen Tichindeleanu, care a ținut să demonstreze, interpretând Ceaikovski, faptul că are nerv, nu numai talent. La concert, dacă oamenii de afaceri de tip nou ar fi învățat (dar unde?) că telefoanele mobile se închid în sala de concerte (care nu e totuna cu sala de mese) și că nu se aplaudă între părțile unui concert, totul ar fi fost perfect. Așa, trebuie să mai treacă ceva timp. În fine, sper și eu, ca și compozitorul Ștefan Niculescu, că până la urmă Festivalul Internațional „George Enescu” poate și trebuie, totuși, să se desfășoare anual. Voi reveni cu amănunte despre Vengherov și Oedip, săptămâna viitoare.

GEORGE CUȘNARENCU

Dialog astrologic

GRAȚIELA MANEA, București: *„...Cu puține excepții, mai toate posturile de radio prezintă zilnic câte un horoscop. Am fost curioasă și am urmărit mai multe zile la rând ce se spune despre zodia mea, Racul, și ar fi trebuit să mă consider cea mai fericită femeie din lume (...) La capitolul dragoste eram în al nouălea cer, totul era în roz, legăturile mele sentimentale erau excepționale, aveam iubiți tandri la picioare în mai toate zodiile, ce mai!, devenisem o Claudia Schiffer de pe Dâmbovița. Domnule Ranieri, realitatea este că sunt în al doilea proces de divorț, care merge foarte greu din cauza unor probleme juridice foarte încâlcite (...) Nu credeți că e puțin haos în prezicerile astea din România? Cu altă ocazie, am constatat că la radio ba sunt pe cale de a mă îmbogăți, ba dau ghinioanele peste mine ca mașinile în gropile de pe stradă, atunci când sunt acoperite de apa ploilor. Aș dori să știu numai atât: este asta o bătaie de joc la adresa ascultătorilor? Care sunt compatibilitățile mele reale?”*

Femeile din Rac știu să ascundă gelozia

– Stimată doamnă, fiecare astrolog (profesionist) are metoda sa de alcătuire a horoscopului, de aceea se întâmplă frecvent ca prezicerile să difere ca o picătură de apă de una de benzină. Programele pe calculator nu sunt identice, căci în cazul astrologiei nu există unanimitate. În ceea ce privește compatibilitatea afectivă a femeilor din Rac, vă pot spune că au afinitate față de bărbații din Berbec și Capricorn și nu se împacă deloc cu cei din Gemeni și Vărsător – chiar dacă sunt sau nu dominante în cuplu. Una dintre caracteristicile principale ale vieții sentimentale a femeilor din Rac este gelozia bine ascunsă și suferința din dragoste, fiind de obicei foarte timide și retrase.

Bărbații din Fecioară sunt ghinioniști

– Dragă *Andrei*, meandrele sentimentale sunt deseori încâlcite și de obicei le descâlcim singuri, pe măsură ce trece timpul. Iubirile pasagere se recunosc conform zicalei „ochii care nu se văd, se uită”. Însă, ai dreptate când spui că nimeni nu-și dorește o dragoste imposibilă, pentru că rănile sunt uneori adânci, extrem de dureroase și de durabile. Îți doresc să treci cât mai repede de această stare stresantă. Pe de altă parte, cei din Fecioară fac casă bună cu damele din Gemeni și Pești și ar trebui să se ferească de cele din Berbec, Rac și Vărsător – zice teoria. Nu cred că printre cozile tale nu există vreuna care să nu dorească să te scoată din această criză. Chiar dacă simte pentru tine numai compătimire. Important e să-ți vezi de interesele tale de elev în ultimul an de liceu, una din cele mai importante și mai frumoase perioade din viață. Succes mai departe!

ANDREI din Brăila: *„...Mi se întâmplă un lucru la care nu m-aș fi gândit niciodată. Sunt vecin cu profesoara mea de istorie, o femeie foarte frumoasă și tânără, pe care, inevitabil, o văd aproape în fiecare zi (...) Dacă aș fi văzut-o numai la liceu, nu cred că m-aș fi îndrăgostit de ea, dar așa ea a devenit pentru mine o dragoste imposibilă de care nu aș fi vrut să am parte, pentru că n-am nici o șansă. Așa am aflat că are mari probleme cu fostul său soț, că acum este singură și este mereu abătută. Cum să fac să scap de această povară care nu-mi dă pace de anul trecut? Eu sunt din zodia Fecioarei și am auzit că sunt un ghinionist în dragoste. Cred că se confirmă acest lucru, întrucât cred că mă iubește o colegă de clasă din Berbec, dar eu nu pot să mă apropii de ea pentru că o iubesc ca un «martir» pe profesoara de istorie...”*

MARILENA N., Timișoara: *„...Sunt în conflict deschis cu părinții mei, adică am plecat la bunica mea și nu mai vreau să mă întorc acasă. Vreau să mă căsătoresc cu un bărbat mai în vârstă, care va emigra peste un timp în Germania și aș dori foarte mult să plec cu el (...) Nu am reușit din prima la facultate și nu mă mai interesează acest subiect. M. este foarte poliicios și atent cu mine și sunt convinsă că mă iubește (...) El a fost o dată căsătorit, nu are copii și diferența dintre noi este de 12 ani. Oare este prea mult? Arată mult mai tânăr, aproape de vârsta mea. Aș dori să știu și din punct de vedere astrologic dacă fac o greșală sau nu, pentru că eu sunt Balanță, iar el este Scorpion.”*

Balanțele nu țin seama de vârstă

– Dragă Marilena, punctul până la care contează decisiv părerea părinților diferă de la caz la caz, neexistând rețete universal valabile. Întrucât nu mi-ai oferit unele detalii esențiale, nu pot să mă pronunț. Există însă tot felul de zicale; una dintre acestea spune că într-o dragoste adevărată, vârsta nu contează. Astrologic vorbind, femeile din Balanță sunt perfect compatibile cu cei din Leu, Balanță și Capricorn, având afinitate minimă față de cei din Taur, Fecioară și Pești. Tot teoria spune că bărbații din Scorpion sunt cei mai adaptabili, chiar dacă au firi dificile. Mult noroc și înțelepciune în stabilirea deciziei finale!

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Sunt utile informațiile despre sexualitate?

Pe de-o parte, realitatea demonstrează că există nu numai detalii legate de sexualitate ci și reguli de bază pe care unii le ignoră. Pe de altă parte, modul în care e prezentată problematica sexuală într-un important număr de reviste dar și cotidiene îi aruncă pe adolescenți într-o lume haotică și obscenă. Câtă nevoie de informație (utilă) legată de sexualitate au aceștia, vom vedea urmărindu-le răspunsurile.

◆E ca și cum m-ați întreba: Sunt utili pantofii pentru mers? Bineînțeles că informațiile sunt utile. Sunt atâtea care înainte erau tabu și care acum sunt... ignorate. Lipsa de protecție, bolile cu transmitere sexuală etc. sunt probleme care te pot marca toată viața. *(Melania Popescu, 18 ani)*

◆Nu văd ce mare lucru e să faci dragoste. Te lași dus de instinct și cam asta e tot. Pentru amatorii de stări speciale mai util ar fi un tratat despre romantism. *(Sergiu Popa, 17 ani)*

◆Am înțeles că s-au introdus în școli cursuri despre problemele sexuale. Era și cazul. Pentru că sexualitate înseamnă viață și despre viață și școală nu se vorbește aproape deloc. *(Marius Domșa, 16 ani)*

◆Cine le poate contesta utilitatea? După părerea mea se face însă prea multă zarvă în jurul acestui subiect. Informațiile se pot sintetiza, xeroxa și trimite prin poștă acasă. Cred că e de ajuns. Dacă cineva vrea informații suplimentare, să apeleze la specialiști. Informațiile despre sexualitate sunt foarte utile și pentru cei care le dau pentru că din asta se câștigă bani, nu glumă. Campanii, mese rotunde, colocvii, specializări în străintate subvenționate de nu știu ce organe și organisme particulare sau de stat. Cred însă că efectele sunt mult sub așteptări. *(Anonim, 22 ani)*

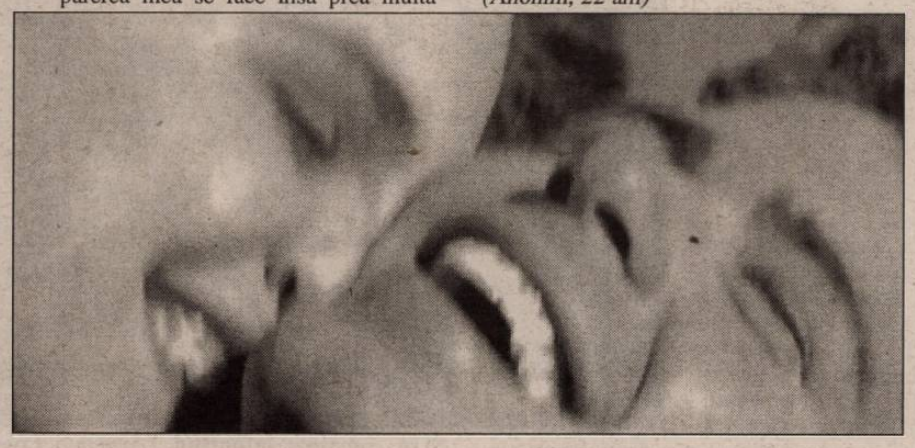

◆Sexualitatea după 89 are implicații mai complexe decât înainte de 89. Acum e mai multă libertate, fetele își încep viața sexuală mai devreme ca înainte, au apărut noi probleme sociale care își pun amprenta asupra psihicului și implicit asupra comportamentului sexual. Așa încât tema asta e mai mult decât binevenită *(Toni Vieru, 20 ani)*

◆Păi, nu mă prea pricep. Dar cred că e bine să se facă educație sexuală pentru că în familie nu se face pentru că știți cum e, jenă, inhibiție etc. *(Tania Crețu, 16 ani)*

◆Cred că e bine de știut ce rol joacă sexualitatea în menținerea unui cuplu conjugal. Am auzit atâtea lucruri care se bat cap în cap încât aș vrea să știu și părerea unor experți. *(Irina Straton, 18 ani)*

◆Fetele așteaptă de la relațiile sexuale mult mai mult decât așteaptă băieții. La ele sexul trece prin inimă. Multe din ele nu prea discută cu partenerii lor lucrurile delicate și relațiile sexuale șchioapătă. Cred că acolo trebuie bătută monedă, pe sensibilitățile fetelor și nu văd care băiat n-ar fi curios să afle ce se ascunde în sufletul lor în contextul relațiilor sexuale. *(Sorin Ardeleanu, 19 ani)*

Probabil că nu toată lumea știe că în cazul contactului sexual într-una din zilele fertile în care partenerii n-au putut să reziste ispitei – se poate folosi pilula de a

Contracepția de urgență

doua zi (morning-after pill). De fapt este vorba de mai multe pilule care se administrează în două doze la interval de 12 ore. Este indicat ca acestea să fie recomandate de medic și să nu fie folosite mai mult de două ori pe an. Utilizarea frecventă a pilulelor contraceptive de a doua zi poate duce la tulburări ale ciclului menstrual.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin” este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natașa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Țiriac” S.M.B.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUȘNARENCU
Redactor șef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România
Fax: 224.39.96

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN”
Gabriela Nițu, Rodica Nițu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

OBSESII puse la congelator

ILUZIA NEMURIRII

O teorie foarte interesantă sugerează că ființa umană ar fi fost creată cu capacitatea de regenerare a celulelor moarte sau afectate, astfel încât organismul – deci corpul fizic – putea trăi efectiv până la o mie de ani și ceva. Din păcate, a intervenit un scurtcircuit, în urma căruia Creatorul a hotărât să cufunde în neagra uitare creierul neascultătorului om, iar trupul său să nu mai găsească algoritmul autorefacerii, dacă a fost agresat de forțe potrivnice, vizibile și invizibile. Se prea poate, dar nu intrăm aici în asemenea subtilități mistico-științifice, ușor de deturnat către sfera speculațiilor. Vom încerca doar să urmărim drumul spre nemurire, așa cum este el pipăit (orbește, am putea spune) de unii concetățeni pentru care moartea, ca aneantizare a personalității lor individuale, reprezintă cea mai mare nenorocire ce li se poate întâmpla.

Un vis pentru mai târziu

Pare o nebunie, dar ideea de a trece în moarte ca într-un somn, urmat de previzibila trezire, i-a sedus pe mulți. Bolnavi sau pur și simplu agățându-se de viața pământească cu disperare, oameni cu destui bani s-au gândit că n-ar strica să părăsească lumea aceasta, pentru câteva zeci sau sute de ani, ca să renască într-un viitor când vor fi fost eradicate toate bolile, când omenirea va călători oriunde, în timp și în spațiu ș.a.m.d. Cum anume? Pentru a găsi răspunsul optim, firește că numai oamenii de știință puteau dobândi credit. Și au căutat soluții cât mai credibile. La urma-urmei, dacă un savant ar descoperi o formulă a nemuririi și nu ar aplica-o pe propria persoană ori pe cei apropiați lui, cine l-ar mai trage la răspundere peste un veac, dacă ipotezele sale s-ar dovedi false?

E nevoie de încă o precizare. Ne referim aici la căutarea individuală a nemuririi trupești și/sau mentale, neluând în discuție aspectul cu totul diferit al mumificării în antichitate (a se vedea faraonii Egiptului și nu numai) ori pe cel al conservării cadavrelor din motive ce țin de idolatrie (de pildă, cazul lui Lenin).

În containerele firmei Alcor, sunt conservate în azot lichid (la -196°C) corpurile sau capetele a 49 de (ne)muritori.

Vânzătorii de eternitate

Când cererea e mare, oferta nu întârzie să apară. Și, cum majoritatea oamenilor se tem cumplit de veșnicia morții, preferând să o țină la distanță, în loc să încerce să o înțeleagă, savanții au trecut la treabă. Unii și-au luat în serios misiunea și au elaborat studii complexe, ce duc la concluzia că metoda optimă de conservare a ființei umane ar fi crionizarea, adică o congelare controlată urmată de păstrarea corpului în azot lichid (-196° C), pentru ca procesul de descompunere să fie stopat. Există mai multe societăți care vând în acest fel eternitatea, una dintre cele mai cunoscute fiind Alcor Cryogenics. Tarifele sunt pe măsura serviciilor: peste 150.000 euro înghețarea și conservarea unui corp sau 50.000 euro pentru opțiunea numită „neuro", adică numai păstrarea capului – sediul personalității și al memoriei. Această bizară formulă propune fie grefarea, cândva, a capului conservat, pe o clonă decapitată a unui corp inspirat de – să zicem – Rambo ori Laetitia Casta, fie atașat unui ordinator conectat la un android. Chiar dacă pare similar cu afacerea vânzării de terenuri pe Lună ori pe Marte, inițiativa are mare succes. În prezent, 70 de trupuri așteaptă învierea plutind confortabil în conteinere pline cu azot lichid și alte câteva sute de candidați încă vii s-au înscris pe liste așteptare...

Antigelul și broscuța

A greși e omenește, desigur, dar această joacă de-a Dumenzeu păcătuiește prin grave omisiuni. Punctul cel mai sensibil al proiectului îl constituie apa pe care corpul omului o conține în proporție de 60-70%. Or, la temperatura de 0º C, aceasta se transformă în gheață, mărindu-și volumul cu 9 % și dând naștere cristalelor, foarte nocive pentru organism. S-a mers pe mai multe căi de rezolvare. Prima a urmărit crionizarea celulelor. Dacă procesul decurge lent, celula pierde apa din compoziție și sfârșește prin a se resorbi în ea însăși. Congelarea rapidă distruge și ea celula, care se fărâmă, tot din cauza apei. La fel, înghețarea unui organ duce la disocierea celulelor și distrugerea acestuia, iar dacă utilizarea unui antigel soluție, cu concentrația de 40%, la viteză de congelare mare ar reprezenta o idee de rezolvare, rămâne o utopie aplicarea metodei la toate celulele unui cadavru de 70 kilograme.

Totuși, există și organisme vii care se acomodează foarte bine cu temperaturile negative. Astfel, broasca de pădure supraviețuiește timp de săptămâni întregi cu 65% din apa corpului transformată în gheață. Mai jos de -8º C, batracianul însă moare. Nu e singurul motiv pentru care el nu poate fi luat drept model. Pur și simplu, fiecare organ e constituit din milioane de celule foarte diferite, fiecare cu exigențele sale particulare, așa că toate încercările de a atinge miracolul nemuririi au eșuat. Specialiștii în domeniu rămân însă optimiști. Înșelați în așteptările lor de criobiologi, ei mizează acum pe nanoroboții capabili să se autoreproducă. Dar până la fabricarea acestor terapeuți nevăzuți va mai trece mult timp. Până atunci, râvnitorii la nemurire au tot timpul să viseze frumos.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

JURASSIC PARK ÎN ROMÂNIA

Nu este o variantă autohtonă a parcurilor de distracție occidentale, ci un veritabil parc geologic, de valoare inestimabilă, situat în Țara Hațegului. Recent, o echipă de

cercetare de la Universitatea București a descoperit în zona Tuștea mai multe cuiburi cu ouă fosilizate, de ornitomimozauri, adică de „dinozauri cu cioc de rață", cum li se mai spune bizarelor creaturi, care au trăit pe aceste teritorii acum 67-68 milioane de ani (deci în Cretacic, și nu în Jurassic). Importanța excepțională a descoperirii celor 8 ouă aflate în 3 cuiburi rezidă în faptul că, alături de ouă s-au fosilizat embrioni, resturi de pui și de mamifere. Unicitatea paleontologică pe plan mondial a acestei zone a determinat proiectarea unui muzeu numit Geoparcul Dinozaurilor din Hațeg, ce ar putea fi deschis peste circa patru ani. De la începutul studierii zonei, în 1977, cel ce conduce taberele studențești de cercetare este reputatul prof. univ. dr. Dan Grigorescu.

ROBOTUL-ȘOBOLAN

O realizare șocantă a fost făcută publică de cercetători americani și australieni, într-un domeniu ce s-ar putea numi *ciberbiologia dinamică*. Mai exact, fabricarea de roboți parțial vii, întrucât au ca părți componente importante celule animale. În cazul de față, bizara creatură este alcătuită dintr-un creier (50.000 de neuroni de șobolan ținuți într-un recipient special) și un braț mecanic dotat cu trei markere, destinat să preia comenzile micro-cerebelului. De remarcat că nu avem de-a face cu o entitate unitară, întrucât cele două părți se află la 19.000 kilometri depărtare unul de celălalt. Creierul, aflat în SUA, îi transmite brațului comenzi via Internet, componenta mecanică reușind să realizeze, până în prezent, desene comparabile cu cele ale unui copil de circa trei ani. Stimularea se face prin intermediul imaginilor video din mediul înconjurător, însă cercetătorii doresc să avanseze rapid în domeniu, făcându-le pe insolitele celule să-și demonstreze inteligența, fără intervenția omului.

CEL MAI MARE BARAJ DIN LUME

În 2009, la 90 de ani după apariția ideii construirii sale, în China va fi dat spre folosire cel mai mare proiect hidrotehnic din istoria umanității: barajul „celor Trei-Chei", de pe fluviul Yangzi, cel mai lung și mai bogat curs de apă din această zonă asiatică. El va produce nu mai puțin de 10% din

necesarul de electricitate al întregii Chine și va controla totodată ieșirile din matcă ale fluviului, devastatoare până în prezent. De construirea ciclopicului obiectiv se leagă scandaluri privind poluarea bazinului, dezastre arheologice, dezechilibrarea mediului, dezrădăcinarea a peste un milion de persoane și chiar corupția. Totuși, ridicarea nivelului apei cu 175 metri va face să apară în câteva săptămâni peste 100 de insulițe, teren ideal pentru viitoare studii în materie de biodiversitate și de protecție a ecosistemelor. *(A.N.P.)*

MĂNUȘA CARE TRADUCE

Un cercetător mexican, José-Luis Hernandez-Rebollar, a realizat o mănușă capabilă să traducă gesturi ale limbajului american al semnelor, ASL, exprimate oral sau în scris. Această mănușă „magică" va înlesni comunicarea între lumea surzilor și a oamenilor normali. Se numește AcceleGlove și poate traduce mișcări rapide ale mâinii executate de surzi pentru a forma alfabetul ASL și unele cuvinte și expresii ale acestui limbaj al semnelor. Un aparat similar se află în studii experimentale în cadrul armatei americane, urmând a fi folosit de soldați în cadrul unor misiuni silențioase. Inventatorul mexican, specialist în inginerie electronică la Universitatea George Washington, a creat însă un prototip mai performant și cu noi perspective utilitare. AcceleGlove e un mic computer portabil echipat cu circuite electronice minuscule și cu captatori care detectează mișcările brațului și ale degetelor, informații care sunt convertite în cuvinte pronunțate de o voce electronică prin intermediul unui difuzor sau într-un text afișat pe ecranul unui calculator. Aparatul va putea în curând să traducă limbajul semnelor americane și în limba spaniolă pentru a veni în ajutorul familiilor imigranților cu probleme auditive. J.L.H. Rebollar a făcut de curând o demonstrație în fața presei pentru a-și promova aparatul, purtând mănușa pe mâna dreaptă și un mic echipament electronic pe brațul stâng. Cu ajutorul unui program special, un computer portabil a transformat mișcările mâinii în sunete și în câteva cuvinte emise printr-un mic difuzor și asta într-o fracțiune de secundă. Deocamdată mănușa produce doar 26 de litere ale alfabetului ASL, 200 de cuvinte și câteva expresii care pot fi formulate cu o singură mână. Cuvintele compuse din alăturarea literelor pot exprima orice cuvânt dar procesul este, deocamdată lent. O altă performanță a aparatului constă în traducerea fidelă a mișcărilor chiar dacă precizia execuției este deficitară. Mănușa poate fi inclusă și în operațiuni militare putând fi cuplată la echipamentele fără fir ale unui comando care e nevoit, de pildă, să transmită semnalele mâinii din exteriorul unei clădiri către soldații aflați în interiorul acesteia. O recepție discretă a semnalelor, sub formă de vibrații codate sau mesaje scrise pe un mic ecran. Inventatorul mexican va proceda la teste suplimentare pentru îmbunătățirea performanțelor acestui aparat și pentru realizarea unei versiuni pentru două mâini care ar putea fi finalizată în 2005.

DORIN MĂRAN

EUROPA vrea să cucerească Luna

Se pare că da: Luna a fost la un moment dat o parte din Terra. Ceea ce face încă și mai interesant proiectul de a instala, pentru prima dată în istorie, o bază permanentă în afara Terrei. „Preludiul"? Lansarea primei misiuni integral europene, denumită SMART 1. Dacă și politicienii se vor arăta interesați de idee, s-ar putea ca în mai puțin de două decenii pe Lună să existe o bază pregătită să găzduiască primii pași ai colonizării sale sau, în cazul că va fi nevoie, să devină un prim refugiu pentru specia umană dacă vreun pericol o va cere.

SMART-1 este o navă fără echipaj uman și scopul principal al zborului său este să demonstreze că din punct de vedere tehnologic Europa este gata pentru marea aventură.

Ioni și Soare

Forma de propulsie aleasă nu se mai bazează de data aceasta pe combustibilii chimici, ci se asigură cu un motor ionic alimentat cu energie solară. SMART 1 ajunge pe Lună după o călătorie de 15 luni. Ea are drept obiectiv executarea unei hărți în raze X a Lunii dar și căutarea apei sub formă de gheață în craterele lunare și evaluarea abundenței de minereuri la suprafața Lunii. Un scop important urmărit constă în identificarea celor mai bune locuri de aselenizare, utile inclusiv proiectatului zbor al NASA din 2009. Aceste două zboruri vor deschide astfel epoca unor „curse" lunare permanente. După cum adaugă Sarah Dunkin, unul din membrii cei mai importanți ai echipei care lucrează la proiectul SMART 1, „Luna va putea fi utilizată drept teren de testare pentru viitoarele misiuni umane".

Marea încercare

Toți cei implicați în proiectele spațiale în curs de desfășurare sau care își așteaptă data lansării sunt conștienți că a trăi într-o altă lume reprezintă un test dificil atât pentru tehnologia folosită cât și pentru fiziologia participanților. În primul rând pentru că nu știm încă efectele pe termen lung pe care le va putea avea prezența îndelungată într-un mediu cu gravitație scăzută. În plus, un proiect atât de amplu și de ambițios presupune în mod esențial o largă cooperare internațională. Printre țările tradițional implicate în aceste activități, următorii incluși s-ar putea să fie India și China, cele două națiuni care și-au declarat în mod constant hotărârea de a trimite astronauți pe Lună. Interesant, cei care ar putea rămâne „pe din afară" sunt englezii, care s-au declarat oficial împotriva explorărilor spațiale cu personal uman...

MIHAELA DOROBANȚU

Răpiți de OZN-uri

Oamenii de știință sunt iritați

Ideea că fenomenul OZN ar putea fi manifestarea unei inteligențe superioare, nepământene, irită într-un mod aparte învățații și, în general, oamenii școliți. Este oare acest fapt un argument solid împotriva existenței fenomenului?

Savanții serioși „nu se lasă îmbrobodiți"

Surprinzător de multe persoane instruite resping dintru început examinarea cazurilor OZN cu argumente de tipul: „o să cred când o să văd cu ochii mei un omuleț verde" ori „oamenii de știință au spus clar că așa ceva nu poate exista".

Situația seamănă izbitor cu cea în care Galileo Galilei invita zadarnic cardinalii, care se pregăteau să-l condamne, să privească prin lunetă, să se convingă, de pildă, că Jupiter are sateliți. Cardinalii „știau ei foarte bine care este realitatea" și nu erau dispuși să se lase îmbrobodiți de un șarlatan. La ora actuală s-a schimbat din păcate doar lista metodelor și convingerilor noastre dragi, la care ținem însă într-un mod tot atât de irațional ca și cardinalii de odinioară.

Primează integritatea sistemului științific actual

În cazul unor observații OZN savanții se apără, aproape instinctiv, mergând până la deformarea ori suprimarea evidenței. Ei consideră că și cele mai absurde explicații raționale – planeta Venus, fulgere globulare, vârtejuri de praf, stoluri de păsări, fenomene naturale necunoscute, avioane secrete, baloane, farse etc. – sunt de preferat recunoașterii existenței fenomenului...

Învățații nu agreează subiectul, deoarece, admițând că OZN-urile reprezintă o inteligență superioară, s-ar distruge o bună parte din sistemul nostru de credințe asupra realității. Ar trebui, de pildă, să recunoaștem că multe afirmații de tipul „nu poate exista o viteză mai mare ca cea a luminii" nu vor mai putea fi susținute, de unde pierderea încrederii în toată știința care se predă la școală. În cel mai bun caz, savanții declară că știința nu este încă pregătită să se confrunte cu această provocare, drept pentru care e o pierdere de timp să ne ocupăm de ea.

Acest animal nu există

Dacă un fenomen nu se desfășoară în conformitate cu legile pe care oamenii de știință tradiționali le cunosc și cu care lucrează, aceștia vor spune pur și simplu că fenomenul nu există. Iar dacă cineva ar aduce o dovadă, ea ar trebui ascunsă, în interesul liniștii noastre. Această atitudine, aplicată fenomenului OZN, a fost numită de Edward Ruppelt *Teorema Air Force: „Asta nu poate exista deci asta nu există"*. Situația seamănă cu o veche și celebră anecdotă, cea cu țăranul care, convins că știe totul despre zootehnie, vizitează, pentru prima dată în viața lui o grădină zoologică. Dând cu ochii de girafă, o privește din ce în ce mai uluit, după care se întoarce cu spatele spunând „nu, animalul acesta nu există"...

Astrofizicianul Jacques Vallée scria în cartea sa *Dimensions*: „În două rânduri am urmărit niște obiecte neidentificate,

utilizând telescoape de mici dimensiuni. Câțiva colegi ai mei, astronomi, au făcut observații similare și, după ce ne-am interesat, am constatat că pretutindeni în lume există astfel de observații, făcute de astronomi profesioniști și ținute secret. [...] Atunci când documentarea era inatacabilă, o puneau pe seama avioanelor sau planetelor; iar atunci când se demonstra că nici un avion nu se putea comporta astfel, distrugeau datele". În 1961, într-o noapte, Vallée și colegii săi au observat, în cadrul programului de urmărire a sateliților, un obiect care făcea mișcări prea ciudate pentru a fi satelit, nefiind nici avion nici balon. Înainte ca înregistrarea magnetică a observației să poată fi introdusă pe calculator, șeful lor, care văzuse și el fenomenul, a confiscat banda și a șters conținutul ei. Acesta a fost momentul în care pe Jacques Vallée a început să-l preocupe problema OZN-urilor.

DAN D. FARCAȘ

POVEȘTI CU REÎNCARNĂRI

Copacul celor 10.000 de imagini

Una dintre cele mai senzaționale pagini pe care ni le-a lăsat abatele Huc este cea care descrie una din minunile absolute ale locurilor prin care a trecut: *Kounboum*, sau copacul celor 10.000 de imagini. Este un arbore despre care se spune că nu crește la nici o altă latitudine, deși au existat încercări să fie cultivat și în alte locuri. Dar chiar și aproape de el, nici o altoire, nici o tăiere și replantare nu a reușit vreodată să-l facă să crească altundeva decât acolo unde se află. Tradiția spune că a crescut dintr-un fir de păr al lui Lama Son-Ka-pa, unul din Avatarurile, din reîncarnările lui Buddha. Iată cum povestește Părintele Huc: *„Când se deschide, fiecare din frunzele sale poartă scris pe ea o literă sau un vers dintr-o scriere religioasă. Literele sunt atât de minunate încât nici cea mai desăvârșită dintre tipografiile moderne nu reușește să le imite. Vegetația bogată din jur se încolăcește în jurul frunzelor, dar când o dai la o parte descoperi literele sau cuvintele care formează minunea acestui copac unic."* Și acesta nu este singurul lucru. Este suficient să cauți de-a lungul ramurilor și spre locurile unde din acestea se desprind alte ramuri, descoperi alte litere, alte imagini. Cu totul surprinzătoare. Strat peste strat de scris, niciodată repetând aceleași idei, aceleași cuvinte. Abatele Huc, pregătindu-se să răspundă celor care era de presupus că aveau să pretindă că totul era o „făcătură" de om, nu reușește, oricât a studiat și verificat, să identifice chiar și cea mai mică urmă de intervenție umană.

Un alt lucru remarcabil este că tot ce apare în diferitele porțiuni este scris în Sansar, sau limbajul Soarelui, caracterele care aparțin limbii sanscrite antice. Copacul sacru conține întreaga istorie a creației și, în substanța lor, cărțile sfinte ale budhismului. Relația între ceea ce apare în imaginile de pe Kounboum și religia budistă este de aceeași natură cu cea care se stabilește, de exemplu, între imaginile Templului Dendera din Egipt și credința vechilor faraoni, așa cum au fost ele descrise de prof. W. B. Carpenter. Imagini care stau la baza primelor texte ale Genezei și ale ideilor iudaice primordiale care au dus la scrierea Vechiului Testament.

Dar: sunt toate acestea doar niște alegorii, sau este vorba chiar de o narațiune istorică efectivă? Apar mai peste tot „etapizări" ale creației pe parcursul a șase unități. Cele șase zile ale Bibliei, cele șase etape, fiecare cuprinzând mii și mii de ani din Avesta. Omul este uneori privit ca rezultatul unei evoluții. Și iată că, vorbind despre Egipt, reapare aici Cartea lui Hermes – una din figurile emblematice ale reîncarnărilor, căci el trece peste timpuri încă de pe vremea de aur a Atlantidei! Și tot despre reîncarnări avem de vorbit și de înțeles în fața copacului celor 10.000 de imagini. O simplă amăgire, acceptată tacit de omul zilelor noastre, că viața sa nu se termină cu scurta vizită terestră care îi este oferită? Sau este vorba de ceva adânc, „semnalat" prin diferite obiecte sau cărți sau cuvinte rătăcite, al căror înțeles ne scapă? Ceva atât de adânc încât mai trebuie să așteptăm ca generațiile viitoare să fie pregătite pentru a se apropia de înțelesuri care, în momentul în care le vom descifra, ne vor schimba în întregime viețile?

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și cu arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 225.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 013701. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, județul _____.
M/3B

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

Halucinații sau legende?

Fulgerul interior

Atunci când este prezentă în literatură, combustia spontană pare credibilă. Autori precum Herman Melville, Mark Twain sau Charles Dickens au pomenit despre acest fenomen parapsihologic greu de acceptat de către oamenii de știință, care-i neagă veridicitatea. Practic, se spune că persoana care suferă combustia spontană ard aproape în totalitate, fără ca focul să se extindă nici măcar asupra veșmintelor lor sau asupra obiectelor din locuință! Cei mai mulți parapsihologi serioși vorbesc despre „combustia literară".

Cu toate acestea, există cazuri de astfel de terifiante decese nerezolvate de medicina legală. Cel mai recent caz analizat de poliție și oamenii de știință este cel al lui Martin G. din Saint-Fox, Alabama (SUA). Într-o seară senină, acesta privea la televizor un meci de baschet. Nu era fumător, însă soția sa, într-o cameră alăturată, fuma împreună cu un grup de prietene. La un moment dat, ea a simțit un miros puternic de arsură și s-a dus să vadă ce se întâmplă. Nu auzise nici un strigăt și a leșinat când a văzut o scenă de coșmar: soțul său era complet carbonizat, dar rămăseseră intacți pantofii și pantalonii. Fotoliul avea urme foarte slabe de foc, iar noptiera și cărțile de pe ea nu suferiseră deloc... Ce s-ar putea spune despre un astfel de fenomen? Există în realitate sau este vorba de un umor negru care maschează adevăruri mult mai simple?

PAUL IOAN

Invazia lumilor paralele

ZOMBI - teroare garantată

Popularizat în modul cel mai spectaculos (și înspăimântător!) imaginabil mai ales de romanele și filmele de groază, cultul voodoo a adus în vocabularul planetar termenul „zombi". Conform credințelor din Insula Haiti, este vorba de persoane care au fost aduse de către un supervrăjitor (bokor) într-o stare de moarte aparentă. Înmormântate de familia și prietenii înșelați de aparențe, aceștia „își recuperează corpul" și își reiau o anumită formă de viață. Se mișcă, vorbesc și gândesc cu dificultate și tot ce fac este doar pentru a deveni sclavii vrăjitorului.

Intrigat, antropologul american Wade Davis reușește în anul 1982 să-și procure o mostră dintr-un praf utilizat de unul din vrăjitori în timpul ritualului de zombificare. Face analiza chimică și descoperă că în praf fuseseră amestecate bucăți dintr-un pește-sferă care conțin tetrodotosină, o otravă extrem de puternică. Aceasta induce paralizia și apoi moartea. Dar – surpriza cea mare avea să vină imediat: otrava exista, într-adevăr, dar lăsa numai urme nesemnificative și, ceea ce era și mai important, total inactive chimic! Explicația zombificărilor nu era una de natură „farmacologică"!

Rămânea alternativa... „socială". Aceasta cu mult mai multe șanse de a se apropia de adevăr. Pentru că, pe de o parte, într-o țară cu o climă atât de fierbinte cum este Haiti, certificatele de deces ca și înmormântările se fac în mare grabă și... destul de superficial. Așa că nu este neobișnuit să existe cazuri de morți aparente luate din greșeală drept morți reale.

Apoi, profanările de morminte nu reprezintă o problemă nici prin țări cu mult mai mari pretenții, așa că supervrăjitorii nu întâmpinau probabil probleme prea mari în a obține fragmente de cadavru cu care să întregească decorul macabru al ceremoniilor și așa suficient de impresionante.

Dar... cui i-ar folosi acceptarea și încurajarea unor asemenea ritualuri cu aspect religios? Afară de interese individuale și de situații la limita sănătății mentale, principalul „beneficiar" îl reprezintă desigur politica.

Să nu uităm de regimul dictatorului Duvalier („celebrul" Papa Doc) și de poliția sa, în mod cert interesați de orice metodă care le-ar fi permis controlul prin menținerea sub o permanentă stare de teroare a unei populații și așa extrem de agitate. Și cum ocaziile nu lipsesc niciodată, să ne gândim cât era de simplu să transformi într-un zombi măcar câțiva dintre spectaculoșii vagabonzi, cu grave probleme mentale și abrutizați de foame, de bătură și de căldură! Orice mijloc e bun, nu, ca să stăpânești și să câștigi...

MIHAELA DOROBANȚU

PĂTRATUL BERMUDELOR

cele patru perioade critice ale destinului

Omul? O jucărie întoarsă cu cheia

În sprijinul ideii că suntem toţi programaţi genetic (aproape) în acelaşi mod vin statisticile privind evoluţia vieţii omului; specialiştii ne împart existenţa în decade cu graniţe „fixe", de parcă am fi nişte jucării întoarse cu cheia sau funcţionând cu baterii de aceeaşi putere. Astfel, până să intrăm în „pătratul Bermudelor", adică atingerea vârstei de 30 de ani, suntem în vârf de formă; între 20 şi 30 de ani, bărbaţii produc maximum de testosteron; dar începutul „decăderii" se manifestă (la peste 30 la sută) la 26-27 de ani, în timp ce la femei debutul declinului întârzie până spre 28-30 de ani.

Prima perioadă cu adevărat critică pentru majoritatea covârşitoare dintre noi este decada 30-40 de ani. Bărbaţii îşi pierd puterea muşchilor şi, vai!, decăderea lentă a creierului se manifestă (aproape imperceptibil) prin scăderea cu 2 la sută la fiecare 10 ani a masei şi volumului acestuia. Lentoarea sexuală la femei se declanşează la aproximativ 37 de ani, când fertilitatea începe să scadă brusc. Tot în acest prim colţ al Bermudelor, bărbaţii predispuşi la chelie pierd treptat părul – fapt care se poate datora şi poate fi accelerat de stres.

Între 40 şi 50 de ani, metabolismul ambelor sexe se leneveşte mai accentuat şi debutează – mai ales la femei – lupta contra îngrăşatului. Sedentarismul accelerează declinul activităţii inimii şi a plămânilor, bolile acestor organe devenind foarte probabile. Acelaşi stres criminal, dar şi alimentaţia fără restricţii, atentează la dinamica sexuală a peste 60 la sută dintre bărbaţi şi 65 la sută dintre femei. Specialistul francez Raoul Fiderrez susţine că există şi excepţii (maximum 10 la sută pentru ambele sexe) când

De când începe decăderea metabolismului? Dar a intelectului? Cât durează tinereţea? Cine îmbătrâneşte mai repede: sufletul sau trupul? Bărbatul sau femeia? Suntem bombardaţi cu sfaturi, cu informaţii alarmante; acesta să fie motivul pentru care nu le respectăm? Două treimi dintre alcoolici şi dintre fumători ştiu că se otrăvesc, dar ignoră cu seninătate pericolele. De ce?

De-a lungul vieţii, masa scheletică a bărbaţilor scade cu 15%, iar cea a femeilor cu 30%

în acest colţ al Bermudelor se produce o revigorare metabolică (inclusiv hormonală) datorată unei vieţi sentimentale intense şi a unui optimism cât se poate de robust. Cu alte cuvinte, o „iubire tomnatică împărtăşită" (expresie lansată de prof. Michel Farragotard în sec. XIX) ne poate sustrage capcanelor din pătratul Bermudelor. Aşa o fi?

Decada a treia a terenului minat al vieţii se desfăşoară între 50 şi 60 de ani. Estrogenul devine foarte capricios iar la femei se instalează menopauza. Statisticile arată că o cincime dintre acestea dezvoltă osteoporoza; la bărbaţi, prostata începe să facă figuri. Din punct de vedere al înfăţişării, se instalează treptat ceea ce popular se numesc „laba gâştii" (la colţurile ochilor) şi „gâtul de curcan". Cu alte cuvinte, activitatea de menţinere a pielii într-o stare cât mai tinerească devine obsesivă. Cearcănele dimineţii devin un adevărat coşmar, ca şi pungile de sub ochi, tot mai supărătoare.

Ultimul orizont

Al patrulea colţ al pătratului Bermudelor vieţii este perioada pe care experţii o fixează între 60 şi 100 de ani. Principala caracteristică este declinul abilităţilor cognitive, pierderea coordonării şi dexterităţii, creşterea treptată a unei confuzii mentale. Pericolul instalării maladiei Alzheimer se dublează de la an la an, după 65 de ani. S-a constatat că peste 40 la sută dintre cei (cele) care depăşesc pragul de 60 de ani devin depresivi, iar jumătate dintre cei care trec de 90 de ani suferă de demenţă senilă... Oare vieţile noastre se supun aceloraşi „reguli", aceloraşi capcane impuse de codul genetic? Acesta este normalitatea desfăşurării vieţii? Experţii spun un categoric da. Intrarea în suprafaţa nisipurilor mişcătoare ale pătratului Bermudelor este inevitabilă; bărbaţii păşesc mai repede, de aceea, conform statisticilor, Soarele le apune mai iute. Sunt oamenii de ştiinţă nişte fatalişti?

PAUL IOAN

Anatomia secundei

Şi totuşi, acumulatoarele

Reiau tema energiei, obsedat fiind de ideea că, de fapt, în spatele întâmplărilor aiurite ale politicii planetare de astăzi stă această nemărturisită teamă, a unui grup de oameni, a unei clase, a unei naţiuni, că energia pe care o avem la dispoziţie nu ne mai ajunge. Că pentru ceea ce şi-ar dori să facă acea mulţime de oameni, în drumul ei către podiumul competiţiei dezvoltării, nu există, pentru moment, suficient de mulţi kilowaţi, suficient de mulţi Cai Putere. De aici încrâncenarea de a reglementa, cu orice preţ, producţia de petrol irakiană, de aici, gigantismul, cu ale sale pericole – uriaşa pană de curent din Estul Americii de Nord - de aici încăpăţânarea cu care ni se vâră pe gât produsul numit autovehicul, „hrănit" cu petrol, deşi este evident pentru orice om cu scaun la cap că vehiculele de transport în comun, echipate cu motoare electrice înseamnă soluţia pe care Homo sapiens o are la îndemână şi de care – atenţie! – nu se poate lipsi în acest al XXI-lea secol.

De altfel, experimentul pe care îl fac în Islanda atât Uniunea Europeană cât şi marea transnaţională General Motors spune multe despre inevitabila declasare a petrolului din rolul său de „monarh" al combustibililor: între 2003 şi 2007 toate autovehiculele de pe şoselele islandeze vor trece de pe benzină şi motorină pe hidrogen, celula de combustie fiind cea care va naşte curent electric, pentru electromotorul care va face lucrul mecanic util, cu randament bun şi... fără fum!

Dar nici electro-automobilul nu s-a demonetizat cu totul, ca idee, în ciuda faptului că cercetarea în domeniul bateriilor de curent nu a făcut prea mari paşi în ultima sută de ani (deşi, mărturisesc, am văzut cu ochii mei, într-un muzeu francez, un electromobil străbunic care, în anul 1900, străbătea 130 de kilometri, cu viteza de 60 km/h cu bateria de acumulatori pe care o avea la bord!). Japonezii de la Universitatea Keyio vin cu un asemenea electrovehicul; l-au botezat KAZ (Keyio Advanced Zero-emission vehicle, adică autovehiculul experimental cu zero emisie de gaze) şi are următoarele performanţe: autonomie 320 km (după care trebuie reîncărcat, la o priză obişnuită, timp de o oră), viteză medie 90 km/h (la care poate ajunge în doar 7 secunde de la pornire), viteză maximă 309 km/h (!); 8 locuri la bord, motoare pe fiecare roată (prin care acumulatoarele de la bord se încarcă, când autoturismul merge la vale), putere totală: 590 hp, provenind de la 184 baterii de lithiu; transmisia şi bordul electronice, pneumatice şi informatizate; preţul 400.000 de dolari – din păcate, foarte piperat...

Dar energia la purtător, la „conservă" nu se înfige doar pe şosele ci, insidioasă, caută nivelele micro. Adică acolo unde, vrem-nu vrem, trebuie să punem petrolul de-o parte: în telefoane celulare, lanterne, aparate audio-video şi computere portabile, în toate uneltele electrice cu care ne-am înconjurat şi care ne fac viaţa mai uşoară. Or, bateriile clasice (vechile El-ba, timişorene, vă amintiţi?) devin, după utilizare, gunoaie foarte periculoase ecologic. Inginerul Shelley Miller, de la Universitatea americană din Saint Louis le-a găsit un înlocuitor: microacumulatorul cu alcool. Tehnologia pare uluitor de simplă: într-un vas de mărimea unui timbru poştal se toarnă un strop de metanol sau etanol şi câteva miligrame dintr-o enzimă care, la anodul instalaţiei dezbracă moleculele respective de atomii de hidrogen, creând astfel curent electric, protoni şi... oţet, ca produs auxiliar. Enzima este protejată de aciditate şi fluctuaţiile de temperatură de un strat de teflon poros, care lasă protonii să treacă spre catod, unde reacţionează cu oxigenul, formând al doilea reziduu, apă (se colectează, împreună cu oţetul, într-un mic cartuş, şi se elimină). Timpul de funcţionare al minimicrobateriei? Trei luni, spune inventatorul, şi asta indiferent de calitatea picăturii de alcool pe care o turnaţi în mica celulă de combustie...

ALEXANDRU MIRONOV

Întrebări pline de candoare

AR PUTEA SURZII SĂ AUDĂ?

E o problemă cunoscută mai degrabă ca subiect de zicală, unde ideea metaforică se referă la ceva ce nu se poate întâmpla, niciodată. Şi totuşi, a face să se dezvolte celulele care să-i ajute pe surzi să dobândească simţul auzului nu mai e o utopie, astăzi.

O şoaptă sau strigătul coleric al unui raper înfierbântat se propagă, în principiu, în mod similar, pentru a fi auzite: anumite unde vin să mişte uşor minusculele firişoare ce compun urechea internă. Aceste celule senzoriale numite şi *ciliate* („cil" înseamnă „fir") transformă sunetul în semnal electric, trimiţându-l spre creier. Un sunet prea puternic, o infecţie sau pur şi simplu bătrâneţea deteriorează celulele ciliate, până ce mor. Ele nu se regenerează şi de aici apare surditatea.

Câţiva cercetători de la Universitatea Michigan au făcut totuşi primii paşi către fabricarea celulelor ciliate la mamifere. Experimentele pe cobai au dat rezultatele dorite, după numai câteva zile, în sensul regenerării celulelor afectate. Singura problemă este că nu se poate şti şi dacă celulele respective au capacitatea de a detecta corect sunetele şi de a le transmite la creier. Există însă serioase motive de optimism, în ce priveşte tratarea unor forme de surditate, în special la persoane vârstnice.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Himerele mileniului

OMUL-IEPURE

După încercarea ratată a cercetătorilor de la Massachusetts de a mixa celule umane cu ovule de vacă, în China s-au obţinut peste 100 de hibrizi din fuzionarea celulelor de piele umană cu ovule de iepure. După câteva zile, ei au fost distruşi pentru a recolta celule stem embrionare. Convingerea lor este că noua realizare va fi o sursă majoră de celule stem pentru cercetare şi, în final, pentru uz medical. Alţii însă, inclusiv teologii, consideră acest lucru ne-etic... Ce fel de creatură va fi aceasta? Va fi un foetus viabil?

Experiementele echipei conduse de Hui Zhen Sheng, Universitatea Medicală din Shanghai, sunt prezentate într-o revistă locală, un rezumat apărând şi în ***Nature***. Nu puţini sunt însă cei care deplâng lipsa detaliilor! Este vorba însă de recoltarea de celule de piele de la doi băieţi de 5 ani şi din ţesutul facial al unei femei de 60 de ani, care au fuzionat cu ovule de iepure de Noua Zeelandă din care majoritatea ADN-ului de iepure fusese îndepărtată. Din 400 de asemenea fuzionări, 100 au rezistat şi au depăşit stadiul de blastocit, adică punctul în care încep să se formeze celulele stem. Cercetătorii se află astfel efectiv în faţa posibilităţii de a trece la producţia de masă de celule stem embrionare. Marea speranţă pentru vindecarea tuturor bolilor într-un viitor apropiat!

R. Alta Charo, decan al Facultăţii de drept şi profesor de bioetică, Universitatea din Wisconsin, referindu-se la faptul că autorităţile etice ale Chinei au cerut ca embrionii să nu fie lăsaţi să se dezvolte mai mult de 14 zile a spus: „Dacă embrionii nu sunt implantaţi în uterul unei femei şi lăsaţi să se dezvolte până la capăt, nu cred că studiile vor face cuiva vreun rău". Ea este de părere că situaţia actuală îi va obliga pe actualii adversari ai clonării umane să identifice mai clar obiecţiile lor: cât trebuie să fie de „uman" un embrion pentru a avea drepturile morale care i se atribuie în prezent?

Aceasta în timp ce Richard Doerflinger, membru al Conferinţei Americane a Episcopilor Catolici, este convins că embrionii iepure-om erau suficient de umani pentru a li se acorda protecţie...

Etica vieţii şi demnitatea umană

Iată patru opinii ale specialiştilor chinezi alături de comentariile acestora:

Studiile asupra vieţii care violează principiile eticii ar trebui interzise – Shen Mingxian, profesor de etică şi legislaţie, Centrul Naţional al Genomului: „Există patru principii fundamentale ale eticii vieţii: 1. Să faci bine; 2. Să respecţi demnitatea umană şi pe cea a subiecţilor experimentului; 3. Să nu faci rău; 4. Principiul justiţiei – o repartiţie justă a resurselor, beneficiilor şi riscurilor. În acord cu acestea, ne exprimăm dubii în legătură cu experimentele prof. Chen. (...) Nu suntem contra clonării curative. În lumina standardelor ştiinţei moderne nu o putem face, deoarece în primele 14 zile de multiplicare şi evoluţie, blastosfera nu are sistem nervos şi ca atare nu este un om..."

Specialiştii chinezi au realizat, folosind tehnicile clonării, un embrion mixt, om şi iepure. Au anunţat că l-au distrus. Umbra himerei, însă, rămâne...

Marile provocări la adresa eticii sunt de asemenea pericloase pentru ştiinţă – Ba Denian, preşedinte al Academiei Chineze de ştiinţe Medicale, membru al Academiei Chineze de Ştiinţe: „Am fost şocat. Ce clonează ei? Celule umane sau celule animale? Mai înainte au anunţat mixarea celulelor de panda cu celule de iepure, ceea ce este acceptabil. Dar noul studiu poate sfărâma bariera dintre oameni şi animale (...) şi poate face ca informaţia genetică a animalului să intre în nucleul uman. (...) Un nou medicament trebuie supus unor teste clinice înainte de a fi lansat pe piaţă; studiile biomedicale şi biologice trebuie supuse discuţiilor etice pentru a nu tulbura liniştea societăţii umane".

Etica şi legea nu ar trebui să împiedice dezvoltarea ştiinţifică şi tehnologică – Chen Xigu, Universitatea Medicală Zhongshan: „Unii privesc mixarea de celule umane şi animale ca un *„atac neaşteptat şi violent"* asupra eticii vieţii. De zeci de ani se fac însă mixări de celule umane cu celule de şoarece sau iepure – tumorile hibride din imunologie – şi nimeni nu le-a acuzat vreodată că ar fi un atac asupra eticii vieţii... Progresul rapid al ştiinţei ne-a schimbat stilul de viaţă (...) şi conceptele etice. Eu personal nu aş clona un om, dar nu sunt sigur că peste 50-100 de ani clonarea oamenilor va mai fi tot atât de inacceptabilă (...) Eu nu clonez oameni, eu doar realizez inimi, plămâni, ficaţi – organe umane pentru transplanturi chirurgicale (...) Dar niciodată nu voi aduce pe lume un monstru cu cap de iepure şi corp de om (...) şi nici nu se va putea întâmpla vreodată, pentru că 99% din materialul genetic al embrionilor provine de la om..."

Ştiinţa nu este ceva care se poate vota prin ridicare de mână – Zhao Nanyuan, Universitatea Tsinghua: – „ea trebuie să se sprijine pe fapte şi pe rezultate ale cercetării. Acest experiment marchează un progres major. Prudenţa este necesară, dar este ridicol să faci reguli de circulaţie înainte de a fi inventat maşina".

MIHAELA DOROBANŢU

E bine de ştiut

Una din suferinţele organismului uman, parcă mai frecventă în ultimele decenii, este osteoporoza.

Suferinţă a ţesutului osos, maladia ce se traduce prin scăderea masei osoase în general este o decalcifiere.

Cazurile de osteoporoză sunt legate, ca frecvenţă, în general, de vârstă. Femeile suferă de această boală după instalarea menopauzei iar bărbaţii către anii bătrâneţii (osteoporoza senilă).

OSTEOPOROZA

Se ştie că scheletul se reface permanent, suferind procese alternative de formare şi de pierdere a substanţei osoase.

O sumedenie de celule specifice (osteoblaste şi osteolaste), sub influenţa sistemului endocrin, au nevoie, pentru activitatea lor, de calciu, fosfor, vitamina D, vitamina C etc.

În organismul adult există 1-2 kg de calciu din care un procent, trecând de 90%, intră în structura scheletului. Este de altfel demonstrat faptul că în schelet intră şi ies zilnic 400-500 mg de calciu. În caz de osteoporoză, când structura osoasă se rarefiază, scheletul nu mai este tot atât de rezistent la forţele ce se exercită asupra sa. În consecinţă, apar deformări ale oaselor sau fracturi la eforturi şi traumatisme chiar dintre cele mai minore.

Specialiştii au stabilit de altfel faptul că pierderea de substanţă osoasă este mai evidentă la braţe, la capul de femur şi la coloana vertebrală. Dar, între cauzele osteoporozei, un rol aparte îl au şi factorii hormonali. Astfel, între glandele constelaţiei endocrine, suferinţe ale glandei tiroide, ale suprarenalelor, ca şi cele ale organelor genitale se răsfrâng negativ şi asupra sănătăţii întregului schelet.

La persoanele hipertiroidiene pierderea de substanţă osoasă este foarte mare, aceştia eliminând zilnic cantităţi însemnate de calciu şi de fosfor. Este de demonstrat şi faptul că hormonii estrogeni (la femeie) şi androgeni (la bărbat) pot să blocheze resorbţia osoasă excesivă dar să deregleze absorbţia calciului.

Iată de ce, la vârste înaintate, osteoporoza reprezintă tocmai această acumulare dificilă de calciu. Osteoporoza poate fi prezentă şi la alte vârste. S-a constatat că femeile suportă rarefieri osoase în timpul graviditătii şi al alăptării.

În terapia osteoporozei, pe lângă tratamentele cu calciu asociat cu vitamina D, se urmăreşte reducerea pierderilor minerale şi de substanţă osoasă.

Se recomandă bolnavilor de osteoporoză să facă multă mişcare în aer liber, să elimine sedentarismul.

Dr. VALERIU MANTA

Lecţii de eleganţă

Toamna aceasta, din punct de vedere al modei, este anotimpul ţinutelor ultrafeminine, ce au la bază materiale frumoase, senzuale, din fibre naturale. Iată acest pulover din lână, cu guler rulat, căzut, ultrafluid, purtat peste un pantalon din lână, în amestec. Ţinuta este completată cu un şal lat, tricotat, înnodat sub sâni şi o poşetă din piele. În privinţa accesoriilor, observaţi că se poartă în continuare brăţări, atâtea câte suportaţi pe mână... Dacă v-aţi obişnuit deja cu pantofii cu vârful ascuţit, va trebui să îi acceptaţi şi pe cei cu vârful rotunjit, care le vor lua locul. Bluzele, cu sau fără guler, cu buzunare în relief sau şireturi amplasate unde te aştepţi mai puţin, dau nota de senzualitate atât de apreciată.

Pentru dumneavoastră, doamnă

„Capitalul" vacanţei nu trebuie risipit

Vacanţa, adevărată minune, echivalează cu momentul miraculos al eliberării de toate tensiunile, al reîncărcării bateriilor şi mai ales al regăsirii ritmului propriu fiecăruia. Şi dacă aceste câteva săptămâni petrecute alături de cei dragi sunt suficiente pentru refacerea stării psihice şi fizice, de ce se pierde acest preţios capital după primele zile de la reînceperea activităţii cotidiene? Înainte de a invoca 1001 de motive, încercaţi pur şi simplu să transpuneţi în viaţa zilnică bunele obişnuinţe estivale. Psihologul american Enda Jemkins a demonstrat că cei care ştiu să lucreze şi să trăiască mai relaxat, menţinând spiritul de vacanţă, au randamentul cel mai mare în activitatea depusă şi sunt extrem de lucizi şi eficienţi în situaţiile de criză. Ei reuşesc să-şi mobilizeze foarte bine resursele în timpul eforturilor de lungă durată. „După treizeci de ani de cercetări, arată Enda Junkins, pot spune că oamenii care au găsit secretul eficienţei sunt cei pentru care nu există o diferenţă majoră între felul în care se simt atunci când sunt în vacanţă şi atunci când au de muncit o zi întreagă."

Cercetătorii au constatat că după trezire, creierul şi întreg organismul au nevoie de 20-30 de minute pentru a se adapta la starea de veghe. Pentru a nu acţiona haotic, fapt ce ne oboseşte rapid, în timpul duşului, al gimnasticii, al micului dejun nu trebuie să avem mintea invadată de gânduri legate de programul şi problemele zilei respective. Protejându-vă starea de spirit dis-de-dimineaţă, efectul, buna dispoziţie vor fi prezente întreaga zi. De asemenea, amintirile vacanţei, „plasate la locuri vizibile" şi la birou, şi acasă, pot contribui la menţinerea tonusului ridicat, creând o atmosferă relaxată. Câteva fotografii din vacanţă, câteva scoici sau pietricele frumos colorate, aruncate într-un bol transparent vă vor aduce în memorie zile frumoase. Chiar dacă nouă ni se par minore, aceste mici detalii au o importanţă nebănuită. Psihologul francez Pierre Raquin, cercetând fenomenul, a ajuns la concluzia că „o imagine de vacanţă, pe lângă faptul că ne detensionează brusc, aducându-ne zâmbetul pe buze, acţionează ca o adevărată ancoră, ce ne împiedică să alunecăm pe panta stresului. Creierul trebuie stimulat din când în când cu aceste amintiri plăcute pentru a rezista rutinei şi stresului cotidian.".

Terapia prin râs, despre care am vorbit de mai multe ori, şi-a dovedit efectele benefice. Învăţaţi să zâmbiţi, să fiţi veseli, să râdeţi şi să glumiţi. Umorul este de dorit în locul încrâncenării.

Sintetizând, iată ce ne recomandă specialiştii să facem pentru a nu risipi rapid „capitalul" vacanţei:

◆ Obişnuiţi-vă să serviţi mese echilibrate şi adaptaţi ora mesei în funcţie de programul dv. (La micul dejun optaţi pentru un fruct, un iaurt, un corn. Dejunul ideal este compus dintr-o salată mare, fără maioneză, cu pui sau cu jambon, iar cina din preparate pe bază de legume şi grătar. Evitaţi dulciurile şi pastele făinoase.)

◆ Continuaţi să faceţi sport, fie optaţi pentru o sală, fie faceţi acasă mai multe secvenţe de gimnastică: la trezire, în fiecare dimineaţă, 10 minute de abdomene, iar seara, 10 minute de exerciţii pentru spate şi braţe. În week-end ideal ar fi să plecaţi din localitate, să mergeţi mult pe jos, să respiraţi aer nepoluat.

◆ Nu uitaţi, la păstrarea unei mine bune contribuie nu numai respiraţia corectă, ci şi lumina naturală care favorizează sinteza vitaminei D, excelentă pentru oase, dar care are un efect pozitiv şi asupra moralului, psihicului.

◆ Somnul bun, odihnitor, are un rol esenţial în menţinerea formei maxime. Dormitorul nu trebuie transformat în cameră de lucru, ci trebuie să rămână spaţiu pentru odihnă şi intimitate. Evitaţi somnul prelungit în week-end. Pentru a controla ritmul veghe-somn, ritm ce s-a demonstrat a fi extrem de individualizat, este esenţial să vă culcaţi în fiecare zi, inclusiv sâmbăta şi duminica, la aceeaşi oră.

S-ar părea că nu este imposibil de păstrat intact „capitalul" vacanţei, până la cea viitoare...

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

Dacă săptămâna trecută ne-am ocupat de noile tendinţe în privinţa machiajului, de această dată vom stărui asupra corelaţiei dintre forma feţei şi machiaj. Pentru că, să nu uităm, rolul său esenţial este de a pune în valoare punctele forte ale feţei şi de a estompa imperfecţiunile. Dacă avem câteva noţiuni esenţiale, această artă a machiajului poate fi deprinsă cu uşurinţă. În primul rând trebuie să ştiţi ce tip de faţă aveţi: rotundă, pătrată sau

Machiajul potrivit

ovală. Apropiată de idealul frumuseţii feminine, faţa ovală prezintă o simetrie aproape perfectă. Astfel, dacă privindu-vă în oglindă, trageţi, imaginar, două linii orizontale, una în dreptul ochilor, alta în dreptul nasului, aţi împărţit faţa în trei zone: una, de la frunte la ochi, a doua, de la ochi la nas şi ultima este cuprinsă între nas şi bărbie. Dacă acestea sunt egale, aveţi o faţă ovală, ce nu ridică probleme speciale la machiaj. Pudraţi mijlocul frunţii cu o nuanţă mai închisă şi frumuseţea ovalului feţei va fi pusă în valoare şi mai bine. Fardul de obraz se aplică direct pe pomeţi. Dacă punctul tău forte îl reprezintă ochii, scoate-i în evidenţă printr-un machiaj accentuat, atenuând buzele. Dacă, din contră, gura este frumoasă, senzuală, iar ochii mai puţin interesanţi, mizează pe un ruj intens, estompând fardurile pentru ochi. Şi, situaţia cea mai avantajoasă: ai şi ochi frumoşi, şi gură senzuală. Rămâne şi în funcţie de vârstă, fie să frapezi, punând în valoare frumuseţea lor, fie să adopţi ideea feminităţii rafinate, fără stridenţe.

Gastronomice

Cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus, ne oferă sugestii noi pentru meniurile săptămânii.

Supă de legume cu orez

1 morcov, 1 pătrunjel mic, 1 cartof, 1 conopidă mică, 1 dovlecel, 1 linguriţă cu orez, 1 lingură cu smântână, sare.

Se pun zarzavaturile la fiert cu 3-4 pahare de apă cu sare, în ordinea următoare: morcovul, pătrunjelul, cartoful, apoi conopida şi dovlecelul. Se adaugă orezul curăţat şi spălat şi se mai lasă pe foc până e fiert şi acesta. Se ia de pe foc, se drege cu gălbenuş amestecat cu smântână.

Şniţele umplute

600 g carne de viţel, 4 linguriţe cu smântână, sare, 8 linguri cu orez fiert.

Se taie carnea în felii, se bat pe ambele părţi şi se fierb înăbuşit cu câteva linguri de apă caldă şi puţină sare. Se scot, se umplu cu orez fiert, se rulează, se prind cu o scobitoare, să nu iasă orezul, se pun într-un vas cu uleiul şi smântâna dulce şi se lasă să fiarbă încet pe aragaz. Se servesc cu diferite garnituri de legume fierte: morcovi, spanac sau dovlecei.

Salată de roşii cu maioneză

5 roşii, 1 pahar cu maioneză, 1 salată verde, 1 legătură tarhon, sare.

Se aleg roşiile coapte şi tari, se taie felii şi se pun într-o salatieră. Salata verde se spală bine în mai multe ape, se taie fideluţă şi se pune împreună cu roşiile. Se adaugă maioneza preparată sau cumpărată din comerţ şi se amestecă uşor potrivindu-se de sare. Deasupra se presară tarhonul tocat mărunt.

Dejun-pott din cartofi

2,5 kg cartofi, 3-4 ouă, 100 g făină, 250 g slănină afumată, sare.

Cartofii se curăţă, se spală şi se rad prin răzătoarea mare. Se adaugă ouăle bătute, făina şi sarea. Se ia o cratiţă adâncă (să încapă în cuptor!) şi se aşază feliile de slănină pe fund şi pe margini. Slănina se taie foarte subţire. Deasupra se pun cartofii. Se introduce în cuptorul încălzit la 200ºC şi se lasă o oră şi jumătate să se coacă. Dacă are o culoare brună la suprafaţă şi se desface uşor de pe marginea formei, se scoate şi se răstoarnă pe un platou. Apoi se taie felii, ce se servesc cu salată. Dacă rămâne, în ziua următoare se taie felii, care se prăjesc pe ambele părţi în tigaie, până la auriu-brun. În trecut această mâncare se servea la micul dejun cu pâine neagră, unt şi miere.

Plăcintă cu prune

500 g prune, 400 g făină, 150 g margarină, 100 ml smântână, 2 gălbenuşuri, 200 g zahăr, 100 g nucă măcinată, drojdie cât o nucă.

Drojdia se pune la dospit cu 1 lingură de zahăr, una de făină şi lapte călduţ. Făina se frământă cu margarina, apoi se adaugă gălbenuşurile, un vârf de cuţit de sare, 1 lingură de zahăr, smântâna şi drojdia. Se frământă aluatul, apoi se întinde într-o tavă bine unsă cu unt sau margarină. Peste aluat se aşază prunele tăiate în două şi se presară din abundenţă cu nucă măcinată şi zahăr. Se lasă la dospit ½ oră, după care se pune plăcinta la cuptor, unde se coace la foc iute.

Remedii naturale...

CURA DE STRUGURI

Bogaţi în calciu, magneziu, sodiu, oxid de fier şi de magneziu, acid fosforic, vitamina A, substanţe protectoare vasculare şi multe alte substanţe nutritive, strugurii sunt un rezervor de sănătate. Contribuie la *remineralizare* (anemie, avitaminoză, convalescenţă), este *energizant muscular şi nervos* (surmenaj, astenie), *antitoxic* (drenor organic), *stimulent şi decongestionant hepatic* (congestia ficatului şi a splinei, tulburări ale secreţiei bilei, ciroză hepatică), *diuretic* (reumatism, gută, obezitate, nefrite, edeme, dermatită, furunculoză, ascită), *ateroscleroză, atonie gastrointestinală etc.*

„Reguli" ale curei:

- se mănâncă strugurii ca atare sau se consumă sub formă de suc proaspăt stors din struguri.

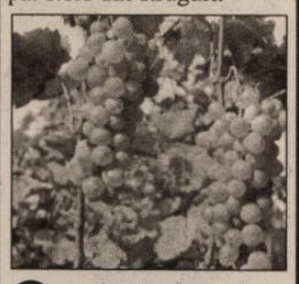

- pentru cură, sunt recomandaţi strugurii cu pielita subţire.
- cura începe de la câţiva ciorchini pe zi până la 1-2 kg pe zi.
- cantitatea fixată pentru o zi se împarte în trei porţii, una obligatorie dimineaţa, pe stomacul gol, următoarea în jurul orei 11 iar cea de-a treia pe la ora 5-6 după-masă.
- strugurii pot fi înlocuiţi cu sucul lor (mustul proaspăt, fără să fermenteze)
- sucul este mai bun pentru că nu se mai înghit sâmburii şi pielitele care îngreuiază digestia.
- cura de must începe cu jumătate de litru pe zi, împărţit în trei doze, care se beau cu o oră înainte de mesele principale, după care se creşte progresiv cantitatea pentru ca la 14 zile să se ajungă la doi litri. Această cantitate se menţine încă 2-3 zile, fără să se mai consume şi alte alimente, după care se revine treptat la cantitatea iniţială.

Nu toate medicamentele sunt NOI

În fiecare an, cel puţin 200 de medicamente „noi" invadează piaţa farmaceutică... În fiecare an, se vorbeşte de cel puţin un medicament „vedetă", în sensul că se bazează pe descoperiri revoluţionare, că face minuni, că, sprè deosebire de precursoarele lui, nu are nici un efect secundar... În fiecare an, medicamentele „noi" aduc cu ele o valiză de promisiuni şi iluzii legate de vindecări spectaculoase, dar adevăratele inovaţii sunt excepţii...

Şi adevărul?

Adevărul este că doar un procent foarte mic din aceste „noutăţi" este creditat de comisiile de specialitate cu eticheta de produs care aduce „un oarecare progres terapeutic". Bunăoară, experţii de la revista medicală „Prescrire" au analizat medicamentele nou apărute între 1981-2002 (adică 2700 de medicamente) şi au ajuns la concluzia că numai 3% dintre ele „sunt foarte interesante" iar 25% aduc un „mic plus". Publicaţia „Science et Vie" a fost şi mai aspră cu aprecierile după ce a alocat un spaţiu amplu unui „Ghid al medicamentelor"; după ce şi-a oprit atenţia asupra unui număr de 200 de produse a ajuns la teribila concluzie că medicamentele în general pot fi împărţite în trei categorii: cele care vindecă, cele care nu au nici un efect şi cele care... ucid (în sensul că prezintă riscuri serioase). Iar despre medicamente cu adevărat revoluţionare, acestea se pot număra pe degete. O primă explicaţie ar fi legată de legislaţia care reglementează cercetările ştiinţifice destinate descoperirii şi elaborării de noi medicamente, timpul necesar punerii la punct al unui produs cu adevărat inovator necesitând 10-12 ani. Cercetătorii trebuie să ştie exact ce efect vizează când încep testările, mai întâi pe animale de laborator, apoi pe oameni, şi trebuie să aibă rezultate certe, convingătoare, legate de efectele pozitive şi negative (dacă există). În ciuda acestor „constrângeri", realitatea mai veche sau mai recentă a dovedit că au fost lansate pe piaţă şi medicamente cu un timp de „gestaţie" doar de 2-3 ani şi care, chiar dacă nu şi-au atribuit calitatea de „revoluţionare", au făcut mai mult rău decât bine.

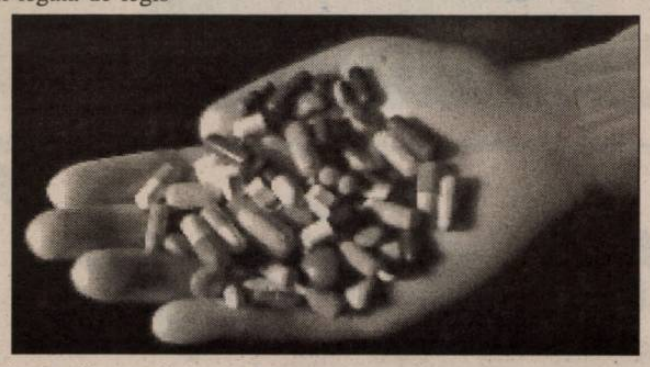

Scandaluri celebre

◆ Lansat în 1957, *Thalidomide* a început să fie prescris mai întâi femeilor însărcinate din Germania de Est, apoi în alte 46 de ţări. Avea faima unui produs-minune care combate neplăcutele simptome, specifice sarcinii – greaţa, vărsăturile, ameţeala... După un timp nu prea îndelungat s-au văzut şi efectele: aproximativ la 10.000 de copii din întreaga lume s-au depistat diferite malformaţii congenitale, cea mai frecventă fiind la nivelul mâinilor şi picioarele (palmele sau labele picioarele cresc direct din umăr, respectiv, din şold, ca aripile de la focă). În 1962 a fost retras de pe piaţă.

◆ *Distilbene* este de asemenea un nume de tristă amintire. Recomandat în prevenirea sarcinii extrauterine, a fost prescris mai ales între 1960-1970 oriunde în lume, în ciuda faptului că în 1953 un studiu asupra acestui medicament susţinea ineficacitatea lui. Problema nu a fost însă faptul că nu avea efectul pozitiv scontat, ci că, în timp, s-a dovedit că declanşa diferite forme de cancer, sterilitate şi anomalii anatomice la descendenţii de până la a doua generaţie provenite din femei tratate cu acest produs. Nocivitatea lui nu a fost în totalitate admisă decât în 1971, deşi au mai trecut câţiva ani în care unii cercetători au încercat să-i salveze reputaţia.

◆ *Zyban*, un produs antitabac de dată mai recentă, a produs mare tam-tam în aprilie 2002, când Agenţia franceză de securitate a produselor de sănătate a atenţionat în mod public medicii să fie prudenţi când recomandă acest produs care ar avea numeroase efecte secundare (depresie, convulsii) şi care ar fi responsabil chiar de câteva zeci de decese în Europa.

◆ O soartă confuză a avut şi antiinflamatorul *Celebrex*, pus pe piaţă în 2002. Fabricantul (Laboratorul Pharmacia) i-a făcut produsului o amplă campanie mediatică, susţinând că medicamentul nu are efecte secundare, aşa cum au toate antiinflamatoarele clasice. Fals!, „Fraudă ştiinţifică" s-a spus într-un articol din British Medical Journal, după o analiză detaliată a datelor puse la dispoziţie de Food and Drug Administration: medicamentul provoacă în unele cazuri hemoragie digestivă. Dosarul se află în atenţia specialiştilor care urmează să dea verdictul.

◆ În august 2002, în Franţa, pe banca acuzaţilor a fost adus un medicament contra refluxului gastric (*Prepulsid*), acuzat că ar provoca tulburări cardiace, în unele cazuri mortale.

◆ Foarte controversate sunt *şi unele dintre produsele destinate tratamentelor hormonale împotriva efectelor menopauzei*, incriminate că ar creşte riscul de infarct şi cancer de sân.

Medicamente revoluţionare

În aproape 75 de ani, medicamentele care au adus cu adevărat ceva nou şi au rezistat la proba timpului salvând vieţile a milioane de oameni sunt destul de puţine:

Apărute între 1930 - 1950 ● 1936 – sulfamidele (folosite în tratamentul hipertensiunii, diabetului, glaucomului, obezităţii, leprei etc. ● 1941 – penicilina (antibacterian) ● 1943 – antibioticele ● 1949 – cortizonul (contra alergiilor, problemelor imunitare, infecţiilor grave, leucemiilor etc.)

Apărute între 1950 - 1970 ● 1952 – psihotropele ● 1955 – vaccinul antipolio ● 1958 – factor VII (factori de coagulare pentru hemofilici) ● 1960 – pilula contraceptivă ● 1964 – antihipertensivele

Apărute între 1970 - 2000 ● 1974 – heparina (prevenirea trombozelor) ● 1977 – ciclosporina (contra respingerii grefelor) ● 1977 – insulina sintetică (tratarea diabetului) ● 1986 – interferon (rezolvarea limfoamelor) ● 1989 – inhibitor al ulcerului ● 1996 – triterapia SIDA

Şi restul?

Imensa majoritate a medicamentelor nu aduc un „plus" miraculos în raport cu tratamentele deja existente, nu schimbă datele esenţiale privind modul de abordare a unei boli. Chiar dacă au un nume nou, ele au origine comună cu medicamentele cu adevărat revoluţionare, descoperite înainte iar „noutatea" pe care o invocă este legată fie de asocierea... inedită a câtorva substanţe deja cunoscute, fie de extinderea efectelor pozitive şi asupra altor boli (rezultate obţinute în urma experimentelor clinice mai îndelungate), fie de modul de administrare (în sensul diminuării dozelor şi ritmului de administrare; e cazul antibioticelor).

Un exemplu pentru ceea ce înseamnă medicament nou sau nu este... banala aspirină, un medicament prestigios ca eficacitate terapeutică, exprimat în multe variante şi denumiri, dar care au toate la bază acidul acetilsalicilic, adevărata inovaţie.

Toate medicamentele au un potenţial risc

Medicamentele nu sunt simple produse de larg consum. Chiar şi cele aparent total inofensive prezintă un risc. Bunăoară, aspirina poate provoca anumitor persoane efecte secundare de o gravitate extremă.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Aurel Micu din Giurgiu. E posibil să aveţi o infecţie a canalului urechii externe, aşa-numita ureche a înotătorului. Pe lângă durere şi mâncărimi pot apărea şi un lichid clar sau puroi galben-verzui şi chiar o pierdere temporară de auz. „Urechea înotătorului" este consecinţa umezelii persistente din ureche, mai ales cu apă poluată. Mai e posibil să apară în urma unei zgârieturi a canalului

„URECHEA ÎNOTĂTORULUI"

auricular atunci când vă curăţaţi urechile. Unele persoane au predispoziţie pentru infecţii bacteriene sau fungice. Dacă durerea este de mică intensitate şi nu apare nici un lichid puteţi să: ◆ aplicaţi pe ureche o pernă electrică încălzită (nu fierbinte) sau altă sursă de căldură ◆ luaţi aspirină sau alt analgezic, respectând instrucţiunile din prospect ◆ evitaţi substanţele care v-ar putea irita urechea (loţiuni cosmetice). Dacă durerile se intensifică şi apar scurgeri şi febră, nu întârziaţi prezentarea la un orelist.

Ce să fac cu viaţa mea? Nu pot fi şi eu normal?

– „Din adolescenţă am avut probleme cu erecţia. Mai bine zis, penisul meu este foarte mic în erecţie. În plus, când îmi place o fată, vreau să o sărut şi să facem dragoste, nu am erecţie. În schimb, în prezenţa bărbaţilor mai dotaţi, am. Nu am întreţinut până acum relaţii sexuale... Ce să fac cu viaţa mea? Nu pot fi şi eu normal?"

– Dragă F.V., ce înseamnă „normal"? Din ce în ce mai mult această noţiune îşi pierde din înţelesul clasic. Din ce în ce mai mult, normal nu mai înseamnă majoritatea. În cazul tău, cred că „normal" ar presupune să înţelegi, de fapt, care este orientarea sexuală.

Sunt aici mai multe aspecte. S-ar putea ca tocmai din cauza complexului din inferioritate pe care-l ai vis-à-vis de dimensiunea penisului tău, să nu ai erecţie în prezenţa unei femei. Acest lucru ar putea fi rezolvat prin psihoterapie. Şi prin puţină documentare. Bărbaţii din fiecare rasă – albă, neagră, galbenă – au, în general, dimensiuni diferite ale penisului. Şi nu sunt complexaţi de lucrul ăsta. În definitiv, nu numai dimensiunea este cea care contează.

Pe de altă parte, nici cu bărbaţi nu ai avut relaţii sexuale, şi astfel totul poate fi doar în imaginaţia ta.

Eu cred că prima problemă pe care ar trebui să încerci să o rezolvi este pasivitatea ta în ceea ce priveşte relaţiile sexuale. Nici măcar despre masturbare nu ne scrii nimic. Ai o vârstă destul de înaintată pentru a fi virgin. Aşa că fă-ţi curaj şi fă primul pas. După aceea, vei avea mai multe informaţii, vei şti mai multe lucruri despre tine şi vei putea lua mai uşor o decizie privind viaţa ta.

S-ar putea să îţi fie greu să te confrunţi singur cu toate problemele tale. Pentru asta există cabinete de consiliere psihologică şi de psihoterapie. Nu trebuie să fii singur în astfel de decizii. În plus, cu familia, în general, este mai greu să discuţi asemenea lucruri. Un psiholog are şi pregătirea necesară pentru a te înţelege şi orienta, te poate şi susţine într-o perioadă în care ai nevoie de un prieten şi este şi suficient de neutru pentru a nu-ţi influenţa deciziile. Sunt cabinete particulare sau cabinete în policlinici sau spitale. Tu alegi, dar fă-o mai repede, pentru a începe să trăieşti cu adevărat!

MIHAELA DOROBANŢU

Cel mai mic lemurian

MINIATURI FAUNISTICE

Printre cele mai interesante specii descoperite în acest an se află cel mai mic căluţ de mare şi cel mai mic lemurian. Căluţul-pigmeu are numai 16 milimetri şi a fost găsit în recifurile coraliene indoneziene. Are o culoare portocalie semitransparentă. În pofida acestor dimensiuni reduse, masculul poate aduce pe lume (aşa cum se întâmplă la această specie de vertebrate) şi o mie de progenituri. Cel mai mic lemurian a fost găsit în Madagascar şi are o lungime de numai 7 centimetri (fără coadă). Oamenii de ştiinţă spun că aceste specii miniaturale reprezintă o adaptare pentru supravieţuire, căci se pot deplasa şi se pot ascunde cu mare eficienţă faţă de prădători.

Cel mai mic căluţ de mare

TRADIŢII

CORONANELE FĂRĂ REGI ŞI REGINE

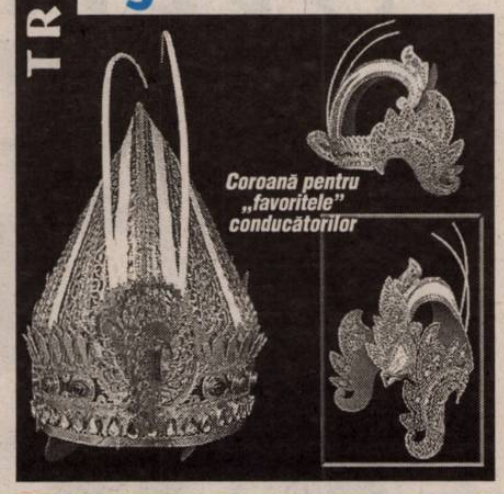

Coroană pentru „favoritele" conducătorilor

Coroană pentru marii războinici

În insula indoneziană Bali (separată de Java prin strâmtoarea cu acelaşi nume) există o veche tradiţie, şi anume confecţionarea de coroane regale foarte sofisticate ca formă şi cu splendide ornamente, mai mult sau mai puţin preţioase. Fiind asaltată de turişti pentru exotismul vegetaţiei, peisaje şi pentru ciudatele obiceiuri ale populaţiei de aici, Bali este – afirmă mulţi comentatori – singurul loc din lume unde se realizează coroane regale pentru comercializare către muritorii de rând, dar şi pentru manifestările artistice dedicate diverselor zeităţi tribale.

Confecţionate de obicei din materiale textile (în special din catifea neagră), coroanele regale pentru civili au – conform tradiţiilor – şi funcţii protectoare. Astfel, există coroane pentru războinicii conducători de triburi care, se spune, nu erau ucişi dacă le purtau pe tot parcursul luptelor. Soţiile acestor luptători de seamă purtau la rândul lor coroane de dimensiuni mai mici, dar mai bogat ornamentate. Vracii oficiau ritualuri de vindecare şi pentru prosperitatea tribului purtând şi ei coroane specifice meseriei lor. La rândul lor, dansatorii poartă şi acum astfel de podoabe pentru ca mesajul lor către zei să fie acceptat... Comerţul cu simboluri regeşti este, evident, în floare.

Coroană pentru şefi de trib

PRIMA MAŞINĂ DE JUCAT ŞAH

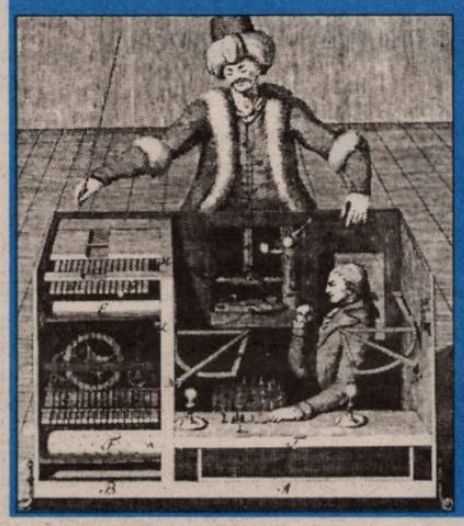

Având în vedere complexitatea jocului de şah şi faptul că evenimentul se petrecea în 1769, evident că avem de-a face cu o glumă – subtilă pentru acea epocă. Baronul ungur Wolfgang von Kempelen a realizat „maşina" cu pricina pentru amuzamentul reginei Maria Tereza. La vedere, în faţa uriaşei table de şah, se afla un manechin îmbrăcat ca un turc. Mişcările acestuia erau dirijate printr-un mecanism cu roţi dinţate de către un jucător autentic ascuns în „cuşcă". Practic, acesta juca cu el însuşi, reuşind să mişte mâna şi piesele „adversarului" cu mare abilitate şi... discreţie. Cronicile spun că nu toată asistenţa a deslusit foarte repede şmecheria unică în lume.

„Oceanul care plânge"

Acesta este titlul expoziţiei deschise de pictorul american Ray Rolston în mai multe oraşe ale SUA, pe parcursul acestei veri. Fost membru al mai multor organizaţii ecologice care au supravegheat (şi continuă s-o facă) evoluţia celor mai importante specii de peşti ale oceanelor Atlantic şi Pacific, Rolston a constatat că „...deşi de peste două decenii se fac eforturi pentru salvgardarea speciilor rare şi de mare importanţă economică, rezultatele sunt dezamăgitoare. Oceanele sunt prea mari pentru nişte măsuri atât de mici şi pentru crizele economice atât de accentuate... Nu mi-am mai regăsit în nici un fel eforturile printre rezultate, aşa că vom ajunge să cunoaştem ce a existat odată în oceane doar din manuale".

Aşa s-a decis Ray Rolston să se dedice picturii, preferând tempera pentru albastrul pe care a reuşit să-l „compună". Este nuanţa pe cale de dispariţie, afirmă artistul care a studiat tonurile de bleu şi verde din largul oceanelor. Protestând prin intermediul artei, Rolston aduce în prim-plan lamantinul, delfinul, peştele-spadă, dar ne bucură ochiul şi cu mitologicele sirene. Această „specie" reprezintă pentru pictor nostalgia pentru vremurile când „virginitatea" oceanelor Pământului era intactă.

Criticii artistului spun că operele sale se situează în zona „naivităţii de realizare şi se supun unei concepţii utopice", căci a fi un duşman al industrializării (inclusiv al pescuitului) este o eroare de mentalitate. Considerat visător, creator de „basme albastre", Ray Rolston este unul dintre cei mai apreciaţi pictori novatori în privinţa acestei culori care, după unii comentatori, reprezintă puritatea apelor aşa cum albul reprezintă puritatea sufletului. De altfel, din operele sale nu lipsesc nici peisajele acvatice de pe teritoriul uscatului, populând în mod fantastic apele curgătoare cu delfini parcă refugiaţi, din disperare, din oceane în ultimele zone curate ale planetei. Mesajul esenţial al lui Ray Rolston este un avertisment. Impurificarea apelor este ireversibilă,

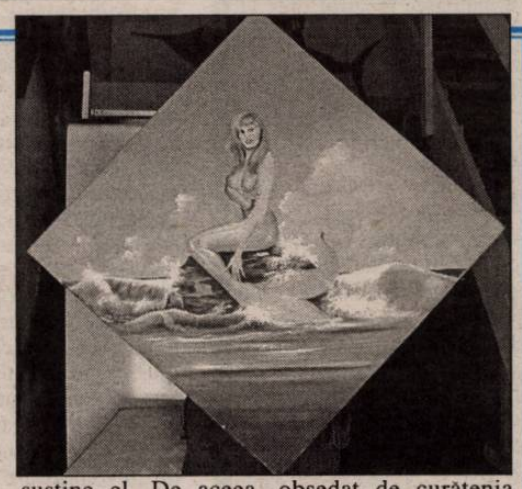

susţine el. De aceea, obsedat de curăţenia mediului oceanic, artistul pictează şi vietăţile în nuanţe de albastru. La fel de sugestive sunt şi formele geometrice ale tablourilor sale, care ne

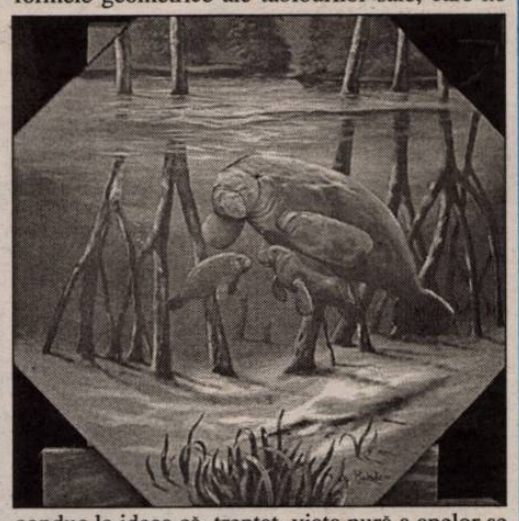

conduc la ideea că, treptat, viaţa pură a apelor se va desfăşura numai în acvarii. Rolston este, prin urmare, un artist pesimist care vede, totuşi, destinul planetei în culori optimiste, parcă amăgindu-se singur.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Știați că...

◆ *...lipsită de încărcătura de polen sau nectar, albina atinge în zbor viteza de 60 km/h?*

Purtând o încărcătură de 35-40 mg., își reduce viteza la 20-30 km/h.

◆ *...primul semafor electric a fost înălțat în 1920 în Piața Potsdam din Berlin? În vârful unui stâlp erau fixate trei faruri: roșu, galben și verde și, tot aici, la înălțimea de 8,5 metri se afla cabina polițistului care supraveghea circulația și dădea semnalele necesare.*

◆ *...oceanul planetar degajă anual în atmosferă o cantitate uriașă de oxigen? Ea a fost*

estimată la circa 154 miliarde tone.

◆ *...în urmă cu circa 10.000 ani se făceau tratamente dentare și se foloseau proteze de aur? În Zimbabwe s-a găsit un craniu cu o asemenea proteză având vârsta amintită mai sus.*

◆ *...în Africa trăiește un porumbel numit șerpar? Acesta este, cum îl arată și numele, un redutabil dușman al șerpilor, chiar și al celor veninoși.*

◆ *...savantul român Victor Babeș (1854-1926) a fost autor, în colaborare, al celui dintâi*

tratat complet de bacteriologie din lume (1885)? Totodată, pe plan mondial a fost un pionier al seroterapiei.

◆ *...lăptuca sălbatică este un fel de busolă naturală? Când soarele strălucește puternic frunzele se orientează cu muchiile pe direcția sud-nord și cu fețele spre est-vest.*

◆ *...capitala Republicii Camerun este orașul Yaounde?*

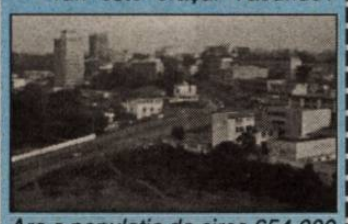

Are o populație de circa 654.000 locuitori.

◆ *...secole de-a rândul zahărul s-a obținut numai din trestie? Abia în 1747 Andreas Sigismund Marggraf comunica Academiei din Berlin că se poate obține zahăr cristalizat și din sfeclă.* (I.S)

Știați că...

Grădinile Beijingului

Îmbinând strălucirea unui trecut glorios cu simetria și tenacitatea unui prezent care încearcă să depășească agitația de fiecare zi, Beijingul este vestit – printre altele – și prin grădinile și parcurile sale.

Parcul Beihai

Grădinile chinezești însă nu sunt ceea ce înțelegem noi în mod obișnuit, ci adevărate ansambluri artistice peisagiste, conținând edificii, coline, lacuri, arbori și flori. Sunt creații care sintetizează simțul frumosului, evocând cele mai pure sentimente poetice. Grădinile clasice conservă tradițiile milenare ale grădinăritului chinezesc, în vreme ce grădinile moderne, mai mari sau mai mici, prezintă un stil mai diversificat.

Unul dintre cele mai cunoscute ansambluri de acest fel este Parcul Beihai sau Cetatea Rotundă, situat în centrul orașului. Parcul este renumit prin colina Lingshau, cunoscută și sub numele de Insula Qiongdao, prin apa limpede a Lacului de Nord și prin pagoda sa albă. Cu săli și pavilioane risipite printr-o veritabilă pădure înmiresmată, cu o rețea de galerii acoperite, cu apa limpede care îl înconjoară, parcul este un loc ideal pentru canotaj vara și patinaj în timpul iernii. Cetatea Rotundă se află dincolo de Poarta din sud, respectiv în partea vestica a terenului. Făcea parte din Grădina Imperială Xiyuan a dinastiilor Ming și Qing.

În mijlocul parcului se află așa-zisa „Grădină a liniștii" și o uriașă stelă funerară, cunoscută sub numele Chunyin (Primăvara sumbră). Pavilionul celor Cinci Dragoni este de asemenea una din atracțiile parcului, încercând să egaleze eleganța Zidului Celor Nouă Dragoni din Cetatea Rotundă, care se mândrește și cu o impunătoare statuie de jad a marelui Buda. La fel de impresionantă ar fi trebuit să fie și Grădina Yuanmingyuan (Grădina Perfecțiunii și Clarității), ocupând o suprafață de 353 hectare. Splendid parc imperial, fusese creația unor artiști din timpul dinastiei Qing. Lucrările demaraseră în 1709 și duraseră o bună perioadă de timp. Din nefericire, în 1860 grădina fusese incendiată de forțele anglo-franceze aliate, dar ruinele evocă încă întreaga măreție de odinioară.

Explozie de culoare, presărat de fântâni arteziene și lampioane, Parcul Zhongshan își înalță porticul său alb,

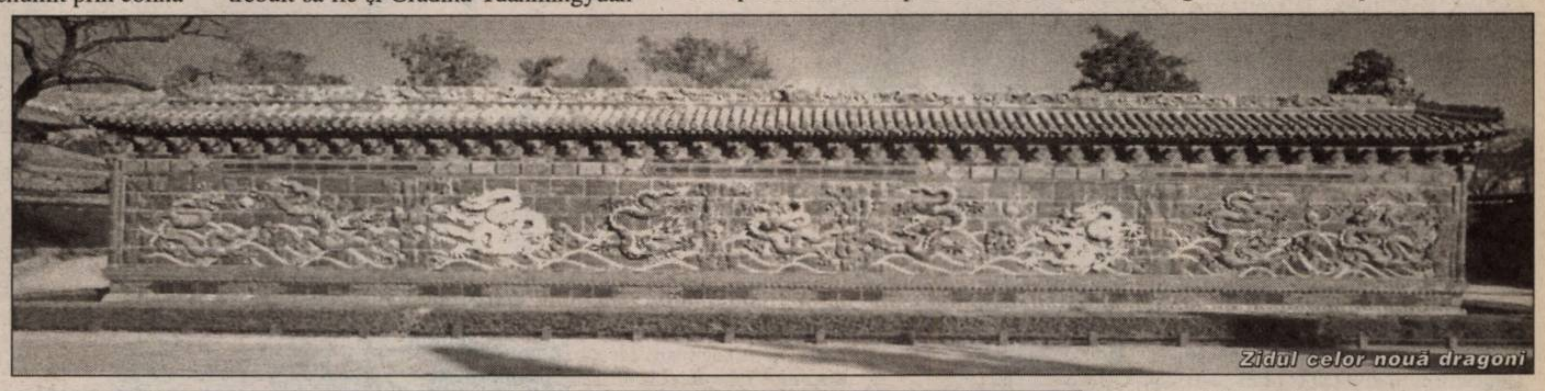

Zidul celor nouă dragoni

Parcul Yuanmingyuan

memorial construit în cinstea eroilor țării, iar Parcul Taoranting adăpostește sub sălciile pletoase „Pavilionul Bucuriei".

Fiecare construcție, fiecare alee, fiecare oglindă de apă, pod sau colină poartă un nume, devenind astfel un simbol apropiat sufletului omenesc. Așa este „Reședința Prințului Gong" sau „Parcul Colinelor Parfumate" sau „Vila Dublei Purități".

Totul este sporit de frumusețile naturale: văi, cascade, peșteri, puse și mai bine în lumină de priceperea și măiestria oamenilor. Tenta orientală a locurilor, delicatețea construcțiilor, ingeniozitatea combinațiilor florale te poartă într-o lume aparte, unde, sunetele gongurilor de bronz par să-ți aducă mai aproape cuvintele ușor cântate ale marelui poet care a fost Li-Tai-pe.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

SALVATORUL ORBITAL

Controversa dintre Administrațiile spațiale din SUA (NASA) și din Europa Occidentală (ESA) privind derularea și suportarea fazelor de continuare a colaborării la îndeplinirea programului Stației Spațiale Internaționale ALPHA, se adâncește tot mai mult. De fapt, criza a început în anul 2002 când, la Edinbourg, Consiliul miniștrilor din țările membre ale ESA a decis să blocheze peste 60% din bugetele destinate participării europene la ALPHA, până când NASA va oferi un program clar de garantare a aducerii și funcționării la bordul Stației a unui echipaj de 6-7 astronauți. ESA a argumentat această cerere pronind de la amploarea cercetărilor, care au fost propuse și pregătite, cu costuri ridicate, proprii echipamentelor din modulele programate să compună Stația și care cer prezența pe orbită a acelui număr de astronauți-cercetători.

Răspunsul din decembrie 2002 al NASA, din care rezulta că va mări numărul de zboruri spre ALPHA de navete și nave SOIUZ, spre a putea întreține mai mulți astronauți la bordul Stației, nu mai este operațional după tragedia navetei Columbia, iar miniștrii țărilor din ESA trebuie, anul acesta, nu numai să redecidă asupra blocajului menționat, ci și asupra continuării sau opririi programului Vehiculului de evacuare automată a astronauților de la bordul ALPHA, program asupra căruia ESA și-a asumat inițial sarcina de a-l construi...

Acest vehicul denumit ATV, de la inițialele cuvintelor în limba engleză „Automated Transfer Vehicle", a fost concesionat, spre a fi fabricat, firmei franceze Aérospatiale-Matra Lanceurs în calitate de prim contractant. Primul model funcțional de ATV – pentru care firma Fokker Space a confecționat și testat deja cele patru panouri cu celule solare –, (vezi desenul alăturat), urmează a fi lansat în septembrie 2004 cu ajutorul unei rachete ARIANE 5. De altfel, firma FOKKER SPACE a anunțat că este în măsură ca, pentru un contract de 35 milioane euro, să livreze panourile solare pentru 9 vehicule ATV...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

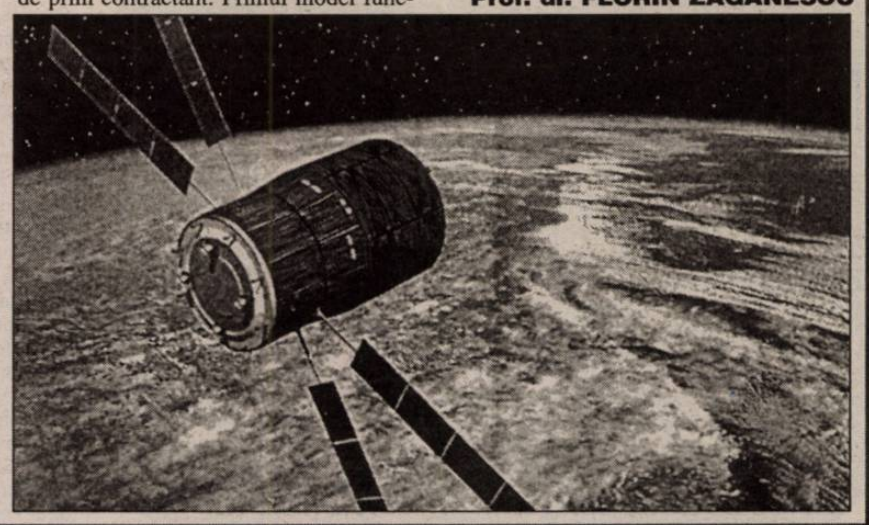

LIMBAJUL SECRET AL SIMBOLURILOR

Arta romană se exprimă adesea prin simboluri. Unele accesibile maselor, altele, doar elitelor. O trecere de la lumea vizibilă la cea invizibilă, pe care o jalonăm prin câteva eşantioane.

În viziunea artiştilor şi arhitecţilor romani, fiecare obiect, element sau fiinţă constituie reprezentarea unei alte semnificaţii care îi corespunde într-un plan superior sau etern. În spatele formelor, culorilor, numerelor, al figurilor animale, al reprezentărilor vegetale, al fiinţelor reale sau imaginare există un sens ascuns, de obicei, profanilor, care are un corespondent într-un plan superior al existenţei sau în lumea de dincolo, cea a eternităţii. Un melanj de concret şi abstract existent atât în mediile savante cât şi în cele inculte. Evident, nivelul de lectură, de decriptare a acestor reprezentări nu e acelaşi. În arta romană există prin excelenţă un mesaj moral, accesibil oricui, cum ar fi lupta dintre rău şi bine la care participă personaje din natură, reale şi imaginare. Şi mesaje subtile care vizează divinitatea. Interpretarea simbolurilor care operează aceste, să le spunem ideologii, nu e simplă nici pentru cei avizaţi; cheia multora dintre ele, pierdută în negura timpului, nu a putut fi „recuperată" nici azi, de către exegeţii simbolisticii artei romane.

Moara christică

Unul din simbolurile cele mai profunde ale artei romane. În partea stângă se află un profet (Moise?) iar mai jos apostolul Pavel adună făina într-un sac. Grâul simbolizează Vechiul Testament, făina cuvântul divin al Noului Testament iar moara îl simbolizează pe Dumnezeu. Transformarea grâului în făină nu reprezintă doar o izbândă, o mântuire ci mai ales o permanentă lucrare a omului asupra naturii sale interioare.

Creatură satanică

Până în perioada carolingiană, diavolul a fost o figură rară în biserici. Începând cu secolul al XI-lea, figura sa e aproape la fel de răspândită ca cea a lui Christos. Diavolul e însoţit de acoliţi monstruoşi care vor să chinuie omenirea. Pentru oamenii evului mediu diavolul nu constituie doar o fiinţă mitică, îndepărtată ci şi o prezenţă perceptibilă în lumea cotidiană. Inventivitatea artiştilor în reprezentarea acestuia e debordantă în sensul expresivităţii. Diavolul are faţa convulsionată, ochii ieşiţi din orbite, urechile ridicate, părul vâlvoi, sugerând flăcările infernului. Semne ale păcatelor sau ale pedepselor.

Femeia cu şerpi

Concepută în mediile mănăstireşti, arta romană e profund misogină. Pentru teologii evului mediu, Eva e principala vinovată de căderea şi izgonirea bărbatului din Paradisul terestru. Toate femeile sunt potenţiale Eve, instrumente ale diavolului, creaturi imperfecte despre care nu se ştie dacă au suflet de om sau de animal. Un misoginism accentuat de dispreţul faţă de corpul fizic, încarnarea fiind interpretată ca o umilire a lui Dumnezeu. Mariajul e privit ca o ultimă soluţie, cu restricţii sexuale drastice în care sunt permise doar câteva ocazii de acuplare. Femeia cu şerpi e o imagine a dezmăţului sancţionat cu severitate.

Regele himerelor

Marele rezervor de simboluri pentru cei iniţiaţi îl reprezintă natura. Minerale, vegetale, animale sunt catalogate, descrise în lapidarii şi bestiare care ocupă un loc important în bibliotecile medievale. Prin ele, animalele sunt cel mai des reprezentate (reale sau mitice) cu atribute sau embleme ale lui Dumnezeu, diavolului sau sfinţilor. De pildă licornul, creatură sălbatică de care doar virginele se pot apropia, îl reprezintă pe Christos. Leul, reînvierea; vulturul, ascensiunea. Uneori simbolurile sunt ambivalente, contradictorii, leul putând reprezenta cruzimea iar vulturul, orgoliul şi rapacitatea. Regele himerelor este un dragon cu aripi şi coadă. Este invincibil şi trăieşte în 3 lumi: subterană, terestră şi aeriană. Poate fi răpus doar de sfinţi.

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

Ultima frontieră a zeilor

Pelerinii Tibetului ajung, se pare, într-un punct unde peisajul însuşi devine fluid, ca într-un farmec, se transformă tot timpul făcând imposibilă stabilirea unui reper. Asemenea observaţii le întâlnim şi în relatările care au ajuns la noi din Antichitate, dar şi în cele ale exploratorilor moderni care s-au aventurat prin aceste locuri. Apollonius şi tovarăşul său, Damis, ajung într-un astfel de loc. Ghizii şi hamalii refuză să meargă mai departe – nu au curajul să depăşească „ultima frontieră a zeilor". Dintr-o dată le apare în faţă un băiat tânăr, practic un copil. Acesta li se adresează în greceşte, ca şi cum sosirea lor ar fi fost aşteptată! „Escorta voastră trebuie să se oprească aici, dar pe voi am ordin să vă conduc în faţa Maeştrilor înşişi." Cei doi îl urmează fără alte comentarii şi în curând se găsesc în faţa Regelui Înţelepţilor. Numele său era Iarchas sau Hiarchas, adică Sfântul Stăpân sau Maestru.

Solul Tyanei îi întinde mesajul pe care îl adusese cu el, dar Regele, cu un zâmbet, îi spune că ştie tot ce conţine şi chiar tot ce li s-a întâmplat de-a lungul drumului din Capadocia până la el. Apoi îi invită pe cei doi să rămână cu ei. Trec câteva luni şi Apollonius şi Damis au prilejul să vadă şi să admire lucruri incredibile. O fântână adâncă din care sunt proiectate înspre cer raze albăstrii de o imensă strălucire. Pantarbe, sau pietre fosforescente, ale căror iradieri schimbau noaptea în zi luminoasă. Peste multe sute de ani, în secolul 19, Părintele Huc însuşi avea să vadă şi să descrie asemenea lămpi în Tibet...

După cât ne-a rămas din povestirile lui Damis, locuitorii acelor pământuri cunoşteau utilizarea energiei solare iar înţelepţii foloseau forţa gravitaţiei pentru a se ridica şi deplasa prin aer. Într-o ceremonie aparte, cei doi i-au văzut cum loveau cu bastoanele în pământ şi dintr-o dată se puteau desprinde de sol şi se ridicau la o înălţime de peste 1 m. În secolul 20, cunoscuta exploratoare a Tibetului, Alexandra David-Neel, confirmă toate cele observate şi descrise pe parcursul „vizitei" lui Apollonius.

„Ai venit la oameni care le cunosc pe toate", avea să-i spună Regele lui Apollonius, iar acesta nu a mai avut nimic de făcut decât să aprobe în tăcere, impresionat peste măsură de realizările ştiinţifice şi intelectuale ale locuitorilor acestui adevărat oraş, aflat dincolo de ultima frontieră a zeilor.

Iar Damis nota că gazdele himalaiene locuiau „în acelaşi timp şi pe Pământ şi în afara sa" – o remarcă enigmatică, ce se referea mai mult ca sigur la capacitatea de a trăi atât în lumea fizică, cât şi în cea spirituală sau că se aflau în posesia unor mijloace speciale de comunicare cu alte planete. Sau, de ce nu, cu alte lumi... Altminteri –, nu deţineau nimic, drept proprietate personală, chiar dacă erau cu toţii în posesia celor mai mari bogăţii ale lumii...

MIHAELA DOROBANŢU

Splendorile naturii

Porţile Bihorului

Întâlneşte apa Văii Coşurilor, admirăm impunătorul fenomen carstic *Porţile Bihorului*.

După aproape o oră de mers, valea se întrerupe la picioarele unei faleze înalte de calcar. Aici se deschide o arcadă foarte regulată ce măsoară 10 metri înălţime şi 12 m lăţime. De sub această arcadă se iveşte în toată frumuseţea ei apa Văii Coşurilor.

Impunătorul fenomen carstic se găseşte la obârşia Văii Crişurilor, la o altitudine de aproximativ 674 m. Vizitarea *Porţilor Bihorului* se poate face deviind de la traseul turistic marcat, fie de la şoseaua Vaşcău-Câmpeni-Turda, înainte de-a intra pe pantele abrupte ale Vârtopului.

Primele scrieri despre această peşteră le avem din 1863. În 1992 marii biospeologi P.A. Chappuis şi R. Jeannel, în colaborare cu entomologul vienez A. Winkler fac cercetări în peşteră pentru ca în 1975 L. Vălenaş şi P. Brijan să ridice planul cavităţii.

Splendida şi imensa arcadă de la intrarea în peşteră este urmată de un spaţiu larg, orizontal iar pe podea stă adunat bolovănişul adunat din malurile cursului de apă.

În partea opusă intrării, apa se aruncă, tumultuoasă, peste o cascadă de 4 m înălţime, la picioarele căreia vârtejurile au săpat în piatră o excavaţie cu formă circulară ai cărui pereţi sunt bine şlefuiţi, numită marmită. Dacă reuşiţi să depăşiţi această zonă, după trecerea cascadei se intră într-o sală vastă care constituie fundul în întregime luminat al unui mare aven. Pereţii sunt aproape verticali şi bine lustruiţi de şiroirea apelor iar pe podea s-a format un con de dărâmături peste care, până aproape de mijlocul verii, dăinuie zăpada. Dincolo de acest con, pe latura stângă a sălii, se poate observa deschiderea destul de strâmtă a unei galerii, mereu plină de apele ce se duc în fundul avenului. Doar în perioadele secetoase galeria poate fi parcursă.

Porţile Bihorului îşi arată splendoarea atunci când ziua este mai lungă. Frumuseţile din jur răzbat parcă până în adâncuri. O mână nevăzută a aşezat, cum nu se putea mai echilibrat, lumini şi umbre într-o armonie fără seamăn.

IOANA PROCA FLORIA

Amprente ale spiritualităţii

VIFORÂTA

Aflată nu departe de Târgovişte, în comuna Aninoasa, Mănăstirea Viforâta are hramul Sfântul Mare Mucenic Gheorghe. Vechea pisanie a locaşului s-a pierdut, dar diferite documente atestă că acesta a fost ctitorit la mijlocul veacului al XV-lea de Vladislav Basarab şi în 1508 a fost refăcut de Radu Vodă. Multe lucrări de specialitate, printre care şi Dicţionarul Geografic al Academiei Române, arată însă că mănăstirea a fost ctitorită, pe locul unei biserici de lemn la 1530, domn al Ţării Româneşti fiind, la vremea respectivă, Vlad cel Nou. În 1610 a fost prădată de trupele lui Gabriel Bathory care ocupase Târgovişteа, luându-i-se, tot acum, şi acoperişul de plumb.

Refăcută de Radu Mihnea, mănăstirea primeşte în dar, în 1631, o icoană mare din partea domnitorului Leon Vodă Tomşa şi a soţiei sale Victoria. Icoana era lucrată în aur şi argint şi era considerată făcătoare de minuni. Domnitorul Matei Basarab face şi el serioase restaurări, iar în 1713 este reparată din nou de Constantin Brâncoveanu. Cu acest prilej biserica este pardosită cu lespezi de piatră, i se lărgesc ferestrele şi se reface pictura, în dreapta uşii de la intrare fiind înfăţişat primul ctitor Vlasislav Voievod. În 1802, marele ban Ion Grigore Brâncoveanu, strănepot al domnitorului, face noi reparaţii dar reface şi pictura cerând să fie zugrăvit el în locul lui Constantin Brâncoveanu iar în locul lui Vladislav un alt personaj. Spălăturile ulterioare au scos însă la lumină vechile figuri. Cutremurul din 1940 a adus mari pagube aşezământului, dărâmând din temelie clopotniţa. Aceasta a fost rezidită cu ocazia reparaţiilor din 1960-62 când au fost refăcute şi multe dintre chilii, au fost introduse gaze, apă curentă, lumină electrică.

Alte mari stricăciuni au fost provocate de cutremurul din 1977, completa restaurare fiind realizată în 1990-2000.

Biserica are formă de cruce cu două turle, una mare deasupra naosului şi alta mai mică pe pronaos. Pridvorul este pardosit cu lespezi de beton şi este pictat cu artă deosebită.

Uşa de la intrare este metalică şi actuala pardoseală este de lemn. Ferestrele mari au grilaje metalice, iar pereţii exteriori sunt zugrăviţi în alb. De remarcat în interior catapeteasma impunătoare, din lemn, operă a sculptorului Karol Storck.

Mănăstirea deţine şi o bogată colecţie de obiecte bisericeşti, odoare, dăruite în mare parte de Constantin Brâncoveanu şi de soţia sa. Tot aici se păstrează şi multe documente vechi atestând încă o dată strânsa legătură dintre biserică şi istoria poporului nostru.

IRINA STOICA

Ce le trece unora prin minte?

◆Aventurile cinegetice pot fi comparate cu poveştile baronului Münchhausen. Din păcate pentru vânătorii de succes, există şi situaţii precum cea imortalizată în fotografia alăturată. Se pare că un cerb cu darul căţăratului l-a păcălit într-un mod umilitor pe vânătorul ce stătea la pândă în fiorosul său costum de camuflaj. Oare cât timp a rezistat astfel cerbul cu aptitudini de veveriţă? *(foto 1)*

◆Atunci când cineva face nudism în faţa unui public pudibond, trezeşte mânie şi gesturi necontrolate. Un astfel de bărbat a îndrăznit să se prezinte în costumul adamic pe un terem de golf din Marea Britanie, protestând împotriva terenului fertil animalelor care se hrănesc cu iarbă. Şi asta în contextul micşorării suprafeţelor de păşunat din întreaga lume. După cum se observă, sprinteneala nudistului e mai mare decât a poliţiştilor îmbrăcaţi ca la carte... *(foto 2)*

◆Dacă plouă torenţial şi canalele de scurgere sunt înfundate, atunci în băltile care se formează pot oferi surprize neplăcute, uneori mortale. Fotografia *(3)* surprinde un caz limită, atunci când pe o şosea din Bavaria a apărut dintr-o mare de apă dulce un rechin cu o poftă de mâncare terifiantă. Un fotograf amator a avut norocul să imortalizeze bestia, înainte ca aceasta să devoreze fără scrupule nişte şoferi imprudenţi. *(P.I.)*

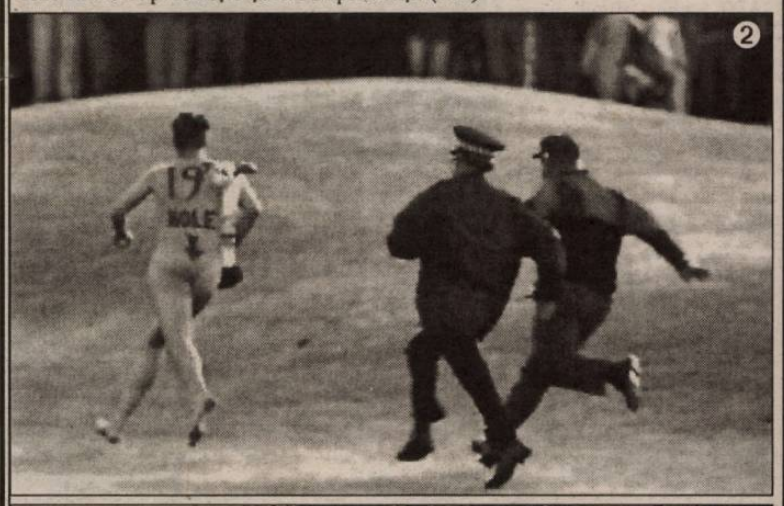

PISICA DETECTIV

Una dintre marile producătoare de icre negre, Rusia, se confruntă, ca şi ţara noastră de altfel, cu braconajul. Real pericol pentru faună, braconierii nu se mulţumesc doar cu furtul caviarului ci distrug în masă sturionii, producătorii vestitelor icre. De la sfârşitul regimului sovietic, din Marea Caspică au dispărut mai multe specii de peşti, iar situaţia părea disperată din acest punct de vedere. Poliţia rusă a găsit însă o soluţie inedită de rezolvare a problemei. A „angajat" nici mai mult nici mai puţin decât o pisică, a cărei pasiune pentru peşte este bine

cunoscută. Cu flerul ei unic, pisica descoperă imediat peştele ascuns, uşurând considerabil munca autorităţilor. De un an de când a fost „încorporată" în armata vânătorilor de răufăcători, a devenit animalul cel mai îndrăgit şi cel mai răsfăţat de pe malurile Caspicei. (I.S.)

O lume nebună

Vă amintiţi de filmul *Şi caii se împuşcă?* Era vorba de un cuplu care a intrat într-un maraton epuizant al dansului, în speranţa de a câştiga premiul cel mare. Bătălia inimaginabilă cu oboseala fizică pentru a rezista cât mai mult timp pe ring era emoţionantă şi plină de înţelesuri despre tot ceea ce înseamnă viaţă. Dar acest lucru nu se întâmplă doar pe ecran, căci şi în realitate se organizează asemenea concursuri, menite să scoată în faţă campionii. Bunăoară, luna trecută, la Cleveland s-a organizat un asemenea maraton al dansului, un număr de 41 de participanţi la competiţie reuşind să reziste pe ringul de dans timp de 52 de ore şi trei minute, stabilind astfel un nou record mondial la acest capitol. Recordul precedent, înscris de altfel şi în celebra Carte a recordurilor, era de 50 de ore şi fusese atins în 1999 de 56 de dansatori, la întrecerea de la Guragon, din India. Fiecare participant a avut dreptul la câte o pauză de numai zece minute la fiecare oră şi de 15 minute la opt ore. *(A.P.)*

Dormitor... în frigider

Hotărât lucru: omul este o fiinţă care niciodată nu este mulţumită! Dovada? După ce o literatură întreagă ne-a învăţat că britanicii au fost tot timpul „apăsaţi" când de ceaţa londoneză, când de ploile interminabile, ar fi fost de aşteptat ca o perioadă de timp petrecută în Irak să constituie o... schimbare bine venită!

Da, se pare că au spus soldaţii britanici detaşaţi în ţara celor „O mie şi una de nopţi", dar ce e mult nu e bun! Căldura insuportabilă a început curând să le creeze mari probleme. Şi... fiecare s-a adaptat cum a putut. Ideea cea mai năstrusnică a aparţinut unui caporal al armatei Majestăţii Sale Britanice, de altminteri medic militar. Nemulţumit de soluţiile găsite de colegii săi, tânărul medic (proaspăt absolvent al Facultăţii de medicină) s-a hotărât pentru alternativa extremă: frigiderul de campanie al regimentului său!

Zis şi făcut. A intrat în imensa maşină frigorifică unde, fericit că nici soarele nu-l mai bătea în cap, nici vântul uscat şi fierbinte nu-i mai „încârca" hainele cu tone de nisip şi, după zile şi nopţi întregi în care nu reuşise nici măcar să închidă ochii..., a adormit! Nimeni – nici chiar el! – nu poate spune ce a visat, dar sigur este că a făcut aşteptata criză de hipotermie! Norocul său, după cum relatează cotidianul „Daily Mirror", a fost că un coleg l-a descoperit din întâmplare. Dus de urgenţă la spital, caporalul britanic a fost salvat, cum s-ar spune, în ultima clipă.

Şi mai amuzant – acum, când toate s-au sfârşit cu bine – a fost că, ruşinat de ceea ce i se întâmplase, a încercat la început să lanseze versiunea: *„am intrat în maşină după provizii, uşa s-a închis şi am rămas prizonier înăuntru"!* Evident că nimeni nu l-a crezut. *„Nu a fost în toate minţile, să creadă că s-ar putea adăposti în frigider* – a declarat aceluiaşi ziar un alt coleg – *dar pe o căldură ca asta tot felul de idei nebuneşti îţi vin în minte, aşa că este de înţeles!"*. Purtătorul de cuvânt al trupelor britanice a anunţat că acum totul e în regulă, deşi „eroul" arată a fi puţin cam... stânjenit de cele întâmplate. *(M.D.)*

CRUCIADA CAVALERILOR DIN BERRY

Veţi spune că vremea cruciadelor a rămas mult, departe, în istoria cea aşezată definitiv în cărţi şi documente. În parte, e adevărat, numai că s-a moştenit din ele ceva încă viu. Viu, în spiritul oamenilor, în memoria societăţii şi chiar în sângele – „albastru" sau roşu – unor contemporani ai noştri ce se identifică drept ramuri tinere în arbori genealogici aflaţi cu trunchiul în anii cruntelor încleştări cruciate. Ceea ce vă prezentăm aici nu face referire la campaniile militare de astăzi, ale Occidentului, împotriva unor populaţii musulmane, ci la ceva cu totul neagresiv şi, în plus, deosebit de spectaculos.

Acum opt veacuri, Raoul de Fontenay, viteaz cavaler din Normandia, pornea la luptă în numele creştinismului. Astăzi Thierry de Fontenay, descendentul său direct, a reînviat tradiţia cavalerească medievală, în inima vechiului comitat Berry, la circa 230 kilometri sud de Paris. Evident, realizarea nostalgicului „cruciat" modern are drept componentă substanţială ideea de atracţie turistică prin exploatarea – la modul cel mai loial posibil – tradiţiei de odinioară. Şi nu o face convenţional, de dragul banilor ori al... artei pentru artă.

„Vreau ca invitaţii mei să vină aici ca şi cum ar intra aievea într-o carte plină cu imagini." – afirmă Thierry, la modul cel mai serios. Dovada, oaspeţii o simt din plin, pe pielea lor; dar cu deosebită plăcere! La castelul Maguet, ei îşi dezbracă jeans-ii şi celelalte straie de oraş, pentru a le înlocui cu ţinuta de epocă: colanţi, tunică şi cizme – pentru perioada zilei; ţinută festivă şi rochii lungi, superbe, pentru doamne şi domniţe – de purtat seara. Noaptea, nu-i aşteaptă paturi de hotel cu saltele Relaxa, ci aşternuturi de paie, adăpostite în corturi mai mult decât confortabile. Masa se serveşte din străchini, pe buturugi masive, iar programul cotidian nu lasă timp de visare la autoturismul lăsat să se odihnească în garaj ori la „miraculoasa" telecomandă a televizorului. Se organizează dueluri între spadasini, întreceri de tras cu arcul, deprinderea manierelor de la curţile nobiliare (dans, cântece, muzică sau lupte voinicesti între cavalerii ce vor să cucerească astfel inimile domniţelor). Fireşte, dimineaţa, cocoşul e cel care are datoria să-i trezească pe „cruciaţi", iar dacă nu are succes, oricum îşi intră în rol trompetiştii.

Anacronic? Deloc – e de părere Thierry: „Cultura cavalerească din Europa o evocă într-un fel pe cea a samurailor, în privinţa respectului pentru lucrul bine făcut. Ambele sunt adeptele unor valori pozitive perpetue, cum ar fi sănătatea, vitalitatea, armonia." Asemenea evenimente plăcute, spuneam, se petrec în nu foarte îndepărtata Franţă, în zilele noastre şi în folosul incontestabil al celor doritori să schimbe în bine ceva din viaţa lor. Totuşi, nici România nu duce lipsă de tradiţii, de locuri magnifice, de modele deosebite, ce pot fi puse în slujba oricui, fără condiţionarea apartenenţei la vreun club privat. Doar voinţă sinceră şi dezinteresată să fie!... *(A.N.P.)*

	România 1	PRO TV	antena 1	prima	acasă	2	Tele 7
VINERI - 19 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Pe urmele tigrului 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 14.15 Desene animate 17.10 Protecţia consumatorului 18.00 Mileniul modei 19.00 Jurnal 19.30 F.I. „George Enescu" 21.00 Fotbal: Dinamo Bucureşti - F.C.M. Bacău 0.35 Film: „Duşmanul fiului meu" (SUA, 2001) 3.20 Film: „În cine să crezi" (SUA, 1992).	8.00 Ştirile ProTV 9.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" (r) 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.10 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Film: „Danielle Steel: Inelul" (ultima parte) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Furtuna perfectă" (SUA, 2000). Cu: George Clooney 22.45 Film: „Efect de recul" (SUA, 1996). Cu: Elisabeth Shue 0.45 Film: „Putere întunecată" (SUA, 1991).	7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.20 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Puştiul" (SUA, 2000) . Cu: Bruce Willis 22.00 Film: „Rocky" (SUA, 1976). Cu: Silvester Stallone 0.30 Film: „Cursă infernală" (SUA, 1985) 6.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 12.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 17.00 Fotbal: Apulum - Steaua 18.45 Focus 19.30 Star Factory 20.30 Film: „Camuflaj" (SUA, 1999) 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.	6.00-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 CHAT Acasă.	7.00 Desene animate 9.00 Doc.: „În inima Africii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Pescar hoinar 18.00 Serial: „Saint Tropez" 19.15 Prim plan 19.30 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 20.00 Tenia: Ecuador - România 24.00 F.I. „George Enescu" - 2003.	8.15 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 12.30 Documentar 15.00 Videoclipuri 18.15 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Puncte cardinale 21.00 Serial: „Staţia Spaţială 1" (ep.1).
SÂMBĂTĂ - 20 septembrie	7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 9.00 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 10.15 Serial: „Băieţii de la Sport" 11.30 Casa mea 13.10 Serial: „Aglomeraţie în garaj" 14.15 Film: „Subiectul e căsătoria" (SUA, 1998) 16.00 Serial: „Vorba lu' Jim" 17.30 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 19.00 Jurnal 20.00 Surprize, surprize! 23.15 Kara OK TV 0.25 Film: „Ţinta" (SUA, 1985). Cu: Matt Dillon.	9.15 Desene animate 11.15 Promotor 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.00 Serial: „Jack şi Jill" 15.30 Serial: „Aventurile tânărului Indiana Jones - Expert în spionaj" 17.15 Film: „Copilul problema" (SUA, 1990) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Avionul condamnaţilor" (SUA, 97). Cu: Nicolas Cage 22.30 Film: „Prezicere fatală" (SUA, 2000). Cu: Cate Blanchett 0.45 Film: „Othello" (SUA, 1995).	8.00 Serial: „Galidor" 8.30 Doc.: „Minunile naturii" 9.30 Fir întins 12.00 Div.: „Comedia animalelor" 12.30 Serial: „Seaquest" (ep.1) 13.30 Serial: „Îngerul păzitor" 14.30 Serial: „Benny Hill" 15.00 Casa de copii nu e acasă 16.00 România mea 17.20 Film: „Poveste din Los Angeles" (SUA, 1991) 19.00 Observator 20.00 Film: „Giganţii şoselelor" (SUA, 1998) 22.00 Film: „Punct ochit, punct lovit" (SUA, 1997).	7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.00 Desene animate 11.00 Sport Magazin 13.30 Motor 16.00 Fotbal: Poli AEK - F.C. Naţional 18.00 Focus 19.00 Serial: „Socrii" 19.30 Star Factory 20.30 Film: „Mic-dejunul campionilor" (SUA, 1999) 22.30 Serial: „Trăsniţi în NATO" 23.30 FIlm: „Singur împotriva mafiei" (SUA, 2003).	9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 13.00 Special: Luis Miguel 13.30 Serial: „Profu'" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 Serial: „Cucerirea" 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 CHAT Acasă.	7.00 Desene animate 9.00 Generaţia @ 10.30 Arca lui Noe 11.30 Răscruci 14.00 Film puzzle 16.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 17.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 18.00 Serial: „Saint Tropez" 18.55 Volei: România - Turcia 20.40 Serial: „Orfanii" 21.40 Telejurnal 22.00 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 22.30 Tenis: Ecuadot - România.	9.00 Aventurile ştiinţei 12.00 Oglinda poveştilor 13.30 Folclorul la români 15.30 Cum ar trebui să trăim 18.15 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Staţia Spaţială 1" 22.00 Film: „Invadatorii" (SUA, 1996).
DUMINICĂ - 21 septembrie	7.00 Universul credinţei 8.30 Desene animate 9.30 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 10.30 Serial: „Dragă, am micşorat copiii!" 11.15 Serial: „Aşa e viaţa!" 12.00 Viaţa satului 17.00 Fotbal: F.C. Braşov - Farul Constanţa 19.00 Jurnal 20.00 Film: „Căpitanul Ron" (SUA, 1992) 21.55 Minutul 91 23.15 Film: „Piaţa Washington" (SUA, 1997).	8.15 Desene animate 9.35 Serial: „Lassie" 10.00 Serial: „Noile aventuri ale lui Robin Hood" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 13.00 Serial: „Viaţa trăită din plin" 13.30 Serial: „Nikki" 14.30 Bucătăria lui Radu 15.00 Film: „S-a regăsit compania a 7-a" (Franţa, 1975) 17.00 Film: „Schimbări" (SUA, 1991). Cu: Cheryl Ladd 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Fotbal: Rapid Bucureşti - Universitatea Craiova 22.00 Film: „Pe muchie... de diamant" (SUA, 1993) 23.00 Procesul etapei cu Florin Călinescu.	7.30 Serial: „Tineri şi rebeli" 8.30 Desene animate 11.00 Serial: „Dinozaurii" 12.00 Div.: „Comedia animalelor" 12.30 Serial: „Seaquest" 13.30 Serial: „Salvamontiştii" 15.00 Serial: „The Dead Zone" (ep.1) 16.00 Film: „Capcană pentru părinţi" (SUA, 1998) 19.00 Observator 20.00 Serial: „Expertul" 21.00 Film: „Trei barbaţi şi o fetiţă" (SUA, 1990) 23.00 Recursul etapei.	7.00 Doc.: „Creaturi sălbatice" 8.30 Desene animate 9.30 Star 30 Air Play 11.45 Evenimentul săptămânii 13.30 Academia mămicilor 14.30 Serial: „Socrii" 16.00 Film: „Provocarea" (SUA, 1984) 18.00 Focus 19.30 Star Factory 21.00 Film: „Dragă, am micşorat copiii" (SUA, 1989) 23.30 Film: „Partea întuncată a soarelui" (coprod., 1997).	9.15 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 12.00 Latin American Billboard Music Awards 2003 13.30 Serial: „Sărmana Maria" 15.30 Serial: „Luz Maria" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Special 20.00 Film: „Selena" (SUA, 1997). Su: Jennifer Lopez 22.30 Serial: „Totul despre sex" 23.10 Serial: „Fetele Gilmore".	7.00 Muzică populară 7.30 Desene animate 9.00 Ferma 10.30 Medalion de interpret 11.30 Serial: „Mărul lui Newton" 13.30 Design 14.00 Floarea din grădină 15.30 Cronici mediteraneene 16.25 Volei: Germania - România 18.30 Serial: „Aventurile familiei Twist" 19.00 Serial: „Orfanii" 20.00 Tenis: Ecuador - România 23.00 F.I. „George Enescu" - 2003.	9.00 Aventurile ştiinţei 14.00 Pastorul cel bun 15.30 Auto Motor Sport 17.30 Caleidoscopul artelor 19.20 Şapte ştiri 21.00 Serial: „Staţia Spaţială 1" 22.15 Film: „Părăsind Las Vegas" (SUA, 1995).
LUNI - 22 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.30 Surprize, surprize! (r) 14.30 Pro Patria 15.30 Kronika 16.50 Sănătate pentru toţi 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 21.00 Serial: „Agenţia" 21.30 Profesioniştii 22.00 Cafeneaua politică 0.30 Film: „Sunt nebun după Iris Blond" (Italia, 1996).	8.00 Ştirile ProTV 11.30 Zâmbete într-o pastilă (r) 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Doc.: „Insule de vis" (ep.1) 15.00 Doc.: „Savoarea bucătăriilor europene" (ep.1) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Luna de porţelan" (SUA, 1994) 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Serial: „Arma dreptăţii" (ep.1) 0.45 Serial: „La limita imposibilului" (ep.1).	7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabela" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film (r) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Arma supremă" (SUA, 1997). Cu: Hulk Hogan 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „În umbra morţii" (SUA, 1995) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 17.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Socrii" 19.30 Star Factory 22.00 Serial: „Pitici şi tătici" 23.00 Fotbal din Prima.	6.15-13.10 Reluări 13.15 Învaţă spaniola cu Victor 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.00 Arca lui Noe (r) 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 11.15 Lecţia de privit 13.10 Patrimoniul românesc 13.55 Volei: România - Slovacia 16.00 Serial: „Biarritz" 17.10 Veni, Video, Vici! 17.30 Călătorind prin ţară 19.15 Prim plan 19.30 F.I. „George Enescu" - 2003 22.00 Sport plus 23.00 F.I. „George Enescu" - 2003.	10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Serial (r) 16.00 Guţă şi muzica lui (r) 18.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 18.45 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Gaşca din Pound Hill" 21.30 Viitorul azi.
MARŢI - 23 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Năzdrăvăniile fraţilor Kratt" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Kronika 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 19.30 F.I. „George Enescu" 22.00 Serial: „Unitatea specială 2" 0.00 Film: „Păcat originar" (SUA, 2001). Cu: Antonio Banderas, Angelina Jolie.	8.00 Ştirile ProTV 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Doc.: „Insule de vis" 15.00 Doc.: „Savoarea bucătăriilor europene" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Ultimul samaritean" (SUA, 1991). Cu: Bruce Willis, Halle Berry 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Serial: „Arma dreptăţii" 0.45 Serial: „La limita imposibilului".	7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film: „Femeile clanului Kennedy" (partea I) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Criminal Affairs" (SUA, 1997) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 17.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Socrii" 19.30 Star Factory 20.30 Film: „Joe cel frumos" 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.15 Volei: România - Slovacia (r) 9.00 Doc.: „În jurul lumii" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.40 Desene animate 15.00 Toţi, împreună 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 19.15 Prim plan 21.30 Telejurnal 22.00 Serial: „Poliţiştii de la «Blue Murder»" 23.20 Teatru: „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian.	8.45 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 17.00 Cunoaşteţi India (r) 18.00 Serial: „Pe strada felinarelor sparte" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Tăcerea sufletului" 20.00 EuroMaxx.
MIERCURI - 24 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.45 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Worzel Gummidge" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Convieţuiri 16.50 Serial: „Destine secrete" 17.40 Desene animate 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 19.30 F.I. „George Enescu" 22.25 Serial: „Unitatea specială 2" 23.40 Film: „Printre duşmani" (Italia, 2001, partea I).	8.00 Ştirile ProTV 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Doc.: „Insule de vis" 15.00 Doc.: „Savoarea bucătăriilor europene" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Demascarea" (SUA, 2000). Cu: Antonio Sabato Jr. 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Serial: „Arma dreptăţii" 0.45 Serial: „La limita imposibilului".	7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 10.00 Serial: „Isabela" 11.00 Din dragoste (r) 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film: „Femeile clanului Kennedy" (ultima parte) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Decepţie" (SUA, 1995) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Martorul mut" (SUA, 1999). Cu: Rob Lowe 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 17.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Socrii" 19.30 Star Factory 20.30 Cronica cârcotaşilor 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	7.00 F.I. „George Enescu" - 2003 9.00 Doc.: „Cronici de vacanţă" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.15 Patrimoniul românesc 13.55 Volei: România - Iugoslavia 16.00 Serial: „Biarritz" 17.00 F.I. „George Enescu" - 2003 19.15 Serial: „Saint Tropez" 21.15 Serial: „Orfanii" 21.30 Telejurnal 22.00 Eurofotbal 23.10 Film: „Ameninţare din cer" (SUA, 1996).	8.15 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 11.30 EuroMaxx (r) 13.00 Film (r) 17.00 Dosarele Terrei (r) 18.45 Vacanţe de pomină 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Escaladarea" 21.40 EuroMaxx 23.45 Guţă şi muzica lui.
JOI - 25 septembrie	7.00 Jurnalul de dimineaţă 8.20 Din secretele naturii 9.45 Serial: „Worzel Gummidge" 11.00 Serial: „Magnum" 15.00 Serial: „În mintea lui Herman" 15.30 Panorama 16.50 Serial: „Destine secrete" 18.05 Serial: „Dragoste şi răzbunare" 19.00 Jurnal 20.00 F.I. „George Enescu" 22.00 Serial: „7 zile" 23.30 Film: „Printre duşmani" (ultima parte) 3.20 Film: „Să dormi cu ochii deschişi" (Canada, 2000).	8.00 Ştirile ProTV 10.15 Serial: „Spitalul de urgenţă" 12.00 Serial: „Maddie şi David" 13.30 Serial: „Capcana timpului" 14.30 Doc.: „Insule de vis" 15.00 Doc.: „Savoarea bucătăriilor europene" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Un tătic grozav" (SUA, 1999). Cu: Adam Sandler 22.00 La Bloc 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.45 Serial: „Arma dreptăţii" 0.45 Marcă înregistrată 2.45 Doc.: „Reţeaua terorii".	7.00 Observator 9.00 Serial: „Soledad" 11.00 Serial: „Isabella" 13.15 Film: „Zile din viaţa noastră" 14.00 Film: „Scandal de presă" (SUA, 2000) 16.00 Serial: „Stargate: SG 1" 17.30 Serial: „Yago" 19.00 Observator 20.00 Film: „Fără milă" (SUA, 1986) 22.00 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Destin amar" (SUA, 1995) 5.30 Serial: „Ispita".	8.00 Video Star 11.15 Serial: „Detectivi de elită" 13.00 Serial: „Luna sălbatică" 14.00 Serial: „Prietene şi rivale" 15.30 Minute de milioane 17.00 Serial: „Vânătoarea comorilor" 18.00 Focus 19.00 Serial: „Socrii" 19.30 Star Factory 20.30 Al şaselea simţ 21.30 Poliţia în acţiune 22.30 Focus Plus 23.00 Star Factory - talk-show.	6.30-13.15 Reluări 13.30 Serial: „Secretul iubirii" 15.00 Serial: „Dragoste şi putere" 15.30 Serial: „Salome" 17.30 Poveştiri adevărate 18.00 Serial: „Totul despre Camila" 19.00 Serial: „Pisica sălbatică" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Amor real" 23.00 Serial: „Răzbunarea" 1.15 Chat Acasă.	9.00 Doc.: „Palete" 9.30 Serial: „Locuinţă pentru doi" 10.00 Tonomatul DP2 13.55 Volei: Rusia - România 16.00 Serial: „Biarritz" 17.30 Aventuri în România 18.00 Memoria exilului românesc 19.15 Serial: „Saint Tropez" 20.15 Serial: „Orfanii" 21.40 Telejurnal 22.00 Serial: „Stăpânul animalelor" 23.00 Film: „Telefonul" (SUA, 1987). Cu: Whoopi Goldberg.	8.15 Videoclipuri 10.00 Emisiune pentru copii 13.00 Film (r) 15.00 Guţă şi muzica lui 18.00 Serial: „În căutarea «Cenuşăresei»" 19.20 Şapte ştiri 20.00 Film: „Surprins" 22.10 Euro Maxx.

ELISABETH SHUE
– vineri, 22.45 –

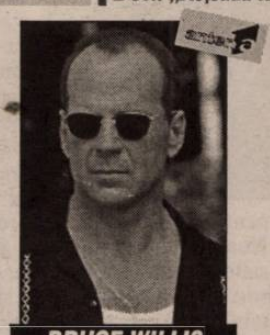

BRUCE WILLIS
– vineri, 20.00 –

ANGELINA JOLIE
– marţi, 0.00 –

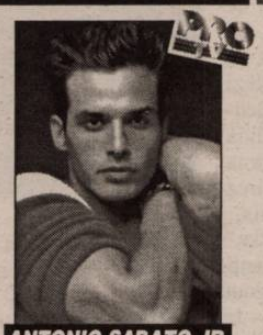

ANTONIO SABATO JR.
– miercuri, 20.00 –

JENNIFER LOPEZ
– duminică, 20.00 –

ADAM SANDLER
– joi, 20.00 –

WHOOPI GOLDBERG
– joi, 23.00 –

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

DEAUVILLE

Festivalul filmului american

Unul dintre cei mai fideli actori în ceea ce privește participarea la sărbătoarea anuală a filmului american de la Deauville este, fără îndoială, Harrison Ford. Nu întâmplător, a fost numit cetățean de onoare al orașului, distincție care l-a încântat nespus pe starul hollywoodian. Iar în ceea ce privește filmul care îl are ca protagonist pe Harrison Ford – *Hollywood Homicide* de Ron Shelton – prezentat la cea de-a 29-a ediție a festivalului de la Deauville s-a dovedit a fi un mare succes. Personajul interpretat de Ford în această comedie polițistă este foarte departe de mitica figură a lui Indiana Jones. La 61 de ani câți are în prezent, starul a optat pentru rolul unui inspector de poliție, Joe Gavilan, cam obosit de vârstă, îmbrăcat într-un costum cam uzat și care, pentru a reuși să plătească vreo... două-trei pensii alimentare, e nevoit să mai presteze o slujbă în paralel, cea de agent imobiliar. Ca polițist, Gavilan e chemat să facă lumină într-un atac armat petrecut într-un local de noapte din Los Angeles: membrii unui promițător grup rap sunt răpuși de gloanțe ucigașe, motivul fiind, după toate aparențele, o reglare de conturi în industria hip-hop-ului. Aluzia filmului este suficient de transparentă la o situație reală, „războiul" din anii 90 dintre rap-erii de pe coasta de est și cei de pe coasta de vest, soldat cu moartea a două staruri ale genului - Tupac Shakur și Biggie Smalls. De-a lungul anchetei, Gavilan este însoțit pas cu pas de „puștiul" K.C Calden (Josh Hartnett), polițist „din când în când", care de fapt nu visează decât la un singur lucru – să devină actor la Hollywood, unde de altfel se și petrece întreaga acțiune a filmului.

Regizorul Ron Shelton a profitat din plin de această „scenă" pe care se desfășoară povestea – e vorba de Hollywood – și „a pictat" cu mână sigură tabloul unui univers de legendă, în care aparențele sunt la loc de cinste. Adaptare cinematografică a unui scenariu scris de un fost membru al celebrului LAPD (Los Angeles Police Department), Robert Souza, *Hollywood Homicide* se înscrie în tradiția filmelor bazate pe mariajul dintre două personaje total opuse ca personalitate: Don Quichote și Sancho Panza, Stan și Bran, Eddie Murphy și Nick Nolte (*48 Hours*) etc. Diferențele dintre Ford și Hartnett sunt fără număr și e suficient să amintim că „bătrânul polițist" are nevoie de Viagra pentru un libidou satisfăcător, spre deosebire de tânărul Hartnett care e un fel de cocoș neobosit în ograda sexului frumos... Deși Ron Shelton brodează o enigmă polițistă atrăgătoare, pe parcursul filmului, aproape că uită de aceasta, preferând să insiste pe satira moravurilor de la Hollywood, un fel de Babilon de altădată, presărat cu nababi ai industriei de vise și baroni ai rap-ului.

La Deauville s-a dat... un Oscar

După mai bine de șase luni de la triumful său la gala premiilor Oscar de anul acesta, când i s-au decernat trei statuete pentru *Pianistul*, Roman Polanski a avut în sfârșit bucuria de a intra în posesia trofeului. Și asta s-a întâmplat la Deauville, unde Polanski a fost prezent. Iar cel care i-a înmânat statueta nu a fost nimeni altul decât bunul său prieten, Harrison Ford. Reamintim că Roman Polanski nu a participat la decernarea premiilor Oscar, deoarece în Statele Unite el este subiectul unui proces vechi în care este acuzat de întreținerea de relații sexuale cu o minoră de 13 ani, în 1977.

Harrison Ford promisese mai de mult că imediat ce va fi posibil îi va înmâna lui Polanski statueta pentru cel mai bun regizor, câștigată anul acesta la Oscar. Momentul prielnic a venit abia după jumătate de an și a avut loc, așa cum era de așteptat, pe tărâm european, în stațiunea balneară normandă Deauville. *Pianistul* – un omagiu adus de regizorul de origine poloneză victimelor ghetto-ului din Varșovia – este unul dintre cele mai mari succese din cariera lui Polanski, ajuns la vârsta de 70 de ani. Acest film a fost încununat cu trei Oscaruri (pentru cel mai bun regizor, cel mai bun actor în rol principal – Adrien Brody – și cea mai bună adaptare cinematografică), precum și cu trofeul Palme d'Or la Cannes, șapte premii franceze Cesar și două premii britanice BAFTA.

Omagiu muzicii negre americane

Cea de-a 29-a ediție a Festivalului filmului american de la Deauville a făcut loc în programul său unui film documentar de excepție – *Standing in the shadows of Motown (În umbra de la Motown)*, semnat de regizorul Paul Justman, care și-a dorit să aducă prin intermediul acestei creații cinematografice un omagiu muzicii negre americane a anilor 60 și, mai ales, artizanilor anonimi ai genului *soul*, a căror muncă și pasiune au făcut posibilă strălucirea melodiilor interpretate de Diana Ross, Marvin Gaye, Stevie Wonder și alte staruri de primă mărime în lumea show-biz-ului. Paul Justman, acum regizor al acestui film, nu este altul decât cel care în urmă cu ceva ani lucrase la montarea unui film rock între timp devenit clasic, dar interzis la vremea respectivă din cauza conținutului considerat scandalos – *Cocksucker Blues*, consacrat turneului american din 1972 al grupului Rolling Stones. Rolling Stones, ca numeroase alte nume fetiș ale rok-ului (Beatles, Bowie, Presley, Beach Boys...) se „adăpasă" și ei, la timpul lor, din izvorul de la Tamla Motown, „motor" al muzicii negre, fondat în 1958 la Detroit, de către Berry Gordy.

În studiourile de la Motown (de la „Motor Town", Detroit fiind pe atunci capitala automobilelor) aveau să se nască zeci de melodii care s-au situat în vârful topurilor anilor 60, rămânând totodată nemuritoare: „Heatwave", „Dancing In The Streets" (Martha & The Vandellas), „Ain't Too Proud To Beg", „Papa Was A Rolling Stone" (Temptations), „My Guy" (Mary Wells), „What's Going On" (Marvin Gaye), „Ma Chérie Amour" (Stevie Wonder), „Reach Out" („I'll Be There") etc.

La baza filmului lui Justman a stat o carte scrisă de Allan Slutsky („Standing In The Shadows Of Motown: The Life And Music Of Legendary Bassist James Jamerson", 1989) care i-a furnizat regizorului date legate de „Funk Brothers", acele „mâini" anonime care au lucrat în veritabila uzină de succes în muzică, având sediul în 2648 West Avenue din Detroit. Acolo, în umezeala unor subsoluri insalubre (nu întâmplător locului i se mai spunea „Snake Pit" sau „fosa cu șerpi") s-au imaginat și s-au compus unele dintre melodiile devenite cele mai populare ale secolului XX.

Uzina de vise și-a închis însă porțile la începutul anilor 80, când Tamla Motwon a părăsit Detroit-ul și s-a instalat la Los Angeles. Atunci „familia" de altădată a explodat și s-a destrămat . După mai bine de 20 de ani, Justman a reunit-o parțial; „Funk Brothers" este prezentă în film, alături de unii dintre „moștenitorii" săi: Ben Harper, Meshell Ndegeocello, Chaka Khan, Bootsy Collins... De fapt, Justman are o ambiție deja mărturisită și cu bătaie mai lungă: să reușească să facă pentru ei ceea ce Wim Wenders și Ry Cooder a realizat pentru muzicienii cubanezi: celebrul Buena Vista Social Club.

Până una-alta, Justman și-a argumentat documentarul spunând: „Am dorit ca prin acest film să le fac dreptate acestor muzicieni uitați de public din cauza presiunii timpului sau pentru că mulți dintre ei sunt deja morți". În locul starurilor arhicunoscute, care au adus pe scenă muzica născută la Tamla Motwon, făcând-o să triumfe, Justman i-a preferat pe anonimi – anonimi doar în ochii marelui public – căci în realitate oamenii din umbră ca Joe Hunter, Earl Van Dyke (clape), Robert White, Joe Messina (chitară), Eddie „Bongo" Brown (conga), Richard „Pistol" Jones (baterie), Jack Ashford (vibrafon, tamburină) sau James Jamerson (bas) erau considerați niște dumnezei de partenerii lor scoși în față.

Scene din filmul „Standing in the shadows of Motown" (În umbra de la Motown)

Paul Justman

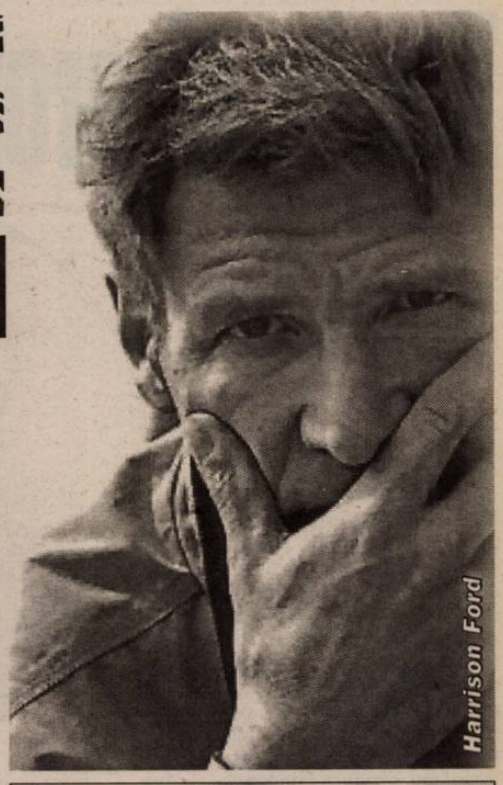

Harrison Ford

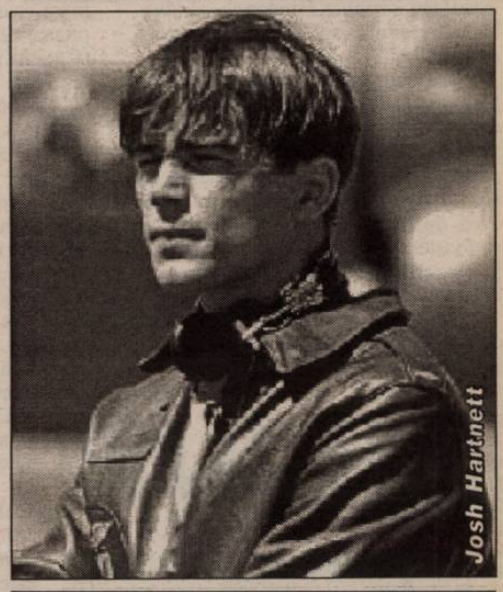

Josh Hartnett

Roman Polanski

Adrien Brody

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Boala şi profilaxiile ei complementare

Cam de când devenim conştienţi că existăm, auzim vorbindu-se despre boli, iar mai târziu participăm noi înşine la asemenea discuţii, forţaţi de împrejurări: suntem oameni şi organismul uman funcţionează fatalmente defectuos, nu de puţine ori. Dar, de fapt, *ce este boala?* Simplu – spunem de obicei: e tocmai acea funcţionare defectuoasă a organismului. Aceasta reprezintă însă doar o parte din adevăr. De ce? Pentru că şi noi, ca oricare altă creatură vie, ne aflăm în strânsă interdependenţă de celelalte entităţi, de mediu şi, în „extensie" maximă, de întregul univers. Tocmai de aceea, chiar remediile afecţiunilor de orice natură (fizice, sufleteşti, spirituale) ne-au fost lăsate la îndemână. „Hrana va fi leacul tău – spunea Hipocrate, cândva. Natura vindecă, medicul nu este decât asistentul ei."

Mai sunt valabile astăzi ideile de mai sus, la fel ca acum două-trei mii de ani? Binecunoscutul ***Aliodor MANOLEA***, doctor în ştiinţe complementare, ne lansează o provocare pe această direcţie. Primind-o, nu vom avea decât de câştigat, sub aspectul cunoaşterii propriei noastre fiinţe şi al înţelegerii transformărilor care ne influenţează permanent evoluţia.

Boala este rezultatul unui proces de lungă durată, care începe devreme în viaţă şi sfârşeşte prin saturarea corpului cu toxine. Obiceiurile nesănătoase, cum sunt modul de a ne alimenta, de a trăi şi de a gândi reprezintă cauza principală a acestei degenerescenţe. Acelaşi tip de toxine, localizat într-o articulaţie provoacă *artrită;* în ficat – *hepatită;* în rinichi – *nefrită;* în piele – *dermatită;* în pancreas – *diabet;* în creier – *nebunia; problemele cardiace* sunt provocate de aceleaşi toxine, acumulate la nivelul inimii. Însă natura este cea care realizează vindecarea adevărată, cu ajutorul mijloacelor de apărare naturală a corpului. Trebuie precizat că nu germenii provoacă boala, ei sunt doar simpli „însoţitori", catalizatori – am putea spune, întotdeauna prezenţi şi capabili să se înmulţească într-un organism bolnav, a cărui funcţionare s-a dereglat.

Din alt punct de vedere, boala reprezintă consecinţa unei dezordini în mediul ambiant. Cum esenţa mediului ambiant este de natură fizică şi se axează în jurul hranei consumate de individ, se incriminează deci prezenţa în regimul acestuia a alimentelor improprii, contrare nevoilor sale. Organismul bolnav nu are nevoie doar de repaus fizic, ci şi chimic. Acesta din urmă se poate obţine adoptându-se o dietă specială (în mod curent, i se spune *regim),* în măsură a-i permite organismului să se debaraseze de deşeurile şi de toxinele acumulate. Astfel privind lucrurile, boala ar ilustra efortul depus de corp pentru a scăpa de materiile morbide. Numai că omul nu a acceptat niciodată bucuros să-şi vadă schimbate sau reformate obiceiurile alimentare. În timp ce procesele de absorbţie şi de digestie sunt mecanisme instinctuale, modul de hrănire constituie o obişnuinţă dobândită şi este de înţeles să fie greu de înfrânat.

Explicaţiile următoare vă vor oferi o serie de repere menite să vă orienteze spre o conduită profilactică sau, în cazul instalării unor semne de dezechilibru în organism, să abordaţi în scop terapeutic un stil de viaţă complementar faţă de neplăcutul „ritual" cunoscut în asemenea împrejurări: consultaţii medicale, analize, diagnosticare, tratament medicamentos ş.a.m.d.

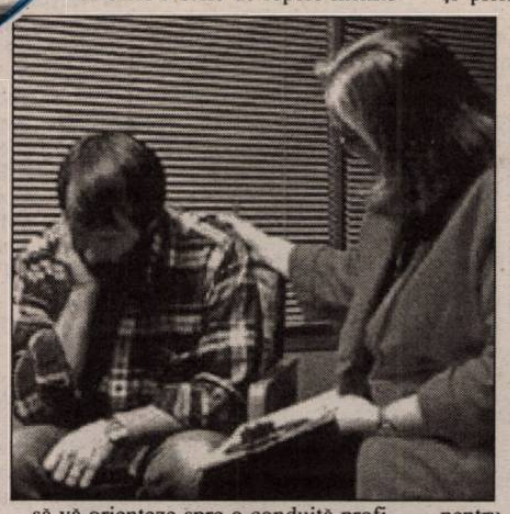

Dr. Aliodor Manolea menţionează că boala are drept cauze *erorile alimentare,* dar şi *medicamentele.* Omul suferă, deoarece corpul este plin de deşeuri toxice provenite dintr-un regim neinspirat ales, compus din alimente prea bogate, sintetice, sterilizate, agrementate cu arome artificiale – hrană prea stimulantă şi conţinând prea puţine vitamine naturale, legume şi fructe. Chiar la alegerea alimentelor naturale şi sănătoase, ele sunt mai mult ca sigur preparate într-un mod incorect (prea fierte sau încălzite în ulei, apoi „îmbunătăţite" cu condimente nocive etc.). Astfel, chimia normală a corpului este dereglată nu numai de deşeurile toxice, ci şi de medicamentele contraindicate ori de obişnuinţe nesănătoase, dintre care trebuie să amintim sedentarismul, lipsa activităţilor fizice. În consecinţă, elementele otrăvitoare care au staţionat în sânge (toxinele) invadează filtrele şi organele de eliminare (principale sunt rinichii, ficatul, intestinele şi pielea). De exemplu, ficatul este depozitul rezervor al sodiului, element indispensabil menţinerii echilibrului acid – bază al organismului, fără de care starea de sănătate nu poate exista. Când acest organ este congestionat şi nu-şi îndeplineşte funcţiile, toxinele trec în fluxul sangvin, situaţie în care şi rinichii sunt afectaţi. Sângele trebuie să scape de toxine cu orice preţ şi-atunci recurge la ieşiri de siguranţă. Plămânii vor avea sarcina să elimine unele deşeuri care ar trebui să treacă prin rinichi iar pielea va prelua parţial rolul ficatului.

Cel mai frecvent, în stările de boală apare *durerea:* un avertisment dat de natură, pentru a obliga corpul la repausul necesar vindecării. Ea ne previne şi în cazul în care corpul deja a suferit o stricăciune. Extremităţile nervilor, acţionând ca receptori, activează un mesaj prin impulsuri electrice adresate creierului iar noi, prin reacţie, simţim durere. Durerea poate fi provocată de diverşi stimuli senzoriali de natură chimică, mecanică, termică sau electrică. În fine, după toate cele arătate mai sus, să facem şi precizarea, poate, cea mai importantă: *sănătatea* se dobândeşte şi se menţine datorită unei participări active, în concordanţă cu regulile bine definite ale vieţii sănătoase.

MICUL DEJUN poate ţine doctorul la uşă

Deprinderile alimentare nesănătoase se află la baza foarte multor probleme de sănătate. O asemenea greşeală, perpetuată de obicei în virtutea obişnuinţei, este înlocuirea mic-dejunului cu o cafea, cu o ţigară sau pur şi simplu renunţarea la el. Şi mai grav este că tratarea cu indiferenţă a mesei de dimineaţă se manifestă tot mai frecvent la copii şi tineri, mulţi dintre cei ce merg dimineaţa la şcoală înscriindu-se fără să ştie pe o listă a viitorilor candidaţi la boli digestive. Cel mult, ei cred că înlocuiesc o hrană adecvată, servită în linişte, cu produse gen chips, sticks sau croissant, care abundă în compuşi sintetici şi oricum nu înseamnă un mic-dejun normal, echilibrat.

„Săritura" peste masa de dimineaţă înseamnă dezechilibrarea majoră a aporturilor energetice. Între altele, deloc întâmplător, ea se numără printre

cauzele principale ale luării în greutate şi ale obezităţii. Tot la copii, influenţa se manifestă şi asupra performanţelor congnitive şi a creativităţii. Hipoglicemia şi pierderea cunoştinţei – survenită de obicei spre sfârşitul dimineţii – porneşte de la aceeaşi renunţare la mic-dejun, ceea ce înseamnă nehrănirea organismului copilului circa 15 ore din 24.

Iată de ce nutriţioniştii indică trei elemente indispensabile pentru a „ataca" ziua în formă şi a evita astfel unele îmbolnăviri: un produs lactat (iaurt, telemea, lapte etc.), zaharuri uşoare (din pâine, biscuiţi, cereale) şi un lichid (ceai, ciocolată caldă).

UN NUTRIŢIONIST ACUZĂ

Concurenţa economică acerbă impune pe piaţa alimentelor şi produse capabile să satisfacă principalele cerinţe ale consumatorului (gust, miros şi aspect plăcute, uşor de procurat, preţ convenabil, calităţi igienice etc.), dar care ascund cu abilitate unele deficienţe interpretabile, până la un anumit punct. Dincolo de acea limită, apar certitudini, că albul nu e chiar atât de curat cum ne este prezentat în reclamele omniprezente. Sub incidenţa unor asemenea – să le spunem – „nepotriviri" se pare că a căzut şi o băutură răcoritoare cu alură de lider mondial în domeniu, Coca-Cola Light.

Cunoscuta publicaţie *The Guardian* a făcut câteva dezvăluiri ce ar putea fi incendiare, în acest sens, cu numai câteva săptămâni în urmă – întâmplător sau nu, în aceeaşi perioadă când în India a izbucnit mega-scandalul referitor la folosirea unor surse de apă puternic poluate, pentru producerea de Coca-Cola. Pe de altă parte remarcăm şi sugestiile multor medici şi terapeuţi, de a ne hidrata cu apă şi cu sucuri naturale, întrucât băuturile răcoritoare conţin numeroase elemente de sinteză chimică ce nu folosesc organismului, în plus, băuturile de tip Cola având componente ce dau dependenţă!...

Exact despre acest lucru vorbeşte şi Annie Lacuisse-Chabot, medic nutriţionist: „Anumiţi pacienţi îmi mărturisesc că nu se pot abţine să bea un litru şi jumătate pe zi. Ei au devenit deja dependenţi. Şi nu e vorba despre alcool, ci despre Coca-Cola Light." Subiectul este însă relativ nou şi – fapt semnificativ, care înmulţeşte considerabil semnele de întrebare – nici un studiu ştiinţific de amploare nu s-a realizat pe această temă. De ce, oare? Să nu existe interes real pentru o problemă privitoare la sănătatea a milioane de oameni sau la mijloc sunt alte interese? În fine, să ne păstrăm în specificul paginii de faţă, prezentându-vă datele ce au tulburat... apele Cola Light, date ce pot fi utile oricui are grijă de propria sănătate, preîntâmpinând nedorita întâlnire cu spitalul.

Constatarea dr. Chabot e neliniştitoare. Ea a întâlnit zeci de cazuri, când pacienţii s-au dovedit a fi, cu certitudine, dependenţi – întotdeauna – numai de Coca-Cola Light. Niciodată, de alte băuturi răcoritoare, accentuează ea. Este vorba mai ales despre femei, care par a ţine acelaşi discurs: „Îmi explică toate că nu pot trăi altfel, că nu există riscul de a se îngrăşa dacă beau Coca-Cola Light. Totuşi, aceasta nu este un simplu sirop. *La origine, era vorba despre o băutură medicinală* (s.n.), dar în actualul stadiu al cunoştinţelor noastre, ignorăm consecinţele abuzului asupra sănătăţii individului."

Rămâne de aflat care constituent al acestei răcoritoare provoacă dependenţă. Cofeina? Într-o revistă de specialitate, se explică, într-adevăr, că „adulţii şi copiii pot deveni dependenţi psihologic şi fizic de băuturile rafinate şi cofeinizate". Cum se caracterizează o asemenea dependenţă? Aceeaşi publicaţie prezintă mărturisirea revelatoare a unei tinere care consumă în medie 1,5 litri de Coca Light, zilnic: „Îmi încep şi îmi închei fiecare zi consumând această băutură. Gustul nu mă atrage în mod deosebit şi nu ţin regim. Dar dimineaţa, dacă n-am băut, intru într-o stare de iritaţie şi... cred că-n ultimii zece ani am consumat mai mult de 5.000 de litri!" Concluzia dr. Lacuisse-Chabot este clară: „Să bei 1,5-2 litri de Coca Light în fiecare zi, asta nu e ceva obişnuit, inofensiv. Dacă aţi ajuns într-un asemenea stadiu, trebuie neapărat să scădeţi treptat cantitatea. Nu e vorba să vă dezintoxicaţi, fiindcă nu e vorba despre un drog. Dar aţi face bine să vă dezobişnuiţi, să eliminaţi dependenţa." Este cea mai la îndemână şi mai ieftină metodă de garantare a sănătăţii: protecţia propriului organism, cea mai eficace terapie complementară ce i-a fost dată omului dintotdeauna, atunci când a fost aşezat în mijlocul naturii, şi nu al uzinelor care o transformă, până la elementele artificiale cele mai nocive.

Pagină realizată de **ADRIAN-NICOLAE POPESCU**

Consultaţii parapsihologice

MALADIILE NU AU VÂRSTĂ

Se spune că boala nu alege Într-un fel, ea face parte din existenţa omului; la fel cum – absolut natural – oricare individ va ajunge mai devreme sau mai târziu la momentul numit moarte. Exemple cu diferite sensuri şi finalităţi prezintă această trecere ca pe o experienţă implacabilă, menită fiecărui individ, indiferent de apartenenţă socială, de starea materială, de instruire, de vârstă. De altfel, vârsta şi starea de sănătate constituie un „parteneriat" deosebit de sensibil. Practic, nu există boli care să ocolească anumite categorii de vârstă, astfel că întâlnim cazuri când, de exemplu, apar diferite forme de cancer la copii. În general, atribuim responsabilitatea pentru îmbolnăvirea relativ mai rapidă a copiilor, faptului că organismul acestuia e mai fragil şi mai receptiv la agresiunile exterioare. Există însă şi alte căi, aproape întotdeauna neglijate, care conduc către adevăratele cauze (deci, accentuăm: nu la efectele reprezentate de simptome) ale afecţiunilor constatate prin analize clinice. Despre un asemenea caz şi semnificaţiile lui generale ne-au vorbit *Emilia VLĂDESCU,* psiholog, parapsiholog, bioterapeut şi medium, şi mama sa, alături de care lucrează în domeniu şi a înregistrat o cazuistică de o diversitate aparte.

O fetiţă de numai 9 luni a fost adusă la cabinet, cu o problemă care nu ceda, în ciuda tratamentului medicamentos: în urma unei răceli, fusese diagnosticată cu infecţie la urechea dreaptă, cadrele medicale care o consultaseră propunând intervenţie chirurgicală. Părinţii şi o bunică au adus-o mai întâi la tratament bioenergetic şi, după numai trei şedinţe, infecţia a fost eliminată şi deci nu s-a mai pus problema operaţiei. După alte două săptămâni, familia s-a prezentat din nou cu ea la cabinet, relatând că plângea şi ţipa permanent şi avea febră. S-a mers atunci pe o altă cale, spre depistarea eventualelor cauze, mai îndepărtate. Mai întâi, trebuie remarcat că urechile erau vindecate, iar febra apărea şi pe fondul creşterii primilor dinţi. În schimb, agitaţia puternică venea pe probleme de natură energetică, fiind cauzată de atmosfera generală din casă. Astfel, terapeuta a aflat că părinţii nu erau căsătoriţi legal (nu făcuseră nici cununie religioasă), că se certau foarte des şi că tatăl, o fire agresivă, înjura frecvent. Aveau o stare materială pe care mulţi ar fi invidiat-o (o vilă, maşină, afaceri), dar nemulţumirea lor venea din faptul că nu aveau suficienţi bani, câţi şi-ar fi dorit. Intervenţia terapeutei a rezolvat încă o dată problema fetiţei, dar părinţii au fost sfătuiţi să-şi schimbe modul de viaţă şi optica asupra raportului dintre acumularea de bunuri materiale şi evoluţia spirituală, pornind chiar de la oficializarea legăturii lor.

Cazul fetiţei de 9 luni este unul fericit, în sensul că el a putut fi rezolvat, fără mari eforturi. Dar, rămânând la problematica bolilor grave ce-i afectează pe unii copii, trebuie să arătăm că de multe ori ei plătesc înmiit – cum foarte bine spune un proverb – greşelile şi imoralitatea părinţilor. Dacă ne gândim numai la devastatorul flagel SIDA, putem înţelege că dimensiunile unui asemenea fenomen sunt, practic, imposibil de contabilizat iar efectele, extrem de greu de contracarat şi deocamdată doar în sensul întârzierii momentului final. Totuşi, întotdeauna trebuie să existe, mai presus de orice perspective şi viziuni premonitorii, doza de optimism, de gândire pozitivă capabilă să scoată la lumină fiinţa umană şi să o conducă spre finalitatea ce-i va fi cu-adevărat utilă.

Vom continua să vă prezentăm asemenea cazuri, lansându-vă în acelaşi timp o provocare; şi anume, să vă adresaţi colaboratoarelor noastre în condiţiile precizate mai jos, dar şi făcând în aşa fel încât experienţa dumneavoastră s-o putem face cunoscută şi celorlalţi cititori ai revistei „Magazin". Aceasta, numai cu acordul dumneavoastră scris, care va însemna, firesc, şi o lecţie de viaţă în plus pentru oricine ne va citi. În acest sens, vă invităm pe toţi cei ce simţiţi nevoia de a intra în dialog cu cineva, de a primi sfaturi, îndrumări sau ajutor, să vă adresaţi *Emiliei Vlădescu* – psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, care vă stă la dispoziţie prin intermediul revistei „Magazin". Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare (însoţită de o fotografie cât mai recentă), în care să precizaţi exact numele şi datele personale, precum şi solicitările, detaliind evenimentul, starea, contextul avut în vedere. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200.000 lei, reprezentând contravaloarea serviciilor.

PASTORALĂ

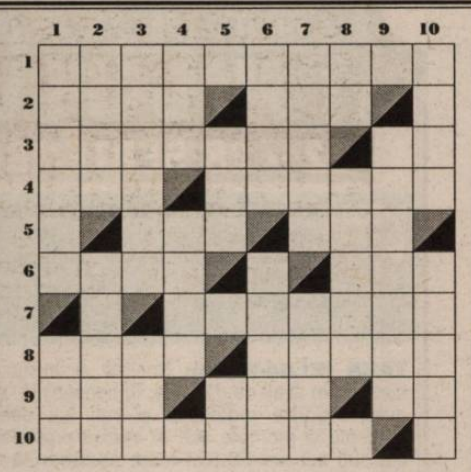

ORIZONTAL: 1) Îndrăgitul poet, care în „Balada munţilor" ne anunţă că: „S-au ivit pe rând în soare/ Jos, la capătul potecii,/ Turma albă de mioare/ Noatenele şi berbecii" (George; 1886-1937). 2) Păşune – Culoarea turmelor. 3) Darea percepută pe oi, în trecut (pl.) – Nota trompetei. 4) Primele la aruncări - Îngrijitor şi paznic la oi. 5) Instrumentul la care a cântat Pan (zeul turmelor la vechii greci) - Ţesătură groasă de lână folosită la stână ca pătură sau velinţă. 6) Cer, văzduh (poet) – Păşunează în Tibet. 7) Mioară de la înţărcare până la doi ani. 8) Produs lactat – Pat portativ (pl.). 9) Articol posesiv – Lâna oilor – Vârsta unui... cârlan. 10) Ocupaţia milenară de a creşte oile.

VERTICAL: 1) Rasă de oi autohtonă, cu lâna scurtă, creaţă şi mătăsoasă – Siglă pentru „Uniunea Artiştilor Plastici". 2) Conflictul tragic din balada populară „Mioriţa" – Turmă de oi. 3) Loc cu vegetaţie ierboasă pe care pasc mioarele – Ca lâna oilor merinos (masc.). 4) Acesta (pop.) – Iarna nu a început! 5) Aproape de noi – Fluviu italian. 6) A vopsi lâna în negru – Poartă poverile la stână. 7) Scriitoare engleză, autoarea romanului „Moara de pe Floss" caracterizat prin descrierea realistă a atmosferei pastorale (George; 1819-1880) – Puternici. 8) Primele la alfabet – Proprietar de pământuri întinse, case, acareturi. 9) Clopotul de la gâtul oilor. 10) Liric transilvan, autorul poeziei „Cimpoiul" (Tiberiu) – Paznici la stână.

DICŢIONAR: ARU, UAP, ARNA.

GHEORGHE CÂMPEANU - *Focşani*

SOLUŢIA CAREULUI („Pastorala"): TOPARCEANU - IMAS - ALB - T - GOSTINI - TA - ARU - CIOBAN - I - NAI - TOL - ETER - C - IAC - A - NOATENA - URDA - TARGI - ALE - PAR - AN - PASTORIT - I.

Fotografii de la cititori

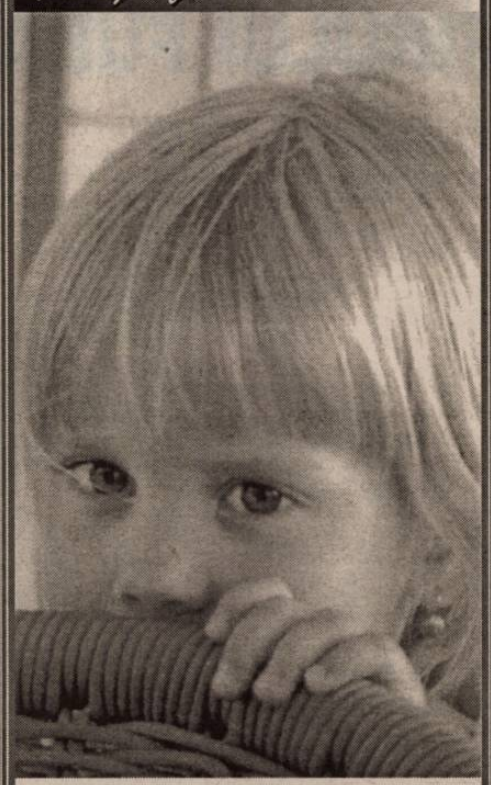

ANDREEA ARSICI – Bucureşti
«Gata! Căutaţi-mă!»

Verificaţi-vă cunoştinţele

CATEDRALE

1. Ce se înţelege printr-o catedrală?
2. În ce oraş din ţara noastră se află „Catedrala Reîntregirii"?
3. Ce reprezintă statuia de piatră, numită „Catedrala" realizată în 1908 de sculptorul francez Auguste Rodin (1840-1917).
4. Ce se înţelege în muzică prin „Şcoala de la Notre-Dame"?
5. Cine a scris cartea „Conversaţie la catedrală"?
6. Cine a realizat, în 1919, filmul „Catedrala"?
7. Ce pictor român a pictat în 1932 „Catedrala din Senlis"?

Răspunsurile din numărul trecut

1) Bunicul patern al lui Ştefan cel Mare a fost Alexandru cel Bun (1400-1432). 2) Cronicarul moldovean Grigore Ureche (c.1590-1647) i-a făcut domnitorului un portret rămas clasic în literatura noastră. 3) Între aniii 1466-1469 Ştefan cel Mare a ctitorit mănăstirea Putna, devenită necropola familiei. 4) „Viaţa lui Ştefan cel Mare" a fost scrisă de Mihail Sadoveanu (1880-1961). 5) Muzica operei „Apus de soare" aparţine compozitoarei Mansi Barberis. 6) Tatăl Mariei Voichiţa, ultima soţie a lui Ştefan cel Mare, a fost domnitorul muntean, Radu Basarab, supranumit „cel Frumos" (1462-1475). 7) Voievodul a fost canonizat în 1992, având zi de prăznuire 2 iulie.

Poşta cititorilor Pentru întrebările cu tema „Cântece" apărute în numărul 37 al revistei noastre am primit:

■ ***7 răspunsuri corecte:*** *Prof. Maria Iova,* Constanţa; *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Prof. Marin Ştefan,* Şimleul Silvaniei şi *Mihai Waspuch,* Bucureşti;

■ ***6 răspunsuri corecte:*** *Florentina Gorea,* Topliţa şi *Ion Ciocşan,* Pucioasa;

■ ***5 răspunsuri corecte:*** *Mircea Voicu,* Ploieşti şi *Mircea Stan,* Bucureşti.

Mioara Dinu – Arad. După cum aţi observat publicăm cu plăcere întrebările cititorilor noştri cu condiţia să se înscrie liniei revistei adică să cuprindă diverse domenii şi să nu mai fi fost publicate în prealabil.

Aşteptăm în continuare scrisorile dumneavoastră, dorindu-vă mult succes! *(Irina Stoica)*

ŞAH

Gass - Taksis, 1968

PROBLEMA DE AZI:
Albul mută şi câştigă

DEZLEGARE:
1. Dh7! Rh7 2. Cf6 (şah dublu!) 2... Rh8 3. Cg6 mat.

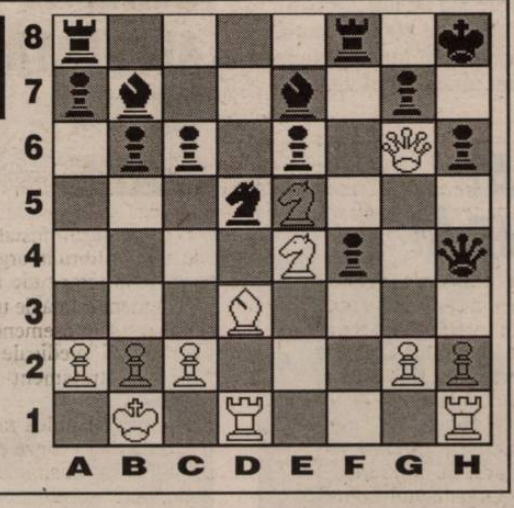

© GHEORGHE POPESCU –
maestru F.I.D.E.

GRĂDINA
micul nostru Paradis

Sfârşitul verii şi începutul toamnei reprezintă perioada cea mai potrivită pentru înmulţirea trandafirilor iar această lucrare se face fie prin butăşire, fie prin altoire. Altoirea este un procedeu mai laborios, dar înmulţirea prin butaşi este la îndemâna oricărui grădinar amator. Singura problemă este că această metodă nu „dă roade" la toate soiurile, deoarece numai lăstarii şi ramurilor soiurilor de trandafiri cu lemn moale au însuşirea de a se înrădăcina atunci când sunt puse direct în nisip sau în pământ. Soiurile nobile sunt mai pretenţioase, însă cele care se găsesc în mai toate grădinile de lângă casă răspund bine la acest procedeu care are două variante: butăşire în verde şi butăşire în uscat

Toamna se numără... trandafirii

Butăşirea în verde: ◆ se foloseşte un briceag foarte bine ascuţit; ◆ butaşii se obţin din lăstarii care au înflorit şi care au lungimea de 10-15 cm; ◆ se lasă la vârf numai două frunze care se ciupesc la jumătate; ◆ lăstarii se taie la bază imediat sub un ochi iar la vârf cu 1-2 cm deasupra ultimului ochi; ◆ pentru înrădăcinare, butaşii se pot planta în lădiţe sau ghivece cu nisip, chiar şi în grădină, într-un loc mai ferit de curent sau de îngheţul de peste iarnă; ◆ butaşii se înfig în pământ la circa 3-4 cm adâncime; ◆ pentru a le asigura umiditatea necesară, nisipul se menţine permanent umed iar butaşul se acoperă cu un borcan.

Butăşirea în uscat: ◆ butaşii se confecţionează toamna târziu, după căderea frunzelor; ◆ se obţin din ramuri anuale, lungi de 15-25 cm; ◆ se păstrează peste iarnă în nisip, în pivniţă, şi se plantează primăvara în grădină sau în ghivece cu pământ nisipos. *(A. Popescu)*

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„CLENCIURI"

REDUS ARTIŞTI DE CIRC		A TRAGE PE PELICULĂ CAP DE HUHUREZ!		MÂNĂ, CALULE! BRUNET		CENUŞIU DANS LENT		PORTAR ÎNGUST LA MINTE		IUŢEALA MAŞINII REGE SLAV	
SALĂ LA FACULTATE FOLOSINŢĂ					RIGLAT AFLAT ÎN PANĂ						
		GURA MĂŢEI DESFĂCUT					A SOLICITA ARABE DIN TRIPOLI				
A IRIGA FOLOSITE LA CUSUT				UN FEL DE CATIFEA MIJLOCUL SPINĂRII						CAFENIE	
			PRIVESC ÎN CRUCIŞ						ÎN OMĂT! MIŞCĂRI... ŞAHISTE		
	ORGAN DE PRESĂ A LUA LOC					LEGUMĂ „PĂROASĂ" PODOABĂ CAPILARĂ					NU AceŞTIA
			ÎMBINARE CU CLEI GĂSITĂ CU GREU								
ZEUL VANTURILOR GRÂNE A IMPLORA								MĂSURĂ LA ŢEVI CLASAMENT MUZICAL			
				ISPITITOR CUCU!							
GRĂDINĂ PUBLICĂ FEMEI VIOLENTE					APLICATE ÎN PRACTICĂ						
							PRELUCRATE LA TĂBĂCĂRIE				

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „ÎNCURCĂTURI"

Orizontal: B - P - A - O - M - C - FOTOGRAFIATA - CARUTE - RI - R - FAT - SARBI - AT - NAUT - AUTORI - AC - ROC - BANC - T - BASICUTE - V - ARAT - MOI - STA - ANOFEL - STAL - AB - RANITA - SC - DO - STROPITE - BABUTA - CANEA.

SPORT FLASH

„ECHIPA LUI MUTU", VIS RATAT

Am aşteptat cu sufletul la gură, ca toată naţia, meciul României cu Danemarca. Şi ce am văzut? După o repriză de tatonare şi după un penalty acordat danezilor ca anexă la contract, semnată de arbitrul elveţian (nici nu-i pronunţ numele), fotbaliştii tricolori au reuşit o repriză secundă la un înalt nivel. Lecţie de fotbal pentru o echipă care părea ca un elefant care încearcă să danseze într-un lighean. Etalându-şi atuurile şi superioritatea valorică şi tehnică, „echipa lui Mutu", cum începe să fie numită naţionala României, a înscris de două ori, aducând absul în tribunele îngheţate şi pline de bere. Sunt convins că dacă-i întreba cineva pe danezi ce joacă ei pe acel stadion, nimeni n-ar fi fost în stare să răspundă coerent. Şi când totul părea că are un final normal, situaţie în care echipa noastră reuşea să se califice *in extremis*, a venit golul egalizator din minutul 96 care a anulat toate străduaniile şi poate ziua de naştere a unei noi „echipe de aur". S-a glosat destul pe tema meciului Danemarca-România pentru a mai plictisi şi eu. Da, arbitrul *acela* a arbitrat cu părtinire, s-a achitat de sarcini, s-a uitat într-o singură parte. În mod normal ar trebui bălăcărit la UEFA, nu de alta, că nu păţesc băieţii nimic, dar măcar să iasă tămbălău şi să meargă omul pe lângă pereţi, cu frica în sân că ar putea primi un ou în ochi. Dar cine să facă la noi vreo mişcare, Mircea Sandu? Să supere el UEFA, Doamne, iartă-mă? Nu-i mai puţin adevărat că am avut pe un final incandescent de meci, patru ocazii de gol, unu-la-unu cu portarul. N-am fructificat nici una. Or, în această situaţie, o logică nepărtinitoare spune că dacă n-am fost capabili să marcăm din acele ocazii cât roata carului, dacă jucătorii n-au avut snaga necesară în minte şi în picior, atunci nici n-au ce căuta la campionatele europene. Acolo se duc cei care au portocalele tari, cei care ştiu să forţeze hazardul oferit de traiectoria mingii până în ultima clipă şi chiar să reuşească s-o vâre în plasă într-un mod norocos. Asta e, îmi pare rău s-o spun. *Noroc* şi *hazard*, astea sunt legile implacabile după care se conduce acest joc, dincolo de reguli. Dacă echipa noastră ar fi jucat în aşa fel încât să marcheze pentru 3-1 sau să nu primească gol nici în două săptămâni de prelungire a partidei, ei ar fi meritat să meargă la turneul final din Portugalia. Aşa, rămân cu visul că au jucat foarte bine, că s-a închegat o echipă valoroasă, că ea se poate maturiza până la calificările pentru mondiale şi atât. Şi dacă acest lucru se va realiza, calificarea la mondiale, tot putem spune că egalul de la Copenhaga a fost o victorie. Victoria unor jucători tineri care din „echipă de argint" are şanse mari să devină „echipa de aur". Să nu disperăm!

MANUFACTURĂ ITALIANĂ

Duminică în Germania, la campionatul european de volei masculin, Italia a devenit noua campioană, „azzurri" surclasând campioana mondială, Franţa, în cinci seturi, unul mai frumos decât altul. Dacă cele trei seturi câştigate de italieni au fost categorice, celelalte două au fost dramatice. Setul doi, de pildă, a fost câştigat de francezi la incredibilul scor de 42-40, un scor care va rămâne cu siguranţă în istoria acestui sport. O dezamăgire a fost campioana *en titre*, Serbia şi Muntenegru, care a fost învinsă de Franţa în semifinale şi apoi încă o dată de Rusia în finala mică. Italia revine în elita voleiului după fabuloşii ani 90, sperând acum să câştige şi anul viitor la JO de la Atena singura medalie care le lipseşte din panoplie.

GEORGE CUŞNARENCU

NOUA MISS EUROPA

Mare surpriză! Miss Ungaria a fost aleasă Miss Europa 2003, vinerea trecută, în apropiere de Paris, cu ocazia celei de-a 55-a ediţii a acestui concurs internaţional de frumuseţe care a reunit candidate din 36 de state reprezentând Europa geografică. În vârstă de 19 ani, Zsuzsanna Laky, noua Miss Europa, este în ultima clasă de liceu şi are de gând să devină profesoară de sport şi de *fitness*. Delfinele ei au fost Miss Spania, Miss Polonia, Miss Serbia-Muntenegru şi Miss Cehia. Prezidat de cântăreaţa Helena Segara, juriul a fost compus din cântăreţii Ricky Martin şi Eros Ramazzotti, din fostul campion de automobilism Jean Alesi, din fostul tenisman Cedric Piolin, actriţa Corinne Touzet şi din top modelul Inna Zobova de la Wanderbra. Fosta Miss Europa de anul trecut, rusoaica Svetlana Koroleva, a pus pe capul unguroaicei coroana de aur cu 678 diamante, înainte ca aceasta să încaseze premiul cuvenit: cecul de 100.000 euro, o maşină, articole de îmbrăcăminte de lux şi o excursie pentru doi în Guadelupa. Decernat de fotografi, titlul Miss Press a fost atribuit reprezentantei Poloniei, declarată cea mai fotogenică.

Cel SHANGHAI SE SCUFUNDĂ!

mai mare oraş al Chinei, cu 12 milioane de locuitori, se pare că se scufundă sub greutatea celor peste 3.000 de zgârie-nori. Situaţia este în mod particular delicată în cartierul financiar Lujiazui unde marea concentrare de clădiri înalte a produs o scufundare cu până la 1,5 centimetri pe an, scrie cotidianul China Daily. Pentru a contracara fenomenul, municipalitatea vizează limitarea autorizaţiilor de construire a blocurilor-turn. În Shanghai există în jur de 3.000 de clădiri care au de la 18 etaje în sus şi se plănuieşte construirea în viitor a altor 2.000.

POVESTEA SAFIRULUI FURAT

Un safir, „unic în lume" după spusele poliţiei, a cărui valoare este estimată la 1,25 milioane dolari, a dispărut în timpul unui jaf comis la sediul unei companii din Londra. Preţioasa piatră de 120 carate a fost furată dintr-un birou al firmei Moving Pictures, situată în vestul capitalei Marii Britanii. Cu aceeaşi ocazie a dispărut şi un colier cu diamante, care nu valora decât 60.000 dolari. Bijuteria şi safirul aparţineau unei tinere şi bogate moştenitoare din

Rusia, a cărei identitate nu a fost dezvăluită. Femeia de douăzeci de ani venise la Londra pentru a se mărita şi voia să poarte colierul la nuntă şi, după eveniment, să vândă safirul. Safirul, care nu era montat pe o bijuterie, stătea de obicei la Washington, dar acum se afla în seiful companiei londoneze cu care tânăra avea legături.

SIRENA ARUNCATĂ ÎN MARE

Mica Sirenă din Copenhaga, simbol al capitalei daneze, plasată la intrarea în port, a devenit victima unui nou atentat: săptămâna trecută, ea a fost deşurubată de pe piedestal şi aruncată în apă. Mica Sirenă, inspirată de una din povestirile autorului pentru copii, Hans Christian Andersen, a sarbatorit în august 90 de ani. În toti acesti ani, statuia a mai fost agresata în câteva rânduri, vandalii taindu-i când capul, când bratele. În 1998, la ultima vandalizare, Mica Sirena a fost acoperita cu vopsea alba. Monumentul, una din atracţiile turistice ale portului Copenhaga, este opera sculptorului Edvard Eriksen care a realizat-o la cererea berarului Carl Jacobsen (Carlsberg), iubitul unei balerine de la Teatrul Regal.

Ambulanţă PE DOUĂ ROŢI

O societate de ambulanţă din Nantes a propus o modalitate de prim ajutor rapid în cazul manifestaţiilor care reunesc foarte multe persoane. Velo-ambulanţa, în greutate de 20 kg, este o bicicletă echipată cu material medical şi cu girofar albastru şi ar putea fi foarte utilă în timpul sărbătorilor populare, la concertele în aer liber sau la manifestările sportive. Lansarea ei va avea loc cu ocazia partidei dintre Nantes şi Marsilia, în etapa a 7-a din prima divizie a campionatul francez de fotbal, pe 21 septembrie.

ÎN NUMĂRUL VIITOR:

- Calculatorul ADN - un vis îndepărtat
- Poluarea naşte moştri
- Legende de la capătul lumii
- Barcelona - oraşul cântecului

HOROSCOP
22 - 28 SEPTEMBRIE

BERBEC (21.03-20.04): Deşi curba financiară are tendinţa de a creşte, în primele zile ale acestei perioade vă pândeşte un ghinion datorită căruia veţi pierde bani. Probabil că lucrurile se vor redresa în scurt timp. Pe de altă parte, la serviciu pot apărea disensiuni trecătoare.

TAUR (21.04-21.05): Soarele şi Jupiter vă sunt acum aliaţi de nădejde; în consecinţă, veţi avea iniţiative profitabile şi veţi lua decizii înţelepte şi prompte atât în mediul profesional, cât şi-n cel familial. Cu toate acestea (sau din această cauză), este posibil să vă faceţi noi duşmani.

GEMENI (22.05-21.06): Luni sau marţi veţi întâlni întâmplător o persoană care vă va schimba planurile pentru viitorul apropiat. Se pare că modificările vor fi favorabile şi că vă veţi împrieteni cu persoana respectivă. În weekend este posibilă o deplasare de scurtă durată.

RAC (22.06-22.07): Cel mai interesant aspect al acestui interval este descreşterea curbei financiare până sub normal. Probabil că aţi cheltuit nepermis de mult pe fleacuri, sau că vacanţa v-a secătuit bugetul. Atenţie la un Scorpion sau un Leu din mediul profesional!

LEU (23.07-22.08): A doua jumătate a perioadei ar putea aduce probleme sentimentale dure. Partenerul de viaţă (sau prietenul) are probleme la serviciu şi asta se răsfrânge şi asupra relaţiilor. Din fericire, curba afectivităţii tinde să crească vertiginos în weekend.

FECIOARA (23.08-21.09): Două motive de satisfacţie vă provoacă aspectul favorabil dintre Lună şi Soare. Unul este de natură materială, iar celălalt de natură sentimentală. Probabil că vă veţi împăca cu persoana iubită, care v-a cam făcut necazuri în ultima vreme.

BALANŢA (22.09-22.10): Va fi o săptămână foarte solicitantă, din toate punctele de vedere. La serviciu se vor acumula numeroase probleme urgente (nerezolvate de alţii), iar în mediul familial se vor naşte, probabil, divergenţe de opinie financiare, căci bugetul dv. nu străluceşte.

SCORPION (23.10-21.11): Cu toate că începeţi săptămâna fără prea mare optimism, psihicul dv. se redresează brusc la aflarea unei veşti excelente din sânul familiei. La rândul ei, curba financiară are o creştere lentă şi sigură, dezvoltând un maxim vineri sau sâmbătă.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Micile probleme profesionale din această săptămână vă vor duce cu gândul la vacanţă şi poate că ar trebui să scăpaţi de surmenaj evadând o scurtă perioadă în natură. Curba psihicului are oscilaţii periculoase şi gândurile cenuşii nu vă dau pace deloc.

CAPRICORN (21.12-19.01): Toate curbele astrale principale sunt cuminţi în această perioadă, nedezlipindu-se de nivelul normalului. Redresarea financiară întârzie nepermis de mult, iar unele probleme sentimentale par insolvabile. Pot apărea mici probleme de sănătate.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Luni sau marţi veţi primi o veste excelentă privitoare la situaţia dv. materială. Conform cu alura curbei dedicate carierei, s-ar putea să fiţi protagonistul unei avansări sau al unei „simple" măriri de salariu. Planeta Mercur confirmă aceste ipoteze.

PEŞTI (19.02-20.03): Soarele şi Saturn se află în poziţii extrem de favorabile, astfel încât în acest interval veţi lua una sau mai multe decizii binefăcătoare – mai ales pentru situaţia familială. Din păcate, situaţia materială nu străluceşte deloc, dar asta nu vă afectează optimismul.

Personalităţile săptămânii: *Dimitrie Cantemir, Perpessicius, Veronica Porumbacu, Dumitru Ghiaţă, Alexandru Ciucurencu, Maria Tănase, Ion Pribeagu, Aurel Giroveanu;* George Gershwin, William Faulkner, Julio Iglesias. ***Notă:*** *la 28 septembrie 1948 sunt desemnaţi membri de onoare postmortem ai Academiei Române, printre alţii, Mihai Eminescu, Ion Luca Caragiale şi Ion Creangă.*

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	30.000 LEI	❑ 3 LUNI	90.000 LEI	❑ 5 LUNI	150.000 LEI
❑ 2 LUNI	60.000 LEI	❑ 4 LUNI	120.000 LEI	❑ 6 LUNI	180.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.

Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.

Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 021/222.83.36

Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 013701), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (110 $ sau 100 euro, un abonament pe un an, 55 $ sau 50 euro, un abonament pe şase luni).

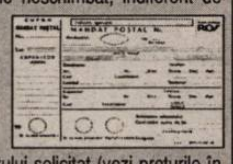

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

SERIE NOUĂ - 644 • ANUL XLVI • 25 SEPTEMBRIE 2003 • 16 PAGINI • 8000 LEI Nr. 39 (2394)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Dragostea n-are nevoie de cuvinte. Are nevoie ori de lacrimi, ori de zâmbete.*
(Bisanne de Soleil)

■ *Puterea n-are farmec, fără abuzuri.*
(Paul Valéry)

■ *Focul care te arde e cel care-ţi deschide ochii.*
(La Boétie)

■ *Ura este mânia celor slabi.*
(Alphonse Daudet)

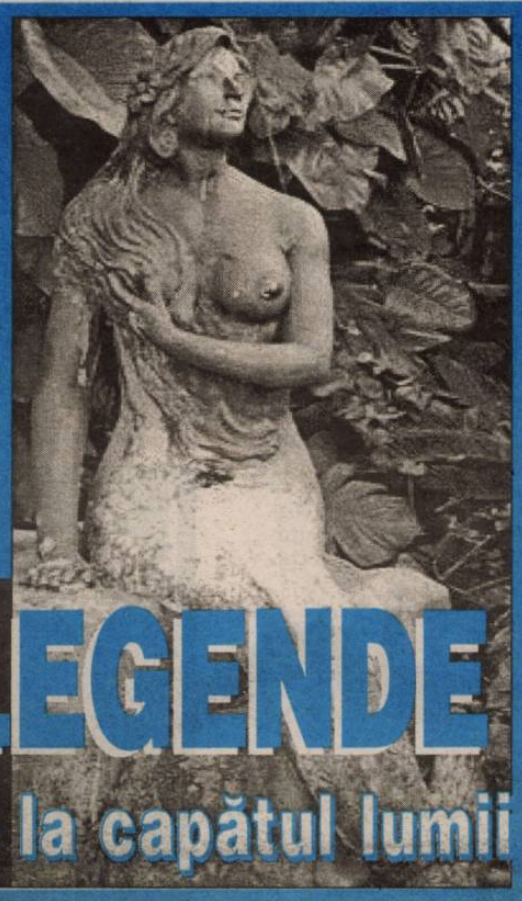

LEGENDE de la capătul lumii

Trimisă în misiune pe Jupiter, sonda spaţială americană s-a dezintegrat duminică

PRĂBUŞIREA LUI GALILEO

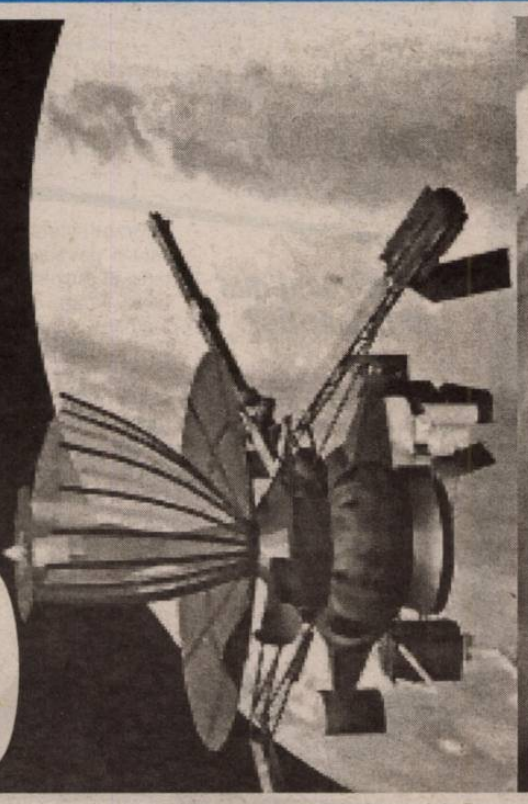

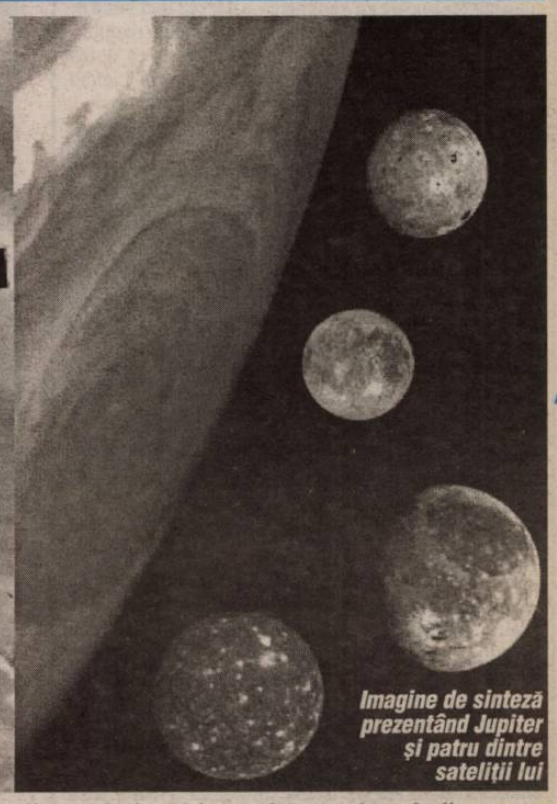

Imagine de sinteză prezentând Jupiter şi patru dintre sateliţii lui

Misiunea sondei spaţiale Galileo a fost, de la început, concepută ca o misiune de studiere şi fotografiere a celei mai mari planete din Sistemul nostru Solar şi a sateliţilor ei. Deocamdată, nu se ştie de ce, NASA a luat decizia ca sonda, totuşi atât de valoroasă şi care nu-şi terminase munca, după ce parcursese 4,6 miliarde de kilometri, să fie precipitată spre suprafaţa lui Jupiter pentru a se dezintegra în atmosfera planetei. Eşec sau moarte anunţată? După specialiştii de la NASA, care sperau ca Galileo să transmită ultimele sale fotografii cu 7 minute înainte de dezintegrarea programată pentru duminică (21 septembrie ora 19,49 GMT), dacă radiaţiile foarte ridicate nu ar fi fost o piedică în calea transmisiei, misiunea ar fi fost un succes. „Galileo a fost ochii şi urechile noastre pe Jupiter şi ţinem degetele încrucişate pentru ca şi în ultima oră de viaţă a ei, sonda Galileo să ne transmită noi informaţii despre Jupiter", explica săptămâna trecută Claudia Alexander, directoarea proiectului Galileo, de la Jet Propulsion Laboratory din Pasadena (California). Cu 13 ore înainte de dispariţie, Galileo ar putea confirma cercetătorilor, sau nu, existenţa unui brâu în jurul orbitei lui Jupiter, format din resturi de roci, aşa cum s-a crezut în urma analizării informaţiilor transmise în noiembrie trecut, când sonda se afla în apropiere de Amalthea, unul dintre sateliţii naturali ai lui Jupiter. După 14 ani de „odisee spaţială" (ea a fost lansată de naveta „Atlantis" în 1989), vreme în care a trecut de 34 de ori prin apropierea celor patru „luni" principale ale lui Jupiter, Galileo a descoperit, se spune, dovezi ale existenţei unor oceane subterane pe Europa, Ganymede şi Callisto şi a detectat nivele foarte ridicate de activitate vulcanică pe Io. Obsesia existenţei apei pe alte planete (a se vedea ipotezele legate de Marte) s-a transferat şi asupra lui Jupiter, cercetătorii fiind foarte interesaţi de „oceanele subterane" de pe luna Europa, care, ca şi în cazul lui Marte, ar putea ascunde anumite forme de viaţă. Rămâne o întrebare: dacă sonda era atât de preţioasă, de ce s-a hotărât distrugerea ei? Există şi o explicaţie, evident de la NASA: „Am provocat distrugerea voluntară a lui Galileo în atmosfera lui Jupiter, pentru a nu contamina această sursă potenţială de viaţă" (!). Cu alte cuvinte, s-a decis distrugerea navei pentru ca „microbii de pe ea să nu contamineze satelitul Europa". Încă nu se ştie cu ce microbi ar fi putut fi contaminată Europa, însă grija pare deplasată, atâta vreme cât totul nu este, deocamdată, decât o frumoasă ipoteză. Şi apoi, există şi o explicaţie mai pământească: sonda a rămas fără combustibil şi devenea incontrolabilă. Oricum, pe epitaful sondei Galileo va sta scris, cu siguranţă, faptul că a transmis 14.000 de fotografii şi a fost prima navă spaţială terestră care s-a apropiat de un asteroid (a survolat Gaspra şi Ida) şi care a descoperit existenţa unei „luni" în jurul unui asteroid. Şi dacă Galileo a murit, NASA nu dezarmează, dimpotrivă, este pregătită pentru o nouă misiune spre Jupiter în deceniile care vin, atracţia fiind cele trei luni îngheţate, Ganymede, Callisto şi Europa. Sonda se va numi „Jupiter Icy Moons Orbite" şi va fi de o sută de ori mai puternică decât defuncta Galileo.

Femina club

Vinul, o afacere a femeilor

Dosarele frumuseţii

Machiajul potrivit (II)

Pe urmele lăsate de concediul la mare

TV

■ Pro TV
■ România 1
■ TVR 2
■ Acasă
■ Antena 1
■ Prima TV
■ Tele 7 abc

SCANDAL PENTRU „DECANUL UMANITĂŢII"

Fosila Tumai şi profesorul Michel Brunet

Cel mai vechi hominid, ca să nu spunem om, cunoscut până azi, Tumai, al cărui craniu a fost descoperit în luna iulie 2001, (vezi Magazin nr. 29/18 iulie 2002) în deşertul ciadian, face azi obiectul unui adevărat scandal de paternitate. Cearta a început în momentul în care profesorul Michel Brunet, descoperitorul „oficial", a cerut retragerea de la vânzare a unei cărţi care are ca subiect tocmai această descoperire. În cartea sa, apărută în luna martie sub titlul „Tumai, aventura umană", geograful Alain Beauvilain, de la Universitatea Paris – X, care la vremea respectivă a fost coordonatorul la faţa locului al misiunii paleontologice franco-ciadiene, descrie în detaliu scoaterea la lumină a fosilei botezate Tumai. Mai mult, el îşi revendică paternitatea descoperii craniului, în compania a trei colaboratori ciadieni. Pe de altă parte, Michel Brunet se afla, în momentul descoperirii, în Franţa, fiind profesor la Universitatea din Poitiers, ceea ce dă apă la moară versiunii autorului cărţii. Scrisoarea prin care profesorul Brunet cere retragerea cărţii de pe piaţă nu contestă textul lucrării, ci face referinţă la o convenţie stabilită între autorităţile franceze şi cele din Ciad, care interzicea utilizarea fotografiilor fără autorizare explicită. În opinia lui Michel Brunet, afirmaţiile din carte, conform cărora Beauvilain şi cei trei colaboratori sunt părinţii descoperirii „nu fac decât să distragă atenţia opiniei publice prin speculaţii apărute în presă". Craniul hominidului Tumai se află în Franţa, la Universitatea din Poitiers, şi este estimat la o vârstă cuprinsă între 6 şi 7 milioane de ani, ceea ce face din „Sahelanthropus tchadensis" veteranul întregii umanităţi.

BIBLIOTECA JUDEŢEANĂ MUREŞ TARGU-MUREŞ

divanul galben

Portrete la Festivalul „George Enescu”

MAXIM VENGHEROV

Nu se prea auzise mare lucru în România despre violonistul Maxim Vengherov, deşi după concertul de la Sala Palatului mulţi ziarişti vorbeau despre „cel mai tare violonist din lume”. Adevărul este că am avut privilegiul să-l ascult săptămâna trecută şi după unii cunoscători se pare că Vengherov a dat cea mai bună interpretare a lucrării lui Eduard Lalo, „Simfonia spaniolă” pentru vioară şi orchestră op. 21. E drept că a fost susţinut de Orchestra Filarmonică Regală din Londra, dar stilul şi virtuozitatea violonistului rus au ieşit la

iveală pregnant. Cine este Maxim Vengherov? S-a născut în Siberia, la Novosibirsk, în 1974. La 5 ani a primit primele lecţii de vioară, apoi a studiat cu legendarul Zahar Bron. Avea doar 10 ani când câştiga o competiţie pentru tineri în Polonia. Va concerta apoi cu marile orchestre ale lumii, în marile oraşe ale lumii. Talentul s-a combinat cu muncă şi privaţiuni, încă de la o vârstă fragedă, aşa cum singur povesteşte. „La vârsta de patru ani, două lucruri dominau serile mele: cântatul la vioară şi plimbarea cu tricicleta...Mama venea de la muncă pe la şase seara şi mâncam. Pe la şapte, opt începeam să studiez la vioară până muream de oboseală. Asta era pe la trei dimineaţa. Atunci, ca o recompensă pentru munca mea, ieşeam afară şi mă plimbam în jurul blocului cu tricicleta, când toţi copiii din Novosibirsk dormeau de-a binelea. Şi mai trebuia să o ung şi cu ulei, să nu scoale din somn tot cartierul...Nu m-am considerat niciodată un copil-minune...Tata a fost cel care a vrut realmente să fac vioară. Mama nu vedea de ce, ea spera să ajung sportiv. Tata a căutat cea mai bună profesoară de vioară şi la cinci ani am început lecţiile cu Galina Turceaninova, o profesoară teribilă, care a pregătit mulţi elevi eminenţi. Ne-am prezentat la ea fără o anunţare prealabilă. A apărut în uşă şi ne-a spus „oh, tocmai vă aşteptam” spre marea surpriză a părinţilor mei. Apoi s-a uitat la mâinile mele şi a spus: „ai mâini mari, foarte bine, poate o să fii bun la viola”. Apoi m-a întrebat: „ai putere în mâini?”. Spre disperarea părinţilor mei, i-am tras un pumn în stomac, cât de tare am putut. Probabil că era într-o dispoziţie bună în ziua aia, că a râs şi m-a primit ca elev. Numai că atunci când m-am prezentat la prima oră de vioară, i-a spus mamei mele: „Ştiţi, am făcut o greşeală zilele trecute. V-am confundat cu altcineva. Directorul de la conservator mă anunţase că îmi trimite un băiat, era o pilă a lui, şi v-am confundat cu acela”. Aşa am ajuns eu elevul celei mai renumite profesoare de vioară, dintr-o greşeală... Nu-mi prea plăcea de profesoară, era prea ţeapănă şi eu mă încăpăţânam să cânt. După cinci ore, profesoara a vrut să mă dea afară şi când a auzit mama asta a izbucnit în lacrimi. Asta m-a impresionat şi am început să cânt pe dinafară toate cele 17 piese pe care nu le cântasem la ore. Atunci, profesoara a spus uluită: «un violonist ca Maxim nu se naşte decât o dată la o sută de ani» şi s-a hotărât să mă păstreze.” Despre cariera sa spune doar atât: „Am un singur regret, aş vrea să stau mai mult timp în oraşele în care călătoresc. Acum cânt cam 130 de concerte pe an în 100 de oraşe diferite din lume, ceea ce înseamnă că petrec cam două zile în fiecare. Îmi imaginez câteodată că am timp să conduc un Harley Davidson prin Statele Unite. Poate că nimic nu s-a schimbat de când aveam patru ani, de pe vremea când cântam la vioară până cădeam de oboseală şi apoi mă premiam cu o plimbare cu tricicleta în jurul blocului, chiar dacă era trei dimineaţa. Numai că acum cânt la vioară ceva mai bine decât atunci, aşa că am impresia că am o tricicletă mai mare”.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

ELVIRA DUMITRESCU, Suceava: „...Eu nu vreau să contest anumite afirmaţii ale unor cititori care spun că între zodii nu este nici o legătură sentimentală sau de altă natură, dar sunt de acord cu dumneavoastră atunci când spuneţi că aceste legături pot fi întâmplătoare (...) La cei 58 de ani ai mei, pot să vă spun că, notându-mi toate afinităţile şi respingerile dintre zodii, am constatat că mi s-au potrivit. Eu sunt din zodia Vărsătorului şi am avut două căsătorii, cu Scorpioni (primul soţ a decedat după zece ani de căsnicie) şi, conform statisticilor astrologice, am fost fericită cu amândoi. Trebuie să vă spun că, având o fire ambiţioasă – aşa cum sunt mai toţi Vărsători –, eu am fost dominantă în cuplu întotdeauna şi m-am completat foarte bine cu soţii, în ambele căsnicii. De asemenea, fiica mea este Capricorn, căsătorită de opt ani şi este fericită alături de un bărbat din Peşti. Şi ea este o fire dominatoare şi foarte ordonată, fie pentru că mă moşteneşte, fie pentru că aşa sunt femeile din Capricorn (...) Dar v-am scris pentru a vă mărturisi o observaţie de profesoară de matematică pasionată de astrologie. Am constatat pe parcursul carierei mele (am fost şi diriginţă) că elevii cei mai conştiincioşi sunt din Balanţă, Rac şi Capricorn; cei mai puţin conştiincioşi, mai zburdalnici, dar care se descurcau foarte bine, erau din Peşti, Taur şi Leu. Nu cred că se poate generaliza această observaţie, dar am vrut să v-o transmit pentru a vă afla părerea (...) şi am mai constatat că, dintre foştii mei elevi, cel mai repede s-au căsătorit fetele din Berbec şi Taur. Este sau nu semnificativ acest lucru?

Care fete sunt mai iuţi la măritiş?

– Stimată doamnă, observaţiile dumneavoastră sunt foarte interesante şi inedite. Mărturisesc că nu am citit niciunde astfel de caracterizări astrologice. În ceea ce priveşte generalizarea, nu cred că se poate face pe loturi mari de elevi, decât după un foarte amplu studiu. Pe de altă parte, afinităţile interzodiacale confirmate sunt o dovadă că probabilitatea în astrologie este o realitate. Foarte interesantă mi s-a părut şi problema grabei la măritiş. Unii autori spun că cele mai iuţi de picior sunt fetele din Gemeni, urmate de Fecioară şi Taur. Dar în acest caz, intervin foarte multe elemente „alunecoase”, privind educaţia, condiţia social-economică etc. Vă mulţumesc foarte mult pentru scrisoare şi vă mai aştept.

Mistreţul şi Şarpele sunt la cuţite

– Dragă *Alexandru*, într-adevăr, zodiacul chinezesc pare mai simplu la prima vedere, însă dacă vrei să-l studiezi în toată complexitatea lui, ai să constaţi că elementele ce conduc la caracterizarea completă a unei persoane sunt foarte multe. Zodia Taurului îi corespunde Şarpelui, iar Scorpionului îi corespunde Mistreţul. Pe cercul zodiacal chinezesc, aceste două zodii nu se află pe acelaşi triunghi al compatibilităţii depline. Şarpele are afinităţi maxime faţă de Cocoş (Fecioara) şi Bou (Capricorn), iar Mistreţul faţă de Iepure (Peşti) şi Oaie (Rac). Dar nu numai atât, căci Şarpele şi Mistreţul se află la 180 de grade pe cercul zodiacal chinezesc, care este opoziţia cea mai dură dintre doi nativi! Şi din punct de vedere al semnelor fundamentale există o incompatibilitate extremă, căci Şarpele este semn de Foc, iar Mistreţul semn de Apă, deci anulare reciprocă. Sper să nu se confirme în cazul vostru aceste reguli (ca să nu spun dogme) astrologice chineze şti.

NICOLETA, Bucureşti: „...Am ajuns la concluzia că femeilor din Fecioară li se dau papucii foarte repede, indiferent din ce zodie face parte bărbatul pe care-l iubeşte cu adevărat femeia respectivă. Am trecut de 30 de ani şi am pierdut încrederea în bărbaţi, după trei eşecuri suferite de la 26 de ani. Mă refer numai la legăturile pe care le consideram serioase şi în fiecare din ele m-am aflat aproape de căsătorie, dar a fost, poate, şansa mea că nu m-am măritat (...) Trebuie să vă spun că nu sunt o fire imposibilă şi nici foarte pretenţioasă în ceea ce priveşte frumuseţea bărbatului, dar am pretins întotdeauna să aibă caracter şi să mă respecte. Cei trei din viaţa mea sunt din Peşti, Vărsător şi Berbec şi toţi m-au părăsit atunci când a venit vorba de căsătorie. Oare asta e o regulă acum? Eu mi-am dorit un copil, de aceea am dorit să mă mărit...”

ALEXANDRU din Piteşti: „...Mie şi prietenei mele ni se pare mai serios zodiacul chinezesc, pentru că este în primul rând mai simplu şi fără planete cu mişcări şi poziţii între ele, interpretabile în fel şi chip (...) Eu sunt Scorpion, iar prietena mea este Taur. Am dori să ştim care sunt concluziile zodiacului chinezesc pentru un astfel de cuplu şi alte caracteristici ale noastre. Vă mulţumim!”

Fecioarelor li se dau repejor papucii

– Stimată doamnă, Fecioarele se potrivesc cel mai bine cu Gemenii şi Peştii. Din păcate, nu pot să-mi exprim nici o părere despre necazurile dumneavoastră, întrucât nu mi-aţi dat deloc detalii, iar ţitele unei legături sentimentale sunt foarte încâlcite. Scepticismul femeilor este, în unele cazuri, justificabil, nefiind vorba de astrologie, ci mai ales de flerul specific lor.

RADU IANIERI

ANCHETA săptămânii

Cum arată o zi perfectă din viaţa ta?

Cine dintre noi nu şi-a permis să viseze măcar o dată la ziua perfectă din viaţa lui? Între realitatea grăbită şi preaplinul de imaginaţie, adolescenţii sunt, poate, singurii care mai îndrăznesc să viseze. Şi o fac cu fantezie şi ingenuitate, după cum veţi vedea.

◆Aş împărţi-o în trei. O parte aş petrece-o cu fata visurilor mele (să nu mă întrebaţi cum ar arăta, pentru că nu ştiu), o alta cu prietenii şi o alta singur. *(Dan Alexandrescu, 18 ani)*

◆E greu să vă spun exact cum ar fi, pentru că sunt atâtea lucruri extraordinare pe lumea asta, unele la care nici nu te gândeşti, altele la care nu ai acces şi multe lucruri plăcute pe care le-ai mai trăit şi care ar putea deveni banale în momentul în care cauţi să trăieşti absolutul într-o singură zi. *(Laura Pop, 17 ani)*

◆Într-o zi super, aş merge la sală să trag de fiare, apoi aş bea o bere, după care aş lenevi un ceas ca să fiu în formă pentru cel mai nou şi mai tare joc pe computer iar seara m-aş retrage cu prietenii la o terasă; iar dacă ar apărea şi câteva tipe drăguţe prin zonă, nu m-aş supăra. *(Radu Ignat, 19 ani)*

◆O zi petrecută pe un platou de filmare. Aş sta într-un colţ şi m-aş uita cum sunt pregătiţi actorii pentru platou, cum strigă regizorul: „Motor!” şi cum în jurul protagoniştilor o armată de oameni pun lumini, montează cabluri, se ocupă de machiaj, aduc prosoape, apă minerală şi cafea iar în pauze povestesc lucruri neştiute despre lumea fascinantă a filmului. *(Andreea, 19 ani)*

◆Dacă James Bond, adică Pierce Brosnan, m-ar suna la uşă şi m-ar invita la un restaurant luxos, unde am dansa nebuneşte, înconjuraţi de priviri admirative sau invidioase apoi m-ar duce cu avionul pe o insulă pustie, unde să rătăcim pe plajă şi să ne scăldăm în ocean la lumina Lunii, ar fi o zi perfectă. *(Paula Aronescu, 17 ani)*

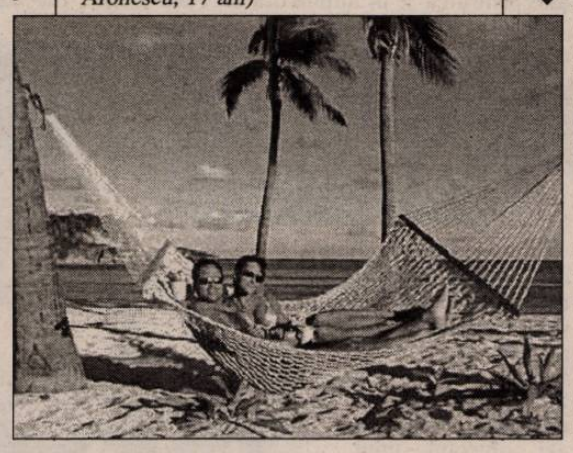

◆Ziua în care aş lua-o de acasă pe fata visurilor mele (fără ca tatăl ei să-mi închidă uşa în nas!) şi ne-am duce la balul de absolvire, la care ar fi aleasă regină iar eu aş şti în secret că zâmbetul ei strălucitor mi-e adresat mie. *(Nicuşor Popa, 18 ani)*

◆O zi petrecută departe de lume, la o mănăstire cu ziduri albe şi curate care sclipesc în soare, cu straturi de flori pe care să le priveşti în timp ce bate toaca şi cu măicuţe blânde şi robotitoare, care să te îmbie cu lapte cald şi poame acrişoare, înşirate pe aţă. *(Alina, 17 ani)*

◆Eu aş încerca ziua perfectă despre care vorbea Woody Allen. M-aş duce la cinematecă şi aş vedea toate filmele care rulează, de dimineaţa până seara. *(Victor B., 20 ani)*

◆O zi în care să fii tu însuţi şi fără nici un fel de prejudecăţi. *(Manuela, 19 ani)*

Copii sănătoşi şi frumoşi

La ce se gândesc în primul rând viitorii părinţi? Să aibă copii sănătoşi, frumoşi şi deştepţi. Şi nu în ultimul rând, la viitorul lor. Pentru a le asigura o dezvoltare armonioasă şi sănătoasă, părinţii sunt obligaţi să creeze şi să menţină un mediu familial adecvat care să contribuie la realizarea acestor deziderate. Pentru a ajunge, de pildă, la performanţe intelectuale, copilul trebuie să beneficieze în primul rând de o îmbinare fericită a moştenirii genetice. Este foarte important, apreciază specialiştii, ca măcar unul dintre părinţi să aibă un grad înalt de inteligenţă. S-a constatat că în acest caz, peste 80% dintre copii se remarcă, începând cu vârsta de 3 ani, printr-o surprinzătoare uşurinţă de a percepe unele subtilităţi ale comportamentului părinţilor, ale angrenajului ambiental, dau dovadă de inventivitate şi de o memorie „sclipitoare”. Deşi aparent banale, unele măsuri profilactice ale viitoarei mame nu trebuie neglijate. Este vorba despre renunţarea (dacă e cazul) la fumat, la consumul de băuturi alcoolice, la certuri şi crize de nervi. În privinţa alimentaţiei, recomandările sunt bine cunoscute: multe legume proaspete consumate în stare crudă, de preferinţă, fructe şi în general alimente bogate în vitamine şi proteine.

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin” este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN” S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 013701.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU – *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU – Administrator
PAUL IOAN – Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Adrian-Nicolae Popescu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac” S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
GEORGE CUŞNARENCU
Redactor şef
Tel.: 222.51.11;
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin” S.R.L. Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România Fax: 224.39.96

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art. 205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN”
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

CALCULATORUL ADN

un vis îndepărtat

În librării se află deja o carte în care „intriga" este declanşată de succesul unui calculator care „copiază" formidabila maşinărie a celulelor lumii vii, în care elementul principal este „substanţa vieţii" – ADN-ul. Cine dispune de un asemenea calculator are puteri uriaşe şi... discreţionare. Poate pătrunde oriunde şi oricând, poate modifica orice decizie. Nimeni, nici o forţă, nici o instituţie nu i se poate opune. Devine astfel... stăpânul lumii. Ficţiune, veţi spune! Dar, la jumătatea lunii august, agenţiile de presă erau unanime în a aprecia că rezultate recente ale cercetătorilor fac posibil ca în curând „calculatorul ADN" să fie mult mai mult decât un simplu vis, o simplă ficţiune...

Impresionaţi de idee şi detectând aici mari promisiuni, sponsorii apar imediat: NASA, Pentagonul, alte agenţii federale... Totul, în speranţa că într-o zi, nenumărate astfel de computere microscopice vor putea fi injectate în organismul uman, apărându-l de viruşi sau eliminând celulele bolnave. Să nu uităm, în fond, că un „bloc" de ADN deshidratat, de dimensiunile unui cub de zahăr de mai puţin de 1 mm, poate înmagazina tot atâta informaţie cât un trilion de CD-uri!

Maşina care se regenerează

Probabil este una din ideile cele mai revoluţionare: tot aşa cum materialul genetic se „autoreproduce", noile calculatoare vor „creşte" în interiorul lor alte şi alte asemenea mici maşinării. Atât de puternice, încât să poată rezolva probleme care depăşesc capacitatea calculatoarelor actuale, bazate pe siliciu. O generaţie care va fi prezentă la bordul navelor spaţiale ale viitorului, „fabricând", de câte ori va fi nevoie, un fel de „pui" care să preia din mers orice problemă care apare.

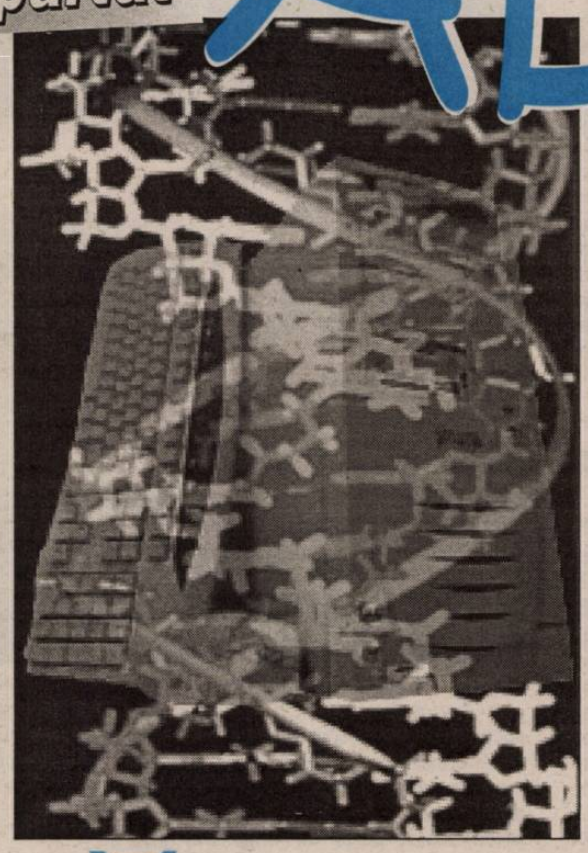

Computerul biologic

Chiar dacă nu va ajunge prea curând să înlocuiască calculatoarele clasice computerul ADN va rămâne mult timp în avangarda cercetărilor. „Vrem să folosim noua tehnologie pentru astronauţi şi în probleme de sănătate", spune Paul Fung de la NASA, care administrează cele 15 milioane de dolari investiţi în cercetări. Iar Ehud Shapiro, de la Institutul Weizmann, care figurează în Guiness Book pentru „calculatorul într-o picătură de apă", cel mai mic calculator biologic realizat vreodată, este pregătit pentru viitoarele aplicaţii medicale. Ca şi în fisiunea nucleară, energia de care este nevoie pentru funcţionare se obţine „din surse proprii", la fiecare „rupere" în mai multe părţi a unei molecule de ADN.

Când va fi noua generaţie de calculatoare funcţională, nu este uşor de anticipat. Dar lucrul sigur este că nu peste multă vreme lumea nu va mai semăna aproape deloc cu ceea ce cunoaştem noi astăzi!

MIHAELA DOROBANŢU

Chirurgie solară

Eficacitatea tehnicii laser folosite în intervenţii chirurgicale dintre cele mai delicate poate fi egalată de o metodă similară, dar care utilizează razele Soarelui. „Instrumentul" folosit în premieră mondială de o echipă de oameni de ştiinţă ai Universităţii „Ben Gurion" (Israel) este constituit dintr-un captator solar, care preia şi transmite razele naturale, din exterior, în sala de operaţii, unde se concentrează într-un gen de bisturiu solar. În reprize de 40 secunde până la 3 minute, acesta operează în acelaşi fel ca şi deja tradiţionalul laser. Până acum, metoda a fost utilizată la distrugerea unor porţiuni de ţesut bolnave, la animale vii. În viitor, ea va intra şi în uzul chirurgiei umane, cu avantajul unui cost mult scăzut, dar şi cu inconvenientul că tehnica respectivă este valabilă, deocamdată, numai în ţările cu climă caldă şi... pe vreme senină.

Stăpânul nostru

După nenumăratele privilegii şi accesorii dobândite de cele mai fericite exemplare ale lumii canine, iată că a venit rândul unei logistici adecvate la genul de activitate prestată de patruped. Astfel, pentru câinii salvamontişti au apărut pe piaţă ochelarii meniţi să le protejeze ochii împotriva efectului nedorit al razelor solare puternice, al zăpezii strălucitoare şi al nisipului. Totuşi, cum se întâmplă cu majoritatea elementelor ce conţin şi un dram de exotism, insoliţii ochelari vor fi scoşi pe piaţă şi pentru câinele de rând: în culori diferite, mărimi pe măsura taliei subiectului lătrător şi chiar având rame-unicat (executate la comanda proprietarului, se înţelege!), eventual din aur. Preţul nu e deloc nesemnificativ (depăşeşte cu uşurinţă echivalentul a două milioane de lei româneşti), dar producătorul afirmă că are comenzi suficiente, ceea ce poate să însemne multe... *(A.N.P.)*

RĂZBOIUL psihotronic

„Daţi-mi bani şi trei luni de răgaz şi voi fi în măsură să modific comportamentul a 80% din locuitorii acestui oraş, fără ca ei să ştie. Îi voi face fericiţi sau cel puţin să creadă că sunt fericiţi sau, dimpotrivă, îi voi face agresivi." Această afirmaţie, mai mult decât şocantă pentru majoritatea oamenilor, a fost făcută cu câţiva ani în urmă de dr. Elisabeth Rauscher, şefa laboratorului de cercetări tehnologice din San Leandro, California. Latura terifiantă a mesajului este aceea că – dincolo de cinismul extrem – are acoperire în realizări ştiinţifice de categorie top secret, pe baza unor cercetări începute încă de la sfârşitul celei de-a doua conflagraţii mondiale. Miza supremă – stăpânirea lumii prin intermediul armelor psihotronice.

Proiectul „mulţimea"

Mai 2003, Manhattan, New York. Într-un supermarket s-au întâlnit 50 de persoane, „convocate" de un misterios Bill. Nu a existat nici o motivaţie şi grupul s-a dezagregat în câteva minute. O a doua etapă a reunit, în acelaşi mod, peste 100 de persoane, într-un anume raion al altui supermarket, „liantul" fiind acelaşi Bill. Aceeaşi lipsă de motivaţie, aceleaşi manifestări dezordonate (?) aparent spontane, urmate de destrămarea fulgerătoare a grupului. Au urmat alte asemenea „îmbulzeli spontane" *(flash mob)* cu mai multe sute de protagonişti, care urmau indicaţii foarte precise, ca la o comandă şi ca şi cum ar fi repetat scenele de zeci de ori, împreună: „la 19.21 ciripiţi ca păsărelele; la 19.23 zumzăiţi; la 19.26 scandaţi timp de 20 secunde (...), aplaudaţi, faceţi gălăgie, apoi dispersaţi-vă." Joi, 24 iulie a.c., în afara „îmbulzelilor" din New York, peste 300 de persoane au năvălit într-o librărie la Roma, cerând cărţi care nu existau. „Îmbulzelile" s-au repetat joia, în mari oraşe din SUA şi Europa: Dallas, San Francisco, Minneapolis, Londra... Misterioşii iniţiatori ai acţiunii susţin că este vorba despre un joc, o distracţie! Pentru toate cazurile, „regulile" generale sunt: apariţia spontană a mulţimii, ai cărei membri, în principiu, nu s-au mai văzut anterior; manifestările lasă impresia de incoerenţă, de absurd, actanţii părând a fi în transă; există false componente agresive (gălăgia, îmbulzeala în sine, simularea unui „leşin" în masă); sutele de indivizi se risipesc în câteva minute, ca şi cum n-ar fi fost împreună, în acelaşi grup. Cam bizar joc, nu credeţi?

„Frumoasa adormită" provoacă depresii

Revenind la dr. Rauscher, să remarcăm că folosirea undelor electromagnetice ca arme deformează percepţia umană şi generează efecte psihosomatice negative. Experimentele din SUA pe cobai au indicat greţuri, tumori şi alte simptome. Se utilizează unde cu frecvenţă foarte joasă (ELF), dar americanii susţin că ştiu deja cum să selecţioneze anumite frecvenţe, pentru obţinerea de reacţii precise, în anumite părţi ale creierului uman. Cu toate acestea, se pretinde oficial că nu s-a dat acordul pentru teste pe oameni, deşi se ştie că de la Casa Albă s-a primit unda verde, însă numai pentru experimente pe deţinuţi şi pe cetăţeni străini. Acestea produc un mic haos în creier, bulversând circuitele electrice, fapt ce generează greţuri, stare de slăbiciune, panică, depresii, inconştienţă pe termen scurt şi alte simptome. La sfârşitul proiectului ultrasecret „Frumoasa adormită" *(Sleeping Beauty)*, în perioada administraţiei Reagan, li se puteau induce cobailor boli grave. Dovezile celor ce studiază mediile sociale susceptibile de a servi drept ţintă pentru asemenea teste sunt foarte greu de procurat, mai ales pentru că ELF tind să se disperseze, astfel încât rezultatele pe termen lung nu pot fi controlate din afară.

Arme împotriva demonstranţilor

Americanul Walter Bowart afirmă că în 1989 cel puţin un grup de femei din Anglia a servit drept cobai în aşa-numita operaţiune „Meterezele războiului prin microunde". Ulterior, s-a relevat că şi CIA a realizat experimente de control mental, asupra unor canadieni din Montreal. În cazul englezoaicelor, expuse la radiaţii în timp ce manifestau împotriva armelor nucleare şi a consecinţelor provocate de deşeuri, simptomele remarcate au fost: cicluri menstruale neregulate, avorturi, probleme ginecologice, arsuri ale retinei, afecţiuni auditive, tumori cu dezvoltare rapidă. Se precizează că modul în care au fost ele iradiate a urmărit crearea de prejudicii pe termen lung, şi nu efecte grave şi mortale în timp scurt. Mai pe înţelesul nespecialiştilor, microundele acţionează în sensul determinării unei agitaţii artificiale a moleculelor, ceea ce declanşează – prin relaţia cauză-efect – dereglări în interiorul ţesuturilor, al organelor, al sistemelor organismului, deci apariţia unor boli.

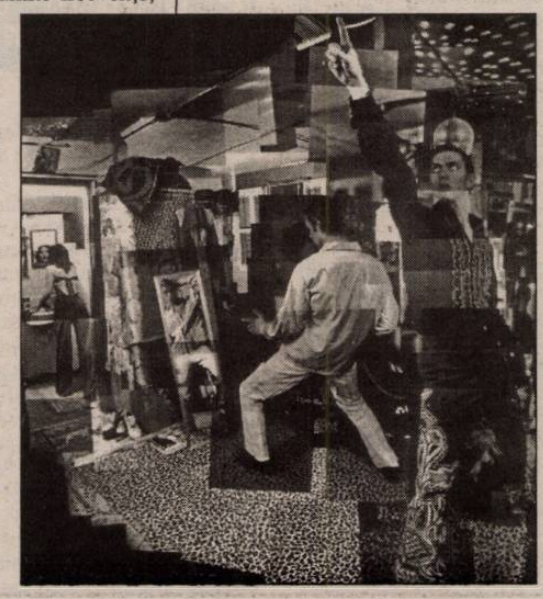

Intelectualizarea războiului reprezintă un obiectiv pentru atingerea căruia nici un preţ nu pare a fi prea mare. Tehnicile psihologice se îmbogăţesc considerabil prin asimilarea elementelor specifice bioenergiei, psihoenergiei şi parapsihologiei. Indiciile că marile puteri acţionează din plin pe acest front nevăzut nu lipsesc. Se afirmă că asemenea arme există deja în bazele australiene de la Pine Gap şi Nurrungar, ceea ce naşte întrebarea: Există intenţia utilizării lor împotriva contestatarilor ce vor dori să-şi exerseze dreptul la manifestare? Se cunoaşte că undele ELF pătrund prin materiale foarte dense, precum betonul cel mai rezistent. Pe de altă parte, se pare că mijloace de apărare împotriva acestui tip de radiaţie nu se cunosc...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

PETROLUL văzut din cer

La 20 de ani după scandalul provocat de avioanele „capabile" de a detecta zăcăminte de petrol, un „nou" sistem de reperare a zăcămintelor subterane de hidrocarburi a fost pus la punct de o societate australiană.

În 1976, un institut francez a reuşit să obţină din partea statului şi a companiei Elf o subvenţie în valoare de 400 milioane franci (61 milioane euro) pentru a finaliza un sistem infailibil de detectare a zăcămintelor subterane de hidrocarburi, din avion. O afacere care în 1983 s-a dovedit a fi o escrocherie. Un proiect atrăgător, reluat de o echipă de cercetători multidisciplinari ce lucrează pentru societatea australiană, BHP, şi care a conceput şi a experimentat cu succes o metodă de prospecţie viabilă, rod al unui deceniu de muncă şi al unor investiţii de 30 milioane dolari. Procedeul e capabil să obţină o imagine completă a subsolului, în timp ce actualele metode folosite pentru detectarea eventualelor zăcăminte de petrol sunt capabile să furnizeze date fragmentare, care sunt ulterior interpolate. De pildă, metoda seismică, cel mai des folosită, se bazează pe reflexia undelor acustice în diferite straturi ale subsolului, pentru a stabili un profil al structurilor subterane. După depistarea acestor structuri favorabile (posibile pungi cu petrol) petroliştii trebuie să facă sondaje pentru a şti dacă un eventual zăcământ e exploatabil. Este vorba, mai precis, de structuri în formă de clopot turtit, impermeabile, umplute cu roci poroase ce pot conţine hidrocarburi, petrol sau gaze. Metoda BHP se bazează pe măsurarea variaţiilor infinitezimale ale gravitaţiei terestre. Aceasta variază în funcţie de latitudinea pe glob dar mai ales în funcţie de gradul de densitate a subsolului. Şi, deci, a naturii şi dispoziţiei rocilor subterane. Un mod eficace de a preciza natura acestor roci şi structura lor. Pe de altă parte această metodă oferă un gradient de gravitate, adică un „tablou" al variaţiilor gravitaţiei în toate direcţiile (o imagine completă a subsolului zonei survolate). O metodă cunoscută, dar perfectibilă, care nu a fost utilizată din avion şi un mod ideal de a explora zone vaste pentru a repera posibile zăcăminte de hidrocarburi, dar şi filoane de minereuri. Şi asta, datorită nivelului înalt de sensibilitate al gradiometrului. O dovadă a fiabilităţii sale o constituie compararea unor imagini obţinute pe calea măsurătorilor făcute la nivelul solului cu cele obţinute din avion, cele două seturi de imagini fiind aproape identice. BHP lucrează la două noi sisteme de detecţie, unul din generaţia a II-a care va fi perfectat în 2004 şi la un proiect din generaţia a III-a, al unui sistem de zece ori mai precis decât cel actual, care va fi realizat probabil în 2007.

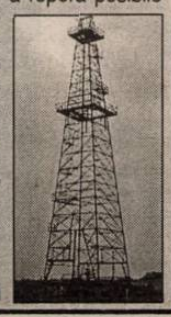

DORIN MĂRAN

Răpiți de OZN-uri

Întâlnirea cu extratereștrii ar produce panică

Scris că la sfârșitul anilor '40, în SUA s-au realizat sondaje de opinie cerute de guvern pentru a estima dacă președintele ar trebui sau nu să facă o declarație oficială în cazul descoperirii existenței extratereștrilor. Rezultatele au fost descurajatoare. Oamenii fie erau pregătiți să-i extermine pe invadatori cu arma, fie considerau că ei reprezentau diavolul.

Studii sociologice, unele finanțate chiar de NASA, menite să estimeze impactul întâlnirii cu reprezentanții altor civilizații, vorbeau de groaza în fața invaziei unui inamic implacabil, de erodarea structurilor tradiționale de putere de pe glob, de prăbușirea autorității, jafuri, panică generalizată.

Astronomul Donald Menzel argumenta pentru menținerea secretului în privința OZN-urilor, spunând: „publicului îi este frică de «farfuriile zburătoare»; lipsește doar o scânteie pentru a da naștere unei vâlvătăi de panică de dimensiuni naționale...".

Guvernele n-ar permite...

Stanton Friedman aprecia că dacă s-ar da o declarație oficială privind contactele cu extratereștrii, ar crește clientela bisericilor și a spitalelor de nebuni. El adăuga însă că vor exista și oameni încântați. Aceștia ar uita de apartenența națională, considerându-se „cetățeni ai Pământului". Ar fi o lovitură pentru naționalism, state naționale, politicieni, ceea ce nici un guvern n-ar permite. Documente desecretizate în ultimii ani arată clar nu doar îngrijorarea guvernelor și a militarilor din multe țări față de fenomenul OZN, ci și preocuparea sistematică de a dezinforma publicul asupra acestui subiect. Astfel, *dorința subconștientă a marii majorități a populației – ca OZN-urile să se dovedească o simplă iluzie* – este satisfăcută și cultivată cu multă grijă și de oficialități. Iar atunci când mai răbufnește câte o mărturie stânjenitoare, ea este repede acoperită, fie de o contrafacere complementară, destinată să înece totul în ridicol, fie de un glacial și disprețuitor „*no comment*", după care grijile zilnice îl readuc pe omul de pe stradă la liniștitoarea sa credință dintotdeauna că suntem singuri în Univers.

Oamenii nu iubesc fenomenul OZN

Oamenii nu acceptă cu plăcere ceea ce se opune convingerilor lor. Mințile noastre se simt mai în siguranță pe treptele inferioare ale cunoașterii. Așa cum spunea în 1993 R. W. Silithoe, doctor în psihologie clinică, oamenii au tendința să creadă în ceea ce îi face să se simtă confortabil. Necunoscutul ne sperie, în timp ce imaginea unei lumi simple, complet explicabile, ne face să ne simțim mai în siguranță și mai relaxați.

Orice pasionat al fenomenului OZN va rămâne uimit să constate cât de puțin *dorește* omul obișnuit să i se prezinte dovezi privind acest subiect, cât de mult îi displace când este silit să admită realitatea unor observații OZN și cât de bine se simte dacă cineva îl asigură că OZN-urile nu există.

Charles Fort scria, pe la începutul secolului douăzeci, că dacă niște extratereștri veritabili, cu înfățișare omenească, ar coborî în plin New York și ar defila pe străzi câteva ore, după care ar pleca acasă, peste un timp s-ar găsi cineva care nu doar să spună că totul a fost o farsă ci chiar că *el* însuși a fost cel care a organizat această farsă, după care locuitorii metropolei ar răsufla ușurați, zicând că de la început au suspectat ei că ceva nu este în regulă cu extratereștrii ăștia.

DAN D. FARCAȘ

POVEȘTI CU REÎNCARNĂRI

Semnele inconfundabile ale destinului

Una dintre cele mai grave și mai tulburătoare întrebări care au frământat omenirea este: încotro ne îndreptăm? De fapt, în mare parte sensul, chiar dacă nu întotdea-una mărturisit, al întrebării, este: ce se întâmplă cu noi după moarte? Conform unui sondaj realizat acum ceva timp în SUA, 75% dintre americani cred că sufletul lor va trăi și după moarte. Doar pentru 10% răspunsul este categoric negativ (15% au declarat că nu au nici o opinie). Și, în general, printre cei care fac parte din ultima categorie se află uneori oameni de știință, pentru care faptele trebuie să fie verificate, demonstrate, susținute de date experimentale.

Un exemplu l-a constituit, după cum consemnează documentele, Blaise Pascal. În viața lui s-a petrecut la un moment dat o schimbare profundă. Nepoata sa suferea de un TBC ocular, cu o evoluție care ducea la un rezultat previzibil: moartea. Medicii se recunoscuseră neputincioși. Și, cum se întâmplă de cele mai multe ori în asemenea cazuri, atunci când nu mai există nici o speranță, se încearcă orice.

Fata a fost dusă la Catedrala Notre Dame și ochii ei au fost atinși cu un spin păstrat în muzeul catedralei, și considerat a fi făcut parte din coroana purtată de Iisus. O simplă atingere și bolnava a fost total vindecată. Un semn al destinului? Al existenței unei permanențe spirituale care se întrupează după reguli și nevoi, dincolo de înțelegerea noastră?

Iată o altă întâmplare tulburătoare, înregistrată la mănăstirea de la Moulmein.

Un respectat Sayădaw, principalul călugăr al mănăstirii, starețul, cum spunem noi, vorbește la moartea unui binefăcător. După câteva zile, el însuși își pierde viața, într-un mod dramatic, înjunghiat de niște necunoscuți.

Trei ani mai târziu, în mănăstire intră un băiat, de o vârstă fragedă, împreună cu părinții săi, care trebuiseră să cedeze rugăminților înfocate ale acestuia, de a fi adus la Moulmein. Aflat aici, le spune tuturor că el a fost stareț al mănăstirii, îi recunoaște pe toți călugării adunați, le spune fiecăruia pe nume și descrie în detaliu și fără nici cea mai mică greșeală, toate ungherele curții și ale templului. Unul dintre călugării prezenți îl întreabă de un nume pe care nu-l menționase și care aparținea unui discipol foarte apropiat al fostului stareț. Băiatul devine rigid și spune: „Mi-e frică, mi-e frică". De ce? Și atunci povestește. În ziua în care avea să moară se dusese pe malul râului. Aici fusese atacat tocmai de discipolul său, împreună cu alți câțiva oameni și înjunghiat. Cu ultimele puteri, ajunge până la o barcă ancorată la mal, trece râul, coboară și se târăște până la casa părinților băiatului, care acum spunea toată povestea. Semnele destinului i se arătaseră și îl conduseseră acolo înainte de a muri. Iar dorința care îl ajutase să lupte în ultimele sale clipe, pentru a mai stabili o legătură cu viața, fusese cea care îi oferise posibilitatea unei noi existențe...

EUGEN CELAN

Ați dori să știți cum își pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriți să știți ce bucurii și ce necazuri „sunt scrise" în existența voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂȚARA, vrăjitoarea și clarvăzătoarea care nu a cunoscut eșecuri cu harul și cu arta ei magică. Este prețuită chiar și peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informațiile dorite despre viața, destinul, greutățile, necazurile, succesele și insuccesele dumneavoastră, despre boli și trecut, despre șanse și viitor.

Testată de mii de ori, BRĂȚARA i-a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie și rezultate. Ea vă poate oferi și dv. informațiile solicitate. Pentru aceasta trimiteți pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriți de la BRĂȚARA, o fotografie și talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume și prenume, anul, luna, ziua nașterii și localitatea.

Răspunsul îl veți primi prin poștă, la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poștal.

Costul acestor servicii este de 225.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poștal pe numele IONESCU SIMION, Piața Presei Libere nr. 1, sector 1, București, cod 013701. Pentru alte detalii puteți telefona la 2243996 și 2228336.

BRĂȚARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncții sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, și-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor și a clarvăzătorilor.

NOTA REDACȚIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediați în același timp scrisoarea și mandatul poștal. În acest moment multe scrisori neînsoțite de mandat sunt „în așteptare". Dacă ați uitat să expediați mandatul, grăbiți-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intrați în legătură cu adevărata Brățara. Pentru că, atenție!, mai multe persoane din Craiova, București etc., lipsite însă de puteri magice, și-au luat acest pseudonim.

NUME _____ PRENUME _____
ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAȘTERII ___ și LOCALITATEA _____
ADRESA: str. _____ nr. ___, bl. ___,
sc. ___, et. ___, ap. ___, sector ___, localitate _____
cod _____, județul _____.
M/39

Halucinații sau legende?

Dragostea, o problemă astrală

Parapsihologii țin morțiș să explice inexplicabilul. Dragostea autentică face parte, inevitabil, din puzderia de fenomene care se pot desluși cu ajutorul alunecoasei noțiuni de corp astral, căruia i se adaugă, așa, pentru picanterie, niscaiva câmp electromagnetic, centre de radiație subtilă furișate și senzori speciali pentru iubire, situați undeva, în corpul uman. Pentru prof. Alex Smithson, specialist american în fenomene oculte, atunci când corpurile a doi îndrăgostiți se apropie sau chiar atunci când se privesc de la distanță, se pun în funcțiune toate „bateriile dragostei, care generează o atracție irezistibilă, în primul rând spirituală și în al doilea rând sexuală". Alex Smithson vorbește despre „baterii" pentru că acestea, vai!, se descarcă o dată cu trecerea vremii. Și atunci, ce rămâne din câmpul electromagnetic al iubirii și cu comuniunea corpurilor astrale ale îndrăgostiților?

Rămâne o doză greu de apreciat de „afectivitate astrală, pentru a doua, a treia etc. dragoste", spun parapsihoplogii. Corpul astral al unei persoane este permanent în căutarea dragostei, el rătăcește în căutarea corpului astral-pereche și există o probabilitate destul de mare ca să-l găsească... Mai în glumă, mai în serios, dacă intransigentul Cod al familiei ar ține cont de astralitatea dragostei, atunci procesele de divorț s-ar transforma în ședințe de spiritism electromagnetic, iar judecătorii ar fi medium-uri calificate.

PAUL IOAN

Invazia lumilor paralele

Combustia umană: există o explicație?

Știm la ora actuală incomparabil mai multe lucruri decât acum un secol, să spunem, despre această minunată mașină care este corpul omenesc. Suntem însă departe de a ști totul. Care sunt mecanismele profunde care duc la respingerea unor transplanturi? Care este originea maladiilor mentale? Dar a așa-numitelor maladii autoimunitare, cum este scleroza în plăci? Și, ca și cum toate acestea nu ar fi de ajuns, lumea a început să se preocupe și de manifestări care până de curând erau „expediate" în zona cenușie a paranormalului și considerate neinteresante de studiat pentru omul de știință.

Unul dintre cele mai spectaculoase asemenea fenomene este combustia umană – corpuri umane din care nu mai rămâne decât o grămăjoară de cenușă și poate câte un fragment din vreun membru. În timp ce în jur totul este... ca mai înainte: nimic nu a fost atins, nimic nu a avut de suferit!

Situațiile în care datele să fie clare, verificate și bine documentate sunt foarte rare. Dar... există. Întrebarea este inevitabilă: apare într-adevăr posibilitatea unui asemenea proces, în care corpul uman să „ia foc" de la sine? Are loc cumva o reacție chimică, necunoscută de noi, care se declanșează în interiorul corpului și îl reduce la o mână de cenușă? Ipotezele sunt multiple și variate. Pentru unii, care consideră că majoritatea cazurilor raportate de combustie umană au ca „eroi" *indivizi alcoolici*, este vorba de o cantitate suficient de mare de alcool în organism pentru ca acesta să fie un „candidat" posibil la inflamare, chiar și spontană. Pentru alții ar fi vorba de *metanul* care se află în mod natural și permanent în intestine și care, în combinație cu unele substanțe (cum ar fi fosfina) ar putea lua foc. În fine, pentru o a treia și o a patra categorie, ar fi vorba fie de o anumită formă de *electricitate statică*, omniprezentă, fie de o serie de procese metabolice, necunoscute încă științei moderne. Și totuși, toate aceste ipoteze nu sunt satisfăcătoare. Încă de la 1851 se știe, fapt demonstrat și comentat de chimistul german Justus Liebig (readus în atenție de cercetătorul american Joe Nickell), că niciodată carnea nu poate să ardă... precum lemnul! Nici măcar dacă este lăsată „la macerare" în cantități mari de alcool. Pe de altă parte, nu există nici un martor ocular al unui asemenea fenomen, iar autopsia corpurilor care au trecut printr-un asemenea proces nu a scos în evidență vreo deteriorare mai mare a organelor interne decât a celor externe. Mai mult, factorii comuni tuturor cazurilor sunt de o cu totul altă natură. Este vorba în general de oameni în vârstă, consumatori de alcool și somnifere și, în plus, în fiecare cameră în care s-a înregistrat o combustie spontană a fost identificată o sursă externă de foc: țigări probabil nestinse, pipe, reșouri, diverse surse de căldură etc. Și dacă excesul de alcool nu face în principiu corpul (carnea) mai inflamabil decât de obicei, în mod categoric... crește probabilitatea apariției unui accident! Thomas Ohlemille, expert american pe lângă trupele de pompieri, notează numărul din ce în ce mai mare, în Statele Unite, de persoane decedate în incendii... Combustia spontană poate că nu este, totuși, un fenomen „atât de paranormal" pe cât s-a crezut până acum. Dar nici o explicație total satisfăcătoare nu există încă!

MIHAELA DOROBANȚU

Ipoteze sumbre

POLUAREA naşte MONŞTRI

◆ *Peste 150-200 de milioane de ani, repartizarea uscatului şi a oceanelor Pământului va fi cu totul alta*

◆ *Modificările climatice vor schimba radical relieful, flora şi fauna*

◆ *Conform cu evoluţionismul darwinian, speciile de animale se vor adapta în aşa fel, încât este posibilă reapariţia monştrilor*

◆ *Va mai fi Pământul populat de oameni, având în vedere terifianta competiţie pentru hrană dintre aceştia şi vieţuitoarele gigantice?*

Banalul gândac va ajunge la dimensiunile unui câine

Darwin are iarăşi dreptate

Continentele se vor uni. Africa va îmbrăţişa Europa, iar Australia se va lipi de Asia. Cele două Americi se vor contopi şi, în cele din urmă (asta însemnând aproximativ 200 de milioane de ani) toate continentele de astăzi vor deveni unul singur. Alternanţa dintre glaciaţiuni şi perioade de încălzire se va face cu mare repeziciune... Iată care ar putea fi urmările necontrolatei poluări începute în secolul XX, ale încălzirii globale şi ale topirii treptate a calotelor glaciare. Este un scenariu nerealist, catastrofic şi demn doar de un film de desene animate?

Greu de răspuns, însă specialiştii în probleme multidisciplinare argumentează aceste ipoteze cu marea viteză cu care s-au produs schimbările climatice şi meteorologice sub influenţa poluării. În aceste circumstanţe, pentru o periadă de ordinul sutelor de milioane de ani, nu este complet exclusă ipoteza degenerării totale a speciilor de animale şi plante şi, din păcate, punerea sub semnul întrebării a existenţei omului, obligat să facă faţă epuizării resurselor clasice de energie şi diminuării surselor de hrană. Vegetaţia obişnuită va deveni o raritate; vor abunda zonele deşertice şi regiuni premontane foarte întinse. Actualul lanţ al pădurilor tropicale se va restrânge pe o arie care nu ar putea fi populată nici de zece la sută din totalul speciilor de azi.

Chiar şi peştii vor suferi puternice modificări adaptative, întrucât fauna oceanelor va scădea drastic. Foarte succint, putem spune – conform acestui scenariu cenuşiu – că populaţia faunei se va diminua, dar va reapărea gigantismul.

Un alt argument „puternic" al vizionarilor evoluţiei vieţii pe Terra este „brambureala genetică" datorată şi ea atât acumulărilor de deşeuri radioactive insuficient protejate, cât şi noxelor care se acumulează accelerat în atmosferă. Chiar şi astăzi se constată adaptări ciudate ale unor specii atinse de compuşi toxici şi care reprezintă o nouă moştenire genetică pentru generaţiile viitoare... Oricât de stranii şi utopice ar putea fi modificările care se vor produce în viitoarele 200 de milioane de ani, biologii atrag atenţia încă de astăzi asupra scăderii alarmante a diversităţii faunistice şi florale, pe fondul unui război permanentizat între nevoile industriale ale omului şi integritatea naturii.

PAUL IOAN

Viitorii răpitori ai oceanelor îl vor avea pe marele rechin alb la „degetul mic"

Viermele deşertului va fi de 3-4 ori mai mare decât un piton

Întrebări pline de candoare

Probabil că nu puţini sunt părinţii care au descoperit la un moment dat, cu stupefacţie, că ochii bebeluşilor lor abia născuţi îşi schimbă culoarea, puţin câte puţin, determinând clasica şi stânjenitoarea interogaţie retorică paternă: „Nu-i al meu? Al meu e, oare?". Pe aceşti taţi neliniştiţi ţinem să-i invităm la calm, explicând că fenomenul este cât se poate de normal.

De ce ochii bebeluşilor îşi schimbă uneori culoarea?

Culoarea ochilor este determinată de celulele pigmentare (melanocite) ale irisului, care produc melanina, un pigment brun – acelaşi care dă culoarea pielii şi a părului. Când are multe melanocite, irisul apare brun sau negru; fără acesta, el este gri-bleu, culoarea celulelor irisului văzut în transparenţa sa. Un strat subţire de melanocite produce culoarea galbenă, care, în combinaţie cu bleu, dă toate nuanţele de verde, căprui etc.

La naştere, copiii au cel mai frecvent ochii albaştri, întrucât irisul lor încă nu are melanocite. Treptat, însă, acestea produc pigmenţi care determină schimbarea culorii irisului. Aşadar, stimaţi părinţi, priviţi cu încredere în ochii copiilor, pentru că ei nu-şi schimbă decât, cel mult, nuanţa de culoare!...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Sursele de hrană ale Terrei

PLANCTONUL

fabrica solară a mărilor

Toată lumea ştie că în mări plutesc tot felul de microorganisme care asigură o mare parte din hrana „locuitorilor" oceanului planetar – planctonul. În el se găsesc mici plante –fitoplanctonul – care au un număr redus de gene, doar 2.000 (faţă de cele peste 30.000 ale genomului uman), însă de o incredibilă eficienţă. Ele sunt, de fapt, nişte... panouri solare plutitoare care colectează lumina soarelui şi o transformă în hrană. Nu înţelegem încă prea bine cum se desfăşoară întregul proces, dar când vom reuşi să aflăm, vom câştiga informaţii fundamentale care să ne permită utilizarea acestei ieftine şi curate surse de energie, ceea ce ne va ajuta să câştigăm o luptă importantă în războiul contra efectului de seră...

Stăpânii oceanelor

„Este imperios necesar să înţelegem exact cum pot să convertească doar aproximativ 2.000 de gene, cu atâta succes, energia soarelui, în biomasă vie..." – spune Sallie Chisholm, unul din principalii specialişti în astfel de studii ai Institutului de Tehnologie din Massachussets. Şi tot ea continuă: „Aceste mici creaturi nu sunt doar nişte celule stranii. Ele domină oceanele – numărul lor în fiecare litru de apă de mare atinge 100 de milioane." Ele asigură hrana de bază pentru un mare număr de animale mari care trăiesc în mările lumii.

Vânătoarea carbonului

Mai mult, tot aceste microscopice organisme „fixează" în ocean două treimi din carbonul din atmosferă. Şi în felul acesta produc o cantitate enormă de oxigen! Pentru noi, ele prezintă deci un interes suplimentar, prin rolul pe care îl joacă în procesul de încălzire globală, provocat parţial de degajarea dioxidului de carbon în atmosferă. Ca să nu mai spunem, cum subliniază Donald Bryant, de la Departamentul de Biochimie şi Biologie Moleculară, Universitatea de Stat a Pennsylvaniei, că viaţa de pe întreg Pământul depinde în mare parte de fotosinteza care are loc în oceanul planetar!

O uzină într-un fir de păr

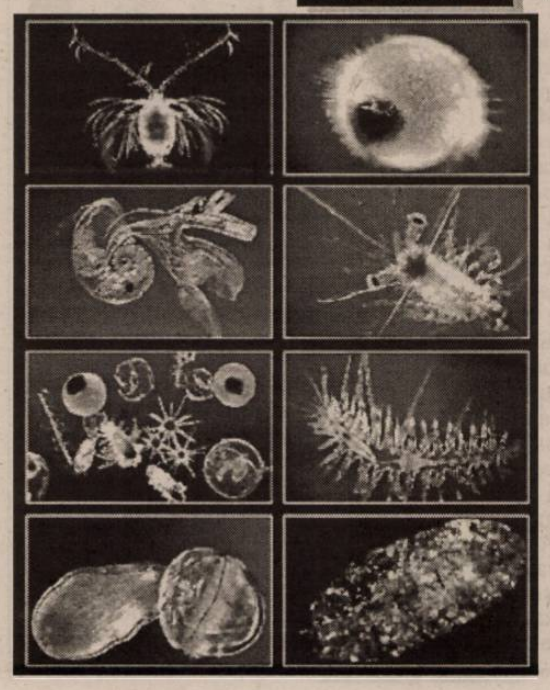

Ele sunt însă cu adevărat foarte mici! „O sută de astfel de organisme pot intra, cap la cap, pe lăţimea unui fir de păr! Dar ele cresc într-o asemenea abundenţă încât, aşa mici cum sunt, formează peste 50 % din biomasa fotosintetică din oceane. La microscop, arată toate la fel. Dar între ele există diferenţe genetice importante. Comparându-le, oamenii de ştiinţă ajung să înţeleagă cum reuşesc să facă ceea ce fac. Tot Sallie Chisholm adaugă: „Încă nu ştim funcţiunile pentru aproape jumătate din ele". Ceea ce se aşteaptă în primul rând este identificarea genelor care sunt răspunzătoare pentru fotosinteză – procesul de transformare a luminii în energie. Acesta este cu siguranţă şi motivul pentru care însuşi prof. Raymond Orbach, directorul Departamentului de Energie al SUA, s-a luptat pentru asigurarea finanţării necesare cercetărilor...

MIHAELA DOROBANŢU

Anatomia secundei

Invenţii simple

Foarte puternica revistă americană „Newsweek" (tiraj: peste 2.000.000 exemplare, pătrunde în aproape toate instituţiile şi minţile importante ale planetei) priveşte foarte des în afacerile primei puteri a lumii, care este nu cea militară, nici cea legislativă, nici cea executivă, nici pe departe cea a mass-media, ci puterea ştiinţei şi a tehnologiilor. În primul său număr din iulie curent, „Newsweek" se interesează, de pildă, despre invenţiile care pot schimba lumea şi propune cititorilor câteva posibile uriaşe succese din viitor – dar, desigur, redactorii hebdomadarului american nu au pretenţia că fac prognoze cu probabilitate absolută, şi asta pentru că, la ora actuală, viitorul omenirii este mai ceţos ca oricând.

Dintre roadele minţii lui *Homo faber*, eu am ales pentru cititorii paginii de faţă doar câteva invenţii simple, utile sărăcimii din care este compusă, majoritar, societatea umană, în general, şi cea românească, în particular.

Deci, **prima:** folosirea substanţelor medicamentoase precursoare, în locul medicamentelor sofisticate închise în ambalaje luxoase şi vândute, la preţuri astronomice, doar americanilor, vest-europenilor şi japonezilor bogaţi. Or, s-a calculat că a trimite în ţările sărace doar pudra de ingrediente – naturale sau create pe cale chimică – din care se „construiesc" pilulele, pastilele, fiolele, flacoanele cu leacuri şi a le distribui bolnavilor săraci micşorează de câteva zeci de ori preţul medicamentului! Ceea ce, bineînţeles, nu convine unei industrii extrem de profitabile la ora actuală, cea a marilor companii transnaţionale care îşi împart între ele piaţa medicamentului, la preţurile astronomice pe care patronii lor le fixează.

Dacă prima soluţie simplă propusă a fost mai degrabă din domeniul social (şi politic), următoarele trei aparţin domeniului agro-alimentar. Este vorba despre o pompă, un filtru şi un frigider. Pompa este o invenţie a unor activişti sociali, Martin Fischer şi Nick Moon, doi americani îndrăgostiţi de Africa. Înfiinţând compania „Appo Tech" cei doi au prezentat o maşinărie în formă de trotinetă cu trei picioare (pe care pompa stă), doi cilindri, două pedale şi două furtunuri: apa este aspirată, dintr-un puţ, un pârâu sau un iaz, prin pedalare şi, la fel, prin apăsare cu piciorul, trimisă către un aspersor. Ce se câştigă? Încă o recoltă de legume pe an, căci, altfel, sezonul secetos ar fi mort pentru agricultorii kenieni şi tanzanieni. Fără microprocesoare, cipuri, tranzistori sau micromotoare sofisticate, pompa africană costă doar 38 de dolari şi, aplicată pe scară largă (30.000 de familii!) reuşeşte să creeze un profit total de 33 milioane dolari anual. La fiecare investiţie de 1.000 de dolari în afacere se obţine un retur de 20.000 de dolari (!) şi crearea a 5 locuri de muncă – ceea ce înseamnă, pe total, 5% din produsul naţional Brut al Kenyei (de ce nu şi al legumiculturii româneşti, mă întreb...).

A doua soluţie simplă a fost special gândită pentru problemele Bangladeshului, ai cărei locuitori necăjiţi se otrăvesc, cu încetul, cu arsenicul din apa pe care o beau, otravă strânsă de uriaşul fluviu Gange din India şi strecurată în apele subterane ale vecinilor din Est. Organizaţia Mondială a Sănătăţii şi Banca Mondială au pus la dispoziţie resursele pentru cercetare şi un specialist canadian în... metalurgia aluminiului, Ken Evans, a venit cu răspunsul: o instalaţie compusă din două găleţi, în prima se pun grăunţe de alumină, un oxidant al arsenicului, pe care îl reţine atunci când apa doar trece prin găleată şi, printr-o sită-filtru, se varsă în găleata de dedesubt, devenind apă potabilă. Dar „Actiguard", cum se numeşte simplisima instalaţie, poate curăţa apa nu numai de arsenic, ci şi de urme de zinc sau plumb. Uluitor este costul ei: 3,30 dolari per persoană, anual. Utilizabilă oriunde, chiar şi în România, în zonele în care era industrială a infestat apele subterane.

A treia invenţie simplă are nuanţe folclorice, căci nu se ştie exact cine este inventatorul. Se pare, totuşi, că unui învăţător nigerian i-a trecut prin minte să pună una în alta două oale de lut ars omotetice (adică de aceeaşi formă dar de mărimi diferite), să umple spaţiul dintre ele cu nisip, să umezească nisipul şi să folosească spaţiul din interiorul oalei mici ca... frigider. Acoperit cu o cârpă – şi ea umezită – „frigiderul" păstrează nealterate alimentele din pântecul lui pentru simplul motiv că, prin evaporare, apa dintre cele două oale şi de pe „capac", ascultând cuminte de legile fizicii, răceşte „instalaţia" exotică.

Personal, am propus la UNESCO realizarea unui serial de televiziune despre ideile pe care în mod misterios le scot, din minţi, aceşti modeşti ingineri geniali. Iar de la români aş adăuga extraordinara maşinărie numită *vâltoare*, adică bazinul de lemn pe care ştiu muntenii să-l facă, aducând, prin scocuri de lemn, pârâiaşe care se prăvălesc, pe tangenta la bazin, cu viteză mare şi curăţă, fără săpun sau detergent, haine, covoraşe, lână pe care ţăranicile, subtile cunoscătoare ale legilor mecanicii, le aduc în vâltori, de mii de ani.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Sezonul timpului friguros şi ploios, al oscilaţiilor bruşte de la temperaturi blânde la altele scăzute, este considerat „responsabil" şi de virozele ce încep să afecteze în special organismele mai puţin „blindate" din punct de vedere imunologic. Sunt mult mai frecvente afecţiunile O.R.L. precum rinitele şi sinuzitele.

„DE SEZON": RINITA

Rinita, la copii, poate fi ca o banală răceală, dar repetarea acestei maladii bulversează ritmul normal al vieţii copilului bolnav, obligat să lipsească de la grădiniţă sau de la şcoală.

Rinita este produsă de un virus, care trece cu uşurinţă de la o persoană la alta, mai ales în colectivităţile şcolare, dar şi în locurile aglomerate şi chiar în familie.

În anotimpul rece şi umed, virusul cauzator al rinitei se cantonează în salivă şi în secreţiile nazale. Un simplu strănut neprotejat de batistă şi picăturile Pflüger duc rinita mai departe...

Mucoasa nazală, căptuşită cu virus, se inflamează, din nas curge lichid, micuţul bolnav este „fonfăit" şi plângăreţ. Drept complicaţii, după răceală, urmează atacul viral. Rinita se poate superinfecta, sfera ORL fiind atacată, urmările numindu-se bronşite, laringite, otite.

Ca tratament principal, în primă fază, mamele trebuie să îngrijească copilul în aşa fel încât acesta să nu sufere din cauza obstruării cu mucus a căilor respiratorii. Narinele se vor curăţa bine, de 4-6 ori pe zi, cu vată muiată în ser fiziologic. De reţinut, fiind vorba despre o afecţiune virală, antibioticele sunt inutile. Şi totuşi, unii copii pot contacta până la zece stări de rinită pe an. În astfel de situaţii trebuie avut grijă ca aerul din camera copilului să fie umidificat şi în nici un caz să nu se fumeze în acest spaţiu.

Dr. VALERIU MANTA

Idei utile

Toamna este anotimpul ideal pentru a compune buchete decorative pentru locuinţă. Un mănunchi de cârciumărese, de preferat de aceeaşi culoare, pus într-un vas înalt din ceramică, în aşa fel încât cozile şi frunzele să nu se vadă, ci numai florile, dă o notă de prospeţime şi naturaleţe aparte.

Combinaţi două tipuri de flori, unele cu inflorescenţe bogate pe aceeaşi tijă, altele cu o singură floare, mare, pe tijă. Drept suport, folosiţi un bol mare, transparent, din sticlă sau din material plastic. În locul în care îl veţi plasa va crea un efect deosebit, datorită culorilor vii ale florilor, dar şi ale frunzelor şi tijelor. Dacă veţi alătura florilor şi câteva frunze îngălbenite şi diverse crenguţe cu fructe de pădure intens colorate (măceşe, cătină, mure) veţi crea un buchet original, cu certitudine apreciat de cei apropiaţi.

Iată o altă idee deosebită: introduceţi câte o floare într-un pahar, apoi plasaţi paharele într-un bol uriaş sau într-un acvariu disponibil. Cu certitudine, până se vor ofili florile, aceasta va fi zona ce vă va induce o stare de spirit specială, reconfortantă.

Coşuri împletite din răchită, rotunde sau dreptunghiulare, se pot folosi drept suport pentru minunate buchete multicolore.

VINUL, o afacere a femeilor

Cercetători francezi, preocupaţi de „stilul alimentar", propun femeilor să le intre în obişnuinţă un vechi obicei „masculin": acela de a se întâlni... la un pahar cu vin. În aşteptare, un juriu prezidat de Isabelle Forêt, specialist enolog, a certificat lansarea primei şarje de vin 100% feminin: acesta a fost selecţionat exclusiv de femei, pentru femei. „Femeile beau mai puţin decât bărbaţii, în schimb beau vinuri mai bune" explică o altă specialistă. Totuşi, „femeile consumă din ce în ce mai mult vin, mai ales la aperitiv, preferând Chardonnay", precizează Isabelle Forêt. O altă constatare: „la toate punctele de vânzare, femeile reprezintă

41% dintre cumpărătorii de vinuri".

Cu atâtea argumente putem concluziona că vinul devine o afacere feminină...

Dosarele frumuseţii

Machiajul potrivit (III)

Am convenit, săptămâna trecută, că femeile cu faţa ovală se pot machia uşor, fără a face apel la trucuri dificile care să corecteze micile imperfecţiuni. Nu acelaşi lucru este valabil şi pentru tipul de faţă rotundă. Dacă trasăm, imaginar, o linie verticală, care să măsoare lungimea feţei şi alta orizontală, reprezentând lăţimea, vom constata că cele două sunt egale. O faţă rotundă are fruntea îngustă, obrajii plini şi laţi, pometii depăşesc linia sprâncenelor şi pe cea a bărbiei, iar maxilarul este rotunjit. Din acest motiv, machiajul devine mai complicat. Astfel, se începe cu aplicarea fondului de ten în două nuanţe, pentru a crea iluzia luminilor şi umbrelor. Nuanţa mai închisă se va folosi în extremităţile frunţii şi maxilarului. Fondul de ten în nuanţă mai deschisă se aplică pe bărbie, pometi şi mijlocul frunţii,

porţiuni ce trebuie scoase în evidenţă, estompând forma rotundă a feţei. Fardul de obraz se aplică sub pometi, începând cu jumătatea externă a ochiului şi continuând, ascendent, spre tâmple, până aproape de plantaţia părului. Deci, la o faţă rotundă, liniile machiajului trebuie să fie ascendente, pentru a corecta rotunjimea sa.

Machiajul ochilor poate fi făcut, de asemenea, în două nuanţe. Fardul de pleoape mai deschis se aplică din colţul interior al ochilor, spre centru, dar şi pe partea exterioară a arcadei. În final, folosind o pudră translucidă, se uniformizează totul.

Indiscreţii

Drumul Thaliei

Fără nici o îndoială, tânăra mexicană merge pe urmele trasate de Shakira. Noul său album (Thalia, Virgin) conţine refrene calde, care au cucerit publicul. (Născută în 1972, ea a debutat la 15 ani ca actriţă în telenovelele mexicane.) Acum are un sprijin serios în soţul său, nimeni altul decât Tommy Mottola (cel cu care a fost căsătorită şi Mariah Carey), unul din greii popp-ului american.

Cum va evolua apreciata cântăreaţă? Ambiţioasă, Thalia mărturiseşte că, dacă ar fi posibil, i-ar plăcea să triumfe şi pe Lună. Dar, pentru a cuceri Asia, acum învaţă să cânte în chineză şi japoneză.

Actriţă sau top-model?

Nu este uşor să te impui ca actriţă, când ai în spate o carieră de manechin-vedetă. Este şi cazul Laetitiei Casta, care în 2002 juca în două filme. De fapt, două eşecuri care nu puteau demonstra vocaţia sa. Nu a fost descurajată şi, iată că, în această toamnă, asistăm la o nouă premieră, „Errance", film regizat de Damien Odoul. Partenerul său din această poveste de iubire, Benoit Magimel, a conchis. „A fost o experienţă frumoasă să lucrez cu Laetitia... Performanţa sa merită respect."

Frumoasă şi bogată

Kirsten Dunst, această frumoasă americană de 21 de ani, face parte din clubul extrem de restrâns al actriţelor mai tinere de 25 de ani, al căror salariu se scrie cu 8 cifre. Graţie, în special, imensului succes din „Spider-Man". La începutul anului 2004, strălucitoare, în formă, revine în atenţia admiratorilor, jucând în două filme: „Mona Lisa Smile" şi al doilea episod din „Spider-Man", „Amazing".

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Gastronomice

Cititoarea noastră fidelă, doamna Matilda Schuster Tudoriu, din Cluj-Napoca, ne oferă câteva sugestii pentru meniul săptămânii.

Castraveţi umpluţi cu carne

8-12 castraveţi, 400 g carne de porc, 1 ceapă, ½ cană cu lapte, 50 g unt, 50 g slănină, zeamă de oase, 100 g smântână, 100 g pastă de roşii, 50 g făină, piper, sare, verdeaţă.

Se aleg castraveţi mijlocii şi groşi, la care se taie marginile, apoi se introduc în apă sărată şi clocotită. Se scot din oală şi se pun în apă rece. Se scurg pe o sită. Se goleşte interiorul castraveţilor cu o linguriţă. Pentru umplutură, carnea se toacă împreună cu ceapa călită, se amestecă cu sare, piper şi lapte sau apă. Cu acest amestec se umplu castraveţii şi se aşază într-o cratiţă pe felii de slănină sau fleică. Se adaugă supa de la carnea care a fiert, smântâna, pasta de roşii şi se fierb acoperit, la foc potrivit, circa 30 minute. Se ia de pe foc, se scurge sosul în alt vas în care se adaugă puţină făină desfăcută cu apă rece şi apoi cu supă, se pune sare şi piper. Se aduce la fierbere, apoi se toarnă din nou peste castraveţi şi se mai dă în clocot o dată. Se serveşte cu verdeaţă tocată mărunt.

Pui cu mere

1 pui, 100 g unt, 10 mere, salată verde.

Puiul se spală, se curăţă şi se sărează. Merele se curăţă de codiţe, li se scoate mijlocul şi în locul gol se pune puţin unt. În interiorul puiului se introduc 2 mere. Puiul se pune într-o tavă, se unge cu unt, iar în jurul lui se aşază merele. Tava se dă la cuptor cu câteva linguri de apă. În timpul coptului se stropeşte din când în când cu sosul din tavă. Se serveşte în acelaşi vas, cu foi de salată verde.

Salată de carne

250 g carne fiartă (de porc sau viţel), 250 g cartofi fierţi în coajă, 2 ouă, 1 măr, 1 castravete murat, 200 g maioneză, 100 g smântână acră, 1 lingură hrean ras, 2 linguri oţet, 1 linguriţă muştar, pătrunjel verde tocat mărunt.

Pentru garnitură: frunze de salată verde, ouă, castraveţi, cartofi cuburi, coajă de măr.

Carnea fiartă, cartofii curăţaţi de coajă, ouăle fierte tari, mărul, castravetele se taie cubuleţe. Maioneza se amestecă bine cu smântâna, hreanul, oţetul, muştarul şi pătrunjelul verde. Acest sos se amestecă uşor cu carnea, cu cartofii, cu ouăle, mărul şi castravetele. Se aşază pe un platou foi de salată, se aşază salata şi se garniseşte cu ingredientele pentru garnitură, din reţetă.

Roşii umplute cu salată de legume

8 roşii potrivite, 400 g salată de legume, mărar.

Se pregătesc roşiile pentru umplut, se stropesc în mijlocul scobit, cu suc de lămâie sau oţet. Se întorc cu gura în jos. Se umplu apoi cu salată obişnuită de legume, (date pe răzătoarea cu găuri mari). Deasupra se presară mărar tocat şi se pune căpăcelul de la roşia tăiată.

Ficat prăjit

250 g ficat, 100 g unt, 1 lingură cu făină, ½ lămâie, sare, piper (enibahar praf), pătrunjel tocat mărunt.

Se şterge ficatul, se curăţă de pieliţe şi se taie în felii subţiri care se trec prin făină, se prăjesc în unt topit, (la foc iute) se aşază pe o farfurie. Se toarnă sosul de ficat în care se stoarce zeama de lămâie. Se presară sare şi piper şi se ornează cu felii de lămâie şi pătrunjel verde.

Remedii naturale...

ŢELINA, NU DOAR AFRODISIAC

Când se vorbeşte despre efectele misterioase şi benefice ale ţelinei asupra organismului, gândul merge automat către calităţile sale... afrodisiace. Şi este adevărat, în măsura în care ţelina este un stimulent al glandelor suprarenale. Dar, această plantă, consumată fie pur şi simplu ca aliment, fie ca „medicament", sub formă de ceaiuri, sucuri, esenţă etc., este binevenită în reglarea multor funcţii de bază ale organismului uman. Ţelina are rol de:

- *stimulator gastric*, fapt pentru care se recomandă în inapetenţă şi digestie greoaie – dispepsie
- *tonic al sistemului nervos* (astenie psihică, fizică şi sexuală; surmenaj; convalescenţă)
- *remineralizant* (demineralizări în tuberculoză)
- *diuretic şi depurativ* (litiază urinară, colici nefritice, regenerator sangvin)
- *antireumatismal* (reumatism, gută)
- *drenor pulmonar şi hepatic* (afecţiuni pulmonare, bronşite cronice, hepatită, icter etc.)
- *antiseptic intern şi extern* (în angine, laringită, ulceraţii ale gurii, se consumă ca atare, se fac gargare cu suc de ţelină sau se aplică comprese pe gât şi piept, în funcţie de caz)
- *cicatrizant* (sub formă de comprese cu felii de ţelină sau cu suc, ajută la vindecarea plăgilor şi ulceraţiilor; în cazul degerăturilor se foloseşte un decoct din 250 g de tije şi coajă de rădăcină, la 1 litru de apă, care se fierb timp de o oră; se fac băi calde la picioare, timp de 10 minute, de trei ori pe zi; după baie, picioarele se şterg şi se feresc de aer rece).

Cura de ţelină

Se folosesc frunze şi rădăcini de ţelină preparate în diferite moduri:

- decoct din 250 g de rădăcină rasă şi frunze la 1 litru de apă – se fierb o oră. Cantitatea obţinută se bea într-o zi.
- decoct de frunze, 30 g la un litru de apă. Este porţia pe o zi.
- decoct de rădăcină rasă – 15-20 g la 250 ml de apă – se fierb 10-15 minute. Se bea o dată pe zi.
- suc de rădăcini şi frunze, câte o jumătate de pahar pe zi.
- rădăcină de ţelină crudă, dată pe răzătoare, consumată ca salată.

Se fac cure de 3-4 săptămâni.

ENDORFINELE, drogurile din noi

Deşi la prima vedere pare o afirmaţie hazardată, majoritatea oamenilor sunt mai mult sau mai puţin dependenţi de... un drog. Evident, nu e vorba de drogurile interzise de lege, ci de cele consumate „la vedere", care nu stârnesc neapărat oprobriul public: cafeaua, tutunul, alcoolul, medicamentele, ciocolata etc. Sunt droguri care, cel puţin pe moment, induc o stare de bine şi omul este dintotdeauna în căutarea a „ceva" care să-l ajute să fie euforic iar în societatea modernă să-l facă să se elibereze de stresul nenumăratelor obligaţii cotidiene. Cu toate acestea, în timp ce dovezile privind nocivitatea tuturor drogurilor, de la cafeină la cocaină, se adună tot mai mult, oamenii de ştiinţă descoperă şi aduc pe zi ce trece mai multe argumente că organismul uman sănătos este capabil să-şi fabrice singur substanţe euforizante, lipsite de efecte dăunătoare, dar capabile să inducă mult-dorita stare de bine.

Organismul uman fabrică droguri

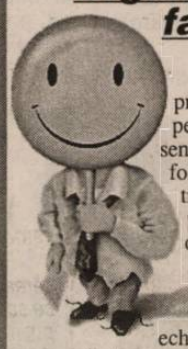

Fără nici o îndoială, producem... mii de „droguri", pe bandă rulantă. Droguri, în sensul fabricării unor substanţe folosite pentru a preveni sau trata o boală fizică sau psihică. Şi asta, pentru că organismul uman se află angajat într-un proces continuu de a se apăra, de a-şi menţine echilibrul funcţional şi chiar de a se vindeca pe sine însuşi. Cele mai puternice „droguri" de acest fel, sintetizate în laboratorul organismului, sunt similarele narcoticelor; e vorba de endorfine, pe de-o parte cu rol în blocarea transmiterii durerii iar pe de alta, în producerea senzaţiei de bună dispoziţie, de euforie. Că este aşa se poate constata cu uşurinţă: o lovitură la picior, de exemplu, are drept consecinţă iniţială o durere intensă, care se atenuează destul de repede, în locul acesteia instalându-se un fel de senzaţie de amorţeală, ca şi cum locul afectat ar fi fost anesteziat. Este explicabil de ce şi răniţii grav, în accidente de circulaţie sau de alt fel, nu simt imediat cât de grav sunt răniţi. Unii sportivi pot suferi chiar fracturi în timpul competiţiei, fără să simtă o durere atroce şi constată ce li s-a întâmplat abia după ce partida s-a încheiat.

Cercetătorii au descoperit că acest mecanism de apărare a organismului în faţa durerii poate fi perturbat doar de frică şi mânie, dacă persistă mai mult timp. Emoţiile negative pot epuiza organismul, afectând mecanismele de supravieţuire în condiţii de urgenţă.

Gândirea pozitivă ajută laboratorul de endorfine

Tot oamenii de ştiinţă sunt cei care, izolând multe din substanţele pe care creierul le secretă în conjuncturi diferite, au constatat că, spre deosebire de emoţiile negative, emoţiile pozitive (bucuria, râsul, dragostea etc.) ajută la fabricarea... narcoticului euforizant (endorfina) care, totodată, apără sănătatea sau ajută la vindecarea bolilor. Aşa se explică de ce orice medic ştie că nu trebuie să închidă uşa speranţei pacienţilor, chiar dacă aceştia se află în stadii avansate ale unei boli.

Pe lângă gândirea pozitivă, un alt factor este deosebit de important în bunul mers al motorului producător de endorfine: exerciţiul fizic. Starea de bine pe care orice om o resimte după ce a făcut mişcare a fost analizată de cercetători care au ajuns la concluzia că există o relaţie certă între forma fizică şi tonusul psihic. Explicaţia? Exerciţiul fizic contribuie la creşterea producţiei de endorfine.

Adevărat sau fals?

Totuşi, de unde se poate şti cu siguranţă că efectul endorfinelor este egal cu cel al drogurilor adevărate? Răspunsul vine de la faptul că s-a dovedit că atât efectul narcoticelor cât şi cel al endorfinelor poate fi anulat de către o substanţă chimică, pe care medicii o folosesc în tratamentul abuzului de droguri. Dacă această substanţă se administrează unei persoane a cărei durere era, de exemplu, calmată cu morfină, durerea reapare la scurt timp după medicaţie. În mod similar, dacă se administrează această substanţă unei persoane care se simte excelent ca urmare a producţiei proprii de endorfine, starea de bine dispare automat.

***CONCLUZIA:** Endorfinele – drogul natural, deloc periculos, fabricat chiar de organismul uman – pot fi... sporite ca doză, prin rezolvarea problemelor personale, eliberarea de sentimente negative, evadarea periodică din aria de stres cotidian maxim. Dacă la toate acestea se mai adaugă măcar o plimbare zilnică sau 20 de minute de exerciţii fizice, fabrica de endorfine merge aproape la întreaga ei capacitate.*

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Marian B. din Tuzla, jud Constanţa. Herpesul genital se manifestă prin usturime sau mâncărimi în zona genitală, însoţite de vezicule pline cu lichid sau chiar de leziuni supurante, deschise. Ulceraţiile pot fi prezente, chiar dacă nu se văd, şi în uretră şi se pot extinde destul de repede şi de uşor pe interiorul feselor şi în jurul anusului. Herpesul genital este cauzat de virusul Herpes simplex, de obicei de tip 2. O dată contaminată zona respectivă, virusul rămâne latent şi se reactivează periodic, determinând simptomele amintite. Boala este foarte contagioasă, mai ales când sunt prezente ulceraţiile. Nu există un vaccin împotriva herpesului genital, iar tratamentul se bazează pe medicamente cu o substanţă antivirală – aciclovir –, care ajută la accelerarea stingerii puseului infecţios, aceasta nepresupunând neapărat o vindecare completă şi definitivă. Medicamentele care se folosesc se administrează fie oral (capsule de tip Zovirax sau similarele acestuia), fie ca unguent. Tratamentul oral se impune în special atunci când recurenţele sunt frecvente, el ajutând la inhibarea multiplicării virusului.

Herpesul genital

COMPRIMATE

- *Aproximativ 80% dintre adolescenţii supraponderali rămân astfel şi în timpul vieţii adulte.*
- *Circa 80% dintre persoanele trecute de 65 de ani se confruntă cu cel puţin o problemă de sănătate, cum ar fi tulburări ale tensiunii arteriale, artrita sau diferite boli de inimă. La noi în ţară, un adult din patru este hipertensiv.*
- *Cel mai important factor de risc pentru sănătate este nivelul crescut al colesterolului sangvin. Alţi factori de risc important sunt diabetul, nivelul crescut al trigliceridelor, sedentarismul şi stresul.*
- *Bărbaţii obezi, după vârsta de 60 de ani, au un risc de deces prin boală cardiacă de cinci ori mai mare decât bărbaţii cu greutate normală.*
- *S-a estimat că, dacă populaţia adultă din ţara noastră şi-ar reduce nivelul colesterolului sangvin sub 200 mg%, dacă şi-ar menţine tensiunea arterială la un nivel apropiat de 130 mm Hg şi s-ar lăsa de fumat, 82% din totalul infarctelor miocardice survenite înaintea vârstei de 65 de ani ar putea fi prevenite.*

Mijloace clasice şi... (aproape) sigure

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Ultimele răspunsuri oferite au trezit, iată, interesul unor cititori cum ar fi N.G. din Piteşti: el ne mărturiseşte că a rămas în permanenţă fidel „bătrânului" prezervativ. Întrebarea care ni se adresează, este: se poate vorbi despre o superioritate a prezervativului şi chiar despre o protecţie totală pe care acesta ar putea-o asigura?

– Din datele existente la ora actuală, se pare că folosirea prezervativului ar permite o reducere a riscului unor boli asociate în special cu HIV, inclusiv negii vaginali şi cervicita neoplasmică la femei. Aceasta din urmă înseamnă de fapt un pre-cancer sau o cervicită neoplasmică. Din ceea ce ştim însă nu putem spune, de exemplu, că în cazul transmiterii sexuale a *trichomonas vaginalis* s-ar putea vorbi de o reducere a pericolului chiar şi la o folosire sută la sută a prezervativului. De fapt, la peste 20% din BTS – bolile cu transmitere sexuală - nu se poate spune câtă reducere a riscului de transmitere sexuală asigură prezervativul. Ceea ce se poate spune însă cu siguranţă este că folosirea inconstantă a acestuia duce la o protecţie şi mai redusă!

– Dar, tot după statistici, se poate spune cât de des şi cu ce răspândire este folosit prezervativul?

– La adulţi, cel mai mare nivel de folosire este la indivizi implicaţi într-o relaţie monogamă în care unul din parteneri este infectat cu virusul HIV. Dar chiar şi aici procentul de folosire permanentă este doar de 48-56% pentru perioade semnificative de timp. După unele statistici, la femei necăsătorite cu vârste între 17 şi 44 de ani şi cu o viaţă sexuală activă, procentul nu ajunge nici la 20%. Să nu uităm că cei infectaţi cu o BTS sunt încă şi mai susceptibili să se molipsească de o alta. Apoi, deşi mulţi ştiu ce riscă, ştiu de existenţa mijloacelor de contracepţie, inclusiv prezervativul, prea puţini folosesc corect aceste mijloace. Ca să revenim la întrebarea iniţială, prezervativul reduce riscul, dar nu îl elimină. Iar în cazul a 20 de BTS, chiar şi reducerea nu este confirmată. Din nou, prevenirea pericolelor şi conştientizarea riscurilor reprezintă pasul cel mai important spre siguranţă.

MIHAELA DOROBANŢU

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Legende de la capătul lumii

Guam este „paradisul din preajma infernului"; este vorba despre cea mai importantă insulă a Arhipelagului Marianelor, vecină cu celebra „groapă" omonimă, cu adâncimea de 11.034 metri. Dar Guam este o insulă cu totul specială din punct de vedere al tradiţiilor. Locuitorii de aici deţin un fel de Biblie orală care are o vechime de aproape patru mii de ani. Băştinaşii sunt înrudiţi cu malaezienii şi philipinezii, dar îşi spun chamorros, care înseamnă neam nobil.

Insula s-ar fi născut din mormântul plutitor pe ocean al unei zeiţe-sirenă. Din frunzele de aur ce-o înveleau s-au născut un izvor de apă dulce şi o nucă de cocos (astăzi simbol naţional). Legenda spune că apa dulce ar fi trezit-o la viaţă şi, fericită că poate iarăşi zări cerul tatălui său, a făcut din nuca de cocos un pământ fertil. Din păcate, apele râului nu erau prielnice pentru viaţa ei şi sirena trăgea să moară. Atunci, polenul florilor ce creşteau pe maluri a fecundat-o şi aşa s-au născut primii fii şi primele fiice chamorros, pe care zeiţa cu coadă de peşte i-a alăptat în ultimele clipe ale existenţei sale. Corpul i-a fost dus din nou în ocean şi se spune că stă de veghe asupra locuitorilor din Guam. Dacă se întâmplă lucruri necurate, ea declanşează furia pământului zămislit de ea, adică vulcanii.

Case facute integral pe baza de cocotieri

Într-adevăr, Guam este una dintre insulele vulcanice ale Pacificului. O altă legendă spune că, de fapt, ea s-a născut din ciocnirea a două uriaşe nuci de cocos care pluteau pe ocean acum patru mii de ani; fiecare fruct avea înăuntru câte o pereche de oameni care-şi căutau adăpost pe întinderile nesfârşite ale apelor. Nucile s-au desfăcut şi a început o ceartă cumplită între acei primi oameni. I-a împăcat zeiţa-sirenă din adâncuri, care le-a auzit glasurile; aceasta le-a deschis ochii (fapt similar cu păcatul originar din Biblie!) şi le-a permis să se înmulţească... Poporul chamorros a trăit vreme nedesluşită pe coji de nucă de cocos, până când aceeaşi sirenă magică le-a oferit o palmă de pământ.

Statuia sirenei-mamă a Insulei Guam

Descoperită în 1521 de Magellan, „Insula legendelor" sau „Insula de cocos" – cum mai este denumită Insula Guam – are şi acum locuitorii ataşaţi de aceste mituri ancestrale şi numeroase manifestări artistice sunt dedicate zeităţilor primordiale. Cu prilejul unui astfel de festival, fetele obişnuiesc să se îmbrace numai cu veşminte făcute din cocotieri – „sutiene" din coji de nucă şi fuste din frunze colorate cu vopsele naturale. Statui ale sirenei-mamă se află în multe locuri publice. De asemenea, venerarea acestei divinităţi păgâne se face, în mediul rural, prin construirea de case numai din cocotieri. În altare improvizate se ard coji de nucă, iar magicienii intonează imnuri şi povestesc legendele „Bibilei chamorros" celor adunaţi în jurul lor. Ritualurile cer ca nounăscuţii să fie îmbăiaţi în lapte de cocos – un fel de exorcizare asemănătoare abluţiunilor creştine. Multiplele stăpâniri ale insulei (spanioli, japonezi, americani) nu au influenţat cu nimic credinţele tradiţionale ale guamezilor.

Sirenele de azi, la festivalul zeiţei primordiale

INSTANTANEU

OMUL-PAPAGAL

Membrii tribului Hanuana, din Papua-Noua Guinee, reprezintă una dintre cele mai războinice comunităţi din această insulă, deşi conflictele sângeroase s-au rărit în mod sensibil în ultimele decenii – mai ales datorită intervenţiilor pacifiste ale autorităţilor. Cu toate acestea, în anumite perioade ale anului se desfăşoară un ritual care aduce aminte de o veche tradiţie ce leagă spiritul celor căzuţi în luptă cu lumea spiritelor. Războinicii voiau să se asigure că, dacă mor în timpul încleştărilor, vor ajunge în „paradisul Hanuana". Cu acest scop, ei îşi pictează faţa astfel încât să semene cu colorile penajului unei anume varietăţi de papagal pe care îl consideră sacru. Domină culoarea galbenă, iar gura şi bărbia sunt roşii. Cu roşu este pictat şi pieptul, iar spatele cu negru. Această „deghizare" ar permite zborul spiritului într-o lume veşnică.

FOTOJURNALISM

Lumea în alb şi negru

Artistul fotograf brazilian Sebastiao Salgado (58 de ani) este una dintre cele mai respectate personalităţi ataşate scoaterii la lumină a ceea ce el numeşte „lumea defavorizaţilor" şi nu „lumea a III-a", cum se spune de obicei în mod peiorativ. Salgado este reprezentant special al ONU şi UNICEF, a colaborat cu „Medici fără frontiere", cu Organizaţia Mondială a Sănătăţii şi cu Amnesty International.

Fotojurnalistul Salgado este de profesie economist, dar din 1973 a fost atras de imortalizarea „oamenilor fără disponibilităţi" de pe toate continentele; adversarul artistului este concepţia greşită conform căreia nu se poate face nimic pentru a ameliora sărăcia şi mizeria a sute de milioane de oameni, generate de înapoierea economică, de condiţiile climatice sau de migraţiile miilor de familii din calea conflictelor sângeroase. Fie că este vorba de populaţiile din America Latină sau de triburile ce supravieţuiesc în deşeturile Africii, Salgado atrage atenţia că toţi formăm o singură comunitate, şi nu „lumi paralele cu locuitori de diferite ranguri". Dar, afirmă artistul, am văzut în pelerinajele mele multă mizerie şi în cele mai dezvoltate ţări, unde sintagma „persoană fără locuinţă" pare că nu mai impresionează pe nimeni.

Sebastiao Salgado lucrează numai în alb şi negru, aşa cum este şi viaţa personajelor sale reale. N-ar fi putut reda altfel situaţia celor care, din cauza secetei sau a molimelor, ajung să se hrănească doar din ajutoare internaţionale – de exemplu. Artistul a publicat peste douăzeci de volume de „fotografii ale durerii şi vieţii la marginea civilizaţiei" şi a primit numeroase premii pentru expoziţiile sale din SUA, Europa, Canada etc. „Nu-mi propun ca oamenii bogaţi să contribuie material pentru ajutorarea defavorizaţilor; vreau ca persoanele care intră în expoziţiile mele să nu mai fie aceleaşi la ieşire, vreau ca ele să înţeleagă mesajele mele". O bună parte din banii câştigaţi de acest devotat fotojurnalist au fost donaţi organizaţiei „Mişcarea mondială pentru sprijinirea copiilor", care trimite fonduri în special în Africa, şi organizaţiilor internaţionale care se ocupă de refugiaţi.

Beduini Bantaba din Sahara

Camp de refugiaţi din cauza foametei, in Tanzania

Muncitori din Salvador, care aşteaptă ajutor divin

Deşi trăieşte la Paris, Sebastiao Saldago nu şi-a uitat ţara natală, Brazilia. El şi soţia sa, Lelia Wanick Salgado, lucrează în prezent pentru revitalizarea proiectelor guvernamentale ce privesc defrişarea pădurilor amazoniene şi stabilitatea triburilor de indieni a căror existenţă este pusă în pericol de extinderea exploatărilor miniere şi a fermelor... Sebastiao Salgado a reuşit cu multe prilejuri să sensibilizeze multe organisme internaţionale, mai ales în anii 80 şi 90 ai secolului trecut. Uneori, ce poate face un singur artist depăşeşte voinţa multor oameni importanţi ai planetei.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Ştiaţi că...

◆ *...langusta depune de fiecare dată circa 15.000 de ouă de culoare portocalie? Dacă larvele n-ar fi vânate fără milă de peşti, numărul langustelor ar fi incredibil de mare.*

◆ *...numele antic al Dunării era Istros? Este numele de origine tracică.*

◆ *...limba dalmată era o limbă romanică, vorbită pe litoralul Mării Adriatice, în Dalmaţia? A dispărut complet la sfârşitul secolului al XIX-lea, mai exact în 1898, când s-a stins din viaţă Antonio Udina, ultimul vorbitor al acestei limbi.*

◆ *...fasolea este originară din America? Soiurile cultivate în ţara noastră se împart în două grupe principale: fasole oloagă şi fasole urcătoare.*

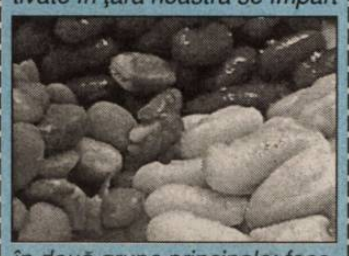

◆ *...Palatul Culturii din Iaşi a fost construit între 1905-1907 în inima vechiului centru medieval? Este o clădire monumentală realizată după canoanele goticului flamboyant.*

◆ *...inăriţa este o pasăre din familia fringilidelor, înrudită cu sticletele? În timpul migraţiunii trece şi prin ţara noastră.*

◆ *...potrivit cronicilor chineze şti, hârtia a fost inventată în secolul al II-lea de Tsai Lun? În secolele VI-VII a fost răspândită în Ţările Asiei (Japonia, Coreea, ţările arabe) iar în Europa a pătruns abia în secolele XI-XII.*

◆ *...mariaşul era o monedă austriacă de argint, având adesea efigia Mariei Tereza? A circulat şi în ţările române în secolul al XVIII-lea şi la începutul secolului al XIX-lea.*

◆ *...cel mai înalt vârf din munţii Australiei este Kosciusko? Are o înălţime de 2234 m şi este situat în sudul Alpilor Australieni?* (I.S.)

Ştiaţi că...

BARCELONA

oraşul cântecului

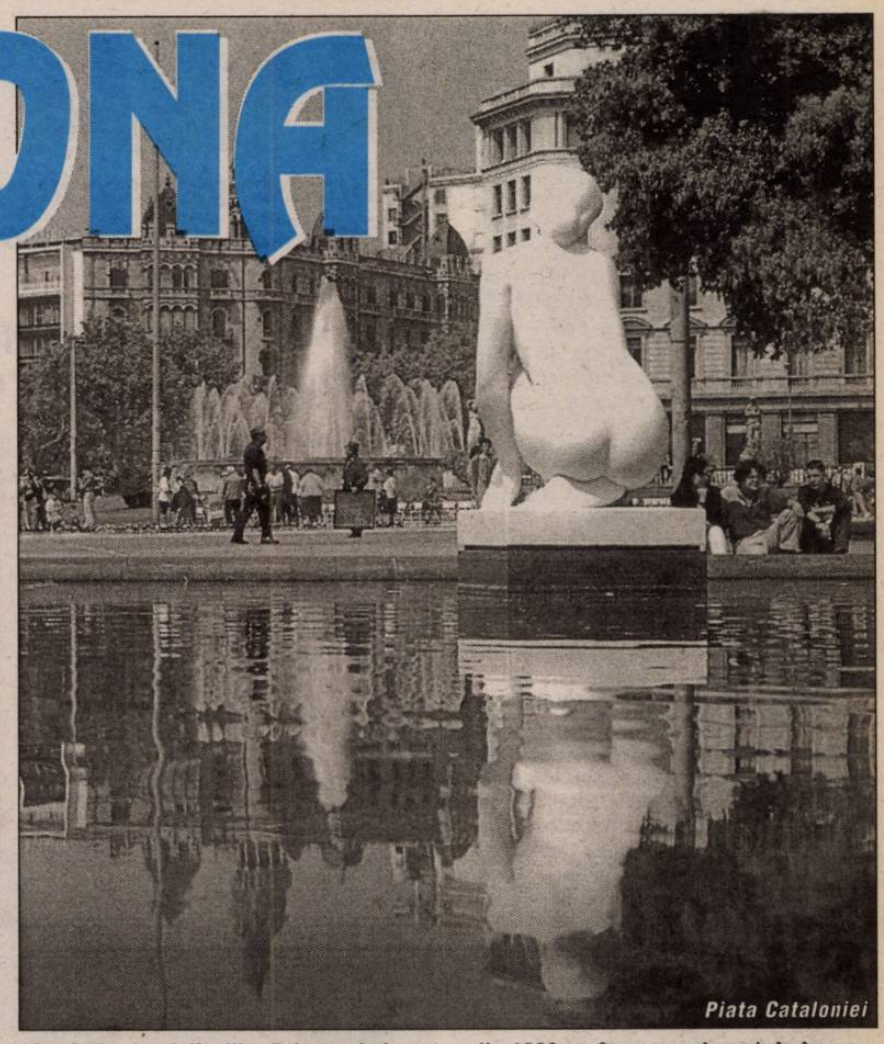

Piata Cataloniei

Barcelona nu este doar un oraş de pe malul Mediteranei. Nu este doar capitala unei străvechi provincii – Catalonia – sau sediul Jocurilor Olimpice din 1992. Oraşul este pur şi simplu o legendă în care răzbat la lumină vechi turnuri de catedrală, coloane semeţe, jocuri limpezi de apă şi culoare, foarte multă culoare.

Originile oraşului coboară adânc în istoria continentului. Se pare că primii care au „invadat" locurile au fost fenicienii, dar – lucru absolut sigur – cartaginezii au dat numele oraşului. Hanibal este cel care i-a spus „Barcino" după numele tatălui său, Amilcar Barca.

Populaţia de aici a continuat să trăiască în perfectă armonie cu celelalte civilizaţii mediteraneene.

Au urmat şase veacuri de dominaţie romană, timp în care oraşul se întindea între munţi şi mare, între râurile Besos şi Llobregat.

Invaziile barbare au fost marcate de ocupaţia vizigotă, regele Ataulfo stabilindu-şi aici cartierul general. Mai târziu, în 716, Barcelona a căzut în mâinile arabilor, fiind eliberată de Ludovic, fiul lui Carol cel Mare în 1801. Atunci s-a remarcat prin

Ruinele vechiului zid de cetate

tenacitate şi forţă Guifre el Pilos, devenit erou naţional şi cucerind aprecierile lui Carol cel Mare, care a oferit independenţă oraşului.

A urmat o perioadă de lupte, dar şi de splendidă înflorire, totul culminând cu marea aventură a descoperirii Americii.

Treptat însă, autorităţile şi-au îndreptat atenţia spre alte oraşe ale peninsulei, ceea ce a provocat o rebeliune, încheiată cu o violentă confruntare între locuitori şi trupele Bourbonilor, oraşul asediat fiind, învins la data de 11 septembrie 1714 şi pierzându-şi privilegiile. Printre altele, a fost suprimată conducerea locală, iar limba catalană a fost interzisă cu desăvârşire. Pierderile nu s-au limitat la abolirea unor drepturi. Peste 1000 de clădiri au fost demolate. Pentru a fi înălţat un fort militar numit „La Ciutadella". Când, cu ocazia expoziţiei din 1888, fortul a fost dărâmat la rândul lui, pentru a face loc unui parc imens găzduind muzee, locuitorii oraşului au sărbătorit evenimentul, bucurându-se din plin de distrugerea bastionului, simbol al dominaţiei ucigătoare.

Cu acest prilej a fost pus în aplicare „Planul Cerda", încheiat în 1929, oferind Barcelonei putere, eleganţă şi inedit. Oraşul a devenit un exemplu de frumuseţe şi ingeniozitate, îmbinând în cel mai fericit mod vechiul cu modernul. Jocurile olimpice din 1992 au făcut oraşul vestit în întreaga lume, nu doar pentru complexele sale sportive, ci pentru tot ceea ce reprezintă el. Pieţe minunate, cum sunt „Piaţa Cataloniei" sau „Piaţa Spaniei", împodobite de statui şi monumente, celebrele „Ramblas", străzi largi, cu clădiri impunătoare, mirifica fântână arteziană în care seara apa „dansează" sub lumina reflectoarelor, în ritmul „Dunării albastre", totul poartă semnătura unor artişti iluştri. Arhitecţi ca Montaner, Puig şi, mai ales, marele – inegalabilul Gaudi au dat oraşului o fărâmă din sufletul lor. Un oraş dominat de amintirea lui Columb şi impregnat de muzică tradiţională, un oraş în care şi imnurile religioase sunt cântate în acompaniament de castaniete.

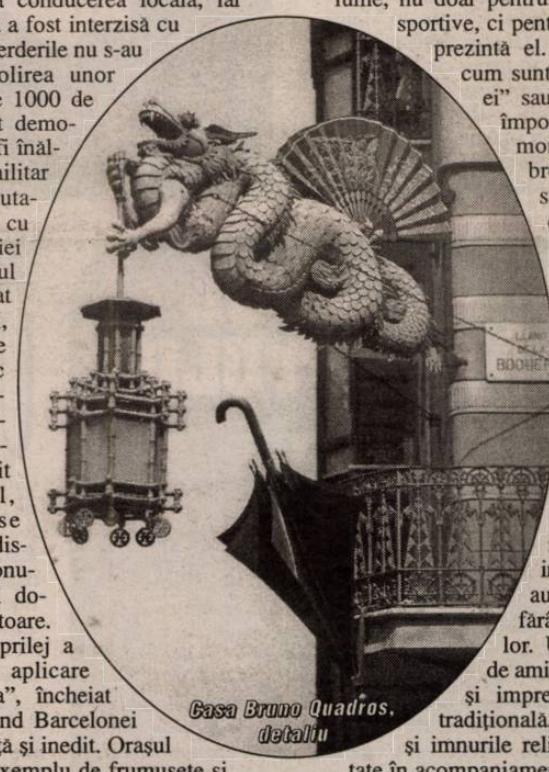

Casa Bruno Quadros, detaliu

IRINA STOICA

Coloana din portul Paul

Viitorul aparţine spaţiului

REUNIUNEA DE LA BREMEN

Între 29 septembrie şi 3 octombrie a.c., oraşul hanseatic german Bremen –, cunoscut port la Marea Nordului (Bremenhaven) –, cu o vechime de 1200 de ani, găzduieşte cel de-al 45-lea Congres Internaţional de Astronautică, la care aproape 2.000 de participanţi vor audia aproximativ 1.000 de comunicări şi referate ştiinţifice, despre:

- Pământenii ajunşi din nou pe Lună vor fi ajutaţi de roboţi să monteze o navetă pentru a zbura în „punctele lagrangeene", zone ale spaţiului unde câmpurile gravitaţionale lunar şi terestru se echivalează!
- În curând, pe Phobos şi Deimos, sateliţii planetei Marte, vor ateriza roboţi dedicaţi pregătirii misiunilor marţiene cu echipaj uman.
- Explorarea asteroizilor şi a unor comete din Sistemul Solar va include şi tehnologii de investigare a existenţei unor forme de viaţă!
- În următorul deceniu, Marte va fi „interogat" de numeroase şi variate misiuni cu roboţi cosmici, lansaţi de pe Terra, având programe diverse.
- Noi medicamente vor fi elaborate în condiţiile de microgravitaţie de pe orbită, iar sateliţi specializaţi vor monitoriza bolnavii de inimă!
- Observarea Terrei dar şi a Universului, direct din spaţiu, reprezintă doar o parte a misiunilor de cooperare a diverselor agenţii spaţiale.
- Comunicaţiile prin satelit, meteorologia spaţială, ajutorarea din cosmos a naufragiaţilor, evitarea ciocnirii cu deşeuri cosmice, folosirea rachetelor electro-ionice etc. reprezintă preocupări ilustrate de comunicările ce vor fi prezentate la Congres.
- Congresul de astronautică va fi însoţit de prezenţa a numeroase firme aerospaţiale care-şi expun produsele pe o suprafaţă de 10.000 m²; aici, vedetele vor fi modulul-laborator european COLUMBUS, destinat de europeni să intre în componenţa Staţiei Internaţionale ALPHA şi Vehiculul Automat de Transfer Orbital, destinat salvării, în caz de necesitate, a astronauţilor de pe Staţie.

Informaţii suplimentare la: congress@iac2003.org şi www.iac2003.org.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

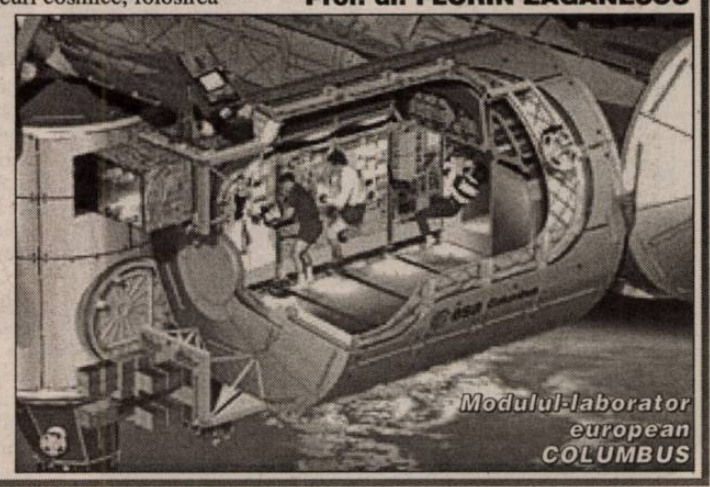

Modulul-laborator european COLUMBUS

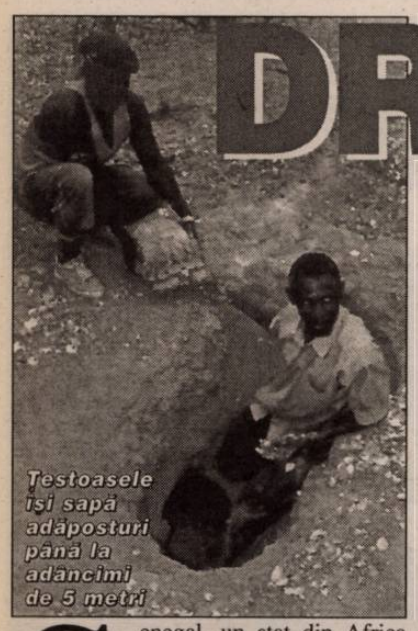
Testoasele își sapă adăposturi până la adâncimi de 5 metri

DRAMA TĂCUTĂ a unei specii multimilenare

◆ *Broaşte ţestoase în „vârstă" de 35 milioane de ani ◆ O capacitate uluitoare de a supravieţui în condiţii extreme ◆ Perpetuarea speciei, o problemă delicată*

Senegal, un stat din Africa Occidentală, cu reliefuri de câmpie şi coline, cu vegetaţie de savană şi păduri tropicale. Ne aflăm în regiunile din nord-estul Senegalului, populate cu cea mai mare specie continentală de broaşte ţestoase, care ating o greutate de peste 100 kg, întrecută doar de broaştele ţestoase din Insulele Galapagos şi Aldabra. O specie al cărei comportament social şi biologic este aproape necunoscut, în pofida eforturilor specialiştilor de a-i pătrunde misterele. Aproape la fel de bătrână precum continentul african, broasca ţestoasă *sulcata* a înfruntat condiţiile climatice şi geologice ale ţinuturilor Africii Occidentale timp de 35 milioane de ani, aria sa de repartiţie fiind cuprinsă între Senegal şi Etiopia, în Mauritania, Mali, Niger, Ciad şi Sudan. Teritorii populate până în urmă cu 100 de ani de numeroase exemplare de lei, girafe, antilope, şacali, struţi, hiene ale căror efective s-au împuţinat drastic iar unele specii au devenit o amintire. Ultimii lei au dispărut în 1910, ultimele girafe prin anii 50. Cât despre broaştele ţestoase *sulcata*, zilele lor sunt numărate. Şi asta din cauza secetei, defrişărilor şi braconajului din ultimul secol. Pentru localnici, această specie pe care o venerează reprezintă un adevărat fetiş, întrucât sunt încredinţaţi că prin intermediul broaştelor ţestoase pot comunica cu strămoşii lor. În toate ţările în care se află, acest animal „porte-bonheur" e celebrat pentru virtuţile sale „magice" şi pentru longevitatea sa: poate ajunge la vârsta de 150 de ani, timp în care continuă să ia în greutate, ce poate depăşi 100 de kg. E un animal foarte rezistent, care reuşeşte să supravieţuiască mai multe luni fără să bea apă. Pentru a se proteja de caniculă îşi petrece o bună parte din timp în gropi, la o adâncime care poate atinge 5 m. O capacitate excepţională de supravieţuire, care explică trecerea ei prin zecile de milioane de ani. Şi totuşi, iată că modificările „recente" ale mediului pot antrena declinul ei. Marele vinovat de această situaţie e omul. În urmă cu un secol, regiunea Raneru din nord-estul Senegalului era inaccesibilă, din cauza vegetaţiei abundente. Colonizarea, defrişările masive, agricultura şi creşterea animalelor au distrus cea mai mare parte din aceste animale emblematice, condamnându-le la foamete, la toate astea adăugându-se braconajul intensiv (un exemplar valorând pe piaţa neagră 1.500 dolari). O serie de organizaţii internaţionale fac eforturi pentru a acorda o ultimă şansă supravieţuirii acestor reptile, încercând să sensibilizeze autorităţile senegaleze în scopul protecţiei lor. Pe de altă parte, oamenii de ştiinţă au început să urmărească evoluţia unor exemplare, pentru a le cunoaşte comportamentul social, mecanismele biologice ale supravieţuirii în condiţii extreme şi modul de reproducere. Deocamdată, doar 20 de exemplare dotate cu emiţătoare se află sub permanentă supraveghere. Ideea finală este de a crea rezervaţii adecvate, care să dea o şansă regenerării speciei.

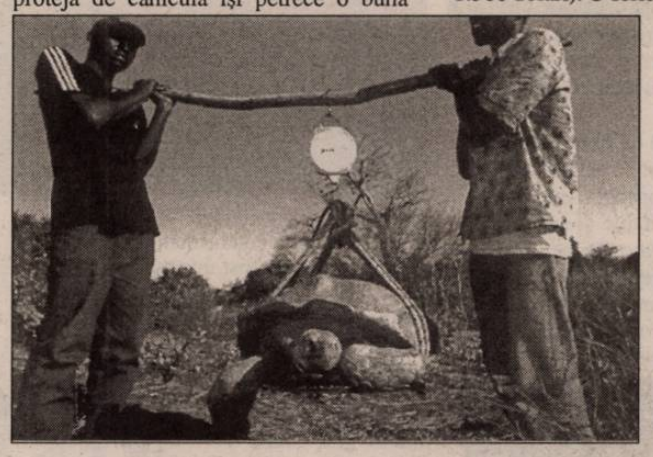

DORIN MĂRAN

Pagini secrete ale omenirii

REGATUL PREOTULUI IOAN

Pe hărţile medievale se poate observa în Asia o zonă misterioasă, marcată drept „Regatul Preotului Ioan". Ea se întinde din Turkmenistanul de astăzi până în Tibet şi de la munţii Himalaya până la deşertul Gobi. Aici apare un prim element straniu: o zonă asemănătoare este descrisă în scrierile de acum 2000 de ani ale lui Philostrate. O menţiune a acestui nume o întâlnim, în 1145, la istoricul Otto de Freising, care spune că a auzit de „un preot care trăia dincolo de Armenia şi Persia, în Orientul îndepărtat". Despre el se spunea că descinde direct din Regii Magi a căror prezenţă este menţionată în Evanghelie. În 1165, cronica lui Alberic vorbeşte nici mai mult nici mai puţin decât despre o scrisoare a acestui Rege-Preot, trimisă lui Manuel Comnenul, Basileul Bizanţului. Dar şi alţi regi, printre care Frederic I Barbarossa, au primit mesaje de la el! Şi aici nu mai este vorba de legende, ci de documente aflate în Arhivele Vaticanului şi, în cea mai mare parte, niciodată publicate!

Pentru conducătorii europeni, bunăvoinţa şi, de ce nu, în final ajutorul acestui puternic conducător asiatic, creştin, erau extrem de importante într-o vreme când vechiul continent trăia dramatica istorie a Cruciadelor. Statele creştine ale Europei nu-şi puteau permite să nu ia în seamă alianţa cu un Rege-Preot al Indiilor! Din nou, elemente indiscutabile: corespondenţa care s-a mai păstrat din vremurile acelea. Din documentele care ne-au parvenit din sec. 12, dar şi prin comparaţie cu cronicile lui Philostrate, care le preced cu aproximativ o mie de ani, reiese că este vorba despre o regiune geografică evocând Tibetul, despre „o mare de nisip" – deşertul Gobi şi despre locuitori, printre care conducătorii lor, denumiţi „Înţelepţii", care aveau o serie de puteri miraculoase, de la controlul vizibilităţii locurilor şi producerea de lumină artificială, până la posibilitatea de a zbura.

Regatul Preotului Ioan pare a se fi întins în plin deşert Gobi, într-un palat fermecat înconjurat de munţi: Shamballa, misteriosul Oraş al Adepţilor! În mijlocul nisipurilor se găsea după cât se pare Templul Guvernului Invizibil al Lumii!

Şi un al doilea element straniu: în epoca menţionată ca fiind furnizoare a primelor informaţii despre Regele Ioan are loc un eveniment cu profunde implicaţii asupra istoriei mondiale – înfiinţarea în anul 1118 a Ordinului Templierilor. Aproape 70 de ani mai târziu, în 1184, trubadurul şi legendarul cavaler templier Wolfram von Eschenbach scrie povestea lui Titurel. În care adună de fapt toate legendele cunoscute ale Graal-ului. El sugerează explicit existenţa unei legături între Graal, descris ca o piatră, şi Asia. Făcând loc aici şi celui de al treilea element straniu: ne asigură că Titurel a trăit 500 de ani, iar vârsta atribuită Preotului Ioan a fost de 562 de ani...

MIHAELA DOROBANŢU

Obiceiuri străvechi

Nunta la români

Un moment foarte important din viaţa omului, marcat dintotdeauna prin manifestări folclorice şi obiceiuri deosebite, este căsătoria. Obiceiurile legate de căsătorie le-au depăşit, prin amploarea lor, prin varietatea manifestărilor, pe cele legate de naştere sau trecerea în rândul flăcăilor de însurat şi al fetelor de măritat.

Noua familie nu se consolidează în concepţia tradiţională numai prin acte economice şi juridice. Ea trebuie consfinţită şi aparată printr-o serie de acte rituale şi ceremoniale menite să o ferească de forţele răufăcătoare şi să-i aducă fecunditate, prosperitate şi viaţă fericită.

Unele dintre obiceiurile folclorice care intrau în componenţa ritualurilor de nuntă nu apăreau decât în cadrul desfăşurării acestor obiceiuri şi aveau un caracter ceremonial. Altele se caracterizau prin elemente de circulaţie generală, prin crearea atmosferei de petrecere şi a veseliei colectivităţii.

Aplecându-ne atenţia asupra obiceiurilor de nuntă vom observa că după plecarea celor doi tineri din rândul categoriilor de tineret, cărora le aparţineau, dar mai ales după plecarea miresei de acasă, aveau loc schimbări în echilibrul social. Momentele principale ale ceremonialului nunţii erau: chemarea, fedeleşul, aducerea bradului la casa mirelui, bărbieritul ginerelui, adusul apei, punerea betelei, venirea mirelui cu alai la casa miresei, colăceriile, jocul bradului, punerea salbei, iertăciunea, încărcatul zestrei, vădrăritul, plecarea la cununie, cununia, întoarcerea cu alai de la cununie, masa mare, darurile, hora miresei, luarea betelei şi zorile.

Chemarea la nuntă se făcea de un flăcău fie de mai mulţi, îmbrăcaţi în haine de sărbătoare. Chemătorii aveau o ploscă cu vin sau cu ţuică şi închinau cu cei pe care-i invitau. Flăcăii colindau satul fie pe jos, însoţiţi de lăutari, fie pe cai frumos împodobiţi cu cioltare ţesute în război şi panglici colorate la urechi. Nu exista o anumită oraţie de chemare. Ei intrau în casa celor pe care-i invitau şi ciocneau un pahar, se bucurau şi făceau cuvenita poftire la nuntă.

Despre împodobirea bradului vom vorbi în articolul următor ca şi despre alte obiceiuri de nuntă.

IOANA PROCA FLORIA

Panteon creştin

Antim Ivireanul

La sfârşitul acestei săptămâni, în ziua de 27 septembrie, este prăznuit de Biserica Ortodoxă Română Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul. Socotit la noi, la români, întemeietorul oratoriei religioase, Sfântul s-a născut în 1660 în Iviria, Georgia. Părinţii săi, Ion şi Maria, erau oameni credincioşi iar fiul a primit numele Andrei. Căzând rob la turci – ţara sa se afla sub stăpânire otomană – a reuşit să se elibereze, trăind pe lângă Patriarhia din Constantinopol. Aici a deprins arta picturii şi a sculpturii în lemn, după ce, de timpuriu, îşi dovedise aptitudininea pentru limbi străine, învăţând greaca, slava veche, româna.

Intrând în monahism capătă noul nume, se remarcă drept un mare cărturar şi, invitat de Constantin Brâncoveanu, vine în Ţara Românească şi lucrează în tipografia domnească, înfiinţând el însuşi o tiparniţă la Mănăstirea Snagov şi una la Râmnic. Aşa cum ne spune preotul Nicolae Barbu, la plecarea din Constantinopol, patriarhul Dositei îl însărcinase cu supravegherea şi stimularea credinţei în zonă. Sfântul îşi îndeplineşte cu succes această sarcină, printre altele tipărind 63 de cărţi religioase în română, greacă, arabă, georgiană. În 1705 ajunge episcop la Râmnic, rămânând în această calitate doi ani şi zece luni. Între 1708-1716 este mitropolit al Ţării Româneşti scriind în această perioadă celebrele şale „Didahii", o culegere de predici. Încă din 1708 înfiinţează prima şcoală gratuită în Ţara Românească, iar la instalarea sa ca mitropolit rosteşte o cuvântare impresionantă, declarându-şi datoria de a priveghea cu „osârdie" asupra credincioşilor cărora le-a fost trimis de Cel de Sus ca „păstor, părinte sufletesc, rugător către Dumnezeu". Ilustrează Evangheliile şi se preocupă de înălţarea şi înnoirea unor sfinte locaşuri. Este ctitorul mănăstirii Antim din Bucureşti, căreia îi decorează chiar uşa de la intrare. De asemenea, execută un portret al lui Constantin Brâncoveanu şi îşi continuă activitatea de miniaturist şi sculptor.

Nicolae Cartojan a subliniat în scrierile sale toate aceste activităţi, munca intensă a Sfântului Antim, declarând că este cel mai talentat şi mai învăţat mitropolit care a stat vreodată pe scaunul Mitropoliei Ţării Româneşti.

În 1716 însă, domnitorul Nicolae Mavrocordat îl învinuieşte de trădare şi este supus la chinuri şi umilinţe cumplite. I se smulg barba şi părul capului, este caterisit şi i se dă sentinţă de deportare pe viaţă la Mănăstirea Sfânta Ecaterina de pe Muntele Sinai.

Pe drum, continuă să fie chinuit de soldaţii turci cărora le este încredinţată paza sa şi, în cele din urmă, este ucis şi trupul său este aruncat în apele Tungiei, un afluent al Mariţei.

După mai bine de 300 de ani, în 1966, Sfântul a fost comemorat solemn, ridicându-i-se caterisirea şi oferindu-i-se locul pe care îl merită în Panteonul Creştin.

IRINA STOICA